การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมชาย วาสุกรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

792
ส2ก19
ร.3

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

บทคัดย่อ

ของ

สมชาย วาสุกรี

14 ส.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2546

ท มม6537

สมชาย วาสุกรี. (2545). *การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี*. ปริญญานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ.

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้หลักวิชามานุษยดุริยางควิทยาในการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย
2. บันทึกโน้ตและวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก

โดยมีวิธีการวิจัยคือเริ่มศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จดบันทึก และเข้าร่วมสังเกตการณ์ บันทึกและวิเคราะห์โน้ตเพลงของละครเท่งตุ๊ก

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย มีนายทิม ภาคกิจ เป็นผู้ก่อตั้งคณะขึ้นที่ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ชื่อส.บัวน้อย มาจากนามสกุลสายบัว ซึ่งเป็นชื่อคณะของผู้สืบทอดรุ่นที่ 3 คือนางเท้ง นายเข็บ สายบัว ปัจจุบันมีนางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นหัวหน้าคณะ มีสมาชิก 15 คน จากการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพบว่าเครื่องดนตรีที่ใช้ได้แก่โทนชาตรี กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบและกรับ ผู้แสดงแต่งกายชุดพระ-นาง ร้องเป็นต้นเสียงและมีลูกคู่ร้องรับ นักดนตรีแต่งกายสุภาพ บรรเลงดนตรีประกอบการแสดงบทเพลงที่สำคัญได้แก่เพลงโหมโรง เพลงรำสิบสองท่า เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละครนิยมแสดงในงานแก้บนและบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์

2. ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊กประกอบด้วยการบรรเลงดนตรีล้วนๆ และเพลงที่มีการขับร้อง การบรรเลงดนตรีล้วนๆได้แก่ เพลงโหมโรง และเพลงรำสิบสองท่า ซึ่งเป็นการบรรเลงจังหวะหน้าทับแบบเวียน รูปแบบจังหวะส่วนใหญ่มีความเร็วคงที่ สม่ำเสมอ ตลอดทั้งเพลง เพลงที่มีการขับร้องได้แก่ เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละคร ซึ่งโครงสร้างของคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อยและกลอนบทละคร ผู้แสดงร้องเป็นต้นเสียงและมีลูกคู่รับ บันไดเสียงที่ใช้เป็นบันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) ได้แก่บันไดเสียง โด เร ฟา และซอล รูปแบบทำนองส่วนใหญ่ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา รูปแบบจังหวะส่วนใหญ่มีความเร็วคงที่ สม่ำเสมอ ตลอดทั้งเพลง

A STUDY OF LAKHORN TENGTOOK MUSIC CULTURE OF SO.BUANOI 'S GROUP IN LAEMSING DISTRICT, CHANTHABURI PROVINCE.

AN ABSTRACT

BY

SOMCHAI WASUGREE

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Fine Arts degree in Ethnomusicology

at Srinakharinwirot University

May 2003

Somchai Wasugree. (2003). *A study of Lakhorn Tengtook music culture of So.Buanoi's group of Laemsing district, Chanthaburi province.* Master Thesis, M.F.A (Ethnomusicology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof. Kanchana Intarasunanont, Assist.Prof. Chalermpon Ngamsutti.

This research is to study of Lakhorn Tengtook music culture of So.Buanoi's group of Laemsing district, Chanthaburi province. The objective's of this ethnomusicological are :

1. to study history and music culture of Lakhorn Tengtook of So.Buaroi's group
2. to transcribe the melody into music notation and analyze melody of Lakhorn Tengtook 's music

The method of this study began with gathering information from published sources, tapes, videos, interviews and observation of performances from this study, transcribe the melody into music notation and analyze melody of Lakhorn Tengtook 's music.

Results of the study :

1. Lakhorn Tengtook of So.buanoi 's group established by Mr. Tim Pakkit at Paknam Lamsing of Lamsing district , Chantaburi province. The name of "So.Buanoi" come from "Saibau" surname of Mrs.Teng and Mr.Kheb Saibua who was down to the present day and now Mrs. Boonroen Soisri who is the leader of group. The member of this group are 15 person. Results of the study of music culture of Lakhorn Tengrook are : Musical instruments consist of Tonechatri (drum) ,Klongtook (drum) , Ching (small cymbals) , Chap (Medium cymbals) , Grap (wooden rhythm clappers). A Costume of Lakhorn Tengtook 's players are put on "Phra" (Male charecter) and "Nang" (Female Charecter) . There are singers leader follow the chorus. The musician put on non-formal costume for playing the percussion instruments. The important songs are Phleng Homerong , Phleng Ramsibsongta , Phleng Ramsudchatri and the song used for Tengtook drama. This performance is for pay a vow and give offerings to a spirituality.

2. Lakhorn Tengtook 's music consist of absolute music performance and vocal music. An absolute music performance are Phleng Homerong and Phleng Ramsibsongta are playing for Natub (rhythmic pattern of drum) in revolve form. Most of rhythmic patterns reveal regular tempo throughout the songs. The vocal music is Phleng Ramsudchatri and the song for Tengtook drama was composed in Klone Doksoi form and Klone Botlakorn form. The structure of songs are singers leader follow the chorus. The music was composed in pentatonic scale with only the primary 5 – note scale and mainly scales were : do , re , fa and sol. Melodic pattern was used to up and down look like serulation. Most of rhythmic patterns reveal regular tempo throughout the songs.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ของ
นาย สมชาย วาสุกรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ ...1... เดือน ...พฤษภาคม..... พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ กาญจนา อินทรสุนานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เล้ารัตนอารีย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสี เกษมสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ผู้วิจัยต้องขอกล่าวคำขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือทำให้ปริญญานิพน์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ คณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งเป็นครูผู้ให้ความรู้ ผู้ให้คำปรึกษา ช่วยชี้แนะตรวจแก้ข้อบกพร่องต่างๆ และให้กำลังใจ ความเมตตา จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เล้ารัตนอารีย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสี เกษมสุขกรรมการ ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ความเมตตา และเสียสละเวลา เป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณ ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษา และให้คำแนะนำต่างๆ

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ มานพ วิสุทธิแพทย์ ครูผู้ให้ความรู้ในการวิเคราะห์เพลงไทยทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

ขอขอบคุณคณาจารย์และพนักงาน ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในความสำเร็จครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มอบเงินจำนวนหนึ่งหมื่นบาท เป็นทุนการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณแม่บุญเรือน สร้อยศรี ศิลปินดีเด่นสาขาศิลปะการแสดง (การละคร) ของจังหวัดจันทบุรี ผู้เมตตาถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาอันล้ำค่าให้ผู้วิจัยได้ศึกษา จนปริญญานิพน์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอบคุณชาวคณะละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลในการวิจัย

ขอบคุณอาจารย์วีระ – อาจารย์อารุณ พันธุ์เสือ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนโน้ตเพลงและพิมพ์โน้ตเพลงเป็นโน้ตสากล ตลอดจนพี่ๆ ป.โท ทุกคนในรุ่นที่ให้กำลังในและความช่วยเหลือโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อธรรมรงค์ - คุณแม่พรทิพย์ วาสุกรี ผู้มอบแรงกาย แรงใจ แรงสติปัญญา และแรงทรัพย์ เลี้ยงดู ส่งเสริมให้ลูก ได้สำเร็จการศึกษา ได้รับขุมทรัพย์ทางปัญญาอันมีค่ายิ่งในชีวิต ขอบคุณครอบครัวบ้านบัวสรรค์ที่ให้กำลังใจและห่วงใยตลอดมา

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านเนินจำปา ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

บุญกุศลที่เกิดจากการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ท่านผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยนี้ให้สุขภาพแข็งแรง ประสบแต่ความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

สมชาย วาสุกรี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ข้อตกลงเบื้องต้น	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับละครเท่งตุ๊ก	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี	13
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	19
	ขั้นรวบรวมข้อมูล	19
	ขั้นศึกษาข้อมูล	19
	ขั้นวิเคราะห์ข้อมล	19
	ขั้นสรุปและอภิปรายผลผล	20
4	ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย	21
	ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊ก ในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	21
	ประวัติความเป็นมาของคณะส.บัวน้อย	22
	วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย	26
	อออออประวัติความเป็นมา	26
	เครื่องดนตรี	28
	การประสมวง	34
	การแต่งกายของผู้แสดง	35
	การขับร้อง	36
	ลักษณะบทเพลง	36
	ทำนองเพลงที่สำคัญ	37
	ระเบียบวิธีการบรรเลง	37
	บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม	42
5	การวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก	46
	เพลงโหมโรง	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

5 (ต่อ)

เพลงรำสิบสองท่า 50
เพลงรำซัดชาตรี 53
บทคุณครู 53
บทยอไหว้ 58
บทตุ่มกอก 61
บทครูสอน 65
บทสอนรำ 68
บทตัวเรียม 71
เพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1
นางสุวิญชาถูกขับไล่ 75
ร้องถอนบท 76
ร้องร่ายและทอด 80
ร้องโทน 84
ร้องโอ้ 88
ร้องฉุยฉาย 92
ร้องกล่อม 95
ร้องทรงม้า 99
ร้องชะเอิงเอย 102
ร้องทำนองพิเศษ 105

6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 109
สรุปผลการวิจัย 110
อภิปรายผล 117
ข้อเสนอแนะ 119
ข้อเสนอแนะในการวิจัย 119

บรรณานุกรม 120

ภาคผนวก 122
ภาคผนวก ก โน้ตอักษรไทย 123
ภาคผนวก ข บทละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย เรื่องไชยเชษฐ์ 211
ภาคผนวก ค โน้ตสากล 229

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ 342
ภาคผนวก จ ตารางการสัมภาษณ์ 344
ภาคผนวก ฉ ประวัติและผลงานของนางบุญเรือน สร้อยศรี 346
ประวัติย่อผู้วิจัย 354

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	แผนผังแสดงกำเนิดของเพลงไทยประเภทต่างๆ	2
2	ที่ตั้งคณะส.บัวน้อย	25
3	แผนที่การเดินทางไปคณะส.บัวน้อย	25
4	ชฎาทำด้วยเงินของคณะส.บัวน้อย	26
5	ตัวอย่างบทละครของคณะส.บัวน้อย ที่เก็บรักษาไว้	27
6	โทนชาตรี	28
7	การตีโทนชาตรี	29
8	กลองตุ๊ก	30
9	การตีกลองตุ๊ก	30
10	ฉิ่ง	31
11	ฉาบเล็ก	32
12	การตีฉิ่งและฉาบเล็ก	32
13	กรับ	32
14	การตีกรับ	33
15	วงปี่พาทย์ชาตรีที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก	33
16	วงปี่พาทย์ชาตรีประสมระนาดเอกใช้ในละครเท่งตุ๊ก	33
17	การแต่งกายผู้แสดงตัวพระ	35
18	การแต่งกายผู้แสดงตัวนาง	36
19	การเตรียมเครื่องไหว้ครู	36
20	การไหว้ครูก่อนการแสดง	38
21	การไหว้กลอง	39
22	การไหว้โทน	39
23	การโหมโรง	40
24	การรำสิบสองท่า	40
25	การำซัดชาตรี	41
26	การแสดงละคร	41
27	การแสดงละครเพื่อแก้บน	44
28	การรำซัดชาตรีงานเมืองจันทร์พันปี วิถีไทย	45
29	การรำสิบสองท่า บวงสรวงสมเด็จพระเจ้าตากสิน	45
30	การแสดงละครเท่งตุ๊ก ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	349
31	รำซัดชาตรีงานแสงสีเสียง	350

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ หน้า

32 การสอนรำสิบสองท่า การแสดงละครเท่งตุ๊ก 351

33 โล่เชิดชูเกียรติคุณ นางบุญเรือน สร้อยศรี 352

34 ประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติ นางบุญเรือน สร้อยศรี 353

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษยชาติในโลกมีวิวัฒนาการมาหลายพันปี พัฒนาการดำเนินชีวิตของตนเองตามความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ลักษณะสังคม เป็นต้น เพื่อดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ของตน ทำให้เกิดความแตกต่างด้านวัฒนธรรมของแต่ละเผ่าพันธุ์มนุษย์มีการสร้างอาณาเขตแบ่งเป็นชนชาติต่าง ๆ ซึ่งแต่ละชนชาติมีวิถีการดำเนินชีวิตและสร้างความเจริญให้กับสังคมของตนเองก่อเกิดวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

มนุษย์มีพัฒนาการสร้างความเจริญในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะการสื่อสารซึ่งกันและกันด้วยท่าทาง หรือเสียงพูด เกิดเป็นภาษาต่าง ๆ มีการเลียนเสียงธรรมชาติเสียงสัตว์ เมื่อเกิดความรู้สึกร่าเริงสนุกสนาน ก็แสดงออกโดยส่งเสียงร้อง ตบมือ เคาะเกิดเสียงเป็นระยะสั้นยาวสม่ำเสมอบ้าง ไม่สม่ำเสมอบ้าง พัฒนามาเป็นจังหวะ การเคาะด้วยวัสดุต่าง ๆหรือร้องเสียงสูงต่ำเป็นจังหวะสั้นบ้างยาวบ้างพัฒนาจนเป็นทำนองเพลง ดังที่ มนตรี ตราโมท (2540 :7) อธิบายไว้ดังนี้

> ธรรมชาติของมนุษย์เรา เมื่อมีใจร่าเริงสนุกสนานก็มักแสดงออกมาด้วยกายและวาจา ยิ่งในขณะที่อยู่เป็นหมู่ด้วยกันแล้ว การแสดงความร่าเริงนั้นดูเหมือนจะยิ่งครึกครื้นมากขึ้น เป็นต้นว่า ตบมือหรือร้องรำทำเพลงไปพร้อม ๆกัน การเป็นเช่นนี้มาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ของมนุษย์แล้วก็การตบมือ และร้องกันไปด้วยความคะนองใจนี่แหละ เป็นต้นแห่งประวัติของการดนตรี

วัฒนธรรมด้านดนตรี มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานเป็นวัฒนธรรมที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษา อนุรักษ์และสืบสาน ดังที่ปัญญา รุ่งเรือง (2525 : 1) ได้กล่าวว่าดนตรีไทยเป็นสิ่งที่มีขึ้นพร้อมกับคนไทย ดนตรีและศิลปะถือเป็นเครื่องมือสำหรับวัดความเจริญรุ่งเรืองของชาติอย่างหนึ่ง ชาติไทยเป็นชาติที่มีอารยธรรมอันสูงส่ง เพราะเรามีดนตรีและศิลปะซึ่งเจริญถึงขั้นเป็นแบบฉบับ (Classic) ได้ดนตรีนั้น ถือเป็นภาษาหนึ่ง เมื่อศึกษาแล้วสามารถรู้ และเข้าใจถึงวัฒนธรรมของมนุษย์เจ้าของวัฒนธรรมดนตรีนั้นด้วย ดังที่ พูนพิศ อมาตยกุล (2529 : 1)อธิบายว่าดนตรีเป็นภาษาหนึ่งของมนุษย์ชาติใดที่มีภาษาพูดภาษาเขียนของตนเอง มักจะมีดนตรีเป็นของตนเองด้วยเพราะดนตรีและเพลงร้อง เป็นส่วนหนึ่งที่พัฒนามาพร้อม ๆ กับภาษาพูด ชาติไทยนั้นกล่าวได้ว่าเป็นชาติเก่าแก่ที่มีอายุกว่า 4,000 ปี ดังนั้นเพลงไทยหรือดนตรีไทยคงจะมีความเก่าแก่ย้อนหลังไปไกลถึง 4,000 ปี

คนไทยสืบทอด สั่งสมวัฒนธรรมดนตรี มาตั้งแต่สมัยโบราณ แสดงให้เห็นพัฒนาการของวัฒนธรรมดนตรีของไทยเรา ซึ่งแต่เดิมมีรากฐานมาจากการละเล่นพื้นบ้าน หรือเพลงพื้นบ้านดังที่พูนพิศ อมาตยกุล (2539 : 24) ได้นำเสนอแผนผังแสดงกำเนิดของเพลงไทยประเภทต่าง ๆ ดังนี้

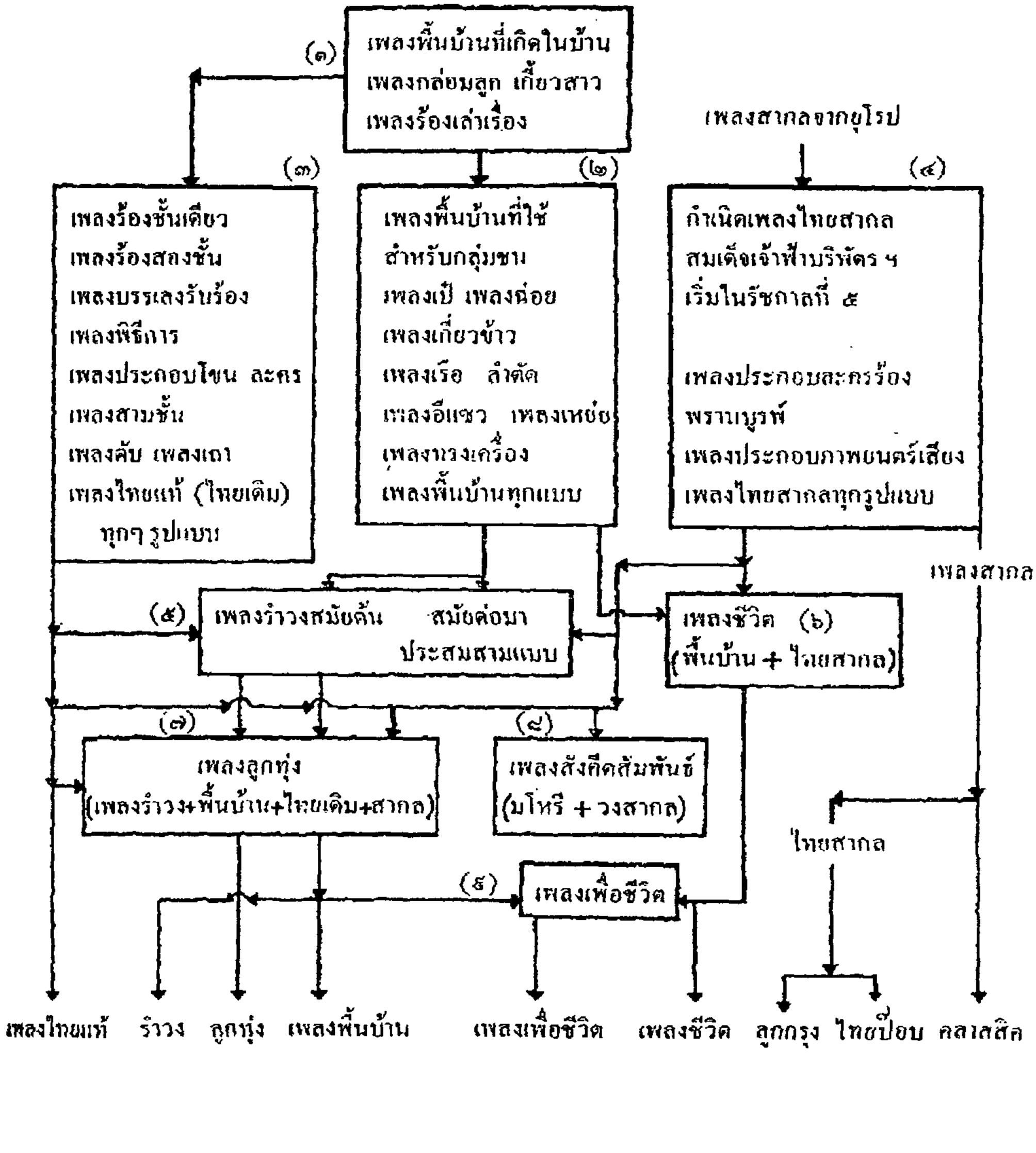

ภาพประกอบ 1 แผนผังแสดงกำเนิดของเพลงไทยประเภทต่างๆ

จากแผนผังแสดงให้เห็นว่าเพลงไทยหรือดนตรีไทยนั้นมีพื้นฐานมาจากเพลงพื้นบ้าน หรือการแสดงพื้นบ้านนั้นเอง เป็นวัฒนธรรมดนตรีของไทย ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสังคมไทยแต่เดิมได้เอื้ออำนวยต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะที่เรียบง่าย งดงาม ตามวิถีการดำเนินชีวิตแบบไทยๆ

ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยกำลังมีการเปลี่ยนแปลง เพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่างๆ ได้ แพร่กระจายจากสังคมเมือง ชุมชนใหญ่ๆ แทรกเข้าไปสู่หมู่บ้านและชนบททำให้วิถีทางการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไป ซึ่งมีผลกระทบต่อบางส่วนของวิถีชีวิตให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป และรวมถึงงานพื้นบ้านไม่ว่า จะเป็นประเภทของศิลปหัตถกรรม และเครื่องใช้พื้นบ้าน (มารุต อัมรานนท์. 2543 :20) และเป็นส่วนหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบกับวิธีการดำเนินชีวิตของผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในด้านต่างๆ โดยส่วนหนึ่งคือศิลปะพื้นบ้านในด้านวัฒนธรรมดนตรีด้วย จะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของดนตรีไทยทั้งเครื่องดนตรี การผสมวง บทเพลง และอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา หลากหลายรูปแบ ซึ่งแตกต่างไปตามสภาวะแวดล้อม และสังคม

ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีผลทำให้งานพื้นบ้านประเภทต่างๆ ดำเนินไปสู่ลักษณะที่เรียกว่าการสลายตัวของศิลปะพื้นบ้าน มารุต อัมรานนท์ (2545 : 21) ได้อธิบายถึงอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการสลายตัวของศิลปะพื้นบ้านมีดังนี้

1. อิทธิพลที่เกิดจาการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์
2. อิทธิพลจากวัฒนธรรมหลวง
3. อิทธิพลจากวัฒนธรรมภายนอก
4. อิทธิพลจากด้านเศรษฐกิจ
5. อิทธิพลจากเทคโนโลยีสมัยใหม่

ในปัจจุบันอิทธิพลจากเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทและมีผลกระทบต่อวัฒนธรรม ดังที่ ยศ สันตสมบัติ ได้อธิบายถึงลักษณะของวัฒนธรรมไว้ดังนี้

> วัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลา โดยสาเหตุหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนไป วัฒนธรรมก็เปลี่ยนไปด้วย หากเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรวดเร็วเกินไปจนกระทั่งวัฒนธรรมและประเพณีปฏิบัติไม่อาจเปลี่ยนแปลงตามได้ทัน ก็อาจส่งผลให้เกิดปรากฏการที่เรียกว่าวัฒนธรรมล้า (Culture Lag) และทำให้มนุษย์ในสังคมนั้นเกิดความรู้สึกแปลกแยก (Alienation) หรืออาจมีผลกระทบรุนแรงถึงขั้นทำให้วัฒนธรรมเกิดการแปลกแยกสลายไป
> (กาญจนา อินทรสุนานนท์. 2538 : 163 ; อ้างอิงจาก ยศ สันตสมบัติ. 2537 : 11-12)

จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเทคโนโลยี มีผลกระทบต่อวัฒนธรรม พระยาอนุมาณราชธน (2532 : 286) ได้อธิบายผลสืบเนื่องจากวัฒนธรรมล้า ไว้ดังนี้

> วัฒนธรรมล้า เป็นเรื่องถ่วงความเจริญในวัฒนธรรมถ้าคนรุ่นหลังซึ่งเป็นทายาทรับแบกเอาไว้ต่อไปไม่ไหว ก็จะโยนทิ้งสิ่งที่แบกไว้ทั้งหมดคือทิ้งไม่ใช่สิ่งที่ พอกเข้ามาใหม่ ยังไปทิ้งขว้างสิ่งที่ดีที่เป็นรากฐานแห่งวัฒนธรรมเดิมของตนเสียด้วย จะกลายเป็นชาติที่มีแต่

ปัจจุบันเท่านั้น ไม่มีอดีตและอนาคต หรือไม่มีวัฒนธรรมของตนเอง อันมีรากฐานมาแต่เดิม สำหรับที่จะเสริมสร้างปัจจุบันให้สืบต่อไปถึงลูกหลานในอนาคตได้

ซึ่งปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลทำให้วัฒนธรรมไทยที่มีคุณค่าคุณประโยชน์สืบทอดกันแต่โบราณนับร้อยนับพันปี เสื่อมสลายไป แนวทางการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2528 : 176-177) ได้อธิบายไว้ว่า

การส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมเป็นแนวนโนบายหลักของชาติ การคงอยู่ของวัฒนธรรมดำรงความเป็นชาติ การดำรงอยู่ของชาติต้องมีวัฒนธรรมควบคู่กันไป แนวการส่งเสริมแบ่งออกเป็น 2 ทางคือ

ทางตรง

1. จัดให้มีการศึกษาในระบบวัฒนธรรม
2. สืบทอดแหล่งวัฒนธรรมดั้งเดิม
3. วิเคราะห์วัฒนธรรมในด้านต่างๆ
4. จัดให้มีการเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ
5. ส่งเสริมบุคคลทางวัฒนธรรมให้มีกินมีใช้
6. จัดเผยแพร่วัฒนธรรมในประเทศและต่างประเทศ

ทางอ้อม

1. จัดการศึกษานอกระบบทางด้านวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมให้แหล่งทางวัฒนธรรมเป็นที่รู้จัก
3. ให้ทุนการวิเคราะห์ทางวัฒนธรรม
4. จัดหาชุมชน โรงเรียน ฯลฯ เพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรม
5. หาอาชีพให้บุคลากรทางวัฒนธรรม
6. หาทุนในการเผยแพร่วัฒนธรรมทั้งในและนอกประเทศ

ในด้านของการสืบสานศิลปะวัฒนธรรมไทยนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (2541 : 22) ได้ระบุไว้ในหมวด 4 หน้าที่ของชาวไทย มาตราที่ 65 ได้ระบุข้อความไว้ตอนหนึ่งว่า บุคคลมีหน้าที่ พิทักษ์ ปกป้องและสืบสานศิลปะวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การสืบสานศิลปะวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ผู้วิจัยเสนอมาข้างต้น ในด้านวัฒนธรรมดนตรีของไทยนั้น การวิจัยดนตรีไทยเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับดนตรีไทยด้วยการรวบรวมจัดระเบียบวิเคราะห์ และการศึกษาเปรียบเทียบ ให้ได้มาซึ่งข้อมูล ผลสรุป หรือ กฎเกณฑ์ เพื่อนำมาพัฒนาดนตรีไทย (คณะอนุกรรมการส่งเสริมดนตรีไทย. 2538 : 25) การวิจัยดนตรีไทยจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยสืบสานศิลปะวัฒธรรมของชาติได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการสืบสานศิลปะวัฒนธรรมของไทยในด้านวัฒนธรรมดนตรีของไทยด้วยการวิจัย

ในจังหวัดจันทบุรีมีการแสดงพื้นบ้าน ที่มีเอกลักษณ์และมีชื่อเรียกเฉพาะคือละครเท่งตุ๊ก คำว่าเท่งตุ๊กนั้นมาจากเสียงของเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบคือ "เท่ง" เป็นคำที่เลียนเสียงเสียงโทนที่ตีเสียงดัง เท่งๆๆๆ และ "ตุ๊ก" เป็นคำที่เลียนเสียงกลองตุ๊ก ที่ตีเสียงดังตุ๊กๆๆๆ ละครเท่งตุ๊กมีลักษณะการเล่น การร้อง การแต่งกาย และเครื่องดนตรีที่คล้ายกับการเล่นละครชาตรี ชาวบ้านจะเรียกคล้องจองกันเป็น “ชาตรี-เท่งตุ๊ก” ถ้าเล่นโดยมีระนาดบรรเลงประสมวงด้วยก็เรียกว่าละครชาตรี ถ้าไม่มีระนาดใช้โทนกลอง ก็เรียกว่าเท่งตุ๊ก (บุญเรือน สร้อยศรี.2545)

ละครเท่งตุ๊กนิยมเล่นกันในอำเภอแหลมสิงห์ บริเวณตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ และตำบลบางกะไชย เครื่องดนตรีที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก ประกอบด้วยโทน กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ เป็นต้น ละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีมีการขึ้นป้ายรับงาน มี 9 คณะ แต่ปัจจุบันเหลือคณะที่มีเครื่องละคร และเครื่องดนตรี รับงานแสดงอยู่ปัจจุบันมี 3 คณะ คือ คณะส. บัวน้อย คณะเปรมฤทัยวัยรุ่น และคณะ ณ.นาคเจริญ (ประภาศรี ศรีประดิษฐ์.2545) และที่ยังคงเล่นแบบโบราณอยู่คือคณะส.บัวน้อย (ประสาน ธัญญะชาติ.2545)

การที่คณะละครแต่เดิมมีอยู่ 9 คณะปัจจุบันคงเหลืออยู่ 3 คณะ แสดงให้เห็นว่าเกิดปัญหาการสูญเสียภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าไป เนื่องจากปัจจุบันคนนิยมชมการแสดงจากภาพยนตร์โทรทัศน์ หรือชมคอนเสิร์ต การแสดงจากศิลปินทำให้การว่าจ้างลดน้อยลงจนผู้แสดงต้องเปลี่ยนอาชีพเพื่อหารายได้เข้าสู่ครอบครัว วัฒนธรรมดนตรีที่เกิดควบคู่กับละครเท่งตุ๊กก็คงลดบทบาทลงและหายไป ในที่สุดถ้าขาดการศึกษาค้นคว้ารวบรวมไว้

การศึกษาตามหลักวิชามานุษยดุริยางควิทยา โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ในวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊จะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการสูญเสียภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรี ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนเป็นการช่วยอนุรักษ์ เผยแพร่ความรู้ด้านดนตรีพื้นบ้านเท่งตุ๊ก ให้กว้างขวางออกไปด้วย

ละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย ที่ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี ปัจจุบันนางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นเจ้าของคณะ จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า มีการตั้งคณะละครมาตั้งแต่สมัยปู่ และได้รับการถ่ายทอดเรื่อยมาประวัติเดิมมีการสืบทอดกันมา ประมาณช่วงรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา (อุทิศ ภาคกิจ. 2545) นับว่ามีการสืบทอด และสั่งสมวัฒนธรรมมาช้านานปัจจุบันยังสืบทอดการแสดงละครเท่งตุ๊ก และรวมถึงอนุรักษ์วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ไว้อย่างครบถ้วน ได้เผยแพร่การเล่นละครเท่งตุ๊กมาตลอดจนถึงปัจจุบัน และยังได้เผยแพร่ไปยังท้องถิ่นใกล้เคียง เช่น คณะส.บัวน้อย ได้รับเชิญให้ไปถ่ายทอดการเล่นละครให้กับคณะละครที่ ต.บางกะไชย (บุญเรือน สร้อยศรี. 2545) ปัจจุบันคณะส.บัวน้อยยังคงเป็นคณะละครที่มีชื่อเสียง และเป็นที่กล่าวขานถึงความเป็นคณะละครเก่า ที่ยังอนุรักษ์การแสดงละครเท่งตุ๊กแบบโบราณไว้ได้ เหลือเพียงคณะเดียวในปัจจุบัน ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวส่งผลให้นางบุญเรือน สร้อยศรี ได้รับประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ของอำเภอแหลมสิงห์ สาขาศิลปการแสดงละคร ประจำปี พ.ศ.2544 จากสภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ และได้รับโล่เชิดชูเกียรติคุณ เป็นศิลปินดีเด่นของจังหวัดจันทบุรี สาขาศิลปการแสดง(การละคร) ประจำปี พ.ศ. 2544 จึงเป็นที่ยืนยันได้แน่ชัดแล้วว่านางบุญเรือน สร้อยศรี และคณะ ส. บัวน้อย มีการแสดงละครเท่งตุ๊กที่ได้รับการยอมรับ ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัด แสดงให้เห็นถึงคุณภาพที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่จนถึงลูกหลานต่อไป ผู้วิจัยจึงศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ในครั้งนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย
2. เพื่อบันทึกโน้ตและวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก เป็นแนวทางหนึ่งในการพิทักษ์ ปกป้อง และ สืบสานศิลปะวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ละครเท่งตุ๊ก เป็นศิลปะพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ ของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งปัจจุบันความนิยมในการเล่นลดน้อยลง จำนวนคณะละครลดน้อยลง การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นการบันทึกองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวกับละครเท่งตุ๊กและวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กให้ คงอยู่ต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ศึกษาเฉพาะวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กคณะ ส.บัวน้อย ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
2. ศึกษาทำนองเพลงโดยการนำบทร้องมาเทียบเสียงกับเครื่องดนตรีไทย และบันทึกไว้เป็นโน้ตอักษรไทยแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ในส่วนต่างๆ การบันทึกโน้ตสากลจะบันทึกไว้ในภาคผนวก
3. บันทึกโน้ตเป็นโน้ตอักษรไทย และโน้ตสากล ใช้โน้ตอักษรไทยในการวิเคราะห์โดยกำหนดดังนี้
   3.1 การบันทึกโน้ตอักษรไทย ใช้สัญลักษณ์ต่อไปนี้

จ	ใช้แทนเสียง	จ๊ะ ของโทนชาตรี
ท	ใช้แทนเสียง	เท่ง ของโทนชาตรี
ต	ใช้แทนเสียง	ตุ๊ก ของกลองตุ๊ก
ฉิ่	ใช้แทนเสียง	ฉิ่ง ของฉิ่ง
ฉ	ใช้แทนเสียง	แฉ่ง ของฉาบ
ก	ใช้แทนเสียง	กรับ ของกรับ
ด	ใช้แทนเสียง	โด
ร	ใช้แทนเสียง	เร
ม	ใช้แทนเสียง	มี
ฟ	ใช้แทนเสียง	ฟา
ซ	ใช้แทนเสียง	ซอล
ล	ใช้แทนเสียง	ลา
ท	ใช้แทนเสียง	ที
ด̇	ใช้แทนเสียง	โน้ตที่มีเสียงสูง เช่น ด̇ คือ โดสูง
ด̣	ใช้แทนเสียง	โน้ตที่มีเสียงต่ำ เช่น ด̣ คือ โดต่ำ

3.2 การบันทึกโน้ตสากลเพลงโหมโรงและเพลงรำสิบสองท่า ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

𝄞 ใช้แทน กุญแจประจำหลักในการบันทึกโน้ตของโทน

𝄫 ใช้แทน กุญแจประจำหลักในการบันทึกโน้ตของกลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบและกรับ

เสียงโทนชาตรี ใช้สัญลักษณ์แทนเสียง ดังนี้

เสียงกลองตุ๊ก ใช้สัญลักษณ์แทนเสียง ดังนี้

เสียงฉิ่ง ใช้สัญลักษณ์แทนเสียง ดังนี้

เสียงฉาบ ใช้สัญลักษณ์แทนเสียง ดังนี้

เสียงกรับใช้สัญลักษณ์แทนเสียง ดังนี้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย โดยศึกษาในเรื่องประวัติความเป็นมา เครื่องดนตรี การประสมวง การขับร้อง ลักษณะบทเพลง ทำนองเพลงที่สำคัญ ระเบียบวิธีการบรรเลง การแต่งกาย บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม
2. วิเคราะห์บทเพลงที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก ได้แก่เพลงโหมโรง รำสิบสองท่า และวิเคราะห์เฉพาะบทขับร้องในเพลงรำชัดชาตรี ทำนองขับร้องในละครเรื่อง ไซยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงสร้างของบทเพลง	หมายถึง	ส่วนประกอบสำคัญ ของบทเพลง
เพลง	หมายถึง	สำเนียงขับร้อง,ทำนองดนตรี
ทำนอง	หมายถึง	เสียงที่มีระดับสูงต่ำ สั้นยาว มาผสมผสานกัน
รูปแบบจังหวะ	หมายถึง	สัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองนั้นๆ
รูปแบบของทำนอง	หมายถึง	ทิศทางทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงซึ่งมีทิศทางการเคลื่อนที่หลากหลาย
รำซัดชาตรี	หมายถึง	การรำที่มีบทร้องบูชาครูอาจารย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
รำสิบสองท่า	หมายถึง	การรำที่ผู้แสดงรำท่ารำสิบสองท่า
ลงโทน	หมายถึง	เพลงที่บรรเลงเมื่อจบการแสดง
ละครเท่งตุ๊ก	หมายถึง	ละครชาตรีที่ผสมผสานวัฒนธรรมท้องถิ่นของจันทบุรี เล่นกันที่อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
ลักษณะคำประพันธ์	หมายถึง	รูปแบบที่ใช้ ในของบทร้อยกรอง
วรรคเพลง	หมายถึง	การแบ่งทำนองเพลงออกมาเป็นส่วนๆโดยยึดทำนองเป็นหลัก
วัฒนธรรมดนตรี	หมายถึง	ความเจริญงอกงามและพัฒนาการทางดนตรี
โหมโรง	หมายถึง	เพลงที่ใช้บรรเลงขึ้นต้นนำก่อนการแสดง

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้แบ่งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับละครเท่งตุ๊ก
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับละครเท่งตุ๊ก

ละครเท่งตุ๊ก เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีลักษณะการเล่นเหมือนละครชาตรี (คณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ. 2542 : 60) ประเมษฐ์ บุณยะชัย (2538 : 69-81) ได้อธิบายความรู้เกี่ยวกับละครชาตรีไว้ดังนี้

ละครชาตรี มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ละครชาตรีเป็นละครเดิม ละครนอกเกิดขึ้นโดยแก้ไขมาจากละครชาตรี ครั้นสิ้นแผ่นดินกรุงศรีอยุธยาพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ทรงนำละครหลวงจากนครศรีธรรมราชที่หนีไปจากกรุงเก่ามาสมทบกับพวกละครที่รวบรวมได้จากที่อื่น หัดละครขึ้นใหม่ในกรุงธนบุรี

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 4 มีละครชาตรีหลวงเป็นละครชาตรีของผู้หญิงทั้งโรงเดิมเป็นละครพระองค์เจ้าปัทมราช พระราชธิดากรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาถ ในรัชกาลที่ 1 เมื่อรัชกาลที่ 4 ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาติ ให้เสด็จออกไปรักษาพยาบาลเจ้าจอมมารดานุ้ยเล็ก(พระธิดาเจ้าพระยานครพัฒน์) พระมารดาที่เมืองนครศรีธรรมราช ได้ทรงหัดละครขึ้นโรงหนึ่ง เล่นเรื่องอิเหนาครั้นเจ้าจอมมารดาถึงอนิจกรรมแล้วเสด็จกลับมากรุงเทพฯ พาละครโรงนั้นเข้ามาด้วยแล้วถวายเป็นมรดกแก่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้เล่นเป็นละครชาตรี จึงมีละครชาตรีหลวงขึ้น

คณะละครชาตรีนายหนู บ้านอยู่สนามควาย (นางเลิ้งในปัจจุบัน) เล่นละครโนราชาตรี นครศรีธรรมราช ผิดกันแต่ตัวนายโรงใส่ชฎาไม่ใส่เทริด ตัวนางแต่งตัวอย่างละครในกรุง (แต่งแบบละครนอก)

สำนักพิมพ์สารคดี (2538 : 142-143) คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2542 : 60 – 61) คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ.(2542 : 56) และคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์(2542 : 67- 68) ได้อธิบายประวัติความเป็นมา เกี่ยวกับละครเท่งตุ๊กสอดคล้องกันสรุปได้ดังนี้

ละครเท่งตุ๊ก ชาวบ้านบางกลุ่มเรียก "เท่งกรุ๊ก" ตามเสียงกลอง ที่ให้จังหวะการแสดงเป็นการละเล่นพื้นบ้านแถบอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีคณะละครตั้งบ้านเรือนอยู่ 2 ตำบลคือ ตำบลบางกะไชยที่บ้านบางกะไชยและตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ที่บ้านชำห้านมีลักษณะการเล่นเหมือนละครชาตรี ซึ่งคล้ายกับการแสดงโนราของทางภาคใต้หรือผสมระหว่างโนราและลิเก เครื่องดนตรีประกอบด้วย โทน 2 ใบ กลองตุ๊ก (กลอง

ชาตรี) 1 ใบ ฉิ่ง ฉาบ และกรับ ซึ่งต่างจากละครชาตรีภาคกลางที่ใช้เครื่องดนตรีมากชิ้นกว่า และเครื่องดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ไม่มีระนาด หรือปี่ การบรรเลงจะใช้สอดแทรกระหว่างการเล่นร้องเท่านั้น การแต่งกายตัวละครสวมเสื้อแขนสั้นมีอินทรนูบนบ่า สวมถุงเท้าขาวคล้ายลิเก สวมมงกุฎ ตัวพระนุ่งโจงหางหงส์ สวมเสื้อมีอินทรนู ใส่ทับทรวงและสวมมงกุฎ ตัวนางนุ่งผ้ายกจีบหน้านาง ผ้าห่มนาง ใส่กระบังหน้าและสวมมงกุฎ ในด้านการแสดงนั้น จะมีการบูชาครูเพื่อเป็นสิริมงคลก่อน แล้วจึง มีการโหมโรง โดยตัวพระจะออกมารำซัดแล้วจึงเริ่มแสดง เรื่องที่แสดงนั้นแต่เดิมจะมีเล่นเฉพาะนิยายพื้นบ้าน เช่น เรื่องไชยเชษฐ์ สังข์ทอง พระรถเมรี ไกรทอง เป็นต้น ต่อมาในระยะหลังมีการแสดงเรื่องราวที่อิงชีวิตประจำวัน มีรัก โลภ โกรธ หลง อิจฉาริษยา เหมือนละครในวิทยุ และโทรทัศน์ เวลาแสดงละครทุกตัวจะต้องร้องเอง การแสดงจะเรียกเสียงหัวเราะได้จาก ตัวตลก และสร้างอารมณ์เดียดแค้นด้วยนางกะแหร่งหรือตัวอิจฉา ละครเท่งตุ๊ก จะนิยมเล่นในงานทิ้งกระจาดตามศาลเจ้าพ่อและศาลหลักเมือง ซึ่งเป็นงานประจำปี งานแก้บนตามโอกาสของผู้ว่าจ้าง และงานอื่นๆเช่นขึ้นบ้านใหม่ งานเทศกาลต่างๆ ตามวาระและโอกาสของผู้ว่าจ้างและเทศบาลนั้น

คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ (2542 : 68) ได้อธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับคณะละครในปัจจุบัน (พ.ศ.2542) ว่ามีคณะละครเท่งตุ๊กอยู่ 2 ตำบลคือ ตำบลบางกะไชย และตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ โดยมีคณะละครดังนี้

ตำบลบางกะไชย

1. คณะณ. นาคเจริญ หัวหน้าคณะนางปราณี นาคเจริญ มีลูกคณะประมาณ 20 คน
2. คณะเปรมฤทัยวัยรุ่น หัวหน้าคณะนายชวลิต ทัพญาดิ มีลูกคณะประมาณ 20 คน
3. คณะขวัญใจเจริญศิลป์ หัวหน้าคณะนางวันดี เฉลิมชัย มีลูกคณะประมาณ 20 คน
4. คณะไชยเจริญศิลป์ หัวหน้าคณะนางเต้าหยิน เจริญจิตต์ มีลูกคณะประมาณ 20 คน

ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

1. คณะส. บัวน้อย หัวหน้าคณะนางบุญเรือน สร้อยศรี มีลูกคณะประมาณ 20 คน
2. คณะชวนชื่น หัวหน้าคณะนางนวลชื่น ปากน้ำเขียว มีลูกคณะประมาณ 20 คน
3. คณะส. แจ่มจำรัส หัวหน้าคณะนายสมชาย แจ่มจำรัส มีลูกคณะประมาณ 20 คน
4. คณะสำราญศิลป์ หัวหน้าคณะนายสำราญ ชอบชน มีลูกคณะประมาณ 20 คน

ละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์หลายคณะประมาณ 8-9 ปัจจุบันเหลือเล่นรับงาน 3 คณะ จากการสอบถามจากท่านผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อสังเกตว่าคณะละครที่ยังเล่นแบบโบราณได้อยู่นั้น คือ คณะส. บัวน้อย ที่ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กรมวิชาการ (2520 : 17- 50) ศึกษาวรรณกรรมประกอบการละเล่นชาตรี ได้อธิบายประวัติความเป็นมาของละครชาตรี สรุปได้ดังนี้

ละครชาตรีเป็นละครที่เก่าแก่มากประเภทหนึ่งของไทย โดยละครชาตรีกำเนิดขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยา มีผู้สันนิษฐานว่าคงเกิดจากการนำเอาการขับร้องและระบำ รำฟ้อน ประกอบดนตรี ซึ่งไทยมีอยู่แล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย มาผสมกับละคร เป็นเรื่องแบบของอินเดีย ในสมัยโบราณละครชาตรีเป็นที่นิยมแพร่หลายทางภาคใต้ของไทย เรื่องที่แสดงเข้าใจว่าคงจะนิยมแสดงเรื่องพระสุธนและนางมโนราห์ จึงเรียกละครประเภทนี้ว่า โนราห์ชาตรี ต่อมาละครชาตรีได้เข้ามาในเมืองหลวงในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี เมื่อ พ.ศ. 2312 เสด็จไปปราบเจ้านครศรีธรรมราช และกวาดต้อนผู้คนมาเมืองหลวงพร้อมด้วยพวกละคร ใน พ.ศ. 2323 คณะละครเจ้านครได้เข้ามาร่วมแสดงในงานฉลองพระแก้วมรกต และได้แสดงประชันกับละครหญิงของหลวงด้วย เหตุการณ์ที่สำคัญที่ทำให้ละครชาตรีมาแพร่หลาย คือ ใน พ.ศ. 2375 สมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ (ดิศ บุญนาค) สมัยที่เป็นพระยาพระคลังได้ลงไปปราบและระงับเหตุการณ์ร้ายทางหัวเมืองภาคใต้ คนทางใต้จึงอพยพตามมา รวมทั้งพวกที่มีความสามารถในการแสดงละครชาตรีด้วย พวกนี้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่สนามควาย และรวบรวมกันตั้งคณะ รับเหมาแสดงงานต่างๆ จนแพร่หลายและฝึกหัดกันสืบต่อมา ในบางจังหวัดละครชาตรีเล่นในโอกาสต่างๆ สุดแต่เจ้าของงานจะต้องการ ในจังหวัดอ่างทอง จันทบุรี และตราด ส่วนมากจะเป็นใน งานเกี่ยวกับศาสนา เช่นงานชักพระ งานประจำปีของวัด ฯลฯ จะเห็นได้ว่าความนิยมในเรื่องการแสดงละครชาตรี ยังอยู่ในรูปการรำบูชาถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เพลงหน้าพาทย์ของละครชาตรี ในสมัยก่อนกล่าวว่ากันว่ามี 9 เพลงคือ

1. เพลงโทน (ละครรำซัด)
2. เพลง (เร็ว)
3. เสมอ (ไปอย่างธรรมดา)
4. เชิด (ไปมาอย่างธรรมดา)
5. โอด ร้องไห้
6. ลงสรง (อาบน้ำ)
7. โลม (เข้าพระเข้านาง)
8. เชิดฉิ่ง (รำไปก่อนใช้อาวุธสำคัญ)
9. เพลงฉิ่ง (ไปมาอย่างกรีดกรายชมสวน)

บทละครที่ถือว่าเป็นหลักจากการสัมภาษณ์หัวหน้าคณะทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด คือเรื่องไชยเชษฐ์ โดยให้เหตุผลว่าการหัดให้เล่นเรื่องในไชยเชษฐ์นั้นจะมีบทท่ารำครบทั้งพระ นาง ยักษ์ และตัวประกอบอื่นๆ อีกหลายแบบ ที่ตำบลแหลมสิงห์

จังหวัดจันทบุรี (อำเภอแหลมสิงห์ในปัจจุบัน)คณะละครได้จัดชัดไหว้ครู ต่อจากนั้นแสดงเรื่องพระไชยเชษฐ์ ตอนขับสุวิญชา สาธิตประกอบคำอธิบาย

ไชยเชษฐ์ ตอนขับสุวิญชา คือ พระไชยเชษฐ์ขับนางสุวิญชาออกจากเมือง เมื่อนางสนมทั้งเจ็ดยุว่านางสุวิญชาคลอดพระโอรสเป็นท่อนไม้ จนนางวิพาร์(นางแมว) พาไปขุดพระโอรสที่นางทั้งเจ็ดฝังไว้ แล้วเดินทางกลับเมืองสิงหล (เมืองยักษ์) ซึ่งบิดาเลี้ยงของนางคือท้าวสิงหลรักนางสุวิญชามาก เมื่อทราบเรื่องกริ้วมาก จะยกทัพไปจับไชยเชษฐ์ แต่นางสุวิญชาห้ามไว้

ประดิษฐ์ อินทนิล และคณะ (2523 : 81-88) ได้ศึกษารวบรวมการละเล่นพื้นบ้าน ดนตรี และการฟ้อนรำ ภาคตะวันออก จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบการละเล่นพื้นบ้านภาคตะวันออกจำนวน 18 ประเภท และหนึ่งในนั้นคือการเล่นละครชาตรีหรือละครเท่งกรุ๊ก การวิจัยครั้งนี้ได้อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของละครเท่งกรุ๊ก โอกาสที่เล่น อุปกรณ์การเล่นผู้เล่น วิธีการเล่นตลอดจนนำเสนอ บทร้องไหว้ครู และวิเคราะห์การเล่นละครซึ่งสามารถนำมาเป็นข้อมูล พื้นฐานได้ในงานวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาสรุปได้ดังนี้

ละครชาตรี หรือละครเท่งกรุ๊ก

ละครชาตรีหรือเรียกละครเท่งกรุ๊ก เป็นการละเล่นที่หาดูได้ ในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง แหล่งที่พบการละเล่นชนิดนี้ คือ ตำบลชำห้าน ตำบลปากน้ำ ตำบลบางกะชัย อำเภอแหลมสิงห์จังหวัดจันทบุรี อำเภอเมืองจังหวัดตราด และตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง

โอกาสที่เล่น

เล่นในงานฉลองพระ ทอดกฐิน ทำบุญบ้าน งานประจำปีตามวัด งานบวชนาค และงานที่สำคัญคือเล่นแก้บนเจ้าพ่อและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

อุปกรณ์การเล่น

เครื่องดนตรี ได้แก่ กลองชาตรี หรือกลองตุ๊ก 1 ใบ โทน 2 ใบ ฉาบและฉิ่ง เครื่องแต่งกาย เครื่องละครตัวพระ นุ่งหางหงส์ เสื้อแขนยาว มีอินทรธนู ทับทรวง และสวมชฎา ตัวนางนุ่งผ้ายกจีบหน้านาง ผ้าห่มนาง และใส่กระบังหน้าหรือสวมชฎาหรือรัดเกล้าเครื่องไหว้ครูได้แก่ เงิน 12 บาท เหล้า บุหรี่ หมาก พลู

ผู้เล่น

ผู้เล่นจะต้องได้รับการฝึกร้องและรำจากครูเสียก่อน แต่ละท้องที่มีครูของตนเอง เช่นที่จังหวัดระยอง ชื่อครูหรีด สนิทราษฎร์ ครูตาล ,ครูเรือง ที่ตำบลชำห้าน ตำบลบางกะไชย อำเภอแหลมสิงห์ชื่อครูทิม ซึ่งหัดมาจากครูขุนทอง, ครูแย้ม, ครูเทียม, ครูฉ่ำ, ครูหรีด, ครูดำและครูงาม ที่จังหวัดตราดได้แก่ ครูฟุ้ง ครูต้อย ปัจจุบันถึงแก่กรรมไปหมดแล้วแต่ยังมีลูกศิษย์ในชั้นหลังสืบทอดต่อมา

วิธีเล่น

ก่อนจะเล่นทุกครั้งหัวหน้าคณะจะไหว้ครูก่อน แล้ววงดนตรีเริ่มโหมโรงไปจนถึงเวลาจึงหยุด เริ่มแสดงด้วยการรำซัดไหว้ครู 12 ท่า โดยผู้เล่น 2 คนแต่งตัวเป็น ตัวพระ

เสร็จแล้วจึงเล่นเป็นเรื่องต่างๆเช่นไชยเชษฐ์, ลักษณะวงศ์, พิกุลทอง, ไกรทอง, สังข์ทอง, หรือพระอภัยมณีเป็นต้น ในการเล่นผู้เล่นจะร้องเอง (ร้องนำ 1 วรรค แล้วมีลูกคู่ร้องรับ) เจรจาเอง และร่ายรำตามจังหวะเครื่องดนตรี

วิเคราะห์การเล่นละครชาตรี

1. ละครชาตรีเป็นมหรสพพื้นบ้านอย่างหนึ่ง ที่มีมาช้านานในแถบจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ชาวบ้านเรียกละครชนิดนี้ว่า "ละครเท่งกรุ๊ก"

2. แบบแผนการเล่นละครชาตรี ยังคงรักษาลักษณะการเล่นแบบดั้งเดิมไว้ จะ แตกต่างในรายละเอียดเช่นการแต่งกายที่ดัดแปลงให้เรียบง่ายประหยัด บทร้อง ที่ผิดเพี้ยนกันไปในแต่ละคณะ เครื่องดนตรีประกอบการเล่นไม่ครบทุกชิ้นคืออาจมีโทนใบเดียว และไม่มีปี่ เกือบทุกคณะไม่มีปี่ เป็นเครื่องดนตรีประกอบ

3. สภาพความนิยมละครชาตรีของประชาชน ในแถบจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ลดลงตามลำดับเนื่องจากอิทธิพลของมหรสพอย่างอื่น ที่เข้ามาแทนที่ ได้แก่ภาพยนตร์และลิเก ทำให้มีการปรับปรุงวิธีการเล่น มาเล่นแบบลิเกบ้าง คือร้องเพลงแบบลิเก แต่งกายคล้ายลิเก เล่นเรื่องสมัยใหม่มีวงปี่พาทย์บรรเลงประกอบเรียกการเล่นแบบนี้ว่า "พันทาง" ปัจจุบันละครชาตรีได้มีวิวัฒนาการ ปรับปรุงเปลี่ยน-แปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัย เพื่อที่จะได้อยู่รอดในสังคม นับว่าสภาพสังคมและเศรษฐกิจทำให้การเล่นละครชาตรีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี

เอกสารที่เกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและแสดงความคิดเห็นไว้หลายประการ ในเรื่องของเอกลักษณ์ของดนตรีไทยนั้น มนตรี ตราโมท (2529 : 1) อธิบายว่า สัญลักษณ์ของดนตรีไทยมีเอกลักษณ์ประจำชาติ ซึ่งจะพิจารณาได้ 3 ประการคือ วัสดุที่สร้าง รูปร่าง และเสียงของเครื่องดนตรี ในแนวทางเดียวกัน สุมาลี นิมมานุภาพ. (2526 : 11) อธิบายว่าการศึกษาโดยใช้ หลักวิชา Ethnomusicology เป็นการนำวัฒนธรรมดนตรีของชนชาติหรือเผ่าต่างๆ มาเปรียบเทียบกันใน 3 ลักษณะ 1.เปรียบเทียบเสียงดนตรีจากบทเพลงที่เก่าแก่ที่สุด 2.เปรียบเทียบรูปร่างของเครื่องดนตรี 3.เปรียบเทียบวัสดุที่ประกอบเป็นเครื่องดนตรี

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2538 : 90-91) อธิบายถึงการศึกษาเชิงวัฒนธรรมดนตรีว่า ผู้ศึกษาต้องมองภาพดนตรีในฐานะพฤติกรรมของมนุษย์ ศึกษาภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวกับดนตรีในประเด็นเดียวกันนี้ ปัญญา รุ่งเรือง (ม.ป.ป. : 7) อธิบายถึงการศึกษาเรื่องราวทางดนตรีของมนุษย์ จะต้องมีความรู้เรื่องดนตรี และสร้างความเข้าใจระหว่างดนตรีกับวัฒนธรรม และต้องมีการวิเคราะห์กันใน 3 ประเด็นคือ 1. ความคิดรวบยอดทางดนตรี พฤติกรรมของผู้คนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี และ 3.ตัวดนตรีเอง โดยสอดคล้องกับ เฮเลน เมเยอร์ส (Myers. 1983 : 649) กล่าวถึง มานุษยวิทยาเกี่ยวกับดนตรี มีการเสนอแบบอย่าง สำหรับศึกษาดนตรีโดยอาศัยการวิเคราะห์ 3 ระดับคือ 1.ความคิดรวบยอดทางดนตรี (musical concepts 2. พฤติกรรมทางดนตรี (musical behaviour) และผลผลิตทางดนตรี (musical product)

ดนตรี (musical concepts 2. พฤติกรรมทางดนตรี (musical behaviour) และผลผลิตทางดนตรี (musical product)

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2538 : 90-92) ได้อธิบายว่าการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี คือการเก็บข้อมูลภาคสนาม ในการปฏิบัติภาคสนาม ต้องค้นหาคำตอบ ครอบคลุมเนื้อหา 4 ประเด็นคือ

1) เนื้อหาสาระและโครงสร้าง ได้แก่ จังหวะ ทำนอง การประสานเสียง คุณลักษณะของเสียง คีตลักษณ์
2) เครื่องดนตรี ได้แก่ หมวดหมู่เครื่องดนตรี ลักษณะ การเทียบเสียง บันไดเสียง วิธีการสร้าง วิธีการบรรเลง ภูมิหลังและความเกี่ยวข้องทางวัฒนธรรม
3) บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม ได้แก่บทบาทในเชิงพิธีกรรม ศาสนพิธี บทบาทในฐานะสิ่งบันเทิง
4) นักดนตรี-นักร้อง ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ ความสามารถ ความชำนาญ สถานภาพที่เป็นอยู่

ซึ่ง 4 ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับสุพัตรา สุภาพ (มงคล หวังสุขใจ. 2538 : 40) ได้อธิบายการศึกษาองค์ประกอบทางวัฒนธรรม 4 ประการ ไว้ดังนี้

1) องค์มติ (concepts) ได้แก่สิ่งที่เป็นความเชื่อ แนวความคิด ความเข้าใจ
2) องค์พิธีการ (usages) หมายถึงพิธีกรรม ประเพณี การปฏิบัติ
3) องค์การ (organization) หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ของมนุษย์
4) องค์วัตถุ (objects) หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ ผลผลิตของการกระทำคนในสังคม

การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ประเภททฤษฎีดนตรีไทย ในหัวข้อประวัติดนตรีของไทย ของทบวงมหาวิทยาลัย (2538 : 50) ได้จำแนกหัวข้อในการศึกษาประวัติดนตรีของไทยว่าควรศึกษาในเรื่อง ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับดนตรีไทย เครื่องดนตรี การขับร้อง การประสมวง ลักษณะเพลงไทย ทำนองเพลงสำคัญ บุคคลสำคัญ การนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ และความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่น ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะนำใช้เป็นกรอบความคิดในการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี

ในการศึกษาองค์ประกอบทางดนตรีนั้น เป็นการศึกษาเพื่อหาเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของบทเพลง โดยเฉพาะซึ่งสามารถนำมาใช้ศึกษาดนตรีพื้นบ้าน ถึงแม้ว่าดนตรีจะเน้นการปฏิบัติแต่ก็สามารถที่จะหาองค์ประกอบได้ ซึ่งจะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านนั้น อย่างลึกซึ้งมากขึ้น ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย.(2538 : 6)อธิบายว่า แม้ว่าดนตรีจะเป็นวิชาที่เน้นปฏิบัติและทักษะเป็นส่วนใหญ่ จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับจังหวะ (rhythm) ทำนอง (melody) ระบบเสียง (hamony) และคีตลักษณ์ (form) ซึ่งสอดคล้องกับ ณัชชา โสกดิยานุรักษ์ (2542 : 2) อธิบายการวิเคราะห์ส่วนประกอบหลักของเพลงว่า ในขั้นแรกควรวิเคราะห์ส่วนประกอบหลักของเพลงซึ่งประกอบด้วย ทำนอง จังหวะ เสียงประสาน และเสียง

มานพ วิสุทธิแพทย์. (2535 : 18)ได้อธิบายหลักการและลักษณะบางอย่างของดนตรีไทยที่เป็นความรู้พื้นฐานได้แก่ บันไดเสียง การกำหนดโน้ตบนเครื่องดนตรี วรรคเพลง ลูกตก อัตราจังหวะ และประเภทของเพลงไทย

จากเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบทางดนตรีข้างต้น ในการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาองค์ประกอบทางดนตรี ในเรื่องบันไดเสียง รูปแบบทำนอง รูปแบบจังหวะ ในเรื่องของรูปแบบทำนอง และรูปแบบจังหวะ ซึ่งมานพ วิสุทธิแพทย์ (2535 : 103-104) อธิบายว่า

รูปแบบจังหวะ คือกระสวนจังหวะหรือตำแหน่งของตัวโน้ตที่ใช้ใน บทเพลงนั้น รูปแบบของจังหวะอาจมีความยาว 1 ห้อง, 2 ห้อง หรือ 4 ห้อง โดยใช้สัญลักษณ์แทนคือ

เครื่องหมาย " – " แทนตำแหน่งที่ไม่มีตัวโน้ต

เครื่องหมาย " + " แทนตำแหน่งที่มีตัวโน้ต

เช่น | - + - + | - + - + |

| - + + + | - + - + |

รูปแบบของทำนอง คือรูปแบบที่กำหนดทิศทางของทำนองเพลงให้มีทำนองสูงต่ำตามต้องการ รูปแบบของทำนองมีหลายอย่างเช่น

- รูปแบบทำนองเรียงสูงขึ้นตามลำดับ
- รูปแบบทำนองเรียงต่ำลงตามลำดับ
- รูปแบบทำนองที่ใช้เสียงซ้ำๆ
- รูปแบบทำนองสลับฟันปลา เป็นต้น

อัตราจังหวะ คือการกำหนดเรียกหน้าทับและเพลง มีอัตราครึ่งชั้น ชั้นเดียว 2 ชั้น และ 3 ชั้น เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน. 2540 : 177)

หน้าทับคือเสียงดนตรีที่ขึงด้วยหนัง จำพวกที่เลียนเสียงมาจากทับ(โทน) เช่นตะโพน กลองแขกซึ่งมีบัญญัติเป็นแบบแผนสำหรับตีประจำทำนองเพลงต่างๆ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2540 : 167) ลักษณะของจังหวะหน้าทับนั้น มานพ วิสุทธิแพทย์ (2535 : 103-104) ได้อธิบายว่า จังหวะหน้าทับมีลักษณะเฉพาะที่แยกได้ 2 อย่างคือ

1. หน้าทับที่บรรเลงเวียน หน้าทับประเภทนี้เมื่อบรรเลงจบ 1 รอบแล้วก็บรรเลงซ้ำไปเรื่อยๆ
2. หน้าทับที่บรรเลงไม่เวียน หน้าทับประเภทนี้บรรเลงไม่ซ้ำกันตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดนตรี

งานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีนั้นมีการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งในเรื่องของดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีแบบแผน เครื่องดนตรีต่างๆ การขับร้อง การผสมวง ลักษณะบทเพลงต่างๆ ตลอดจนประวัติศิลปิน และครูเพลงการวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยดนตรีพื้นบ้านในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ในด้านการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน มีงานวิจัยที่ได้ศึกษาค้นคว้าไว้แล้ว ผู้วิจัยได้นำแนวทางในการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีมาใช้ในงานวิจัยนี้ด้วยซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีในภาคเหนือ ศรัณย์ นักรบ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาดนตรีของชาวเขาเผ่าเย้า กรณีศึกษาหมู่บ้านผาเดื่อ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาดนตรีในวัฒนธรรมที่ยังคงเหลืออยู่ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดด้วยวิธีปากเปล่าตามแบบดั้งเดิมของชาวเขาเผ่าเย้า ใช้ข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลหลัก และข้อมูลจากเอกสาร ตำราเป็นข้อมูลสนับสนุน มุ่งศึกษา 2 ส่วน คือการศึกษาสภาพทั่วไปของชุมชน และการศึกษาดนตรีในวัฒนธรรม งานวิจัยได้นำเสนอสภาพทั่วไป

ของชุมชนในเรื่องประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน ลักษณะที่ตั้ง จำนวนประชากร การสาธารณูปโภค การศึกษา การปกครอง การประกอบอาชีพ การบริโภคอาหาร ศาสนา การแต่งกาย ภาษา ลักษณะครอบครัว และวัฒนธรรมดนตรีในเรื่อง ประวัติความเป็นมา เครื่องดนตรี การผสมวง ประวัตินักดนตรี การแต่งกายของนักดนตรี การถ่ายทอดดนตรี โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง ในด้านบทเพลงได้วิเคราะห์โครงสร้างของบทเพลง โครงสร้างของทำนองและระบบเสียง

ณรงค์ สมิทธิธรรม (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยในหัวข้อ วงตกเส้ง : ดนตรีแห่ในวิถีชีวิตของชาวลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ และสถานภาพของวงตกเส้งที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวลำปาง ศึกษาประวัติความเป็นมา เครื่องดนตรี การประสมวง การวิเคราะห์คีตลักษณ์ โดยมีพื้นที่ศึกษาในจังหวัดลำปาง ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสามารถอธิบายข้อมูลต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

แก้วกร เมืองแก้ว (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาวงมังคละ กรณีศึกษาวงดนตรีพื้นบ้านของนายประพรต คชนิล โดยศึกษาประวัติความเป็นมาวงมังคละคณะประพรต รุ่งเรือง โดยเสนอประวัติความเป็นมาของคณะ และรายนามนักดนตรีคณะพรต รุ่งเรือง ศึกษาขนบธรรมเนียมของวงมังคละ ในเรื่องเครื่องดนตรี รูปแบบการจัดวง พิธีไหว้ครู การเรียนและการสืบทอด วิเคราะห์บทเพลงของวงมังคละคณะประพรต รุ่งเรือง บทเพลงที่ใช้ในวงมังคละ ศึกษารูปแบบจังหวะของปี่ หน้าทับของกลองวิเคราะห์รูปแบบลักษณะการตีกลองหลอนให้เข้ากับกลองยืน หน้าทับของกลองวงมังคละ รูปแบบจังหวะลักษณะการดำเนินทำนองของปี่ และลักษณะการเล่นก่อนหลัง

งานวิจัยวัฒนธรรมดนตรีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พรรณราย คำโสภา (2542 : บทคัดย่อ) วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกันตรึมของหมู่บ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์ โดยศึกษาประวัติความเป็นมา โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง การแต่งกายของผู้แสดง เครื่องดนตรีประกอบการแสดง ศึกษาเพลงกันตรึม โดยวิเคราะห์มาตราเสียงในหัวข้อมาตราเสียงปี่และการเทียบเสียง สกอร์ และคำร้องของเพลง ประกอบการแสดง ในเรื่องเทคนิคการร้องและความหมายของคำร้อง วิเคราะห์มาตราเสียงของบทเพลง วิเคราะห์ทำนอง ในเรื่องการเคลื่อนที่ของทำนอง ลักษณะการดำเนินทำนองของ โครงสร้างบทเพลง วิเคราะห์การประสานเสียง ในเรื่องลักษณะของการประสานเสียงและขั้นคู่ประสานเสียง วิเคราะห์จังหวะในเรื่องกระสวนจังหวะของสกวล ฉิ่งและฉาบเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวะกับทำนองและสุดท้ายวิเคราะห์รูปแบบในเรื่องโครงสร้างฉันทลักษณ์ของบทเพลง

งานวิจัยวัฒนธรรมดนตรีภาคกลาง ณรงค์ เขียนทองกุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษามานุษยวิทยาการดนตรีกรณีศึกษาบ้านบางลำภู ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของบ้านบางลำภู เน้นหนักในเรื่องกระบวนการดำเนินงานวิชาชีพดนตรีและวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์ของนักดนตรีตระกูลนี้ด้วย โดยงานวิจัยกล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศทั่วไปของแหล่งที่ตั้ง และความเป็นมาของบ้านบางลำภู ชีวประวัตินักดนตรีในบ้านบางลำภู เครือญาติและบุคคลภายนอก ลักษณะกิจการ และงานดนตรี การบันทึกผลงานเพลงและอุตสาหกรรม การสร้างเครื่องดนตรี งานวิจัยแสดงให้เห็นว่า สำนักดนตรีบ้านบางลำภูแห่งนี้ สามารถดำรงความเป็นเอกทางวิชาการและงานดนตรีตลอดมา

ณรงค์ฤทธิ์ ดงปิ่น (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของปี่พาทย์มอญ โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของปี่พาทย์มอญ และวัฒนธรรมดนตรีมอญรูปแบบต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์การวิจัยเอกสารและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมทำให้เห็นถึงการผสมผสานทางวัฒนธรรมดนตรี ระหว่างวัฒนธรรมดนตรีของมอญแต่โบราณและ วัฒนธรรม

ดนตรีของปี่พาทย์ไทย ซึ่งในปัจจุบันปี่พาทย์มอญมีบทบาท มีความสำคัญและกลายเป็นวงปี่พาทย์รูปแบบหนึ่งของวิทยาการดุริยางคศิลป์ไทย งานวิจัยดนตรีในภาคกลางของไทย

ดวงรัตน์ ทรัพย์ประดิษฐ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาพิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ กรณีศึกษาดนตรีและพิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของชาวมอญพระประแดง การตั้งถิ่นฐาน สภาพทางสังคม ภาษาที่ใช้ วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นมาของพิธีรำเจ้าพ่อ การแต่งกายในพิธีรำเจ้าพ่อ รูปแบบของพิธีรำเจ้าพ่อ กระบวนการต่างๆ ในพิธีรำเจ้าพ่อ เครื่องดนตรีและการประสมวงในพิธีรำเจ้าพ่อ เพลงที่ใช้ในพิธีรำเจ้าพ่อ ในการวิเคราะห์เพลงนั้น วิเคราะห์ทำนองเพลง รูปแบบเพลง ลักษณะรูปแบบกระสวนจังหวะ และความสัมพันธ์ระหว่างเพลงกับการรำ

สายสุนีย์ ขาวปลื้ม (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเพลงรำผีมอญของชาวมอญ จังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาสภาพทั่วไปของชาวมอญปทุมธานี ลักษณะการแต่งกายของชาวมอญ วัฒนธรรมประเพณีของชาวมอญ ภาษามอญ ประวัติความเป็นมาของดนตรีมอญในเมืองไทย ลักษณะโดยทั่วไปของดนตรีมอญ การผสมวงดนตรีมอญ ระบบเสียงของเครื่องดนตรีมอญ ลักษณะการบรรเลง เครื่องดนตรีมอญ บทเพลงมอญ ในด้านการวิเคราะห์ ได้วิเคราะห์บันไดเสียง กระสวนจังหวะ ในเรื่องรูปแบบกระสวนจังหวะ และกระสวนจังหวะเพลง วิเคราะห์รูปแบบ และการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง

แนวทางเดียวกันดวงเดือน สดแสงจันทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเพลงพื้นบ้านของคณะขวัญจิต ศรีประจันต์ โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน และลักษณะของเพลงพื้นบ้าน ศึกษาชีวประวัติ ของขวัญจิต ศรีประจันต์ ในเรื่องชีวิตส่วนตัว ชีวิตการแสดง วิถีชีวิตการเป็นแม่เพลง และความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม ศึกษาคณะขวัญจิต ศรีประจันต์ ในเรื่องการสร้างคณะสมาชิกในคณะ และการบริหารจัดการในคณะ ศึกษาเพลงพื้นบ้านของขวัญจิต ศรีประจันต์ในเรื่องจำนวนและประเภท รูปแบบและองค์ประกอบของการเล่น บทบาทของเพลงพื้นเมืองต่อสังคม ในด้านการวิเคราะห์เพลง วิเคราะห์ในเรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ โครงสร้างของบทเพลง ทำนองเพลง กลุ่มตัวโน้ตที่ใช้ รูปแบบทำนองเพลง รูปแบบจังหวะ ลูกตกในวรรคเพลง ความสัมพันธ์ของคำร้องกับทำนอง และการใช้เทคนิคการร้อง ในการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ผู้วิจัยได้นำแนวทางการวิเคราะห์ส่วนหนึ่งมาใช้ในงานวิจัยด้วย

งานวิจัยในเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีภาคใต้ จรินทร์ เทพสงเคราะห์ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาดนตรีกาหลอในจังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาทางด้านวัฒนธรรมดนตรีกาหลอ องค์ประกอบ และรูปแบบของดนตรีกาหลอ โดยเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ บันทึกเทป และถ่ายภาพประกอบ เสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลงานวิจัยได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องดนตรี วงดนตรี นักดนตรี อาชีพของนักดนตรี การแต่งกาย และโอกาสในการบรรเลง ในด้านองค์ประกอบ และรปแบบดนตรีกาหลอ ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ บทเพลง ในเรื่องจำนวนห้องเพลง ท่อนเพลง หน้าทับ และจังหวะต่างๆ ตลอดจนอธิบายลักษณะการดำเนินทำนองเพลงของดนตรีกาหลอ การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง

ประภาส ขวัญประดับ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยหัวข้อ รองเง็ง : และดนตรีพื้นบ้านของประเทศไทย ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของรองเง็ง บทบาทที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรม วิเคราะห์บทเพลงรองเง็ง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นการผสมผสานทางวัฒนธรรมดนตรีของชาติต่างๆ ที่เข้ามาติดต่อค้าขาย เช่นโปรตุเกส สเปน และฮอลันดา การวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีได้เสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวกับบันไดเสียง การประสานเสียง ที่เป็นลักษณะเฉพาะของดนตรีรองเง็ง

อารีรัตน์ เรืองกำเนิด (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาในเรื่องวงโหม่งครึ่ม : ดนตรีสำหรับงานศพในจังหวัดชุมพร โดยศึกษาวงโหม่งครึ่มในเรื่อง เครื่องดนตรี บทเพลงที่ใช้บรรเลงในวง ขนบในการบรรเลง ศึกษาองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของวงโหม่งครึ่มในเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของอำเภอท่าแซะ ที่มาของวงโหม่งครึ่ม ภูมิหลังวง บทบาทและหน้าในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผน วัฒนธรรมกับรูปแบบแบบเพลงและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม วิเคราะห์เพลงโดยใช้โน้ตอักษรไทย ในเรื่องบันไดเสียง และรูปแบบจังหวะ โครงสร้างของทำนองเพลง ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองเพลง กับกลองทน ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองเพลงแต่ละเพลง

จากการศึกษาค้นคว้าข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านแต่ละชนิดในจังหวัดต่างๆ ของไทย มีอยู่มากมายซึ่งมีเอกลักษณ์ทางดนตรีของตนเอง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ายังมีวัฒนธรรมดนตรี โดยเฉพาะดนตรีพื้นบ้านอีกมาก ที่ยังไม่มีผู้ศึกษาค้นคว้ารวบรวม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าต่อไป ผู้วิจัยจึงศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กซึ่งเป็นวัฒนธรรมดนตรีที่มีอยู่ที่อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เป็นวัฒนธรรมดนตรีที่มีคุณค่าอีกรูปแบบหนึ่งที่ยังไม่มีการศึกษารวบรวมบันทึกไว้ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะได้ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ไว้เป็นองค์ความรู้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีเท่งตุ๊ก อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมจากแหล่งข้อมูลดังนี้

- หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
- ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
- หอสมุดแห่งชาติรัชมัคลาภิเษกจันทบุรี
- ห้องสมุดประชาชน จังหวัดจันทบุรี
- ห้องสมุดประชาชน อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
- ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี
- ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

1.2 รวบรวมข้อมลภาคสนาม โดยเข้าร่วมสังเกต จดบันทึก บันทึกเสียง และบันทึกภาพ การแสดง สัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

-	นางสาวอุทิศ ภาคกิจ	นักแสดงอาวุโส
-	นางบุญเรือน สร้อยศรี	หัวหน้าคณะส.บัวน้อย
-	นายพระสังข์ สายบัว	นักดนตรี
-	นายบุญส่ง สายบัว	นักดนตรี
-	นางวารุณี อิ่มสมบูรณ์	นักแสดง
-	นางรัตนา งามสุข	นักแสดง
-	นายประสาน ธัญญะชาติ	ผู้ศึกษาละครเท่งตุ๊ก
-	นางสาวประภาศรี ศรีประดิษฐ์	ผู้ศึกษาละครเท่งตุ๊ก
-	นายประทีป ทองเปรม	สภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์

2. ขั้นศึกษาข้อมล

2.1 เรียบเรียงข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสังเกต การจดบันทึก ภาพถ่าย และข้อมูลจากแถบบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์

2.2 นำข้อมูลด้านบทเพลงของละครเท่งตุ๊ก บันทึกเป็นโน้ตอักษรไทย และโน้ตสากล

3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีในละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ประวัติความเป็นมา ของละครเท่งตุ๊ก ในหัวข้อต่อไปนี้

3.1.1 ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

3.1.2 ประวัติความเป็นมาของคณะ ส.บัวน้อย

3.2 วิเคราะห์วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย ในหัวข้อต่อไปนี้

3.2.1 ประวัติความเป็นมา

3.2.2 เครื่องดนตรี

3.2.3 การประสมวง

3.2.4 การแต่งกายของผู้แสดง

3.2.5 การขับร้อง

3.2.6 ลักษณะบทเพลง

3.2.7 ทำนองเพลงที่สำคัญ

3.2.8 ระเบียบวิธีการบรรเลง

3.2.9 บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม

3.3 วิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก ดังนี้

3.3.1 วิเคราะห์เพลงโหมโรง และเพลงรำสิบสองท่า ในหัวข้อต่อไปนี้

- โครงสร้างของบทเพลง
- รูปแบบทำนอง
- รูปแบบจังหวะ

3.3.2 วิเคราะห์เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ เฉพาะทำนองร้อง ในหัวข้อต่อไปนี้

- ลักษณะคำประพันธ์
- โครงสร้างของบทเพลง
- บันไดเสียง
- รูปแบบทำนอง
- รูปแบบจังหวะ

4. ขั้นสรุปและอภิปรายผล

4.1 เรียบเรียงจัดทำบทสรุปผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

4.3 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4
ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย

การศึกษาเรื่องวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อยนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร บทความต่างๆ ตลอดจนสังเกตและสัมภาษณ์ จากนั้นนำข้อมูลมาเรียบเรียงและ นำเสนอข้อมูลแบบพรรณาวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อยตามหัวข้อดังนี้

1.ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊ก ในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ละครรำของไทยมี 3 อย่างคือละครชาตรี ละครนอกและละครใน โดยละครชาตรีเป็นละครเดิม (ประเมษฐ์ บุญยะชัย. 2537 : 69) และเป็นพื้นฐานของละครอื่นๆ เช่นละครนอก เมื่อสิ้นแผ่นดิน กรุงศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2310 ครูละครหลวงได้กระจัดกระจายหนีหายจากภัยสงครามไปที่ต่างๆ ส่วนหนึ่งหนีไปอยู่ที่นครศรีธรรมราช เมื่อถึงสมัยกรุงธนบุรี พระยาตากปราบดาภิเษกขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้เสด็จไปตีเมืองนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. 2312 พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงนำละครหลวง จากนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นละครผู้หญิงของเจ้าพระยามหานครฯ สมทบกับละครที่รวบรวมได้จากที่อื่น มาหัดละครหลวงขึ้นใหม่ในสมัยกรุงธนบุรี ในปี พ.ศ. 2323 งานฉลองพระแก้วมรกตทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ละครของเจ้าพระยามหานครฯ มาแสดงประชันกับละครหลวง ต่อมาสมเด็จเจ้าพระยามหาพระมหากษัตริย์ศึกฯ ทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ รัชกาลที่ 1 ตั้งกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี ในปี พ.ศ. 2325 ทรงฟื้นฟูมหรสพต่างๆ เช่นโขน หุ่นหลวง และละครผู้หญิงให้มีแต่พระราชวังหลวงเพียงแห่งเดียวตามแบบครั้งกรุงศรีอยุธยา เมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 2 ทรงพระราชนิพนธ์บทละครและทรงปรับปรุงบทละครต่างๆ บทละครในเรื่องอิเหนา บทละครนอก 6 เรื่อง (สังข์ทอง คาวี มณีพิชัย ไกรทอง ไชยเชษฐ์ สังข์ศิลปไชย) บทโขนหลายตอน เป็นต้น เป็นสมัยที่การละครเจริญรุ่งเรืองสูงสุด สมัยรัชกาลที่ 3 โปรดให้เลิกละครหลวงแต่ละครของผู้อื่นก็ไม่ทรงห้าม จึงเกิดคณะละครขึ้นมากมายในพระนครเมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงโปรดให้หัดละครหลวง และทรงโปรดอนุญาตให้เจ้านาย ขุนนาง และผู้มีบรรดาศักดิ์หัดละครหญิงขึ้นได้ มีละครชาตรีของหลวง เป็นละครชาตรีผู้หญิงล้วน เดิมเป็นละครของพระองค์เจ้าปัทมราช หัดละครขึ้นที่เมืองนครศรีธรรมราช และพามาถวาย ทรงโปรดให้เล่นเป็นละครชาตรี จึงเป็นละครชาตรีของหลวง นอกจากนั้นยังมีละครชาตรีของนายหนู บ้านสนามควาย เล่นอย่างละครโนราชาตรี นครศรีธรรมราช แต่ตัวนายโรงใส่ชฎาตัวนางแต่งตัวอย่างละครนอก ส่วนละครชาตรีเมืองเพชรบุรี เป็นการละเล่นของชาวบ้านที่พัฒนามาพร้อมๆกับสมัยกรุงศรีอยุธยา(ประเมษฐ์ บุญยะชัย. 2537 : 70-78) จากที่กล่าวมาข้างต้นมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 4 จะเห็นได้ว่ามีคณะละคร ตลอดจนครูละครเพิ่มมากขึ้น และเผยแพร่ขยายออกมาตามภูมิภาคต่างๆ ในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการปรับปรุงละครชาตรี ให้มีมาตรฐานเรียกว่าละครชาตรีเครื่องใหญ่ โดยใช้วงปี่พาทย์ของละครนอกและวงปี่พาทย์ละครชาตรี ผสมเข้าด้วยกันบรรเลงเพลงหน้าพาทย์อย่างละครนอก การขับร้อง ใช้ร้องทางละครนอก และบรรจุเพลงบางเพลงที่มีสำเนียงออกไปทางภาคใต้ผสมเสียงกรับ โทน และฆ้องคู่ ใช้เพลงร่ายทั้ง 2 แบบคือร่ายนอกและร่ายชาตรี

ส 226537 ว.3

การละเล่นพื้นบ้านของภาคตะวันออก โดยเฉพาะจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดนั้นมีการละเล่นมหรสพที่ปัจจุบันเรียกกันว่าละครเท่งตุ๊ก แต่เดิมมีชื่อเรียกว่าละครชาตรีโดยสันนิษฐานว่าละครเท่งตุ๊ก เป็นละครสืบทอดมาจากละครชาตรี ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และเผยแพร่มาทางภาคตะวันออกในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เมื่อผสมผสานกับวัฒนธรรมพื้นบ้านจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะและสืบทอดต่อๆกันมา ละครเท่งตุ๊กในจันทบุรีแต่เดิมก็เรียกว่าละครชาตรีจนถึงประมาณสมัยรัชกาลที่ 4 – 5 มีการเรียกละครเท่งกรุ๊ก ตามเสียงโทนกลองคือเสียงเท่งจากโทนเสียงกรุ๊กจากกลองตุ๊ก และเพี้ยนมาเป็นละครเท่งตุ๊ก ในปัจจุบันท้องถิ่นแถบนี้จะเรียกละครชาตรีบ้างละครเท่งตุ๊กบ้าง หรือนำมาเรียกต่อกันว่า "ชาตรี-เท่งตุ๊ก"

ผู้ที่สืบทอดละครเท่งตุ๊กแต่โบราณในจังหวัดระยองได้แก่ ครูหรีด สนิทราษฎร์, ครูตาล จังหวัดจันทบุรีได้แก่ ครูชุนทอง ,ครูทิม ภาคกิจ , ครูวัน, ครูแย้ม, ครูเทียม, ครูฉ่ำ, ครูดำ และครูงาม จังหวัดตราดได้แก่ ครูฟุ้งและครูต้อ ปัจจุบันถึงแก่กรรมไปหมดแล้ว แต่ยังมีลูกศิษย์ที่สืบทอดต่อกันมา (ประดิษฐ์ อินทนิล และคณะ. 2523 : 81-88)

ละครเท่งตุ๊กในจังหวัดจันทบุรีนั้นมีคณะละครเท่งตุ๊กส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอแหลมสิงห์ที่ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ และตำบลบางกะไชย ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ได้แก่ คณะส. บัวน้อยหัวหน้าคณะคือนางบุญเรือน สร้อยศรี, คณะชวนชื่น หัวหน้าคณะคือนางนวลชื่น ปากน้ำเขียว, คณะส. แจ่มจำรัส หัวหน้าคณะคือนายสมชาย แจ่มจำรัส , คณะสำราญศิลป์ หัวหน้าคณะคือนายสำราญ ชอบชน ตำบลบางกะไชย ได้แก่คณะณ. นาคเจริญ หัวหน้าคณะคือนางปราณี นาคเจริญ , คณะเปรมฤทัยวัยรุ่น หัวหน้าคณะคือนายชวลิต ทัพญาติ , คณะขวัญใจเจริญศิลป์ หัวหน้าคณะคือนางวันดี เฉลิมชัย, คณะไชยเจริญศิลป์ หัวหน้าคณะคือนางเต้าหยิน เจริญจิตต์

2.ประวัติความเป็นมาของคณะ ส.บัวน้อย

ละครเท่งตุ๊กคณะ ส.บัวน้อย เป็นคณะละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีที่สืบทอดมาจากคณะละครเท่งตุ๊กที่เก่าแก่ประมาณร้อยปี โดยสืบทอดกันมาในระบบเครือญาติมาจนถึงปัจจุบัน (บุญเรือน สร้อยศรี.2545) เริ่มจากครูทิม ภาคกิจซึ่งครูละครที่โยกย้ายถิ่นฐานมาจาก ตำบลบ้านเพ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มาตั้งถิ่นฐานที่บ้านซำห้าน อำเภอปากน้ำแหลมสิงห์ และเริ่มหัดละครในอำเภอแหลมสิงห์ จนสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันดังนี้

รุ่นที่ 1

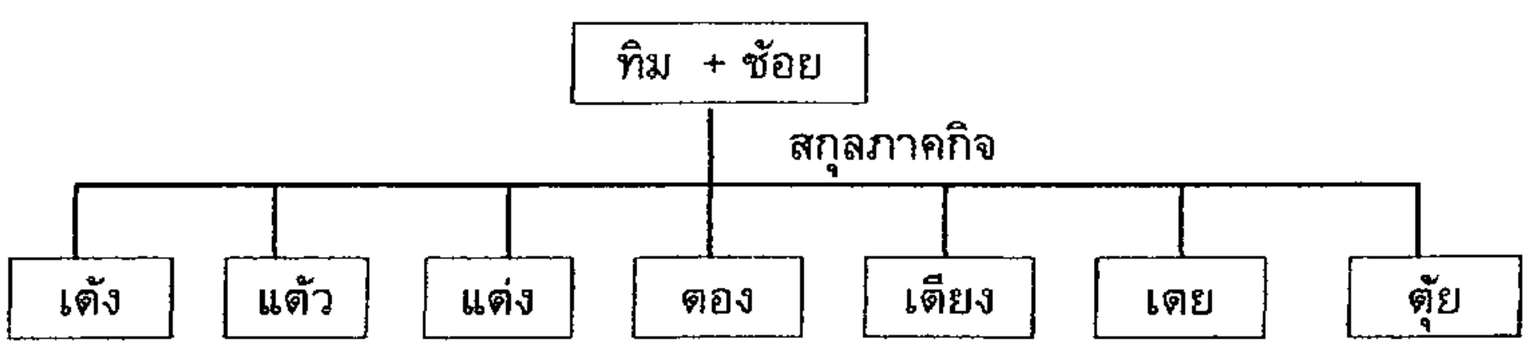

รุ่นที่ 1 เป็นคณะละครรุ่นแรกที่นายทิมตั้งคณะขึ้น โดยนายทิม ภาคกิจแต่งงานกับนางช้อย (ไม่ทราบนามสกุล) มีบุตรธิดา 7 คน ฝึกหัดละคร เรียกคณะละครสมัยนั้นว่า ละครปู่ทิม ปัจจุบันเสียชีวิตหมดแล้ว

รุ่นที่ 2

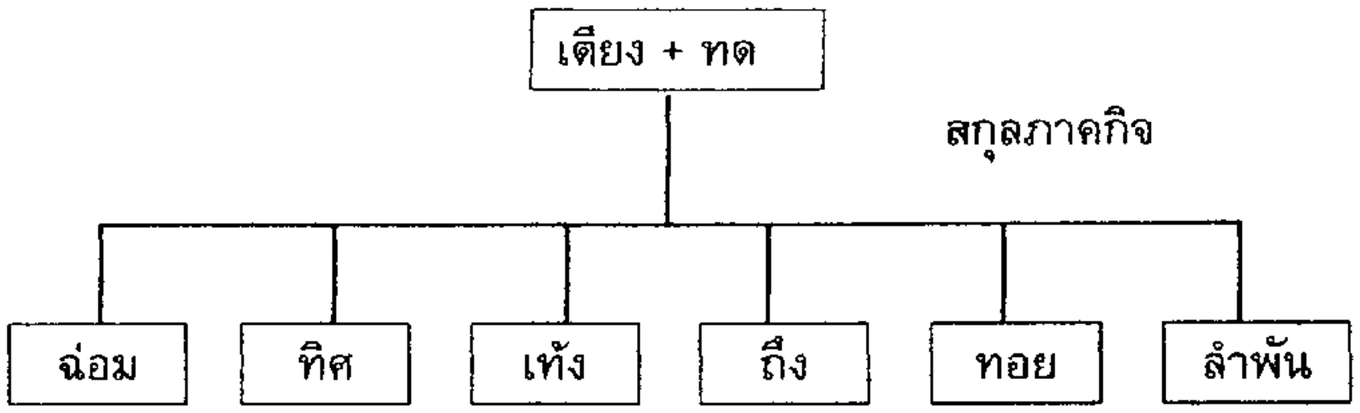

รุ่นที่ 2 เป็นการสืบทอดละครเท่งตุ๊กของปู่ทิม โดยนายเตียงบุตรของปู่ทิมเป็นผู้ได้รับการถ่ายทอดและสืบทอดคณะละครเท่งตุ๊ก โดยแต่งงานกับนางทด มีบุตรธิดา 6 คน โดย ฉ่อมฝึกหัดละคร ทิศฝึกหัดละครและดนตรี เท้ง ฝึกหัดละครและดนตรี ถึง ฝึกหัดละคร ทอย ฝึกหัดละคร ลำพันฝึกหัดสามารถรับงานและฝึกหัดละครแก่ผู้อื่นอีกด้วย เรียกคณะละครรุ่นนี้ว่าละครตาเตียง ยายทด ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่ 4 คนคือ อุทิศ, ถึง, ทอย และลำพัน ปัจจุบันไม่ได้เล่นละครแล้วเพราะชราภาพ

รุ่นที่ 3

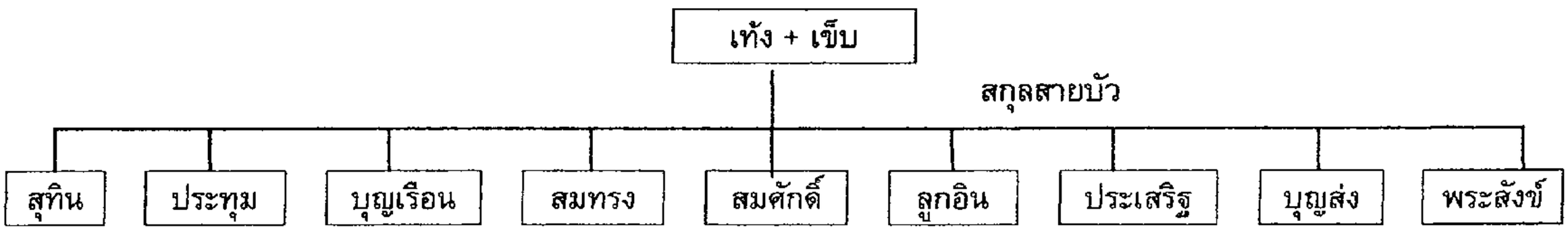

รุ่นที่ 3 เป็นการสืบทอดคณะละครจากละครตาเตียงยายทดโดยนางเท้ง ภาคกิจแต่งงานกับนายเข็บ สายบัว มีบุตรธิดา 9 คน ฝึกหัดละครและดนตรี ซึ่งผู้หญิงจะฝึกหัดละครเป็นหลัก ผู้ชายจะฝึกหัดดนตรีเป็นหลัก และเล่นละครเป็นตัวตลก โดยสุทินฝึกหัดดนตรีและละคร ประทุมฝึกหัดละคร บุญเรือนฝึกหัดละครและดนตรี สมทรง ฝึกหัดดนตรีและละคร สมศักดิ์ฝึกหัดดนตรีและละคร ลูกอินฝึกหัดละคร ประเสริฐฝึกหัดดนตรี บุญส่งฝึกหัดดนตรี พระสังข์ฝึกหัดดนตรีและละคร และมีการตั้งชื่อคณะว่า ส. บัวน้อย โดยอักษรย่อ ส. หมายถึงสายบัว ซึ่งเป็นนามสกุล เป็นรุ่นที่การละครเจริญรุ่งเรือง มีงานมากสามารถออกแสดงได้พร้อมกัน 2 โรง ปัจจุบันมีชีวิตอยู่ 4 คนคือ บุญเรือน, ลูกอิน, บุญส่งและพระสังข์

รุ่นที่ 4

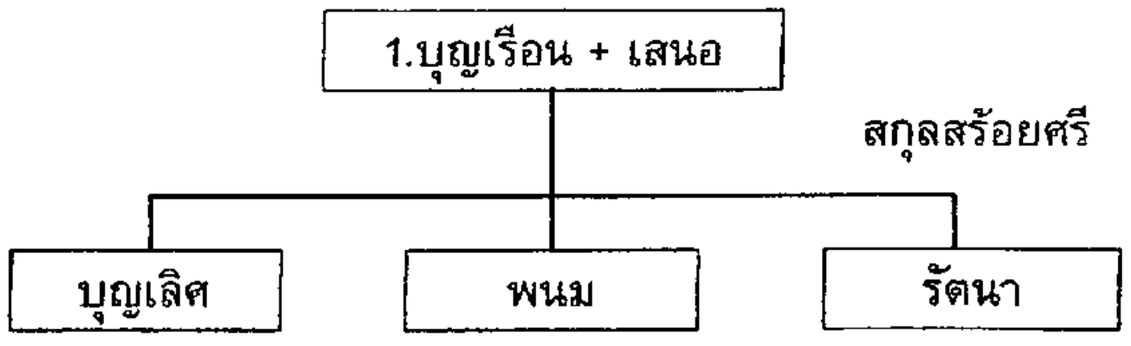

1. นางบุญเรือน สายบัว แต่งงานกับนายเสนอ สร้อยศรี มีบุตรธิดา 3 คน คือบุญเลิศฝึกหัดดนตรี พนมฝึกหัดดนตรี และรัตนาฝึกหัดละคร นางบุญเรือนได้รับการถ่ายทอดศิลปะการร้อง การรำและดนตรีของละครเท่งตุ๊กจากมารดาและได้สืบทอดคณะละครโดยเป็นหัวหน้าคณะส. บัวน้อย ปัจจุบัน

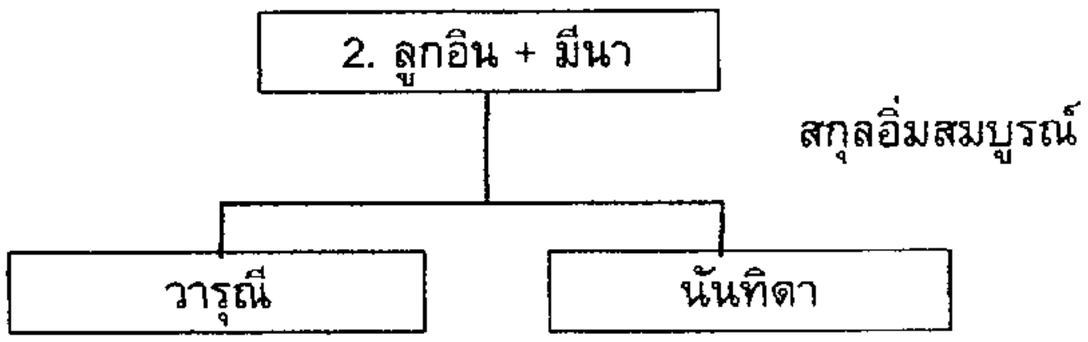

2. นางลูกอิน สายบัว แต่งงานกับนายมีนา อิ่มสมบูรณ์ มีบุตรธิดา 2 คนคือวารุณี ฝึกหัดละครและนันทิดาฝึกหัดละคร

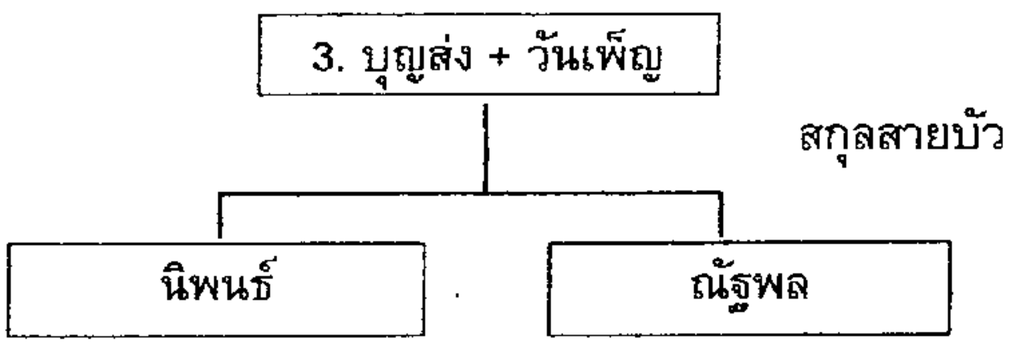

3. นายบุญส่ง สายบัว แต่งงานกับนางวันเพ็ญ มีบุตร 2 คนคือนิพนธ์ฝึกหัดดนตรี และณัฐพล มีความสามารถด้านกีฬา

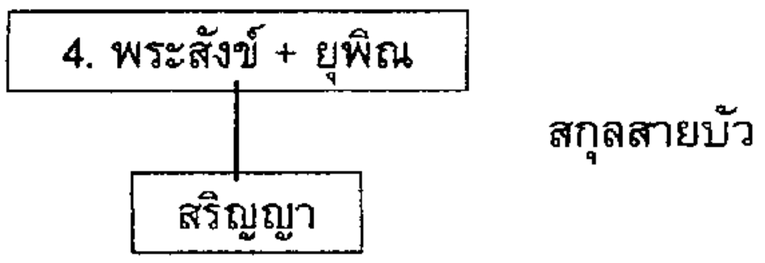

4.นายพระสังข์ สายบัว แต่งงานกับนางพิณ มีธิดา 1 คน คือสริญญา ฝึกหัดละครและดนตรี ปัจจุบันคณะส.บัวน้อย มีนักดนตรีและนักแสดง 15 คนดังนี้

1. นางบุญเรือน สร้อยศรี อายุ 64 ปี หน้าที่ หัวหน้าคณะ อาชีพปัจจุบัน ค้าขาย
2. นางลูกอิน อิ่มสมบูรณ์ อายุ 56 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน รับจ้าง
3. นายบุญส่ง สายบัว อายุ 50 ปี หน้าที่ เล่นดนตรี อาชีพปัจจุบัน ค้าขาย
4. นายพระสังข์ สายบัว อายุ 47 ปี หน้าที่ เล่นดนตรี อาชีพปัจจุบัน ค้าขาย
5. นางยุพิณ สายบัว อายุ 46 ปี หน้าที่ เล่นดนตรี อาชีพปัจจุบัน ค้าขาย
6. นายบุญเลิศ สร้อยศรี อายุ 41 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน เลี้ยงกุ้ง
7. นางอุษนีย์ สร้อยศรี อายุ 41 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบันลูกจ้างประจำ
8. นางสาวสุนีย์ สายบัว อายุ 36 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน เลี้ยงกุ้ง
9. นางรัตนา งามสุข อายุ 32 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน ครู
10. นางวารุณี นิยมนา อายุ 32 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน เลี้ยงกุ้ง
11. นางสาวมณฑิรา กลมเกลี้ยง อายุ 28 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน รับจ้าง
12. นางสาวนันทิดา อิ่มสมบูรณ์ อายุ 24 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน เลี้ยงกุ้ง

13. นางสาวสำราญ สุขคง อายุ 24 ปี หน้าที่ เล่นละคร อาชีพปัจจุบัน ครู
14. เด็กหญิงสริญญา สายบัว อายุ 11 ปี หน้าที่ เล่นละคร,ดนตรี กำลังศึกษา
15. เด็กหญิงจิราพร นิยมนา อายุ 10 ปี หน้าที่ เล่นละคร กำลังศึกษา

สถานที่ตั้ง คณะส. บัวน้อย ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ 14 ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เบอร์โทรศัพท์ 0-3936-3325

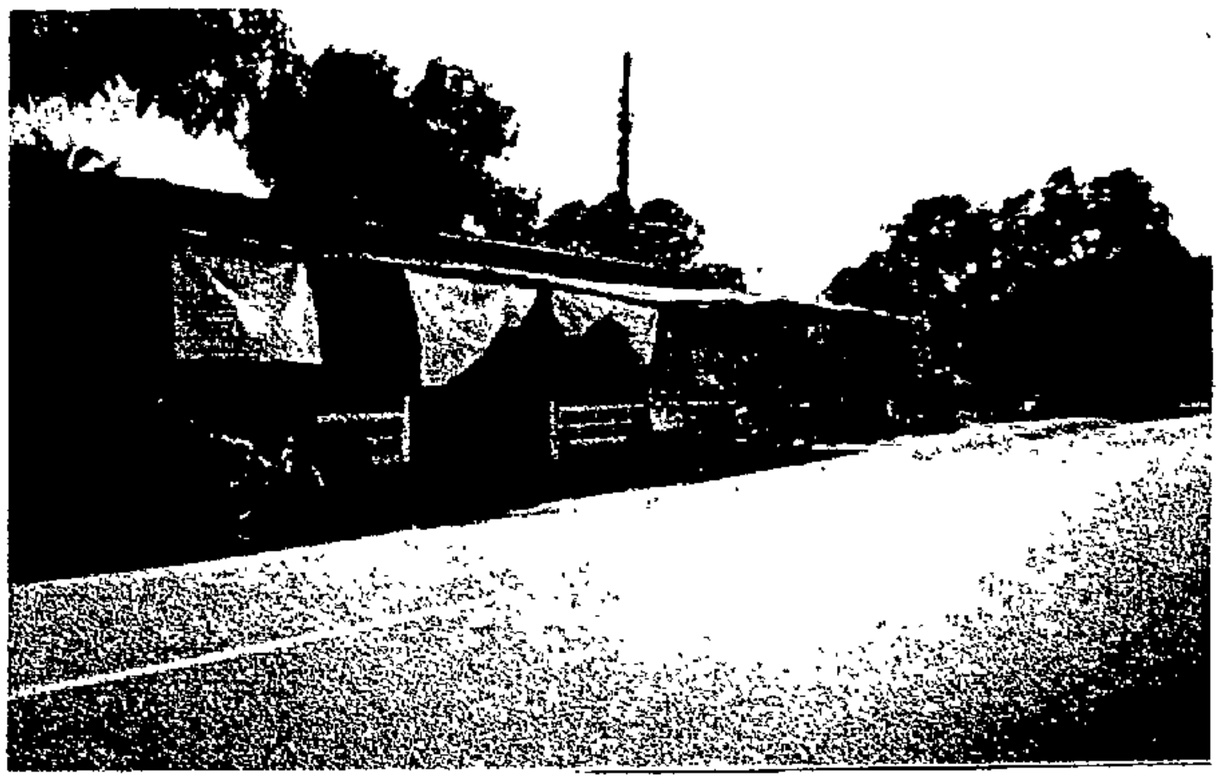

ภาพประกอบ 2 ที่ตั้งคณะส.บัวน้อย

การเดินทางจากจังหวัดจันทบุรีโดยเดินทางตามทางหลวงหมายเลข 3 จันทบุรี-ตราด เข้าถนนสาย 3149 ทางแยกไปอำเภอแหลมสิงห์ คณะส.บัวน้อยห่างจากทางแยกประมาณ 14 กิโลเมตร บ้านที่ตั้งคณะส.บัวน้อย อยู่ริมถนนด้านขวา

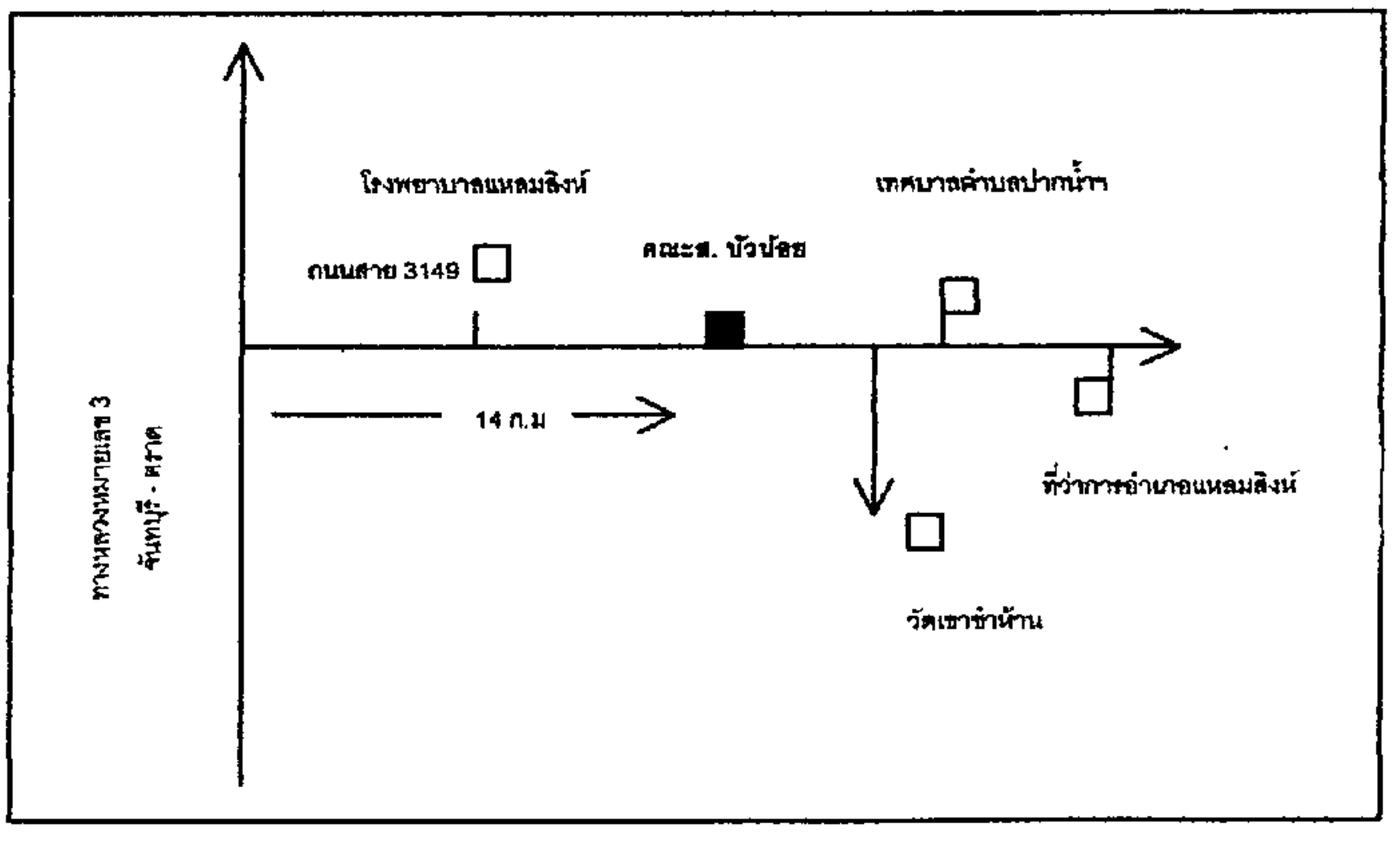

ภาพประกอบ 3 แผนที่การเดินทางไป คณะส.บัวน้อย

3. วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย

3.1 ประวัติความเป็นมา

การแสดงละครเท่งตุ๊กนั้นเป็นการที่ผู้แสดงจะต้องร้องเอง รำเอง และมีลูกคู่คอยร้องรับอยู่หลังโรง ผู้ที่จะเป็นละครจึงต้องฝึกหัดการขับร้องจนชำนาญ และรู้จังหวะดนตรีเป็นอย่างดีจึงจะร้องและรำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะ วัฒนธรรมดนตรีจึงได้อยู่ควบคู่กับการแสดงละคร การฝึกหัดละครนั้นแต่เดิมเป็นการหัดกันในหมู่เครือญาติ ถ่ายทอดสืบต่อกันมา และเมื่อมีผู้อื่นสนใจมาขอฝึกเจ้าของคณะก็จะฝึกให้

สิ่งที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของคณะละครอีกอย่างหนึ่งคือชฎาที่ทำด้วยเงินแท้ 1 คู่ที่ได้ใช้และตกทอดกันมาโดยแม่บุญเรือนเล่าว่าเป็นยอดชฎาที่ยายซั้นซึ่งเป็นละครรุ่นเดียวยายเตียง ซึ่งเป็นละครรุ่นแรกๆของปู่ทิม ภาคกิจ และมอบตกทอดมาให้แม่เท้ง สร้อยศรี และแม่บุญเรือน สร้อยศรีเก็บรักษาไว้จนปัจจุบัน ซึ่งยอดชฎาที่ทำด้วยเงินนี้ เป็นศิลปะที่เก่าปรากฏ มีในเครื่องสวมหัวของคณะละครในสมัยรัชกาลที่ 5 เอนก นาวิกมูล(2545 : 89-92) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องสวมหัวของคณะละครของเจ้าพระยามหินทรศักดิธรรมรงค์ ปรากฏว่ามี ชฎา ทำด้วยเงินลายแท่งยอด 1 และมงกุฎกษัตรีทำด้วยเงิน ยอด 1 ปัจจุบันถูกเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ซึ่งสันนิษฐานว่ายอดชฎาเงิน ของคณะส.บัวน้อย สร้างขึ้นร่วมสมัยกับ ชฎาทำด้วยเงินลายแท่ง ในสมัยรัชกาลที่ 5

ภาพประกอบ 4 ชฎาทำด้วยเงิน ของคณะส.บัวน้อย

การฝึกหัดนั้นผู้ที่จะเข้ารับการฝึกหัดละครจะต้องไหว้ครูก่อน โดยการนำสิ่งที่ใช้ในการไหว้ครู ได้แก่ดอกไม้ ธูป เทียน หมาก 3 คำ บุหรี่ เหล้า เงิน 12 บาท (แต่เดิม 6 สลึง) และฝึกหัดกันในเวลาว่าง หลังจากเลิกงานเช่นทำนา ทำไร่ โดยหัดกันตอนเย็นจนถึงเวลากลางคืน ลูกๆหลานๆก็มาเลี้ยงน้องบ้าง นั่งดูบ้าง จดจำตามกันไป การเริ่มฝึกรำสิบสองท่า โดยเด็กๆ ฝึกแล้ว เมื่อมีงานแสดงก็จะได้ออกแสดงรำตามอยู่แถวหลังๆเพื่อมองรุ่นพี่ จากนั้นฝึกการร้องบทไหว้ครูในรำซัดชาตรี ฝึกรำซัด

ซาตรีและฝึกร้องเพลงในละครได้แก่ เรื่องไชยเชษฐ์ เป็นต้น การแสดงละครตัวละครแต่ละตัวจะมีบทที่แตกต่างกันการร้องที่แตกต่างกัน ใครจะได้แสดงเป็นตัวละครตัวใดนั้น ผู้ฝึกจะเป็นผู้สังเกตบุคลิกภาพนิสัยใจคอว่าเหมาะกับบทใดนักดนตรีนั้นก็จะฝึกสืบทอดต่อๆ กันมา โดยผู้ใหญ่จะเป็นผู้ตีโทนกลองและฝึกเด็กให้มาตีเครื่องกำกับจังหวะ ฝึกด้วยการปฏิบัติจริง และได้รับประสบการณ์โดยตรง เมื่อเกิดความชำนาญ ก็จะทำพิธีไหว้ครูใหญ่ ในวันพฤหัสบดี เดือน 6 เป็นการไหว้ครูบาอาจารย์ และครอบครูให้แก่ผู้ที่ฝึกหัดละครและดนตรี เพื่อที่จะได้ออกโรงแสดงจริง เครื่องไหว้ครูได้แก่หัวหมู ไก่ ผลไม้ ขนมต้ม ขาวแดง กล้วย เป็นต้น

บทละครที่ใช้ในการแสดงเป็นหนังสือที่ซื้อมาจากโรงพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันคณะส.บัวน้อยยังคงเก็บรักษาไว้ โดยบทละครเก่าที่ยังเก็บรักษาไว้มีดังนี้

1. ลักษณะวงศ์ เล่ม 15 –17 โรงพิมพ์ราษฎ์เจริญ จังหวัดพระนคร ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2492
2. สังข์ทอง เล่ม 1(ปกขาด ไม่ปรากฏที่พิมพ์ และปีที่ พิมพ์สันนิษฐานว่าพิมพ์ปีเดียวกัน)
3. พิกุลทอง เล่ม 5 – 7 โรงพิมพ์ห้างสมุด ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2492
4. โม่งป่า เล่ม 9 โรงพิมพ์ห้างสมุด ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2492
5. ยอพระกลิ่น เล่ม 9 โรงพิมพ์ราษฎ์เจริญ จังหวัดพระนคร ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2492
6. ทิพย์สังวาล (ปกขาด ไม่ปรากฏที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์สันนิษฐานว่าพิมพ์ปีเดียวกัน)
7. โสนน้อยเรือนงาม เล่ม 2 โรงพิมพ์ห้างสมุด ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2492
8. ไชยเชษฐ์ (ปกขาด ไม่ปรากฏที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ ลักษณะใหม่กว่าเล่มอื่นๆ)

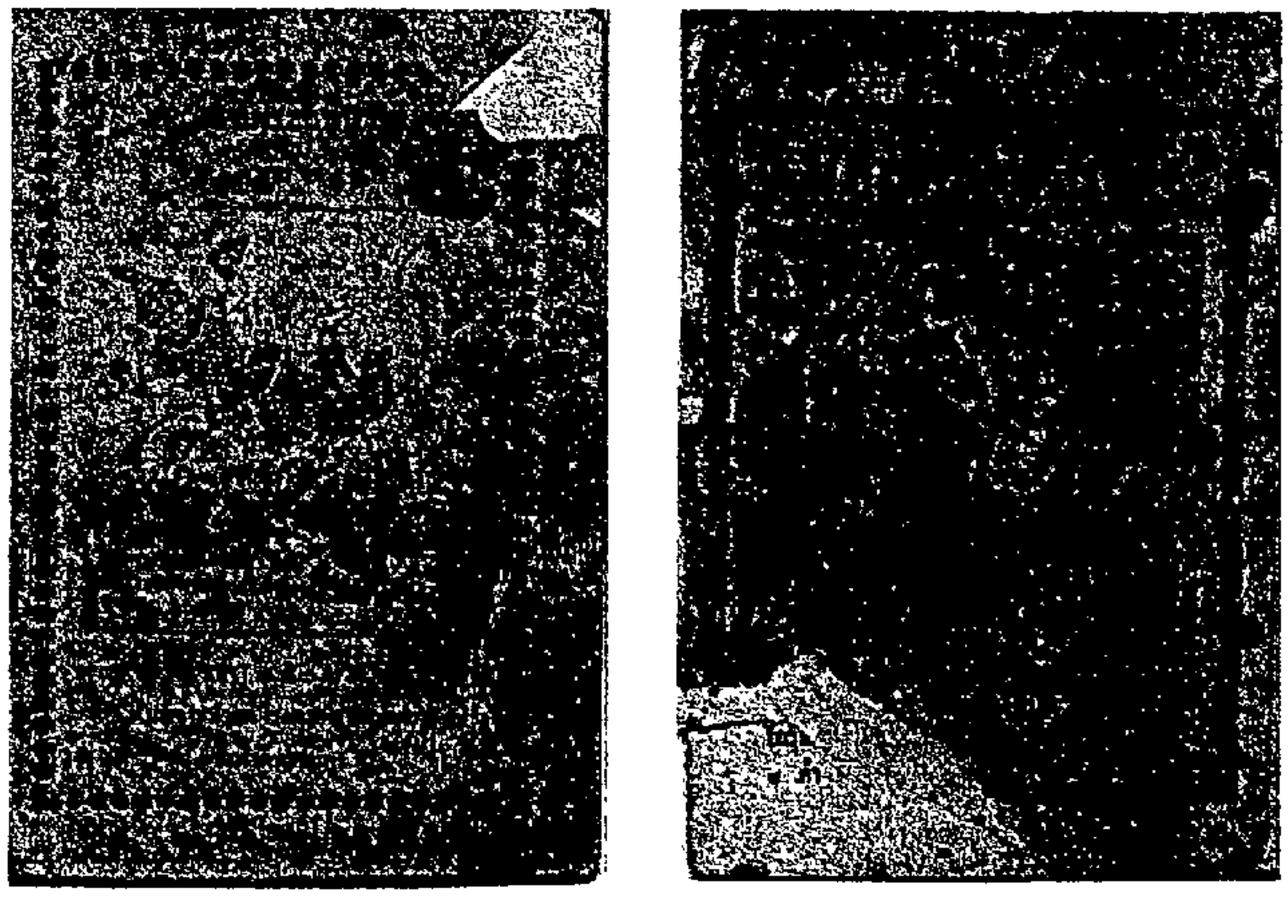

ภาพประกอบ 5 ตัวอย่างบทละครของ คณะส.บัวน้อย ที่เก็บรักษาไว้

การรับงานแสดง จะรับงานตามที่มีผู้ว่าจ้างให้ไปแสดง ทั้งงานของคนทั่วไป เช่นงานแก้บน งานไหว้เจ้าศาลเจ้าพ่อ และงานของทางราชการ เช่น งานวันอนุรักษ์มรดกไทย การสาธิตการแสดงละครเท่งตุ๊ก เป็นต้น โดยเล่น 3 ชั่วโมง เรียกว่า 1 แต่ง (ภาษาพูดเรียกว่า แต่งนึง) หรือครึ่งโรง เช่นเล่นตอน

กลางวัน 3 ชั่วโมงจะเรียกว่า 1 แต่งหรือครึ่งโรง ถ้าเล่นกลางวัน และเล่นกลางคืนด้วยรวมเป็น 6 ชั่วโมง จะเรียกว่า 2 แต่ง หรือ1 โรง (ภาษาพูดเรียกว่า โรงนึง) ราคาว่าจ้างขึ้นอยู่กับระยะทางไกลใกล้ถ้าอยู่ในหมู่บ้านราคาประมาณ 6,000 บาท เมื่อเล่นไกลๆ จะคิดราคา 10,000 บาท ซึ่งเป็นค่ารถ เครื่องขยายเสียง ในการรับงานมีอัตราค่าจ้างตามจำนวนคนดังนี้

รำ 4	คน	2,000	บาท
รำ 6	คน	4,000	บาท
รำ 9	คน	6,000	บาท
รำ12	คน	7,000	บาท

การแสดงต่างๆ สามารถปรับรูปแบบการรำ จำนวนท่ารำ กระบวนการรำทำนองดนตรีให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และลักษณะงาน ซึ่งทำให้วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้ และแสงถึงความเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

3.2 เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครชาตรีแต่โบราณจะใช้ ปี่ชวา โทน กลองชาตรี (เรียกตามเสียงว่ากลองตุ๊ก) ฆ้องคู่ และกรับไม้ไผ่ เมื่อวัฒนธรรมละครชาตรีได้แผ่ขยายเข้ามาทางภาคตะวันออก และผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นจนกลายเป็นละครที่รู้จักกันดีอละครเท่งตุ๊ก เครื่องดนตรีที่ได้รับอิทธิพลมาด้วยนั้นก็คล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีของละครชาตรี เพียงแต่เครื่องดนตรี ที่ใช้ในการแสดงละครเท่งตุ๊กไม่มีปี่เข้ามาใช้ดำเนินทำนอง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ นักแสดงอาวุโส (อุทิศ ภาคกิจ. 2545)ท่านกล่าวว่า ท่านเกิดมาก็ไม่เห็นมีปี่บรรเลงในวงดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คือเป็นเวลา 94 ปี ตามอายุท่าน ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่าก่อนหน้านั้นอาจจะมีปี่ แต่เนื่องจากหาผู้บรรเลงที่มีความสามารถได้ยากจึงไม่นำมาบรรเลง หรืออาจเป็นด้วยเหตุผลอื่นๆ มีโทนชาตรี กลองตุ๊ก(กลองชาตรี) ฉิ่ง ฉาบเล็กและกรับ ถ้าเล่นแบบพันทาง (ลักษณะคล้ายละครชาตรีเครื่องใหญ่) ก็จะมีระนาดเอกเข้ามาเพิ่ม เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงละครเท่งตุ๊ก มีดังนี้

1. โทนชาตรี

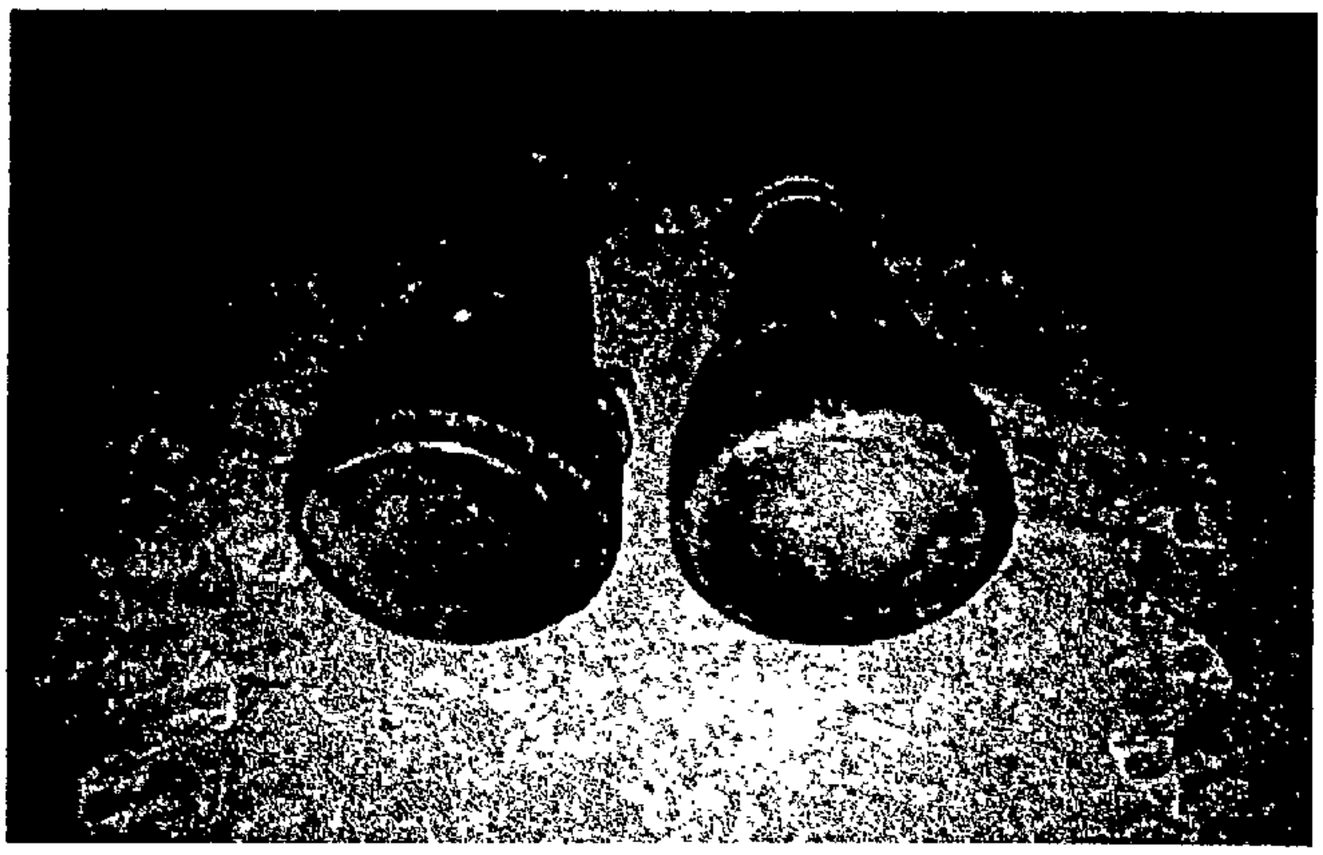

ภาพประกอบ 6 โทนชาตรี

โทนคือโทนชาตรี ชาวบ้านเรียกสั้นๆว่า โทน เป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในการบรรเลงของละครเท่งตุ๊ก เป็นเครื่องดนตรีประเภทตี ทำหน้าที่เป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ เป็นหลักคู่กับกลองตุ๊ก และมีความสัมพันธ์กับท่ารำ ละครเท่งตุ๊กคณะ ส.บัวน้อยใช้โทน 1 ใบในการบรรเลง ลักษณะโดยทั่วไปคือหุ่นกลองทำจากไม้ขุดลักษณะคล้ายกรวย ตอนปลายบานออกเป็นดอกลำโพง ขึงด้วยหนังหน้าเดียว มีสายโยงเร่งเสียงจากขอบหลังถึงคอ

ภาพประกอบ 7 การตีโทนชาตรี

ขนาด หน้ากลองกว้างประมาณ 16.5 ซม. หุ่นกลองยาวประมาณ 39 ซม. ทำจากไม้ขนุน

วิธีการบรรเลง โดยนั่งขัดสมาธิ ลำตัวตรงให้โทนวางบนตักลักษณะเฉียงกับลำตัวโดยให้ส่วนของปากลำโพงอยู่ด้านซ้ายของผู้ตี ตีด้วยมือขวาอีกมือซ้ายคอยปิดเปิดปากลำโพงช่วยให้เป็นเสียงต่างๆ กัน คือเสียงเท่ง เสียงจ๊ะ และเสียงติ๊ง

เสียงเท่ง เกิดจากการใช้มือขวาที่นิ้วมือทั้งสี่นิ้วเรียงชิดติดกัน ตีลงหน้าหนังโทน ตีแล้วเปิดมือออกทันทีเพื่อให้เสียงดังกังวาน

เสียงจ๊ะ เกิดจากการใช้มือขวาตีลงหน้าหนังโทนแนบฝ่ามือชิดกับหน้ากลอง พร้อมกับใช้มือซ้ายบังคับเสียงด้วยการใช้อุ้งมือปิดปากลำโพงให้สนิท

เสียงติ๊ง เกิดจากการใช้ปลายนิ้วมือขวา ตีลงหน้าหนังโทนบริเวณใกล้ขอบกลอง แล้วเปิดมือออกทันทีเพื่อให้เสียงดังกังวาน

2. กลองตุ๊ก

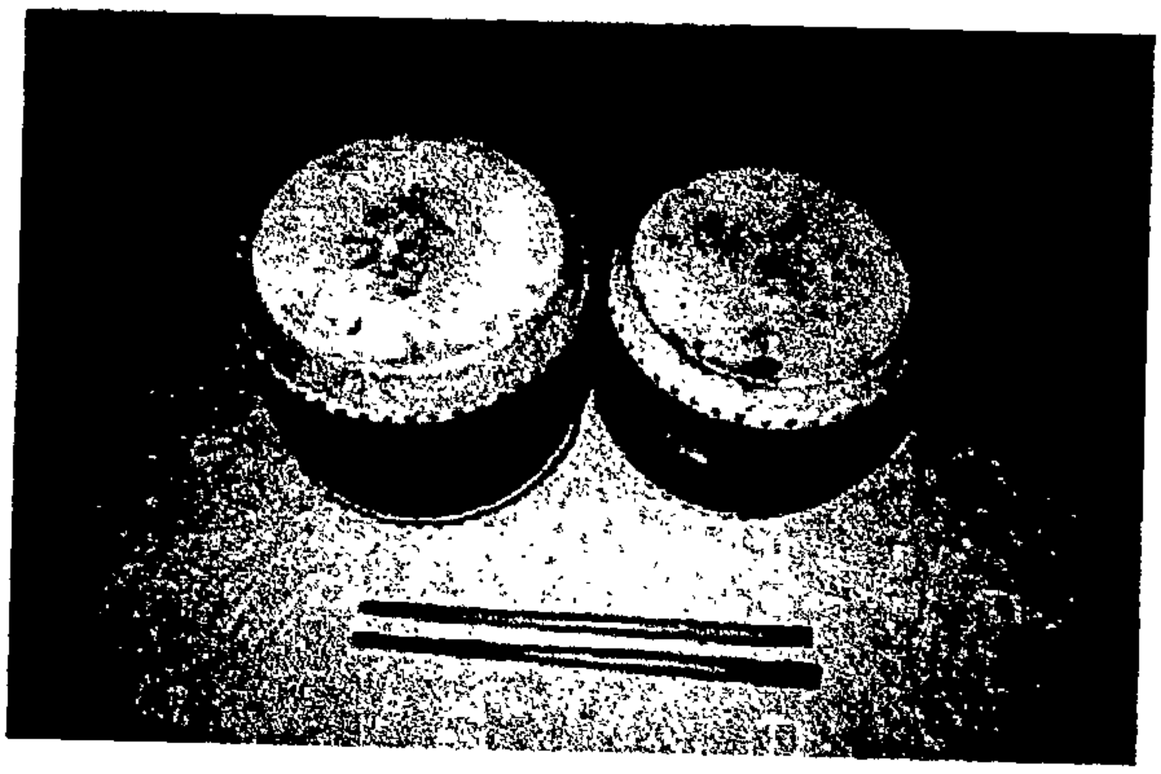

ภาพประกอบ 8 กลองตุ๊ก

กลองตุ๊กคือกลองชาตรี ซึ่งละครเท่งตุ๊ก เรียกว่ากลองตุ๊ก ตามเสียงของกลอง เป็นเครื่องดนตรีประเภทตี ทำหน้าที่กำกับจังหวะ บรรเลงคู่กับกลองชาตรี ลักษณะมีรูปทรงกระบอกตรงกลางป่องออกเล็กน้อยหน้ากลอง ตรึงด้วยหมุดที่เรียกว่าซึ่งทำด้วยไม้ กระดูก งาช้าง กระดูกสัตว์ หรือโลหะ กลางตัวกลองด้านหนึ่งมีห่วงสำหรับแขวน ใช้ขาหยั่งค้ำตั้งขึ้นตี ใช้ไม้ 2 อัน ลักษณะเป็นไม้ยาวเรียวปลายมนลูกหนึ่งเสียงสูง เรียกว่าตัวผู้ ลูกหนึ่งเสียงต่ำเรียกว่าตัวเมีย ตัวผู้อยู่ทางขวามือและตัวเมียอยู่ทางซ้ายมือของผู้ตี ละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย ใช้กลองใบเดียวในการบรรเลง

ภาพประกอบ 9 การตีกลองตุ๊ก

ขนาด หน้ากลองกว้างประมาณ 25.5 ซม. หุ่นกลองยาวประมาณ 29 ซม. ขึ้นหนัง 2 หน้า ไม้กลองยาวประมาณ39.5 ซม. ด้ามจับเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 ซม. ตอนปลายไม้เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.4ซม. หุ่นกลองทำจากไม้ขนุน

วิธีการบรรเลง โดยนั่งขัดสมาธิ ลำตัวตรง ผู้ตีหันหน้าเข้าหากลอง ใช้มือและนิ้วทั้งห้ากำปลายด้ามไม้ ในลักษณะที่หัวแม่มือเหยียดตรงอยู่ด้านบนของด้ามโดยให้ปลายด้ามโผล่พ้นสันมือเล็กน้อย และไม่จับไม้แน่นจนเกินไป ตีด้วยมือซ้ายและมือขวาสลับกัน ต้องตีให้ปลายหัวไม้ตีลงบนหนังหน้ากลองบริเวณจุดกึ่งกลางของกลอง เมื่อตีลงไปแต่ละครั้งต้องยกมือขึ้นทันที เพื่อให้เสียงดังกังวาน

3. ฉิ่ง

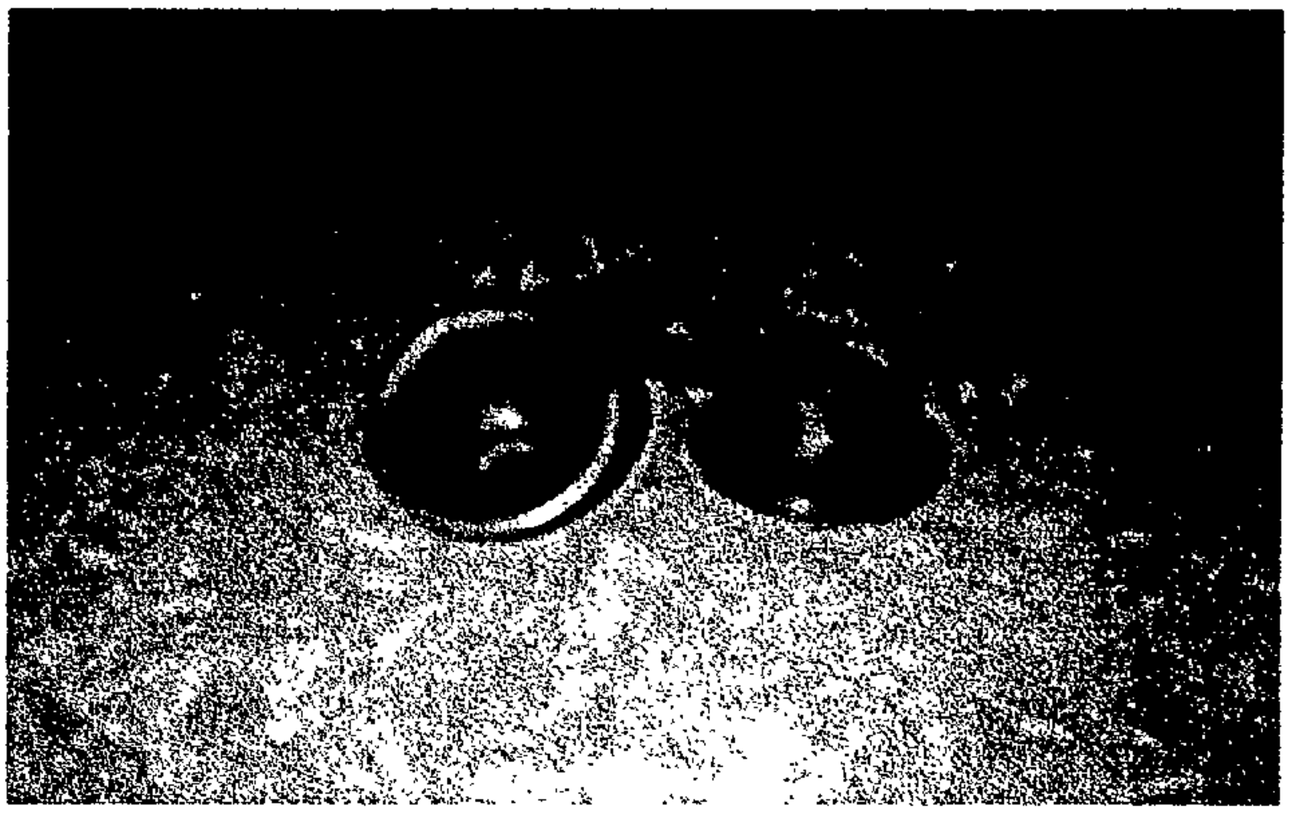

ภาพประกอบ 10 ฉิ่ง

ฉิ่งเป็นเครื่องกำกับจังหวะย่อย ในการแสดงละครเท่งตุ๊ก ฉิ่งทำจากทองเหลืองหล่อหนา เว้ากลาง ปากผายกลม รูปคล้ายฝาขนมครกไม่มีจุก 2 ฝาเจาะรูตรงกลางเว้าสำหรับร้อยเชือก มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6.3 ซม.

วิธีการบรรเลงโดยนั่งพับเพียบ ลำตัวตรงมือขวาใช้นิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือจับเชือก และถือฉิ่งหงายในลักษณะตะแคงมือบังคับฉิ่งไม่ให้ฉิ่งโคลง มือขวานิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือจับเชือกในลักษณะการจีบ ถือฉิ่งคว่ำในลักษณะมือคว่ำบังคับให้ฉิ่งมั่นคง มีลักษณะการตีเสียงฉิ่ง เสียงฉับ และการรัวฉิ่ง

4. ฉาบเล็ก

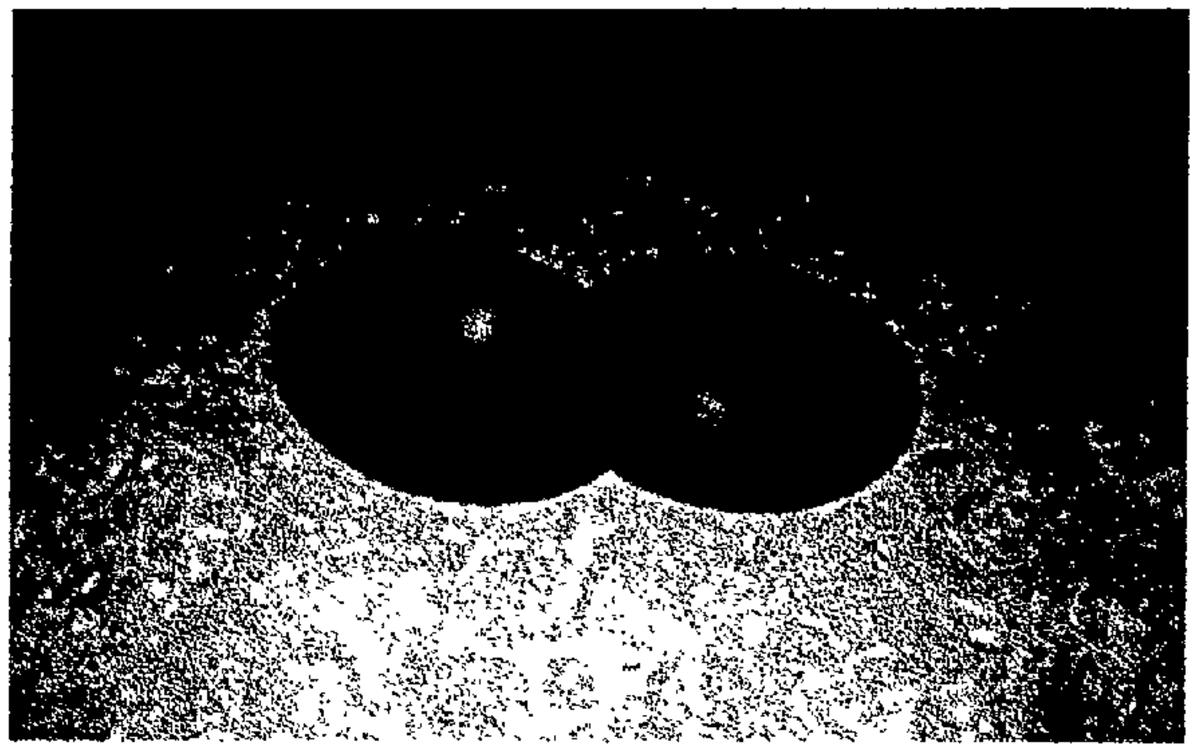

ภาพประกอบ 11 ฉาบเล็ก

ฉาบเล็กเป็นเครื่องดนตรีประเภทตีกำกับจังหวะย่อย ทำด้วยโลหะรูปร่างคล้ายฉิ่งแต่หล่อบางกว่า มีขนาดใหญ่กว่าและกว้างกว่า ตอนกลางมีปุ่มกลมทำเป็นกระพุ้งไว้ร้อยเชือก ฉาบเล็กมีขนาดกว้างประมาณ 16.7 ซม.

ภาพประกอบ 12 การตีฉิ่งและฉาบเล็ก

วิธีการบรรเลงโดยนั่งพับเพียบ สำตัวตรงมือขวาใช้นิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือจับเชือก และถือฉาบหงายในลักษณะหงายมือบังคับฉาบไม่ให้ฉาบโคลง มือขวานิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือจับเชือกในลักษณะการจีบ เวลาตีให้มือขวาดึงเชือกให้ฉาบเปิดขึ้นเล็กน้อยให้เกิดเสียง "แช่" และประกบฉาบลงให้เสียง "วับ"

5. กรับ

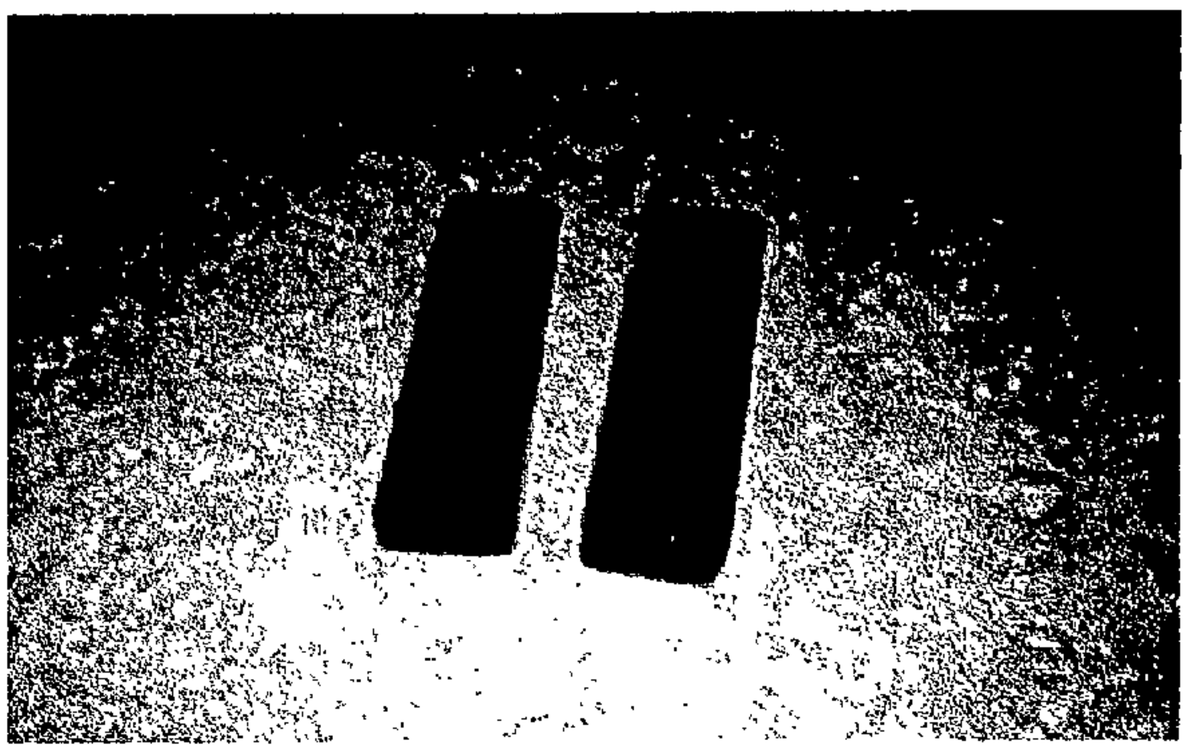

ภาพประกอบ 13 กรับ

กรับเป็นเครื่องดนตรีประเภทตี กำกับจังหวะ ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ลักษณะเป็นแท่งสี่เหลี่ยม ยาวประมาณ 17.8 ซม. กว้างประมาณ 4.5 ซม. หนาประมาณ 2.5 ซม.

ภาพประกอบ 14 การตีกรับ

วิธีการบรรเลงโดยนั่งพับเพียบ ลำตัวตรง ถือกรับด้านละ1 อันตีเข้าหากันโดยมุ่งตีจังหวะปิด หรือจังหวะเสียงตก

3.3 การประสมวง

วงดนตรีที่ใช้ในการแสดงละครชาตรีแต่โบราณ คือวงปี่พาทย์ชาตรี หรือที่เรียกว่าวงปี่พาทย์เครื่องห้าอย่างเบา เมื่อปรับปรุงเป็นละครชาตรีเครื่องใหญ่ จะใช้วงปี่พาทย์ของละครนอกประสมกับวงปี่พาทย์ละครชาตรี วงดนตรีที่ใช้ในละครเท่งตุ๊กในปัจจุบันมี 2 ลักษณะคือใช้วงปี่พาทย์ชาตรี แต่ไม่มีปี่ในการบรรเลง และวงปี่พาทย์ชาตรีประสมระนาดเอก ในการแสดงแบบพันทาง

ภาพประกอบ 15 วงปี่พาทย์ชาตรี ที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก

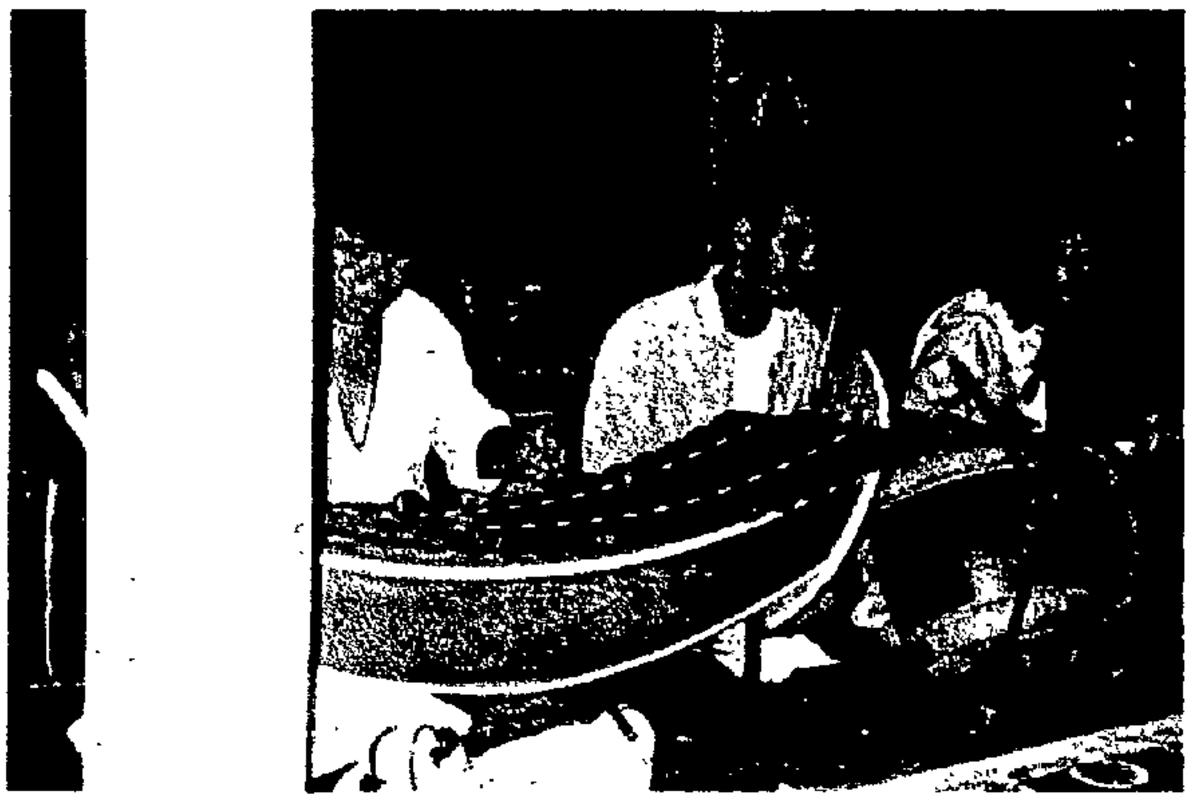

ภาพประกอบ 16 วงปี่พาทย์ชาตรีประสมระนาดเอก ที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก

3.4 การแต่งกายของผู้แสดง

ละครชาตรีโบราณมีการแต่งกายเหมือนละครนอก ดังที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2542 : 90)ได้อธิบายการแต่งกายของละครชาตรีโบราณ ซึ่งมีการแต่งกายเหมือนละครนอก สวมสนับเพลายาวกรอมเท้า นุ่งผ้าหยักรั้งสูง มีหางกระเบนห้อยลงมาเล็กน้อยในลักษณะเป็นหางหงส์ ไม่สวมเสื้อ แต่มีสร้อยคอและสายสร้อยสังวาล ข้อมือสวมกำไล นิ้วสวมเล็บแหลมยาวเรียว ข้อเท้าสวมกำไลและมีลูกกระพรวนศีรษะสวมเทริด(ชฎา) การแต่งตัวและแต่งหน้าของละครนอกโบราณจะทาตัวเป็นสีเหลืองโดยใช้ขมิ้น แต่งหน้าขาวโดยใช้ดินสอพอง ทาปากแดงด้วยชาด เขียนคิ้วดำด้วยเขม่าดินหม้อที่เกิดจากไม้ฟืนตามก้นหม้อ ก้นกะทะ ละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย มีการแต่งกายลักษณะใกล้เคียงกับที่กล่าวมาข้างต้น แต่มีการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน โดยนิยมแต่งกายยืนเครื่องพระนาง ดังนี้

ตัวพระ สวมชฎา ทัดดอกไม้ 2 ข้าง สวมเสื้อโดยโบราณเป็นเสื้อแขนยาวมีหงอน (อินทนู) นุ่งผ้าหางหงส์ ปัจจุบันนิยมเสื้อแขนสั้น นุ่งโจงกระเบนไม่มีหาง ห้อยชายระบาด(ห้อยหน้าและห้อยข้าง) มีรัดเชบ(พอกข้าง) สวมนวมคอ(กรองคอ) มีเครื่องประดับคือทับทรวง สังวาล สวมข้อเท้าและข้อมือ สวมถุงเท้าสีขาว

ตัวนาง สวมชฎา ทัดดอกไม้ 2 ข้าง ใส่เสื้อนาง(เสื้อในนาง) ผ้าห่มนาง นุ่งผ้าจีบหน้านาง ใส่นวมคอ(กรองคอ) เครื่องประดับคือทับทรวง สวมข้อมือ และข้อเท้า

นักดนตรี มีการแต่งกายในชุดสุภาพมิได้กำหนดเป็นแบบแผนว่าต้องแต่งแบบใด

ภาพประกอบ 17 การแต่งกายของผู้แสดง ตัวพระ

ภาพประกอบ 18 การแต่งกายของผู้แสดง ตัวนาง

ในการแสดงรำสิบสองท่า ผู้แสดงจะต้องใส่ชุดยืนเครื่องพระ-นาง ส่วนของการรำซัดชาตรี ผู้แสดงจะต้องแต่งการยืนเครื่องตัวพระเท่านั้น ออกรำเป็นคู่ และในการแสดงละครตัวเอกของเรื่องจะแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง และตัวละครอื่นๆจะแต่งกายตามลักษณะของตัวเช่น ตัวตลก นางแมว เป็นต้น

3.5 การขับร้อง

ละครเท่งตุ๊กเป็นการแสดงที่ดำเนินเรื่องโดยใช้บทร้องและบทเจรจาเป็นสำคัญ การขับร้องในละครเท่งตุ๊ก จัดเป็นการขับร้องประกอบละคร ซึ่งละครแต่ละแบบก็มีการร้องดำเนินเรื่องแตกต่างกันเช่น การร้องร่าย ละครชาตรีก็ร้องร่ายชาตรี ละครนอกก็ร้องร่ายนอกเป็นต้น การร้องของละครเท่งตุ๊ก มีการร้องหลากหลายแบบโดยผู้แสดงเป็นผู้ร้องเอง และมีลูกคู่คอยร้องรับ เช่นร้องนำ 1 วรรค แล้วลูกคู่ร้องรับ แต่โบราณมาจะมีผู้บอกบท คอยบอกเนื้อร้อง และเพลงที่ใช้ประกอบ ปัจจุบันมีการปรับปรุงวิธีการเล่นคล้ายลิเกคือ มีการร้องส่งเพลงเหมือนลิเก โดยเรียกการเล่นแบบนี้ว่า"พันทาง"

ในการดำเนินเรื่องของละครเท่งตุ๊ก จะมีทำนองร้องต่างๆเช่น ร้องร่าย ร้องโทน ร้องถอนบท ร้องโอ้ เป็นต้น

3.6 ลักษณะบทเพลง

การแสดงละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย มีการแสดงละครเท่งตุ๊ก โดยใช้โทน กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ บรรเลงประกอบการขับร้องและการแสดง ลักษณะเดียวกับเพลงพื้นบ้านภาคกลางโดยบรรเลงจังหวะ หน้าทับต่างๆ ประกอบทำนองร้อง ตั้งแต่เริ่มแสดงจนจบ

ลักษณะของบทเพลงในละครเท่งตุ๊กมีดังนี้

1. โหมโรง คือการบรรเลงโทนกลองเป็นจังหวะหน้าทับต่างๆ ก่อนเริ่มการแสดง
2. การร้องประเภทต่างๆ เช่นร้องร่าย ร้องโทน ร้องถอนบท ร้องโอ้ เป็นต้นโดยมีโทนกลองกำกับจังหวะหน้าทับเพื่อใช้ในการดำเนินเรื่องในละคร
3. เพลงหน้าพาทย์ คือเพลงที่ใช้ประกอบกิริยาอาการมนุษย์ สัตว์ วัตถุและธรรมชาติในเรื่อง โดยในละครเท่งตุ๊ก ใช้เพลงหน้าพาทย์ต่างๆ เช่นเชิด เสมอ รัวโอด โดยใช้โทน กลองกลองตุ๊ก พร้อมเครื่องประกอบจังหวะตีเป็นจังหวะหน้าทับ

3.7 ทำนองเพลงที่สำคัญ

การแสดงละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย ดนตรีที่ใช้ในการแสดงจะประกอบด้วยเพลงที่เป็นการบรรเลงดนตรีล้วนๆ และเพลงที่มีการขับร้อง ดังนี้

1. เพลงที่เป็นดนตรีล้วน ได้แก่
   - 1.1 เพลงโหมโรง เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงก่อนมีการแสดง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม และเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงการเริ่มต้นการแสดง
   - 1.2 เพลงรำสิบสองท่า เป็นทำนองเพลงที่บรรเลงประกอบการร่ายรำ ท่ารำสิบสองท่า ซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้ในการรำเพื่อแก้บนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์
   - 1.3 เพลงลงโทน เป็นทำนองเพลงสั้นๆ บรรเลงบ่งบอกถึงการจบการแสดงเป็นการลาโรง
2. เพลงที่มีการขับร้อง ได้แก่
   - 2.1 รำซัดชาตรี เป็นการแสดงเพื่อบูชาครูบาอาจารย์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์การแสดงผู้รำจะเป็นผู้ขับร้อง และดนตรีจะบรรเลงจังหวะหน้าทับประกอบ เมื่อร้องบทไหว้ครูในรำซัดจบดนตรีจะบรรเลงจังหวะหน้าทับให้ผู้แสดงรำซัดชาตรีต่อไป
   - 2.2 เพลงร้องในละคร ในการแสดงละครเท่งตุ๊ก จะใช้การขับร้องและเจรจาในการดำเนินเรื่อง การร้องในละครจะมีทำนองต่างๆ เช่นร้องถอนบท ร้องร่าย ร้องโอ้ ร้องกล่อม ร้องทรงม้า ร้องชะเอิงเอย ร้องฉุยฉายเป็นต้น

3.8 ระเบียบวิธีการบรรเลง

ละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย เป็นคณะละครที่รับงานตามที่มีผู้ว่าจ้างไปแสดงทั้งใน ท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นของตน โดยสถานที่ในการแสดงจะแตกต่างกันไปเช่นแสดงบทเวทีที่จัดเตรียมไว้ทั้งเวทีกลางแจ้ง และเวทีในอาคาร รวมทั้งหอประชุมต่างๆ การแสดงแต่ละครจึงต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ บางครั้งต้องลดหรือตัดขั้นตอนต่างๆในการเตรียมการแสดงออกไป จากการสังเกตการแสดงละครเท่งตุ๊กของคณะส.บัวน้อย ผู้วิจัยได้สังเกตระเบียบวิธีการบรรเลงการแสดงที่ปฏิบัติเป็นประจำดังนี้

1.ขั้นเตรียมการแสดง

1.1 จัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดวางเครื่องดนตรี ได้แก่ โทน กลองตุ๊ก และเครื่องประกอบจังหวะ เครื่องละครได้แก่ ยอดชฎาพระ-นาง เครื่องกำนลได้แก่ ดอกไม้ ธูปเทียน หมากพลู 3 คำ บุหรี่ เหล้าขาว เงิน 12 บาท (แต่เดิม 6 สลึง) เพื่อเตรียมไหว้ครู สมาชิกในคณะเตรียมเวที จัดเตรียมเครื่องละครแต่งหน้า ทำผม แต่งตัว

ภาพประกอบ 19 การเตรียมเครื่องไหว้ครู

1.2 ไหว้ครูโดยเมื่อใกล้ถึงเวลาในการแสดง หัวหน้าคณะทำพิธีไหว้ครูโดยจุดธูปเทียนบูชาครู นักดนตรีและผู้แสดงพนมมือพร้อมกัน จากนั้นผู้ทำพิธีไหว้กลองตุ๊ก โดยนำไม้ตีกลองตุ๊กจรดลงไปบนหน้ากลอง กล่าวคำบูชาและตีรัวจากช้าไปเร็ว 3 รอบ จากนั้นไหว้โทน โดย นำหมากพลูมาใส่ไว้ในมือแล้วพนมมือตรงปากโทนกล่าวคำบูชา และใส่หมากพลู ลงไปในโทนจากนั้นตีโทน 3 ครั้ง จากนั้นผู้แสดงตั้งจิตอธิษฐานขอพรแล้วแยกย้ายกันเตรียมการแสดงต่อไป

ภาพประกอบ 20 การไหว้ครูก่อนแสดง

ภาพประกอบ 21 การไหว้กลอง

ภาพประกอบ 22 การไหว้โทน

2.ขั้นแสดง

2.1 โหมโรง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการแสดงและเป็นสัญญาณบอกให้รู้ว่าจะมีการแสดง ละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อยมีการโหมโรง 2 แบบแยกตามลักษณะวงดนตรีที่บรรเลง คือ

1. แบบที่ใช้วงปี่พาทย์ชาตรีคือ กลองตุ๊ก โทน ฉิ่ง ฉาบ กรับ (ไม่มีปี่) บรรเลงทำนองจังหวะหน้าทับต่างๆ

2. แบบที่ใช้วงปี่พาทย์ชาตรีผสมระนาด คือระนาดเอก กลองตุ๊ก โทน ฉิ่ง ฉาบ กรับ บรรเลงเพลงโหมโรงก่อนการแสดง

ภาพประกอบ 23 การโหมโรง

2.2 รำสิบสองท่า เป็นการรำเพื่อแก้บนให้กับผู้ว่าจ้างเป็นการท่ารำ 12 ท่าโดยใช้กลองตุ๊ก โทน ฉิ่ง ฉาบ กรับบรรเลงประกอบ ผู้รำแต่งชุดยืนเครื่องพระ-นาง ยืนเป็นแถวตอนลึกหรือหน้ากระดาน โดยดนตรีจะบรรเลงหน้าทับต่างๆประกอบการรำ และเป็นสัญญาณในการเปลี่ยนท่ารำ ท่าต่างๆ

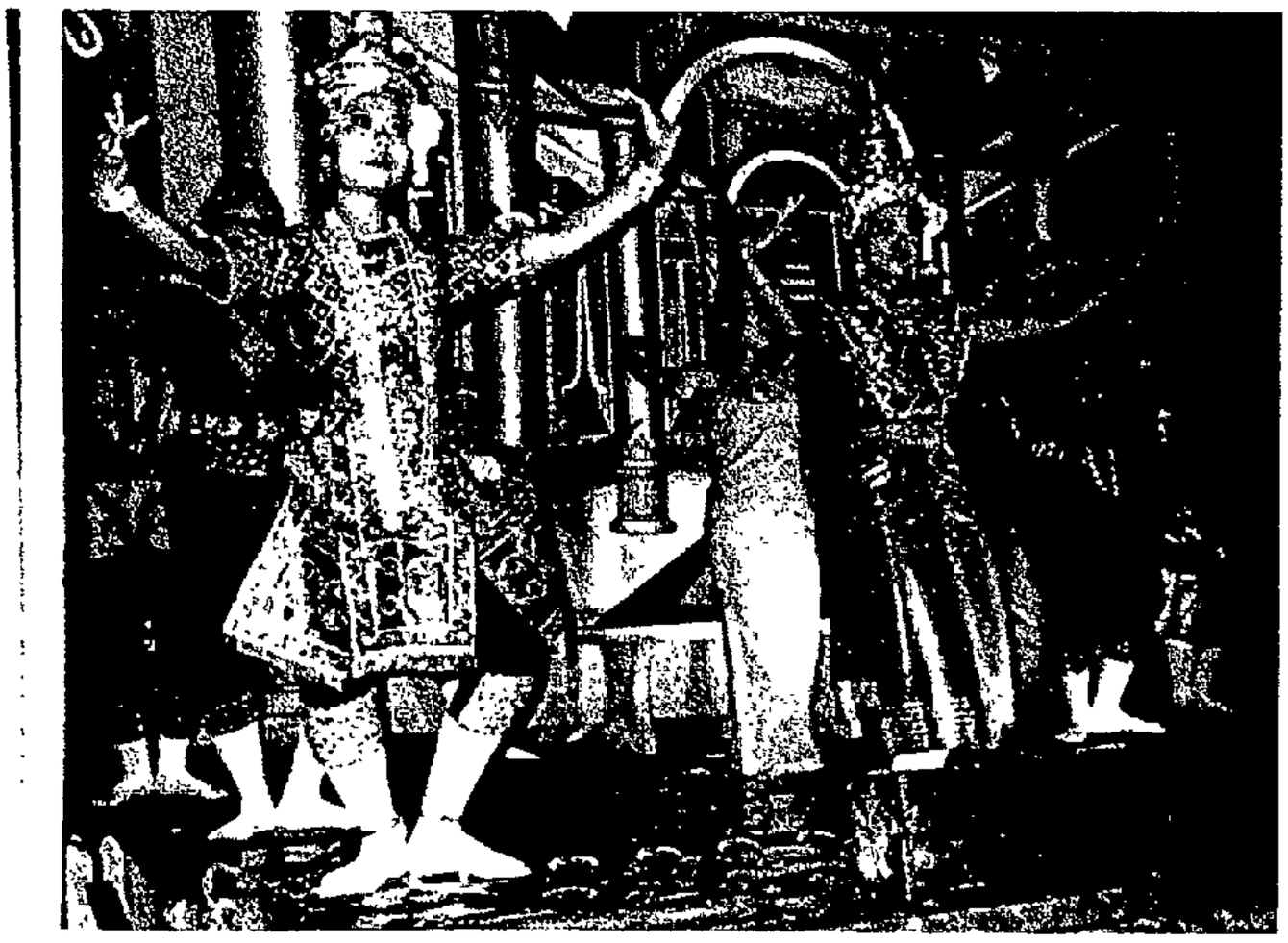

ภาพประกอบ 24 การรำสิบสองท่า

2.3 รำซัดชาตรี เป็นการร้องและรำโดยเนื้อร้องเป็นการบูชาและระลึกนึกถึงคุณของครูบาอาจารย์ โดยใช้กลองตุ๊ก โทน ฉิ่ง ฉาบ กรับบรรเลงประกอบ ผู้รำแต่งชุดยืนเครื่องพระ 2 คนออกมารำ

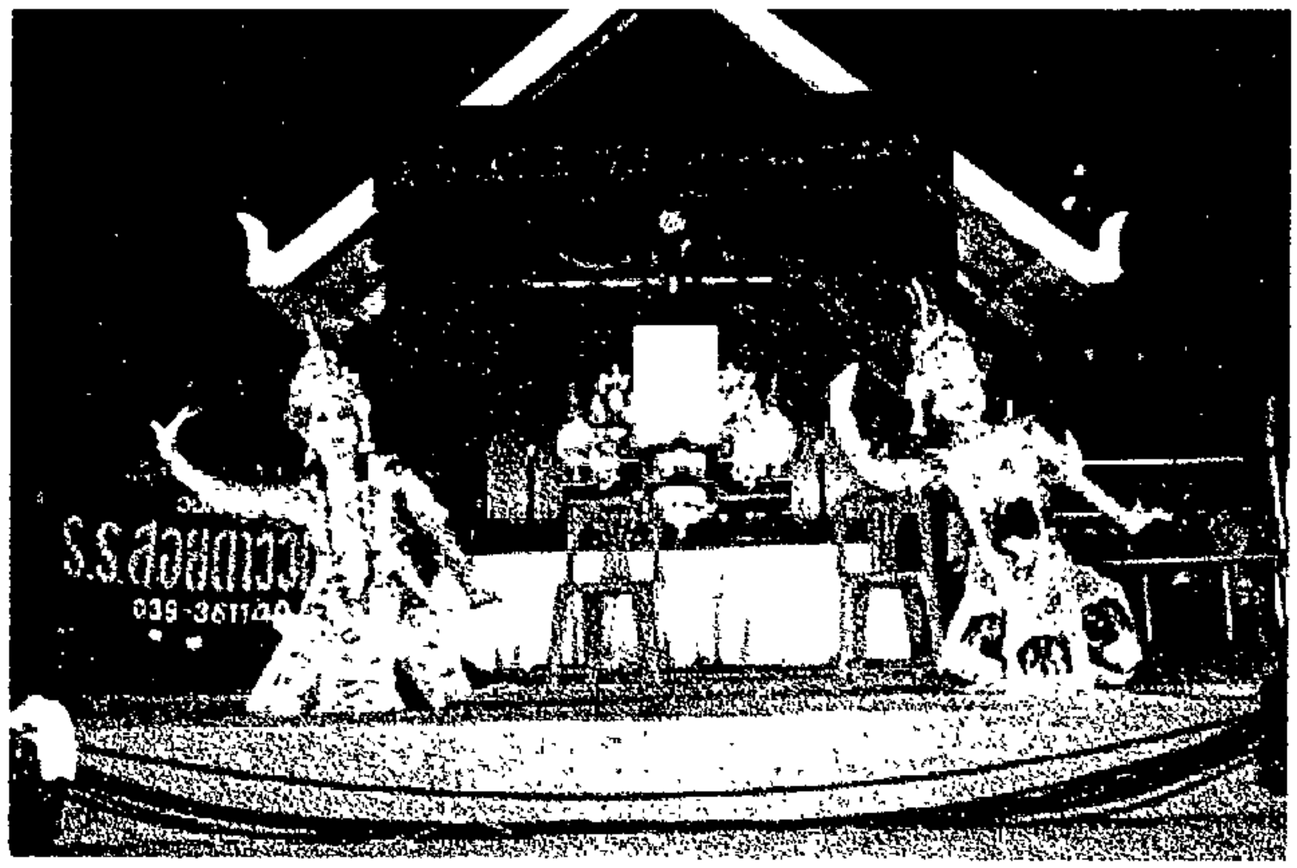

ภาพประกอบ 25 การรำซัดชาตรี

2.4 แสดงเรื่อง ละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย เป็นคณะละครเท่งตุ๊กที่ยังอนุรักษ์การแสดงละครแบบโบราณไว้ แต่เดิมนิยมเล่นละครเรื่อง ไชยเชษฐ์ สังข์ทอง มณีพิชัย สังศิลป์ชัย เป็นต้น ปัจจุบันสามารถเล่นละครที่เป็นเรื่องราวสมัยใหม่ขึ้น เป็นเรื่องราวต่างๆ หลากหลายอารมณ์ ซึ่งปรับเปลี่ยนตามความต้องการของเจ้าของงานผู้ว่าจ้าง

ภาพประกอบ 26 การแสดงละคร

3.ขั้นจบการแสดง

1. การลงโทน วงดนตรีบรรเลงเพื่อบอกถึงการจบการแสดงและลาโรง
2. การเก็บของ และหัวหน้าคณะ ลาครูโดยยกมือไหว้ระลึกนึกถึงครูบาอาจารย์

3.9 บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม

คณะส.บัวน้อย เป็นคณะละครเท่งตุ๊กคณะหนึ่ง ในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมและวัฒนธรรมของอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันละครเท่งตุ๊กได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน ในท้องถิ่น และงานที่เกี่ยวข้องกับทางราชการซึ่งปัจจุบันแม่บุญเรือน สร้อยศรี เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมของอำเภอแหลมสิงห์ สาขาศิลปการแสดงละคร ประจำปี พ.ศ.2544 ซึ่งได้รับจากสภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ และได้รับโล่เชิดชูเกียรติคุณ เป็นศิลปินดีเด่นของจังหวัดจันทบุรี สาขาศิลปการแสดง (การละคร) ประจำปี พ.ศ. 2544 ทำให้แม่บุญเรือน สร้อยศรีและคณะ ส.บัวน้อย เป็นตัวแทนในการอนุรักษ์และ เผยแพร่การแสดงละครเท่งตุ๊กให้กับประชาชนทั่วไป ผ่านทางหน่วยงานของทางราชการ

งานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีดังนี้

1.งานแก้บน และบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือการที่เจ้าภาพได้บนบานศาลกล่าวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้ได้ผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อได้ผลสำเร็จตามที่ได้บนไว้จึงต้องมีการแก้บน โดยส่วนใหญ่เจ้าภาพจะบนละคร คือว่าจ้างให้ละครเท่งตุ๊กรำถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ในการว่าจ้างจะมีการแสดง 2 ลักษณะคือรำสิบสองท่าเพียงอย่างเดียว และการแก้บนโดยการแสดงละครเป็นเรื่อง

ขั้นตอนการแสดงรำสิบสองท่า ในงานแก้บน

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. ลงโทน

ขั้นตอนการแสดงละครในงานแก้บน

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. รำซัดชาตรี
4. แสดงละคร
5. ลงโทน

2. งานบวช ในงานบวช เจ้าภาพนิยมว่าจ้างละครไปรำในงาน ในช่วงการทำขวัญนาคในตอนเช้าหรือกลางวัน เมื่อทำขวัญนาคเสร็จจึงรำสิบสองท่า

ขั้นตอนการแสดงรำสิบสองท่า ในงานบวช

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. ลงโทน

3. งานศพ เจ้าภาพจะว่าจ้างละครไปรำในงานศพ ในเวลากลางคืน เมื่อพระสวดพระอภิธรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ขั้นตอนการแสดงรำสิบสองท่า ในงานศพ

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. ลงโทน

4. งานขึ้นบ้านใหม่ เมื่อเจ้าภาพจัดงานขึ้นบ้านใหม่บ้านใหม่ เมื่อพระสวดมนต์เสร็จในช่วงเช้า เจ้าภาพจะจัดให้มีรำสิบสองท่าเพื่อเป็นสิริมงคล หรือเพื่อถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ในบ้านหรือปู่ย่าตายาย ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว โดยรำในบ้าน

ขั้นตอนการแสดงรำสิบสองท่า ในงานบวช

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. ลงโทน

5. งานทำบุญ ตักบาตรเทโว ในงานทำบุญที่วัดจะมีผู้ว่าจ้างให้ละครเท่งตุ๊กมาแสดงเพื่อเป็นการแก้บน หรือจัดเป็นพุทธบูชา โดยแสดงเมื่อทำบุญตักบาตรเทโว เสร็จแล้ว

ขั้นตอนการแสดงละคร ในงานทำบุญ ตักบาตรเทโว

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. รำซัดชาตรี
4. แสดงละคร
5. ลงโทน

6. งานวัดหรืองานประจำปี เมื่อทางวัดจัดงานประจำปีขึ้น ก็จะมีการว่าจ้างคณะละครเท่งตุ๊กและลิเกไปแสดงโดยละครเท่งตุ๊กจะแสดงในช่วง 10.00 น.เป็นต้นไป โดยใช้เวลาในการแสดงประมาณ 3 ชั่วโมง ส่วนลิเกจะเล่นกลางคืน

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. รำซัดชาตรี
4. แสดงละคร
5. ลงโทน

งานที่เกี่ยวข้องกับทางราชการ มีดังนี้

1. งานสาธิตและแสดงละคร ละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย ได้รับรางวัลต่างๆ จากหน่วยราชการทำให้ได้รับความชื่อถือในแบบแผนแห่งการแสดงละครเท่งตุ๊ก จึงได้รับเชิญไปสาธิตและแสดง ในงานต่างๆของทางราชการทั้งภายในและภายนอกจังหวัดการแสดงแต่ละครั้งมีทั้งการรำสิบสองท่าเพียงอย่างเดียว รำซัดชาตรีเพียงอย่างเดียว และแสดงละคร ซึ่งระยะเวลาในการแสดงทางหน่วยราชการจะเป็นผู้กำหนดราคาในการว่าจ้าง คิดตามงบประมาณของหน่วยงานราชการที่จะจัดให้ จะมากหรือน้อยทางคณะละครส.บัวน้อยถือเป็นการช่วยงานราชการหน่วยราชการที่ละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อยได้ร่วมแสดงมีดังนี้

- สภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ ได้แก่ งานรณรงค์การต่อต้านยาเสพย์ติด การเลือกตั้ง เป็นต้น โดยการรำสิบสองท่าและรำซัดชาตรี
- สภาวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี ได้แก่งานตากสินรำลึก งานวันอนุรักษ์มรดกไทย งานแสงสีเสียงประวัติเมืองจันทบุรี งานเมืองจันท์พันปีวิถีไทย เป็นต้น โดยการรำสิบสองท่า หรือรำซัดชาตรี

- สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี ได้แก่งานสาธิตการแสดงให้นักศึกษาดู การแสดงละครที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เวทีท้องสนามหลวง โดยการแสดงละคร

ขั้นตอนการแสดงรำสิบสองท่า

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. ลงโทน

ขั้นตอนการแสดงรำซัดชาตรี

1. โหมโรง
2. รำซัดชาตรี
3. ลงโทน

ขั้นตอนการแสดงละคร

1. โหมโรง
2. รำสิบสองท่า
3. รำซัดชาตรี
4. แสดงละคร
5. ลงโทน

ภาพประกอบ 27 การแสดงละครเพื่อแก้บนงานของนางเรียม บุญจันทร์ บ้านเลขที่ 32/2 หมู่ 9 บ้านวังตัก ต.ฉมัน อ.มะขาม จ.จันทบุรี

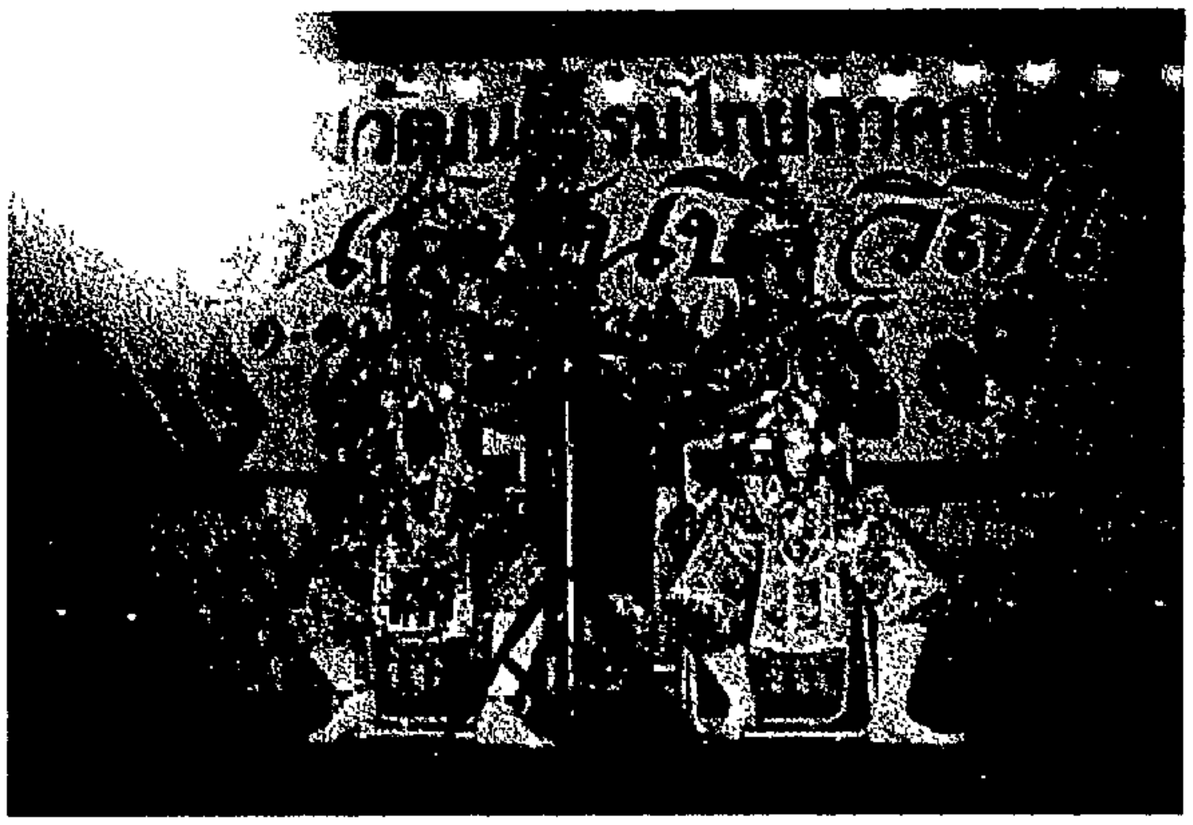

ภาพประกอบ 28 การรำซัดชาตรีงานเมืองจันทร์พันปี วิถีไทย ณ ทุ่งนาเชย จ.จันทบุรี

ภาพประกอบ 29 การรำสิบสองท่า บวงสรวง สมเด็จพระเจ้าตากสิน ณ อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน จ.จันทบุรี

จะเห็นได้ว่าศิลปะการขับร้อง ร่ายรำ และดนตรีของละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย เข้าไปมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนในชุมชน และสังคมทั่วไป เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ทั้งในด้านของจิตใจ ด้านความบันเทิง และด้านการศึกษา ทำให้วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก ยังคงได้รับการสืบทอดต่อไป การปรับเปลี่ยนการแสดงให้เหมาะสมกับงานทางวัฒนธรรม ทำให้เกิดรูปแบบการแสดง ที่ถ่ายทอดออกสู่สาธารณชน 3 รูปแบบคือ

1. การรำสิบสองท่า
2. การรำซัดชาตรี
3. การแสดงละคร

บทที่ 5
การวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก

ละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย เป็นการแสดงละครที่ผู้แสดงเป็นผู้ขับร้อง และมีลูกคู่ร้องรับโดยมีเครื่องดนตรีคือโทน กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ และกรับ โดยไม่มีเครื่องดนตรีดำเนินทำนองมาประกอบเพลง แต่ละเพลงจะประกอบด้วยเพลงที่บรรเลงเป็นจังหวะหน้าทับเพียงอย่างเดียว และเพลงที่มีการขับร้อง

การบันทึกโน้ต จัดทำขึ้นโดยการบันทึกเสียงจากการแสดงจริง จากสถานที่ต่างๆ โดยเพลงโหมโรง และรำสิบสองท่า บันทึกเสียงการแสดงในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ณ วัดเขาชำห้าน อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในละคร ได้จากการบันทึกเสียงเมื่อวันที่ 20–23 มกราคม พ.ศ. 2546 โดยนางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นผู้ขับร้อง ณ บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ 14 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี บทเพลงที่นำมาใช้วิเคราะห์ มีดังนี้ เพลงโหมโรง, เพลงรำสิบสองท่า, เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

วิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊กดังนี้

1. วิเคราะห์เพลงโหมโรง และรำสิบสองท่า ในหัวข้อต่อไปนี้
   - 1.1 โครงสร้างของบทเพลง
   - 1.2 รูปแบบทำนอง
   - 1.3 รูปแบบจังหวะ
2. วิเคราะห์เพลงรำซัดชาตรี และเพลงในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ ในหัวข้อต่อไปนี้
   - 2.1 ลักษณะคำประพันธ์
   - 2.2 โครงสร้างของบทเพลง
   - 2.3 บันไดเสียง
   - 2.4 รูปแบบทำนอง
   - 2.5 รูปแบบจังหวะ

1.เพลงโหมโรง

เป็นเพลงที่บรรเลงก่อนการแสดงต่างๆจะเริ่มขึ้น เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงประกอบด้วย โทน กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ การบรรเลงโหมโรงสามารถปรับให้สั้นหรือยาวได้ตามโอกาสเอื้ออำนวย (ดูโน้ตประกอบในภาคผนวก)

1.โครงสร้างของบทเพลง

โครงสร้างของเพลงโหมโรงสามารถแยกเป็นส่วนได้ดังนี้

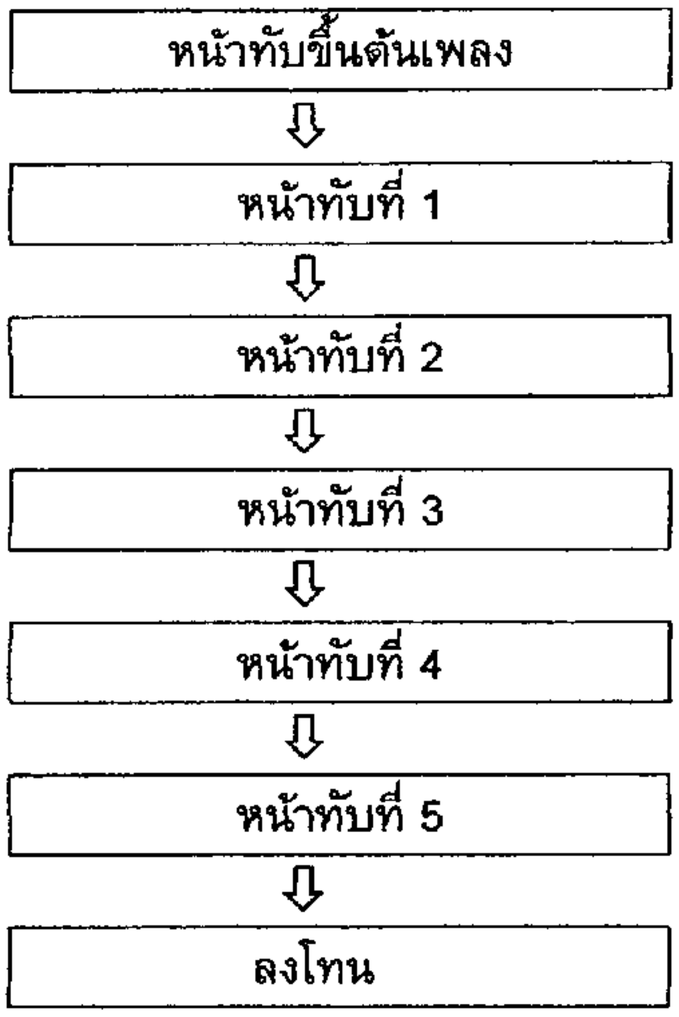

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของเพลงโหมโรงนี้ ประกอบด้วยส่วนย่อยๆ 7 ส่วนมีหน้าทับหลัก 5 หน้าทับ ใช้จังหวะฉิ่งอัตราชั้นเดียว การเปลี่ยนหน้าทับแต่ละครั้งกลองตุ๊กจะรัวกลองเพื่อเป็นสัญญาณในการเปลี่ยนจังหวะหน้าทับ โดยแต่ละหน้าทับบรรเลงเวียนมีจำนวน ดังนี้

จังหวะหน้าทับที่ 1 บรรเลง 14 เที่ยว จังหวะหน้าทับมีดังนี้

โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

จังหวะหน้าทับที่ 2 บรรเลง 15 เที่ยว จังหวะหน้าทับมีดังนี้

โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

จังหวะหน้าทับที่ 3 บรรเลง 18 เที่ยว จังหวะหน้าทับมีดังนี้

โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

จังหวะหน้าทับที่ 4 บรรเลง 16 เที่ยว จังหวะหน้าทับมีดังนี้

โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

จังหวะหน้าทับที่ 5 บรรเลง 10 เที่ยว จังหวะหน้าทับมีดังนี้

โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

โทน	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต

หน้าทับแต่ละหน้าทับที่บรรเลงเวียนไปในการโหมโรง มีจำนวนรอบไม่เท่ากันซึ่งแสดงถึงการใช้การประมาณรอบให้สัมพันธ์กับระยะเวลาในการโหมโรง

2. รูปแบบทำนอง

รูปแบบทำนองศึกษาจากจังหวะของโทนชาตรีที่ใช้บรรเลงหน้าทับเป็นหลักของเพลงโหมโรง พบรูปแบบทำนองเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1

- - - จ	- - - ท

รูปแบบที่ 2

- - - ท	- - - ท

รูปแบบที่ 3

- - - จ	- ท - ท

รูปแบบที่ 4

- ท - ท	- ท - ท

รูปแบบที่ 5

- จ - จ	- ท -ท

รูปแบบที่ 6

- จ - จ	- ท -จ

รูปแบบที่ 7

- ท -จ	- ท -ท

รูปแบบที่ 8

- ท - จ	- ท - จ

รูปแบบที่ 9

- จ - จ	- จ - จ

รูปแบบที่ 10

- จ - ท	- จ - ท

รูปแบบที่ 11

- จ - ท	- ท - จ

พบว่าเพลงโหมโรงมีรูปแบบทำนอง 11 รูปแบบ รูปแบบทำนอง
ที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 7

- ท -จ	- ท -ท

2. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะศึกษาจากจังหวะของโทนชาตรีที่ใช้บรรเลงหน้าทับเป็นหลักของเพลงโหมโรง โดยผู้วิจัยได้แรเงาให้เห็นในรูปแบต่างๆ พบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1

- - - +	- - - +

ปรากฏอยู่ในหน้าทับขึ้นต้นเพลงและลงโทน เช่น

วรรคที่	21				22			
โทน	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท
กลองตุ๊ก	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -

รูปแบบที่ 2

- - - +	- + - +

ปรากฏอยู่ในจังหวะหน้าทับที่ 1 และ 2 ในบทเพลง เช่น

วรรคที่	27				28			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

รูปแบบที่ 3

- + - +	- + - +

ปรากฏอยู่ในจังหวะหน้าทับที่ 1 – 5 และหน้าทับลงโทน เช่น

วรรคที่	205				206			
โทน	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- จ - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

พบว่าเพลงโหมโรงมีรูปแบบจังหวะ 3 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือรูปแบบที่ 3

- + - +	- + - +

2. เพลงรำสิบสองท่า

เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงประกอบการรำสิบสองท่าของละครเท่งตุ๊ก ซึ่งเป็นการร่ายรำ12 ท่ารำ การแสดงชุดนี้แสดงเพื่อเป็นการแก้บนให้กับเจ้าภาพผู้จ้างงาน เครื่องดนตรีที่ใช้คือโทนชาตรี กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ ผู้แสดงจะมีตั้งแต่ 4 – 12 คน (ดูโน้ตประกอบในภาคผนวก)

1.โครงสร้างของบทเพลง

โครงสร้างของเพลงรำสิบสองท่า สามารถแยกเป็นส่วนได้ดังนี้

หน้าทับขึ้นต้นเพลง

⇩

หน้าทับสำหรับรำสิบสองท่า

⇩

ลงโทน

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของเพลงรำสิบสองท่านี้ ประกอบด้วยส่วนย่อยๆ 3 ส่วน มีหน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับหลักสำหรับรำสิบสองท่า และหน้าทับลงโทน

โดยหน้าทับสำหรับรำสิบสองท่า นั้นบรรเลงเป็นหน้าทับเวียนไป 12 เที่ยว ใช้จังหวะฉิ่งหลายแบบ ในเพลงเดียวกัน การเปลี่ยนหน้าทับแต่ละครั้งผู้ที่ตีโทนจะสังเกตท่ารำของผู้แสดง หน้าทับสำหรับรำสิบสองท่าแต่ละเที่ยว ประกอบไปด้วยหน้าทับย่อยๆ ดังนี้

หน้าทับที่ 1 บรรเลง 8 เที่ยว

โทน	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต

หน้าทับเชื่อม บรรเลง 1 เที่ยว

โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

หน้าทับที่ 2 บรรเลง 4 เที่ยว

โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต

หน้าทับที่ 3 บรรเลง 6 เที่ยว

โทน	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต

หน้าทับที่ 4 บรรเลง 3 เที่ยว

โทน	- ท - จ	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต

หน้าทับเซื่อม บรรเลง 1 เที่ยว

โทน	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต

หน้าทับแต่ละหน้าทับที่บรรเลงเวียนไปในการรำสิบสองท่า เมื่อบรรเลงครบทั้ง 4 หน้าทับเท่ากับ 1 ท่ารำ นักดนตรีจะต้องบรรเลงครบ 12 ท่า คือบรรเลงหน้าทับที่ 1 – 4 ครบ 12 เที่ยว โดยในแต่ละหน้าทับ นักดนตรีอาจจะเพิ่มหรือลดจำนวนเที่ยวลง ตามท่ารำ โดยผู้ตีโทนจะต้องสังเกตท่ารำเป็นสำคัญ

2. รูปแบบทำนอง

รูปแบบทำนองศึกษาจากจังหวะของโทนชาตรีที่ใช้บรรเลงหน้าทับเป็นหลักของเพลงรำสิบสองท่า พบรูปแบบทำนองเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1

- - - จ	- ท - ท

รูปแบบที่ 2

- จ - จ	- ท -ท

รูปแบบที่ 3

- - - ท	- ท - ท

รูปแบบที่ 4

- ท - -	- ท - จ

รูปแบบที่ 5

- - - จ	- ท -จ

รูปแบบที่ 6

- ท - ท	- ท -จ

รูปแบบที่ 7

- ท - จ	- ท -จ

รูปแบบที่ 8

- ท - จ	- ท - ท

รูปแบบที่ 9

- จ - ท	- ท - ท

รูปแบบที่ 10

- จ - ท	- ท - จ

พบว่าเพลงโหมโรงมีรูปแบบทำนอง 10 รูปแบบ รูปแบบทำนองที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2

- จ - จ	- ท -ท

2. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะศึกษาจากจังหวะของโทนชาตรีที่ใช้บรรเลงหน้าทับเป็นหลักของเพลงรำสิบสองท่า โดยผู้วิจัยได้แรเงาให้เห็นในรูปแบต่างๆ พบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รปแบบที่ 1

- - - +	- + - +

ปรากฏอยู่ในหน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับที่ 2 และลงโทน เช่น

วรรคที่	13				14			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต

รูปแบบที่ 2

- + - +	- + - +

ปรากฏอยู่ในหน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับสำหรับรำสิบสองท่า และลงโทน เช่น

วรรคที่	9				10			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต

รูปแบบที่ 3

- + - -	- + - +

เป็นหน้าทับที่ใช้เชื่อมระหว่างหน้าทับที่ 1 กับหน้าทับที่ 2 โดยใช้ต่อกับรูปแบบจังหวะที่ 1 และใช้ในลงโทน เช่น

วรรคที่	11				12			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต

พบว่าเพลงโหมโรงมีรูปแบบจังหวะ 3 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือรูปแบบที่ 2

- + - +	- + - +

3. เพลงรำซัดชาตรี

เพลงรำซัดชาตรีเป็นการแสดง ที่แสดงก่อนมีการแสดงละครเป็นเรื่อง ความหมายของการแสดงเพื่อเป็นการบูชาครูบาอาจารย์ที่ ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาต่างๆ ให้ความรู้จนสามารถแสดงได้

ลักษณะคำประพันธ์ เป็นกลอนดอกสร้อย กลอนดอกสร้อย เป็นบทกลอนที่นิยมแต่ง 4 คำกลอน ถึง 8 คำกลอน วรรคขึ้นต้นบทจะใช้คำ 4 คำ ถือเอาคำ 2 คำมาเป็นตัวตั้ง แล้วเขียนคำหน้าซ้ำกัน 2 หน เอาคำว่า "เอ๋ย" มาแทรกในระหว่างกลางเช่น ยอเอ๋ยยอไหว้ สอนเอ๋ยสอนรำ เพลงรำซัดชาตรีประกอบด้วยทำนองเพลงขึ้นต้น การร้องไหว้ครู และการรำซัดชาตรี

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบคือโทนชาตรี กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ โดยบรรเลงในอัตราจังหวะชั้นเดียว

บทร้องรำซัดชาตรีแบ่งออกเป็น 6 บทคือ

1. บทคุณครู
2. บทยอไหว้
3. บทตุมกอก
4. บทครูสอน
5. บทสอนรำ
6. บทตัวเรียม

3.1 บทคุณครู

คุณเอ๋ยครู เหมือนฝั่งแม่น้ำพระคงคา
รินรินจะแห้งยังไหลมา ยังไม่รู้สิ้นไม่รู้สุด
สิบนิ้วลูกจะยกขึ้นดำเนิน ลูกจะสรรเสริญคุณพระพุทธ
จำศีลเสียแล้วบริสุทธิ์ ไหว้พระเสียแล้วจะสวดมนต์
จะไหว้พระพุทธพระธรรมพระเจ้า ยกไว้เหนือเกล้าไว้เหนือผม
เล่นไหนให้ดีมีคนรัก พักไหนให้ดีมีคนชม
ยกไว้เหนือเกล้าไว้เหนือผม ลูกถวายบังคมทุกราตรี
ไหว้เท้าอาทิตย์เรืองฤทธิ์ ไหว้นางธรณีอันพึงแผน

มีคุณแก่ข้าเป็นหนักหนา กายามาร้องอยู่บนแท่น
ฝูงชนก้าวเดินนับหมื่นแสน ไม่เคลื่อนไม่แคลนไม่หวาดไหว

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์บทคุณครู

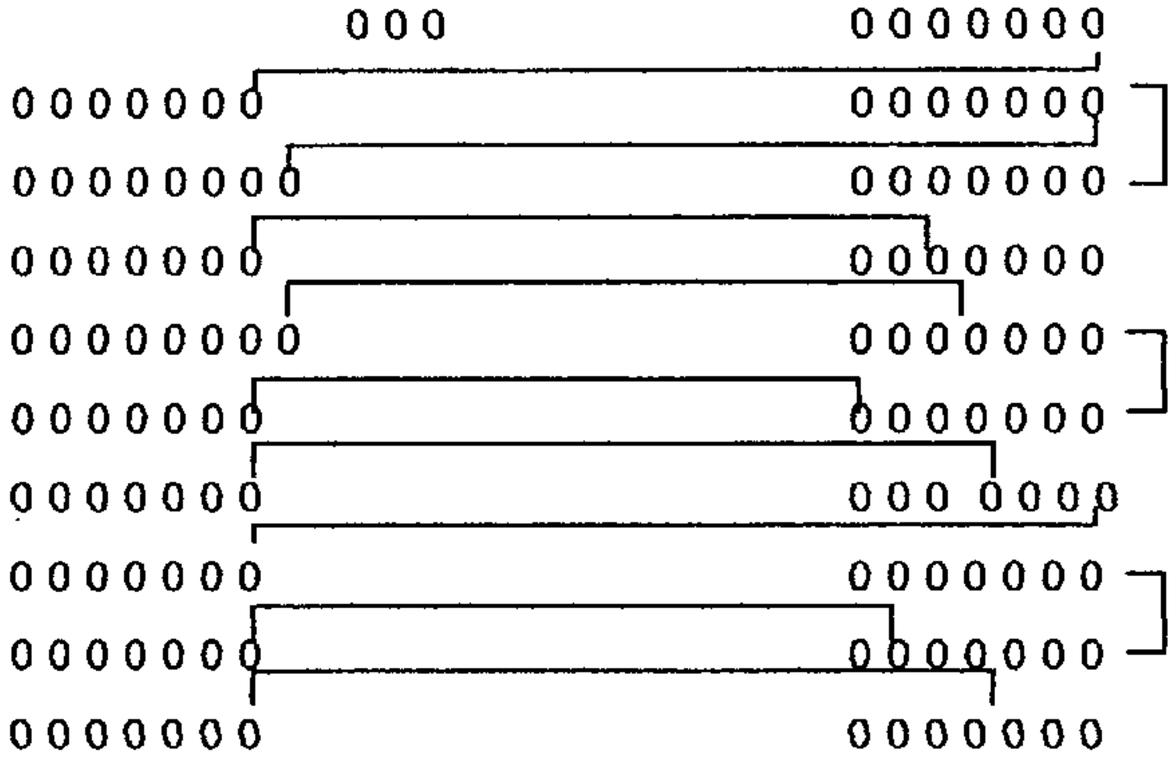

ลักษณะคำประพันธ์ของบทคุณครู มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย 9 คำกลอน
2. จำนวนคำแต่ละวรรค โดยส่วนใหญ่มี 7 คำ วรรคขึ้นต้นบท 3 คำ
3. การสัมผัสโดยส่วนใหญ่ คำสุดท้ายของวรรคหน้าจะสัมผัส คำที่ 1- 4 ของวรรคหลัง

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องเพลงรำซัดชาตรีบทคุณครูพรรณนาถึงพระคุณครู การบูชาครูและสิ่งศักดิ์สิทธิ์และขอพรการร้อง ต้นเสียงคือผู้รำ ร้องนำขึ้นมาก่อน 2 วรรค และลูกคู่ร้องรับวรรคหลัง โดยซ้ำสองคำท้ายของวรรคหลังก่อน

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) คุณเอ๋ยครู เหมือนฝั่งแม่น้ำพระคง(เอ๋ย)คา
(ลูกคู่) (เอิงเอย)คงคา เหมือนฝั่งแม่น้ำพระคง(เอ๋ย)คา

3. บันไดเสียง

บทคุณครู มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง ซอล โดยมีกลุ่มโน้ต ซ ล ท ร ม เป็นเสียงหลัก ทำนองใช้เสียงในบันไดเสียงครบทั้ง 5 เสียง

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาบทคุณครู พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองมีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 1, 3-5, 7 – 9,14, 16,18, 21-22, 25-27, 30, 31, 34, 35, 39, 40, 43

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

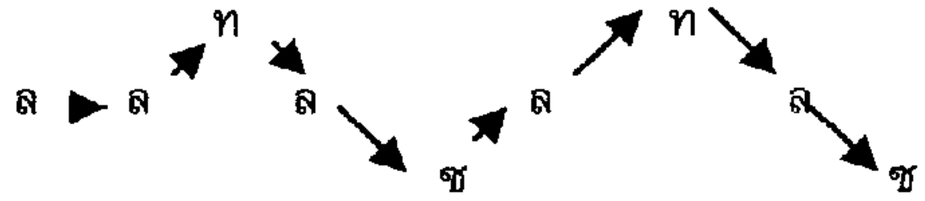

คุณเอ๋ย ครู เอย

2. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 2, 6, 11-13, 15-16, 17, 20, 23, 24-25, 29, 32, 33 – 34, 36, 38, 41, 42-43, 44

ตัวอย่าง วรรคที่ 2

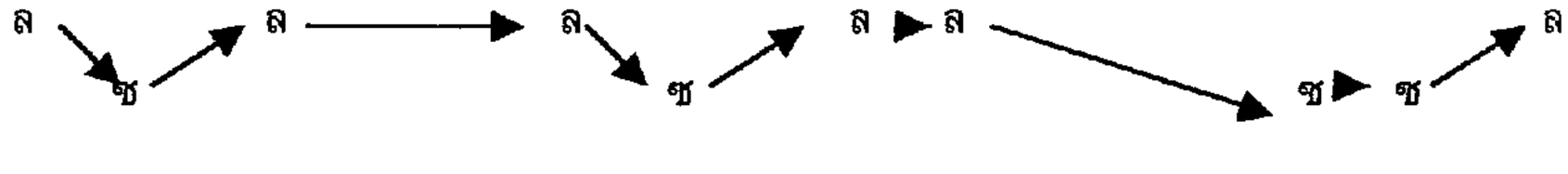

เหมือนฝั่ง เอย เหมือนฝั่ง แม่ น้ำ พระคง คา

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 6, 10, 14-15, 19, 24, 28, 32-33, 37, 41-42

ตัวอย่าง วรรคที่ 19

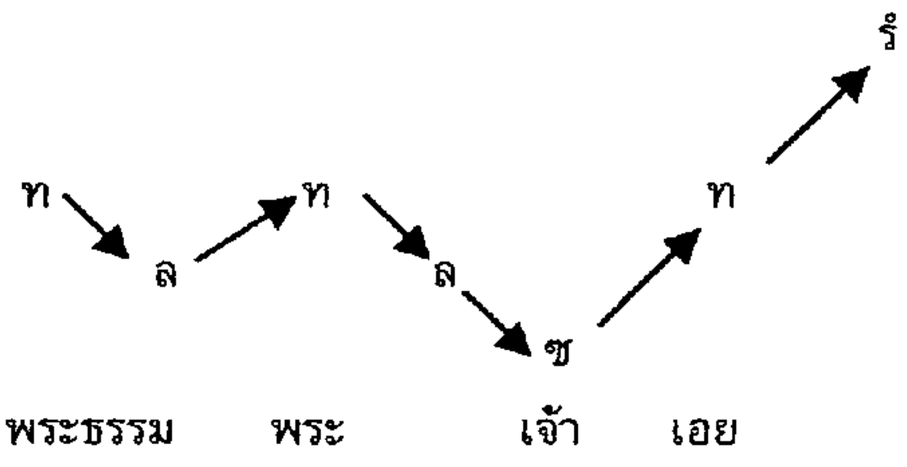

พระธรรม พระ เจ้า เอย

พบว่ารูปแบบทำนองของบทดุณครู มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองเพลงของบทคุณครู พบรูปแบบจังหวะ เรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 1 แห่ง

- - + +	+ + + +

รูปแบบที่ 2 พบ 1 แห่ง

-+ + +	+ + - +

รูปแบบที่ 3 พบ1 แห่ง

- - + +	-+ + -

รูปแบบที่ 4 พบ 7 แห่ง

- - + +	- + - -

รูปแบบที่ 5 พบ 9 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 6 พบ 3 แห่ง

- + + +	- + + -

รูปแบบที่ 7 พบ 9 แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 8 พบ 11 แห่ง

- + - -	- + - +

รูปแบบที่ 9 พบ 1 แห่ง

+ + + -	- - + +

รูปแบบที่ 10 พบ 2 แห่ง

+ + + +	- + + -

รูปแบบที่ 11 พบ 3 แห่ง

- - + +	- + + +

รูปแบบที่ 12 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + - -

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

+ - - -	- + - +

รูปแบบที่ 14 พบ 2 แห่ง

+ + + +	- + + +

รูปแบบที่ 15 พบ 1 แห่ง

+ - - -	- - + +

รูปแบบที่ 16 พบ 1 แห่ง

- - - +	- + + -

รูปแบบที่ 17 พบ 3 แห่ง

- + + +	- - + +

รูปแบบที่ 18 พบ 1 แห่ง

+ + + +	- + - +

รูปแบบที่ 19 พบ 2 แห่ง

+ + - +	- + + -

รูปแบบที่ 20 พบ 4 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 21 พบ 1 แห่ง

+ - + +	- - + +

รูปแบบที่ 22 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + - +

รูปแบบที่ 23 พบ 2 แห่ง

- + - -	- - + +

รูปแบบที่ 24 พบ 1 แห่ง

+ + + +	- - - +

รูปแบบที่ 25 พบ 1 แห่ง

- - + +	+ + - +

รูปแบบที่ 26 พบ 3 แห่ง

- + - -	- + + +

รูปแบบที่ 27 พบ 3 แห่ง

- +- +	- + + -

รูปแบบที่ 28 พบ 1 แห่ง

+ + - +	- + - -

รูปแบบที่ 29 พบ 1 แห่ง

+ - + +	- + - -

รูปแบบที่ 30 พบ 1 แห่ง

+ + + +	- - + +

รูปแบบที่ 31 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + + +

รูปแบบที่ 32 พบ 1 แห่ง

+ - + +	- + + +

รูปแบบที่ 33 พบ 1 แห่ง

- - - -	- - + +

พบว่าบทคุณครู มีรูปแบบจังหวะ 33 รูปแบบ

รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 8

- + - -	- + - +

3.2 บทยอไหว้

ยอเอ่ยยอไหว้ พระภูมิพระพายยอไหว้ไป
ไหว้พระจันทร์แจ้งอันแสงใส ไหว้จบภพไตรในวันนี้
จะไหว้พระอินทร์พระพรหมพระยมพระกาฬ อยู่ไม่ได้นานลงมาหมด
ไหว้เท้าอินโทในโสพส จำได้ไหว้หมดในวันนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์บทยอไหว้

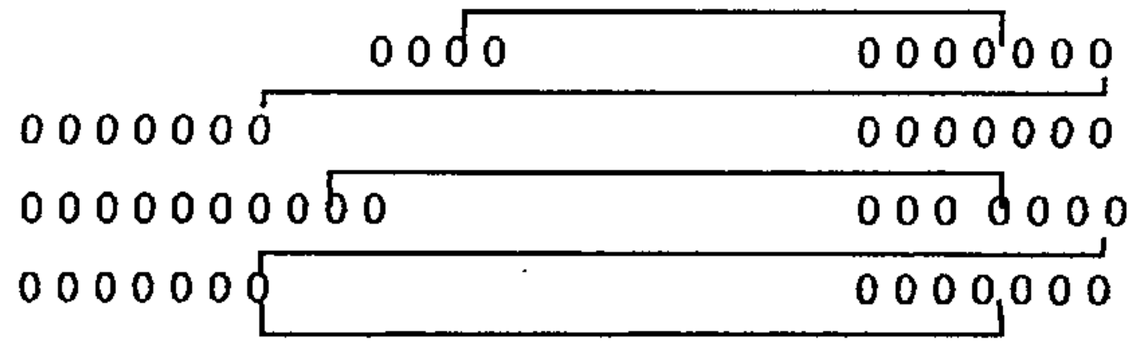

ลักษณะคำประพันธ์ของบทยอไหว้ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย 4 คำกลอน
2. จำนวนคำแต่ละวรรค โดยส่วนใหญ่มี 7 คำ วรรคขึ้นต้นบท 4 คำ
3. การสัมผัสโดยส่วนใหญ่คำสุดท้ายของวรรคหน้าจะสัมผัสคำที่ 1- 4 ของวรรคหลัง

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องเพลงยอไหว้เป็นการบูชากราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่นับถือ การร้อง ต้นเสียงคือผู้รำร้องนำขึ้นมา 1 คำกลอน คือ 2 วรรค และลูกคู่ร้องรับ 1 คำกลอน จนจบวรรค

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง)	ยอเอ่ย ยอไหว้	พระภูมิ พระพาย ยอไหว้ ไป
(ลูกคู่)	ยอเอ่ย ยอไหว้	พระภูมิ พระพาย ยอไหว้ ไป
(ต้นเสียง)	ไหว้พระ จันทร์แจ้ง อันแสงใส	ไหว้จบ ภพไตร ในวัน นี้
(ลูกคู่)	ไหว้พระ จันทร์แจ้ง อันแสงใส	ไหว้จบ ภพไตร ในวัน นี้

3. บันไดเสียง

บทยอไหว้ มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง โด โดยมีกลุ่มโน้ต ด ร ม ซ ล เป็นเสียงหลัก ทำนองส่วนใหญ่ใช้กลุ่มโน้ต 4 เสียงคือ ม ซ ล ด

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาบทยอไหว้ พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 1, 3

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

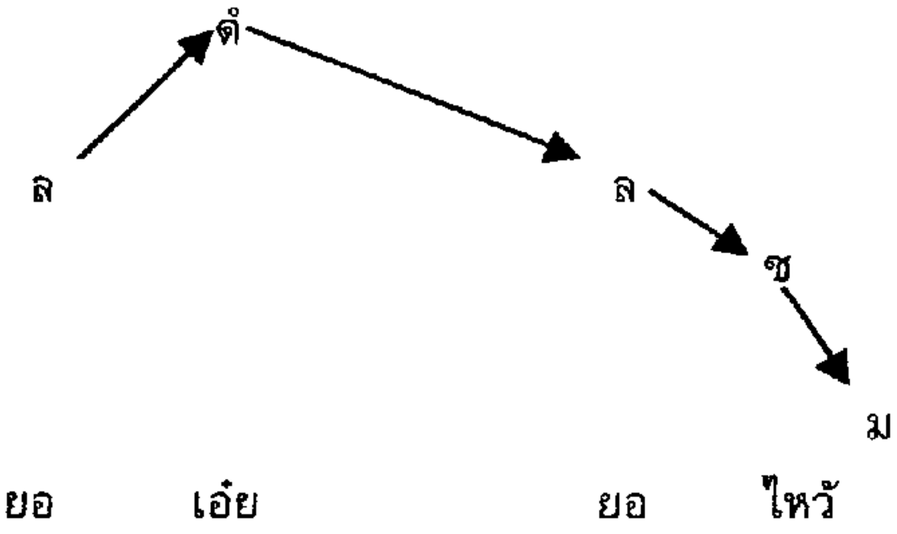

2. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 2, 4, 6, 8 - 12, 14,16

ตัวอย่าง วรรคที่ 8

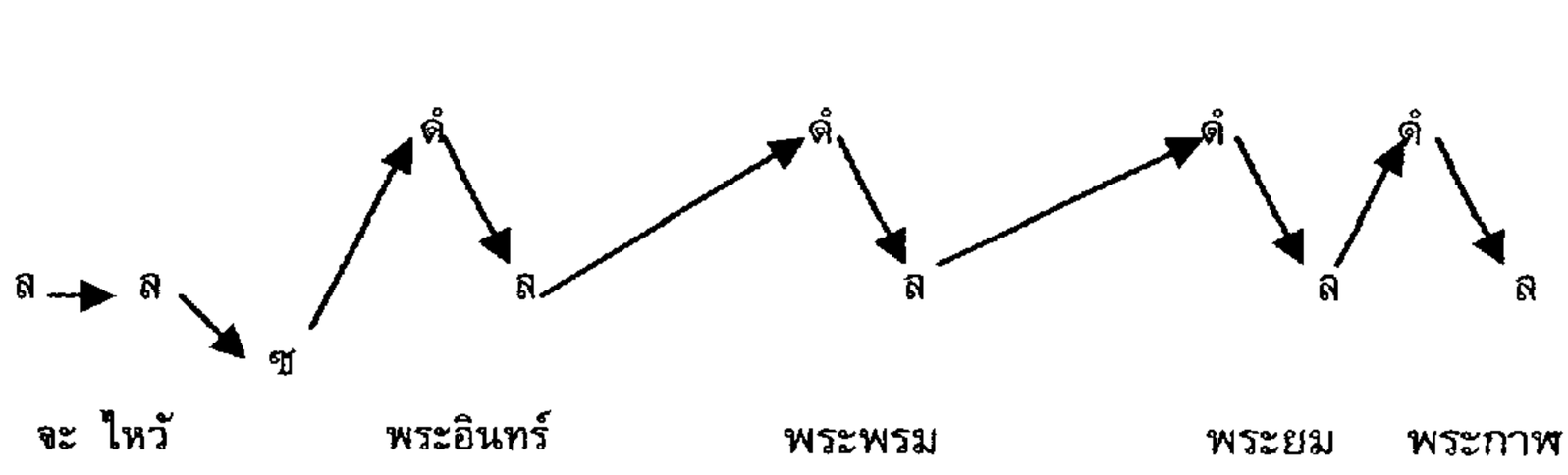

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 5, 7, 13, 15

ตัวอย่าง วรรคที่ 13

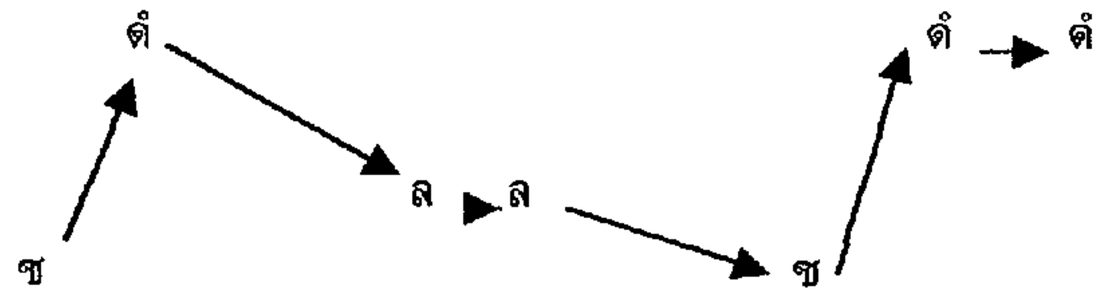

พบว่ารูปแบบทำนองของบทยอไหว้ มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองเพลงของบทยอไหว้ พบรูปแบบจังหวะ เรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 2 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 2 พบ 2 แห่ง

- - - +	+ + - -

รูปแบบที่ 3 พบ 2 แห่ง

- - + +	-+ + -

รูปแบบที่ 4 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + - +

รูปแบบที่ 5 พบ 4 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 6 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + - -

รูปแบบที่ 7 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + + -

รูปแบบที่ 8 พบ 6 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 9 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + + +

รูปแบบที่ 10 พบ 2 แห่ง

- - + +	- - + +	+ + - -

รูปแบบที่ 11 พบ 4 แห่ง

- + - +	- + + -

รูปแบบที่ 12 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + - -

พบว่าบทยอไหว้ มีรูปแบบจังหวะ 12 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 8

- + - +	- + - +

3.3 บทตุมกอก

ตุมเอ๋ยตุมกอก
ปากน้ำเจ้าพระยา
รักกันเมื่อสาวสาว
รักกันเมื่อหนุ่มหนุ่ม
ตัดความโลภีย์
ตัดความรำคาญ
เอโกเจ้าพี่เอ๋ย
กาคาบเอาเหยื่อมา
คนกินให้เป็นบ้า
จับอยู่ที่ปลายแม่เสาธง
กาดำมาสมสู่
พี่จะขอถามน้อง
พี่ไม่รู้จักเจ้า
เหตุไฉนมางอกในตุมกา
ยังมีแต่ไม้ไม่ตาตุม
เปรียบเหมือนดอกน้ำเต้าแตกใบตูม
เปรียบเหมือนดอกกระทุ่มแตกใบบาน
แก้วพี่มาตัดความสงสาร
เพื่อนฝูงของเราอยู่ทั่วหน้า
ใยป่านฉะนี้มาเอกา
วางไว้ที่ปลายแม่เสาธง
กาเอ๋ยมากินให้งวยงง
เรียกว่ากาหงส์มาพลัดคู่
มันมาจับอยู่กับกาขาว
โน่นแน่ะกาทองของใครเล่า
เย็นเย็นเช้าเช้าเจ้าก็บินมา

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์บทตุมกอก

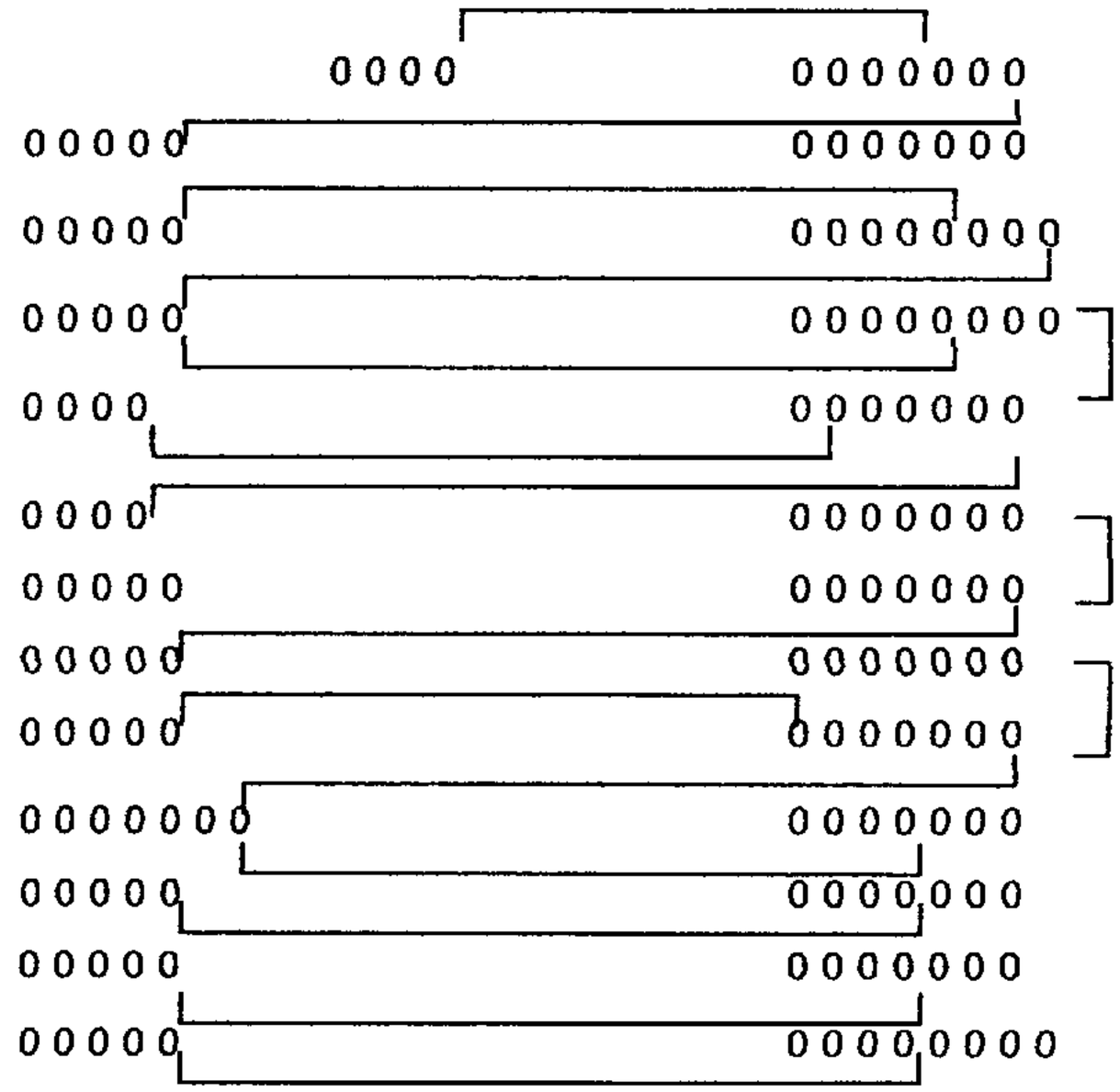

ลักษณะคำประพันธ์ของบทตุมกอก มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย 13 คำกลอน
2. วรรคหน้ามีจำนวนคำ 4-7 คำ วรรคหลังมี 7-8 คำ

3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

การบทตุมกอก เป็นการร้องในเรื่องต่างๆ เป็นคำเปรียบเทียบ หรือเหตุการณ์ต่างๆ การร้อง ต้นเสียงคือผู้รำ ร้องนำขึ้นมา 1 คำกลอน คือ 2 วรรค และลูกคู่ร้องรับ 1 คำกลอน จนจบวรรค ลักษณะเดียวกับ บทยอไหว้

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ตุมเอ่ย ตุมกอก เหตุไฉน มางอก ในตุมกา

(ลูกคู่) ตุมเอ่ย ตุมกอก เหตุไฉน มางอก ในตุมกา

(ต้นเสียง) ปากน้ำ เจ้าพระยา ยังมี แต่ไม้ ไม่ตาตุม

(ลูกคู่) ปากน้ำ เจ้าพระยา ยังมี แต่ไม้ ไม่ตาตุม

3. บันไดเสียง

บทตุมกอก มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง โด โดยมีกลุ่มโน้ต ด ร ม ซ ล เป็นเสียงหลัก ทำนองส่วนใหญ่ใช้กลุ่มโน้ต 4 เสียงคือ ม ซ ล ด ลักษณะเดียวกับบทยอไหว้

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาบทตุมกอก พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 1, 3, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 35, 41, 43, 49, 51

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

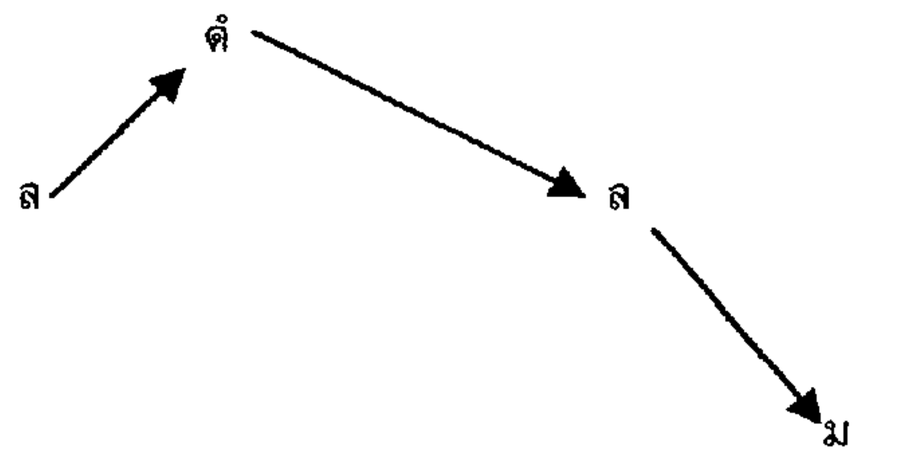

ตุม เอ่ย ตุม กอก

2. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 2, 4 – 8,10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28-32, 34, 36-40, 42, 44, 46, 48, 50, 52

ตัวอย่าง วรรคที่ 2

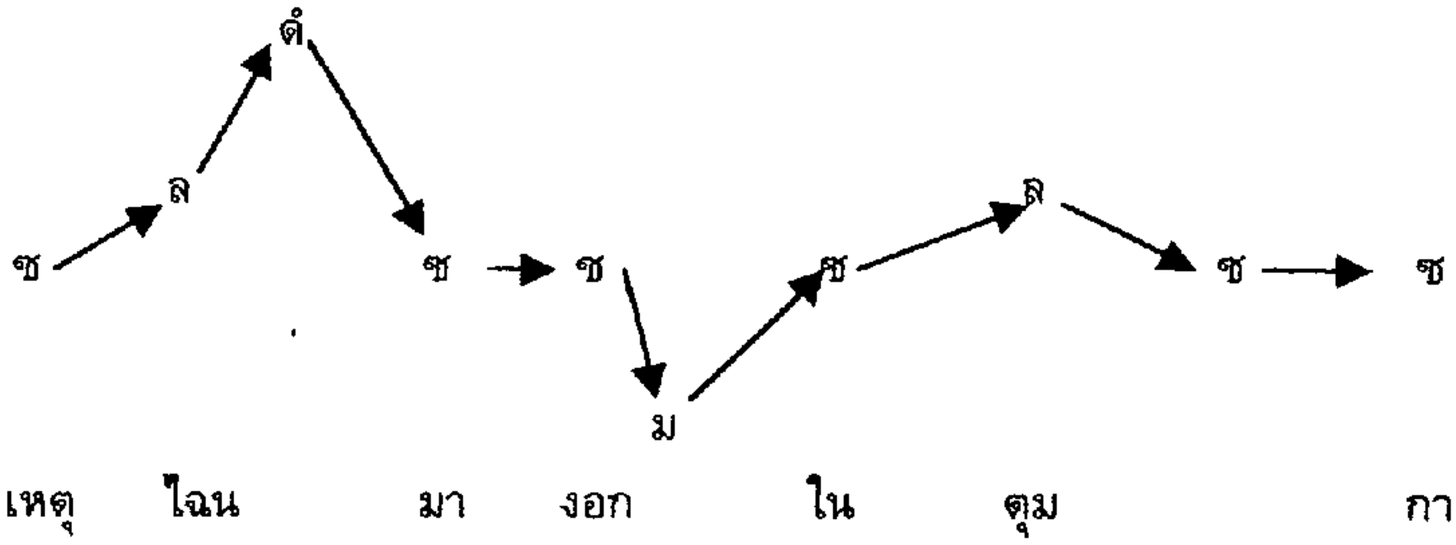

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 9, 11, 25, 27, 45, 47

ตัวอย่าง วรรคที่ 9

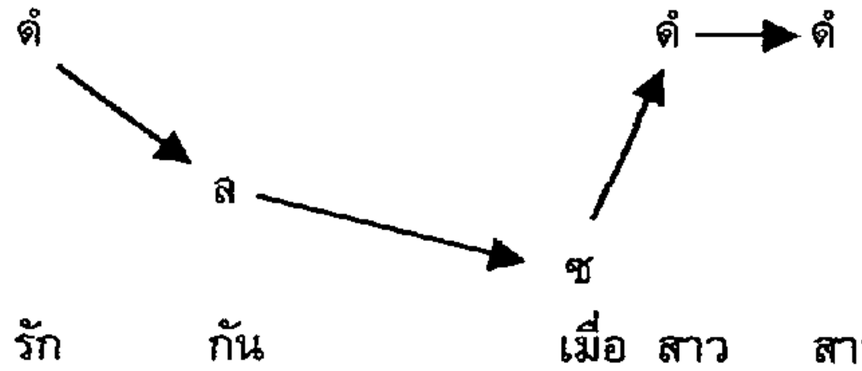

พบว่ารูปแบบทำนองของบทตุมกอก มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลง สลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ต ในทำนองเพลงของบทตุมกอก พบรูปแบบจังหวะ เรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 13 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 2 พบ 4 แห่ง

- - - +	- + - -

รปแบบที่ 3 พบ 6 แห่ง

- + + +	-+ + +

รูปแบบที่ 4 พบ 10 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 5 พบ 7 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 6 พบ 2 แห่ง

- + - +	+ + - -

รูปแบบที่ 7 พบ 12 แห่ง

รูปแบบที่ 8 พบ 16 แห่ง

รูปแบบที่ 9 พบ 6 แห่ง

รูปแบบที่ 10 พบ 10 แห่ง

รูปแบบที่ 11 พบ 4 แห่ง

รูปแบบที่ 12 พบ 2 แห่ง

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

รูปแบบที่ 14 พบ 4 แห่ง

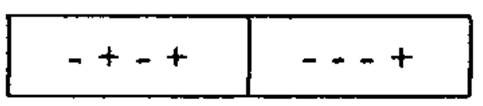

รูปแบบที่ 15 พบ 2 แห่ง

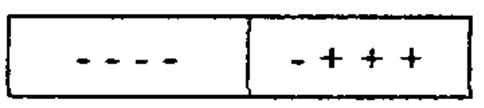

รูปแบบที่ 16 พบ 2 แห่ง

รูปแบบที่ 17 พบ 2 แห่ง

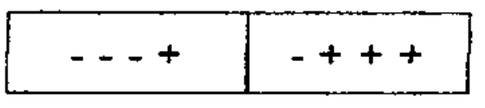

รูปแบบที่ 18 พบ 2 แห่ง

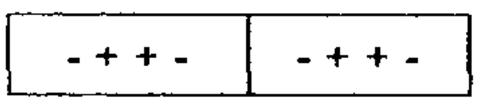

พบว่าบทตุมกอก มีรูปแบบจังหวะ 18 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 8

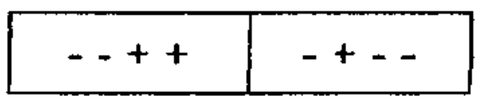

3.4 บทครูสอน

ครูเอ๋ยครูสอน
ครูสอนให้ผูกผ้า
สอนครอบชฎาน้อย
สอนทรงซึ่งกำไล
กระเดื่องด้วยแขนขวา
ตีนถีบพนักเอ๋ย
หาไหนไม่เหมือนน้อง
ให้กระเดื่องเสียก่อนแล้วค่อยต่องา
สอนให้ฉันทรงซึ่งกำไล
ยังรำสอดสร้อยพวงมาลัย
ยังร่ายแขนซ้ายย้ายแขนขวา
ตีราคาได้ห้าตำลึงทอง
สองมือลูกก็ชักเอาสายทอง
งามพร้อมเหมือนเทวดา

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์บทครูสอน

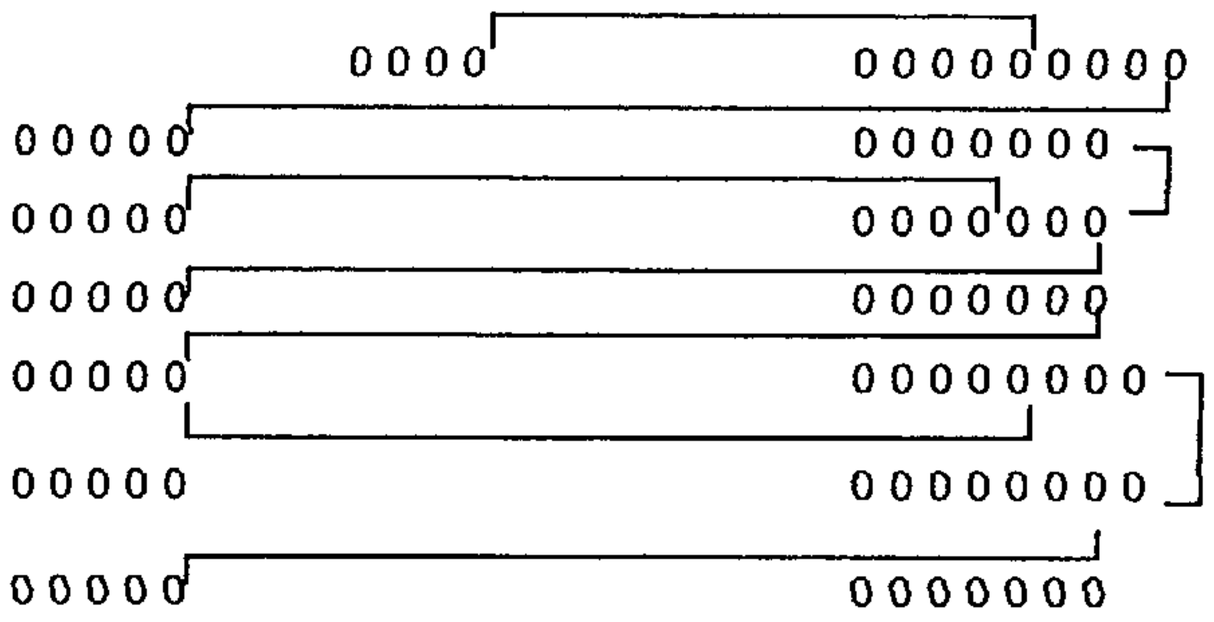

ลักษณะคำประพันธ์ของบทครูสอน มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย 7 คำกลอน
2. วรรคหน้ามีจำนวนคำ 4-7 คำ วรรคหลังโดยส่วนใหญ่มี 7 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องเพลงครูสอน เป็นการร้องที่กล่าวถึงการสอน การฝึกหัดของครูทั้งการแต่งกาย และท่ารำต่างๆ การร้อง ต้นเสียงคือผู้รำ ร้องนำขึ้นมา 1 คำกลอน คือ 2 วรรค และลูกคู่ร้องรับ 1 คำกลอน จนจบวรรค ลักษณะเดียวกับ เพลงครูสอน

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ครูเอ๋ย ครูสอน ให้กระเดื่อง เสียก่อน แล้วค่อยต่อ งา
(ลูกคู่) ครูเอ๋ย ครูสอน ให้กระเดื่อง เสียก่อน แล้วค่อยต่อ งา
(ต้นเสียง) ครูสอน ให้ผูกผ้า สอนให้ ฉันทรง ซึ่งกำไล
(ลูกคู่) ครูสอน ให้ผูกผ้า สอนให้ ฉันทรง ซึ่งกำไล

3. บันไดเสียง

บทครูสอน มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง(Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง โด โดยมีกลุ่มโน้ต ด ร ม ซ ล เป็นเสียงหลัก ทำนองส่วนใหญ่ใช้กลุ่มโน้ต 4 เสียงคือ ม ซ ล ด ลักษณะเดียวกับบทยอไหว้

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาบทครูสอน พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 1 – 4, 6, 8 ,10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24-28

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

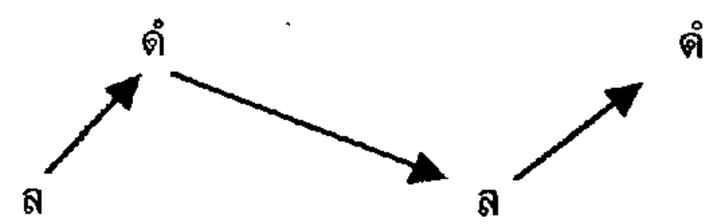

2. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 5, 7

ตัวอย่าง วรรคที่ 5

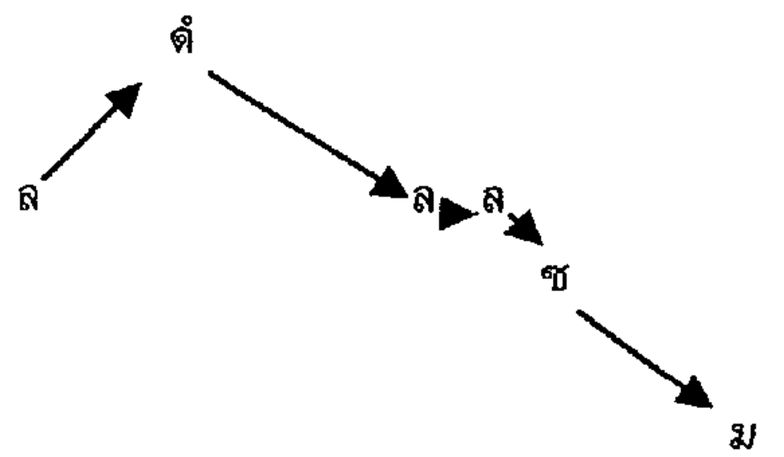

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23

ตัวอย่าง วรรคที่ 21

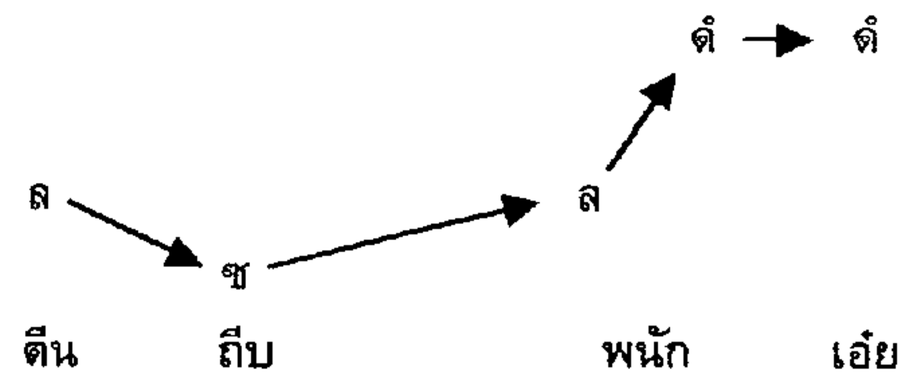

พบว่ารูปแบบทำนองของบทครูสอน มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลง สลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ต ในทำนองเพลงของบทครูสอน พบรูปแบบจังหวะ เรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 8 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 2 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + - -

รูปแบบที่ 3 พบ 6 แห่ง

- - - -	-+ - +

รูปแบบที่ 4 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + - -

รูปแบบที่ 5 พบ 8 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 6 พบ 4 แห่ง

- - - -	- + + +

รูปแบบที่ 7 พบ 4 แห่ง

- + + +	- + - -

รูปแบบที่ 8 พบ 2 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 9 พบ 6 แห่ง

- - + +	- + - -

รูปแบบที่ 10 พบ 2 แห่ง

- + - +	- + + -

รูปแบบที่ 11 พบ 2 แห่ง

- - - -	- - + +

รูปแบบที่ 12 พบ 4 แห่ง

- + + +	- + + +

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

- + - +	- - - +

รูปแบบที่ 14 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + + -

รูปแบบที่ 15 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + - +

พบว่าบทครูสอน มีรูปแบบจังหวะ 15 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 และ 5

รูปแบบที่ 1

- - - -	- + - +

และ

รูปแบบที่ 5

- + - +	- + - +

3.5 บทสอนรำ

สอนเอ๋ยสอนรำ ครูให้ฉันรำสิบสองท่า
ปลดปลงลงมา ครูให้ฉันรำเสมอบ่า
ปลดปลงลงมา ครูให้ฉันรำเสมอพก
วาดไว้ชายอก กนกเป็นแผ่นผาลา
ชัดสูงขึ้นเพียงหน้า เรียกช่อระย้าพวงดอกไม้
ปลดปลงลงมาได้ ครูให้ฉันรำเป็นโคมเวียน
ตนกโคมเวียน ยังเรากะเชียงเปลี่ยนผาลา
อันนี้พญาครุฑ ฉวยฉุดเอานาคนาคา
ลูกท้าวเทวา ลีลาจะเข้าพระอาศรม
ฉันนี้แสนตรม คืออองค์นารายณ์น้าวศรไป

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์บทสอนรำ

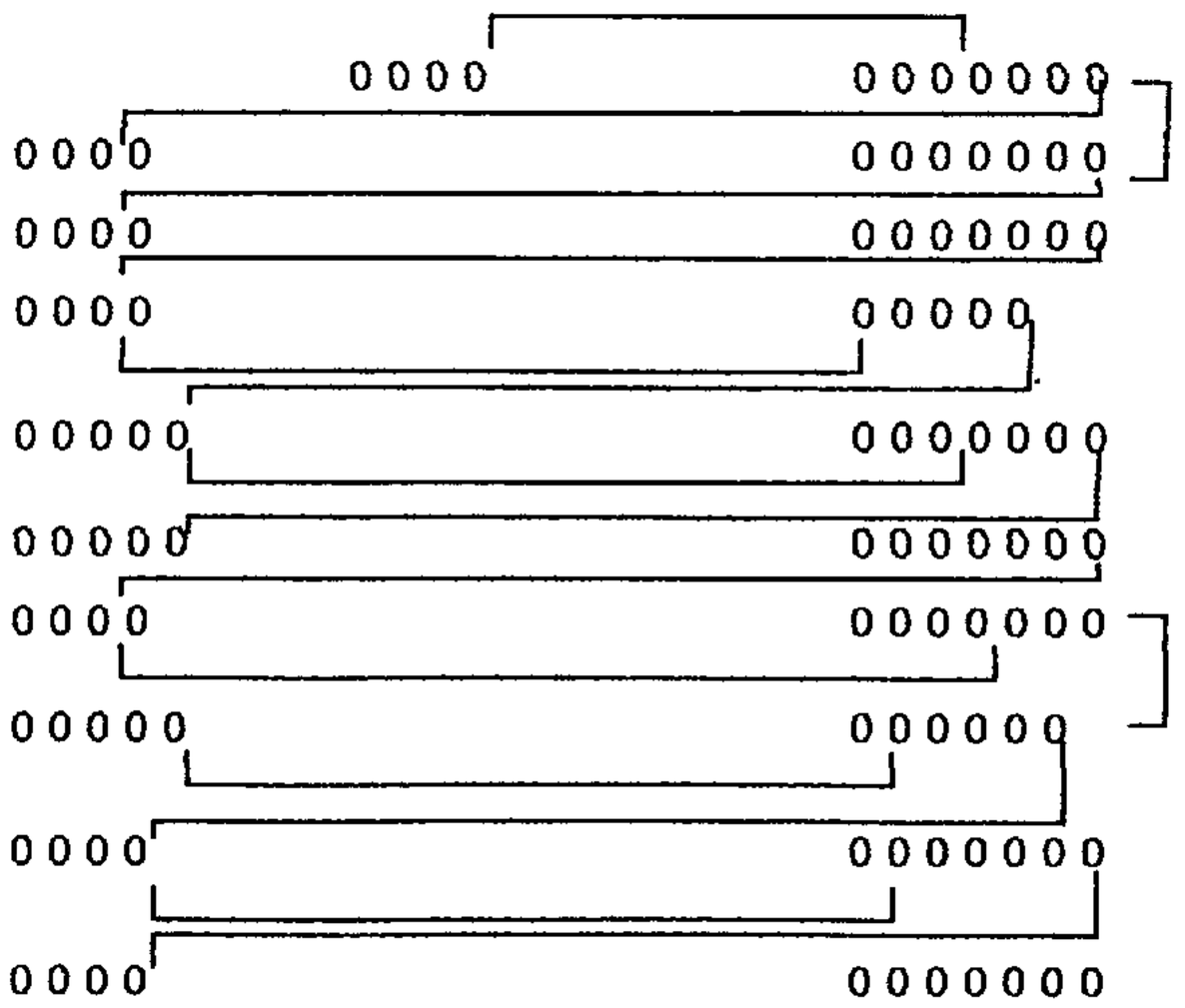

ลักษณะคำประพันธ์ของบทสอนรำ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย 10 คำกลอน
2. วรรคหน้ามีจำนวนคำ 3 – 5 คำ วรรคหลังโดยส่วนใหญ่มี 5 - 7 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน.

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องเพลงสอนรำ เป็นการร้องที่กล่าวถึงท่ารำสิบสองท่า ซึ่งประกอบด้วยท่ารำต่างๆ การร้อง ต้นเสียงคือผู้รำ ร้องนำขึ้นมา 1 คำกลอน โดยแทรกคำว่า "เจ้าเอ๋ย" หลังคำที่ 2 ของวรรคหลัง และร้องต่อหลังคำว่า "เจ้าเอ๋ย" ด้วยคำที่ 3-4 และร้องทวนวรรคหลัง โดยไม่มีคำว่า "เจ้าเอ๋ย" อีก 1 เที่ยว ลูกคู่ร้องรับวรรคหลัง ตามทำนองที่ต้นเสียงร้อง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) สอนเอ๋ย สอน รำ ครูให้ (เจ้าเอ๋ย) ฉันรำ ครูให้ ฉันรำ สิบสองท่า
(ลูกคู่) ครูให้ (เจ้าเอ๋ย) ฉันรำ ครูให้ ฉันรำ สิบสองท่า
(ต้นเสียง) ปลดปลง ลงมา ครูให้(เจ้าเอ๋ย) ฉันรำ ครูให้ ฉันรำ เสมอบ่า
(ลูกคู่) ครูให้ (เจ้าเอ๋ย) ฉันรำ ครูให้ ฉันรำ เสมอบ่า

3. บันไดเสียง

บทสอนรำ มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง ฟา โดยมีกลุ่มโน้ต ฟ ซ ล ด ร เป็นเสียงหลัก มีโน้ตตัวจร คือ มีทำนองส่วนใหญ่ใช้กลุ่มโน้ต 4 เสียงคือ ม ฟ ซ ล

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาบทสอนรำ พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองมีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 26, 27, 29, 31, 32, 34, 36, 37, 39, 41, 42, 44, 47, 49

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

2. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 3, 5, 8, 10, 13, 15, 18, 20, 23, 25, 28, 30, 33, 35, 36, 40, 43, 45, 48, 50

ตัวอย่าง วรรคที่ 3

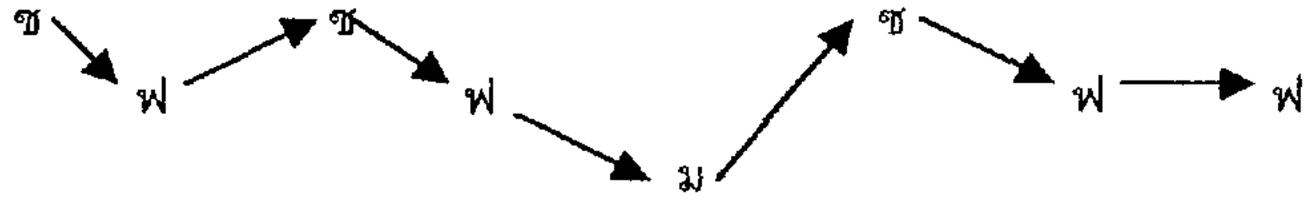

ครู ให้ ฉัน รำ สิบ สอง ท่า

พบว่ารูปแบบทำนองของบทสอนรำ มี 2 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ต ในทำนองเพลงขอ บทสอนรำ พบรูปแบบจังหวะ เรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 26 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 2 พบ 5 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 3 พบ 1 แห่ง

- + - +	- - + +

รูปแบบที่ 4 พบ 16 แห่ง

- - + +	- + + -

รูปแบบที่ 5 พบ 20 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 6 พบ 4 แห่ง

- - - -	- - + +

รูปแบบที่ 7 พบ 23 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 8 พบ 2 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 9 พบ 1 แห่ง

- - + +	- + + +

รูปแบบที่ 10 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + + +

พบว่าบทสอนรำ มีรูปแบบจังหวะ 10 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1

- - - -	- + - +

3.6 บทตัวเรียม

ตัวเรียม

ตัวเรียมเป็นมโนราห์ ความยากใครจะเทียมเรียมเลยหนา
ลูกจะชักใบหลังขึ้นตั้งท่า เหมือนดังนาวาไม่ชอบลม
นาวาข้าเอ๋ยไม่เคยลม จะลอยลำน้ำวาแล่นสู่สม
ลมพระพายพัดฉ่ำมารำเพย จะล่มจะจมไม่รู้เลย
ไปประสบพบน้องมาประวิง นาวาข้าเอ๋ยแล่นเกยตลิ่ง
ตัวของพี่ชายเหมือนนาวา ชายชั่วกลัวหญิงเสียจริงแล้ว
พี่ชายบากหน้ามาหาแล้ว ตัวของน้องยาเหมือนเกาะแก้ว
นึกว่าเกาะแก้วเคยอาศัย

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์บทตัวเรียม

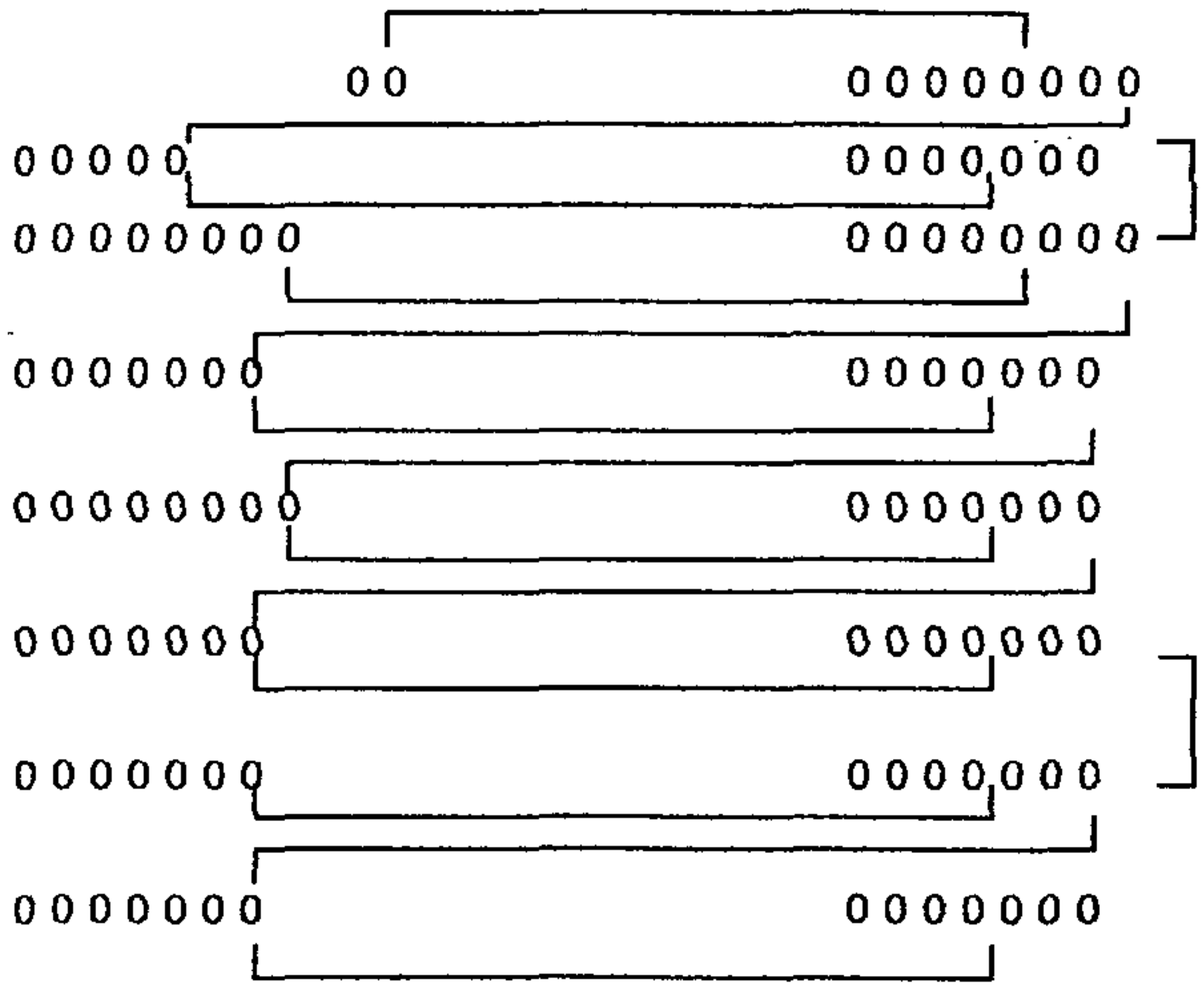

ลักษณะคำประพันธ์ของบทตัวเรียม มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย 9 คำกลอน
2. วรรคหน้ามีจำนวนคำ 2 – 8 คำ วรรคหลังโดยส่วนใหญ่มี 7 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องเพลงตัวเรียม เป็นการร้องที่กล่าวถึงผู้หญิง ความรู้สึกของผู้หญิงและการเปรียบเทียบความรู้สึกกับสิ่งต่างๆรอบตัว

การร้อง ต้นเสียงคือผู้รำ ร้องนำขึ้นมา 1 คำกลอน ในวรรคหลัง แทรกคำว่า "เอย" ตรงหลังคำที่ 4 ของวรรคหลังและคำสุดท้ายของวรรคหลัง ลูกคู่ร้องรับด้วยคำว่า "เอย" และร้องซ้ำ 3 คำท้ายของวรรคหลัง และร้องทวนวรรคหลัง ตามทำนองที่ต้นเสียงร้อง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ตัวเรียม ความยากใครจะเทียม (เอย) เรียมเลยหนา (เอย)

(ลูกคู่) (เอย) เรียมเลยหนา ความยากใครจะเทียม (เอย) เรียมเลยหนา (เอย)

(ต้นเสียง) ตัวเรียมเป็นมโนราห์ เหมือนดังนาวา (เอย) ไม่ชอบลม (เอย)

(ลูกคู่) (เอย) ไม่ชอบลม เหมือนดังนาวา (เอย) ไม่ชอบลม (เอย)

3. บันไดเสียง

บทตัวเรียม มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง ฟา โดยมีกลุ่มโน้ต ฟ ซ ล ด ร เป็นเสียงหลัก ทำนองส่วนใหญ่ใช้กลุ่มโน้ต 3 เสียงคือ ฟ ซ ล มีโน้ตตัวจรคือ เสียง มี

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาบทตัวเรียม พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองมีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 1, 20, 34, 37, 47

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

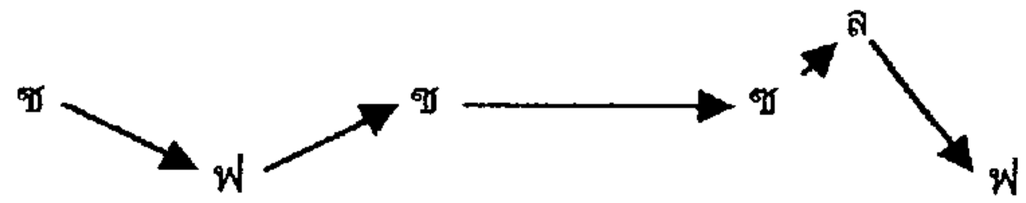

ตัว เรียม เออ

2. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 2 ,3, 5, 7, 13, 14, 22, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 35, 38, 40, 41, 43, 50

ตัวอย่าง วรรคที่ 2

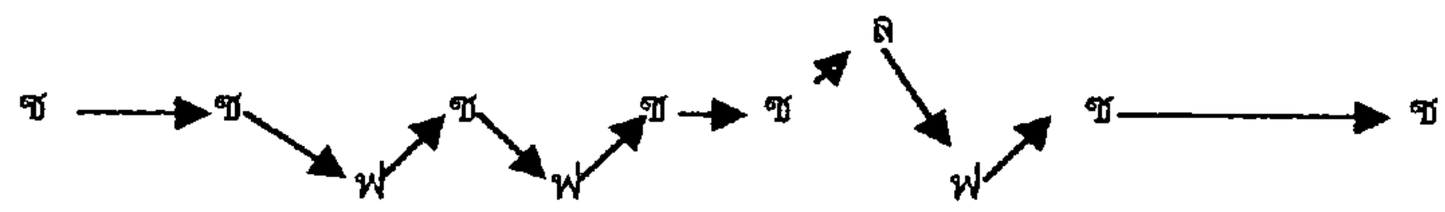

ความ ยาก ใคร จะเทียม เออ เอิง เอย

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 4, 6, 8-12, 15-19, 21, 23, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 44-46, 49

ตัวอย่าง วรรคที่ 10

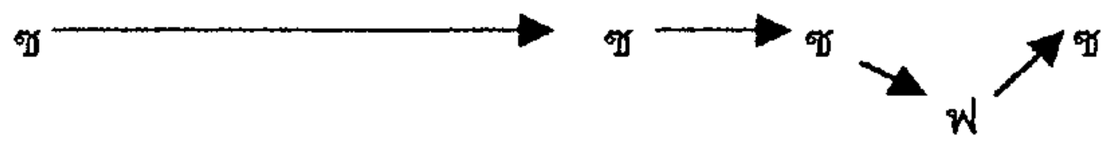

เอย ไม่ ชอบ ลม

พบว่ารูปแบบทำนองของบทตัวเรียม มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 3 ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ต ในทำนองเพลงของบทตัวเรียม พบรูปแบบจังหวะ เรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 5 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 2 พบ 5 แห่ง

- - + +	- + - -

รูปแบบที่ 3 พบ 1 แห่ง

- + - +	+ + + +

รูปแบบที่ 4 พบ 1 แห่ง

+ + + +	- - - +

รูปแบบที่ 5 พบ 9 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 6 พบ 1 แห่ง

- + + +	+ + - -

รูปแบบที่ 7 พบ 8 แห่ง

- - - +	- - - +

รูปแบบที่ 8 พบ 1 แห่ง

- + - +	- + + -

รูปแบบที่ 9 พบ 1 แห่ง

- - - +	- + + -

รูปแบบที่ 10 พบ 4 แห่ง

- + + +	- + - -

รูปแบบที่ 11 พบ 25 แห่ง

- + - +	- + - -

รูปแบบที่ 12 พบ 1 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 13 พบ 9 แห่ง

- - - +	+ + - -

รูปแบบที่ 14 พบ 2 แห่ง

- + - +	+ + - -

รูปแบบที่ 15 พบ 1 แห่ง

- + + +	- +- +

รูปแบบที่ 16 พบ 1 แห่ง

+ + - +	+ + + +

รูปแบบที่ 17 พบ 4 แห่ง

- - - -	- - + +

รูปแบบที่ 18 พบ 2 แห่ง

- - + +	+ + - -

รูปแบบที่ 19 พบ 4 แห่ง

- - - -	- + + +

รูปแบบที่ 20 พบ 4 แห่ง

- + + +	- + + -

รูปแบบที่ 21 พบ 5 แห่ง

- - - +	- + - -

รูปแบบที่ 22 พบ 1 แห่ง

- - + +	- + + +

รูปแบบที่ 23 พบ 3 แห่ง

- - + +	- + + -

รูปแบบที่ 24 พบ 1 แห่ง

- + - +	- + - +

รปแบบที่ 25 พบ 1 แห่ง

- + + +	+ + + +

พบว่าบทตัวเรียม มีรูปแบบจังหวะ 25 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 11

- + - +	- + - -

4. เพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

ไชยเชษฐ์เป็นกลอนบทละครกรุงเก่า ซึ่ง วราภรณ์ บำรุงกุล(182 : 2542) อธิบายไว้ว่า กลอนบทละครตามหลักฐานทางวรรณคดีการละครที่ปรากฏนั้นมีมาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกษฐ์ บทละครกรุงเก่าได้แก่รามเกียรติ์ การะเกด คาวี ไชยทัต พิกุลทอง พิมพ์สวรรค์ พิณสุริยวงศ์ นางมโนราห์ โม่งป่า สังข์ศิลป์ชัย มณีพิไชย สุวรรณศิลป์ สุวรรณหงส์ สังข์ทอง โสวัต ไกรทอง โคบุตร พระรถ ไชยเชษฐ์ และศิลป์สุริยวงศ์ จะเห็นได้ว่าละครเรื่องไชยเชษฐ์เป็นบทละครเก่าที่ได้ สืบทอดมาตั้งแต่สมัยอยุธยาเป็นละครไทย

ซึ่งต่อมาสมัยรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี รัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงฝึกหัดละครหญิงของหลวง จะโปรดฯให้ละครหญิงของหลวงเล่นเรื่องอื่นๆ จะสู้ละครชาย จึงทรงเลือกละครนอกบางเรื่องมาทรงพระราชนิพนธ์บทขึ้นใหม่เฉพาะตอนที่จะให้ละครหญิงของหลวงเล่น คือ เรื่อง ไชยเชษฐ์ บททรงพระราชนิพนธ์ชั้นเดิม 4 เล่มสมุดไทย และทรงแก้ไขตัดทอนลงเป็น 3 เล่มสมุดไทย (เลิศหล้านภาลัย,พระบาทสมเด็จพระ.2530 : 2)

การแสดงละครเท่งตุ๊กเมื่อเริ่มหัดนิยมฝึกหัดละครเรื่องไชยเชษฐ์ ก่อน คือเมื่อเล่นละครเรื่องนี้ได้ก็เป็นการง่ายที่จะฝึกหัดเรื่องอื่นต่อไป คือถือว่าเป็นละครแม่แบบสำคัญ บทละครไชยเชษฐ์ ที่คณะส.บัวน้อย ใช้แสดงเป็นบทพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 2 แต่ปรับทำนองร้อง และดนตรีให้เหมาะสมกับละครเท่งตุ๊ก พร้อมทั้งสอดแทรกบทเพิ่มเติมด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะทำนองร้อง ที่พบในบทละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ ของคณะส.บัวน้อย นำตัวอย่างทำนองร้องที่พบแต่ละแบบมาวิเคราะห์ โดยการบันทึกเสียงตัวอย่างทำนองร้องแบบต่างๆ ในบทละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ และนำมาเทียบเสียงกับขลุ่ยเพียงออ บันทึกทำนองเป็นโน้ตอักษรไทย และโน้ตสากล ใช้โน้ตอักษรไทยในการวิเคราะห์วิเคราะห์ จากการศึกษาพบทำนองร้องในการแสดงละครละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ ของคณะส.บัวน้อย ดังนี้

1. ร้องถอนบท
2. ร้องร่ายและทอด
3. ร้องโทน
4. ร้องโอ้
5. ร้องฉุยฉาย
6. ร้องกล่อม
7. ร้องทรงม้า
8. ร้องชะเอิงเอย
9. ร้องทำนองพิเศษ

4.1 ร้องถอนบท

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เมื่อนั้น องค์พระไชยเชษฐ์เรืองศรี
แต่มาอยู่ป่าพนาลี ได้เจ็ดราตรีทิวาวัน
ให้หมอเฒ่าเอาช้างไปเที่ยวดัน ทุกตำบลโป่งป่าพนาสัณต์
ไม่ประสบพบช้างตัวสำคัญ จนสิ้นแดนเหมันต์พารา

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์เพลงถอนบท

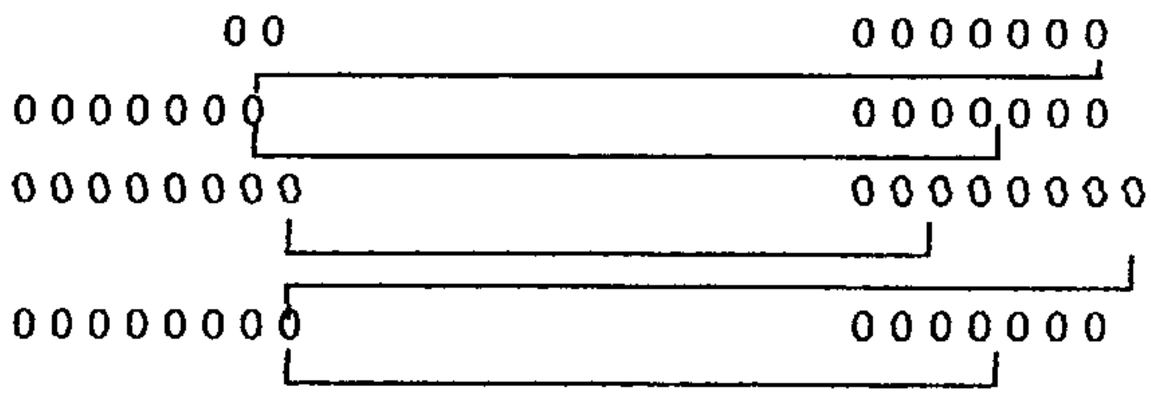

ลักษณะคำประพันธ์ของร้องถอนบท มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 4 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 7- 8 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

1. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง เป็นบทร้องบทแรกของเรื่อง เริ่มต้นเรื่องโดย นำเสนอตัวพระไชยเชษฐ์ ซึ่งออกป่ามาหาช้างแต่ไม่พบ

โครงสร้างของบทเพลงของร้องถอนบท จะประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ

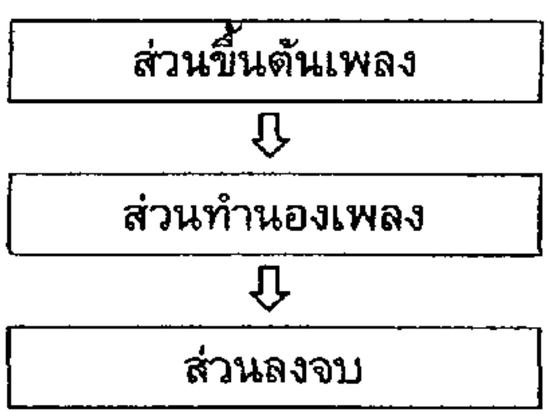

ส่วนขึ้นต้นเพลง การร้องจะมีการเอื้อนโดยต้นเสียงเป็นผู้ขับร้อง มีการยืดหยุ่นจังหวะ ประมาณ 2 วรรค และจังหวะจะคงที่ในวรรคที่ 3

ตัวอย่าง ร้องถอนบทวรรคที่ 1-3

เมื่อนั้น เออ องค์พระไชยเชษฐ์ เออ ผู้เรืองศรี เอย

ส่วนทำนองเพลง การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับ โดยปฏิบัติ ดังนี้

ต้นเสียง ร้องวรรคหน้า และวรรคหลังโดยแทรกคำว่าเอยหลังคำที่ 4 ของวรรคหลังและคำสุดท้ายของวรรคหลัง

ลูกคู่ ร้องรับด้วยคำว่า เอย และร้องซ้ำ 3 คำสุดท้ายของวรรคหลัง และร้องทวนวรรคหลังของต้นเสียงที่ร้องไป

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง)	แรมอยู่ป่าพนาลี	ได้เจ็ดราตรี (เอย) ทิวาวัน (เอย)
(ลูกคู่)	(เอย) ทิวาวัน	ได้เจ็ดราตรี (เอย) ทิวาวัน (เอย)

ส่วนลงจบ เป็นทำนองร้องที่เป็นสัญญาณ บอกถึงการจบการร้องบทนั้นๆ โดยต้นเสียงจะเป็นผู้ร้อง โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้อง 4 คำแรกของวรรคหลัง โดยแทรกคำว่า เอย หลังคำที่ 2 และเอื้อนหลังคำที่ 4

ลูกคู่ ไม่ต้องร้องรับ

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) สิ้นแดน (เอย) เหมันต์ (เออ...เอย)

2. บันไดเสียง

ร้องถอนบท มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลักทำนองส่วนใหญ่มักใช้ 4 เสียง คือ ท ร ม ฟ

3. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาร้องถอนบท พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 8, 11, 20, 23

ตัวอย่าง วรรคที่ 8

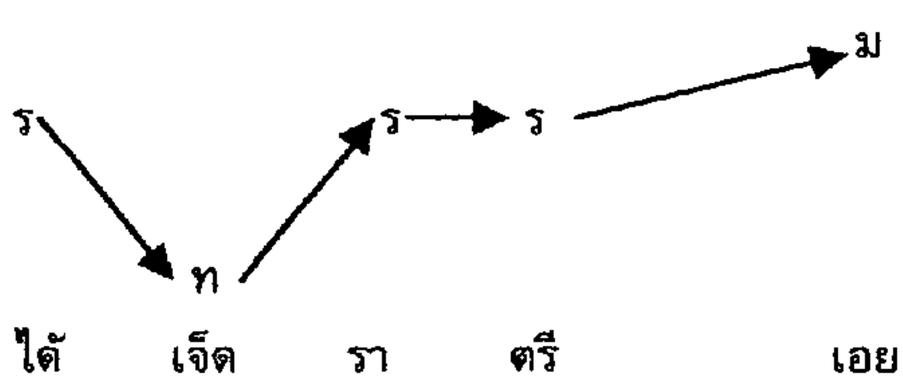

2. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 1, 2, 9, 10, 12

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

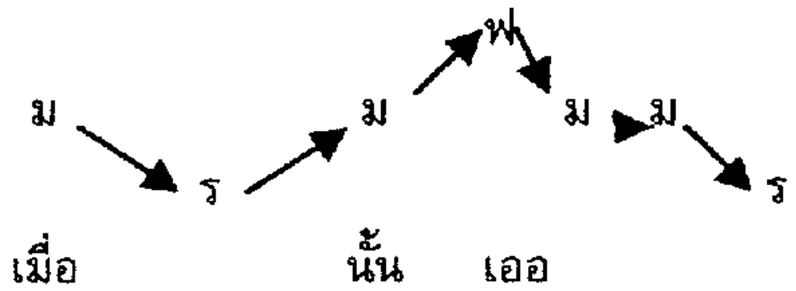

3. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 3 – 7, 13 –15,17 –19, 25

ตัวอย่าง วรรคที่ 4

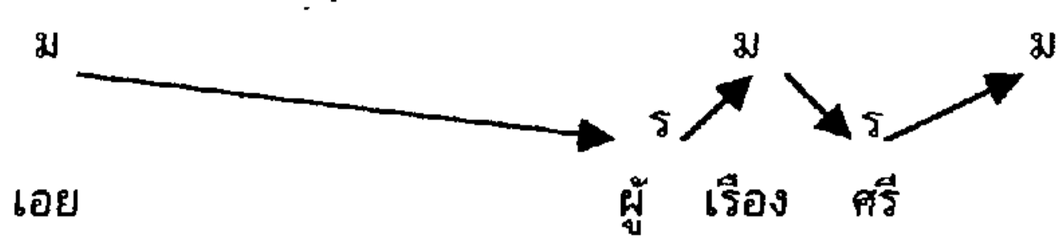

4. ทำนองคงที่อยู่เสียงเดียว ได้แก่วรรคที่ 21, 22, 24

ตัวอย่าง วรรคที่ 21

พระ พา รา เอย

พบว่ารูปแบบทำนองของร้องถอนบท มี 4 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 3 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองเพลง พบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ1 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 2 พบ1 แห่ง

+ + + +	- - - -

รูปแบบที่ 3 พบ1 แห่ง

- + - +	-+ + +

รูปแบบที่ 4 พบ 1 แห่ง

+ + + +	- - - +

รูปแบบที่ 5 พบ 6 แห่ง

รูปแบบที่ 6 พบ 11 แห่ง

รูปแบบที่ 7 พบ 4 แห่ง

รูปแบบที่ 8 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 9 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 10 พบ 3 แห่ง

รูปแบบที่ 11 พบ 4 แห่ง

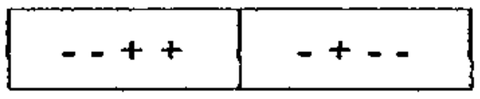

รูปแบบที่ 12 พบ 10 แห่ง

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

รูปแบบที่ 14 พบ 2 แห่ง

รูปแบบที่ 15 พบ 1 แห่ง

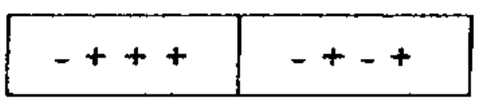

รูปแบบที่ 16 พบ 1 แห่ง

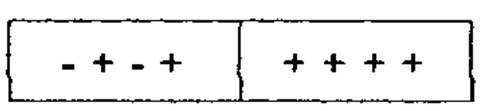

พบว่าร้องถอนบท มีรูปแบบจังหวะ 16 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 6

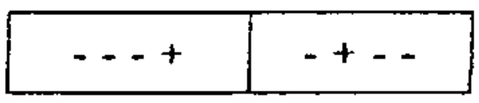

4.2 ร้องร่าย และทอด

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เมื่อนั้น
แจ้งเหตุว่าเสด็จมาแต่ไพร
ชวนกันอาบน้ำทาแป้ง
นุ่งยกห่มตาดนาดกราย

เจ็ดนางนารีศรีใส
ดีใจเปรมปรีดิ์ยิ้มพราย
จัดแจงแต่งตัวเฉิดฉาย
ผันผายไปเฝ้าพระภูมี

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์เพลงร่ายและทอด

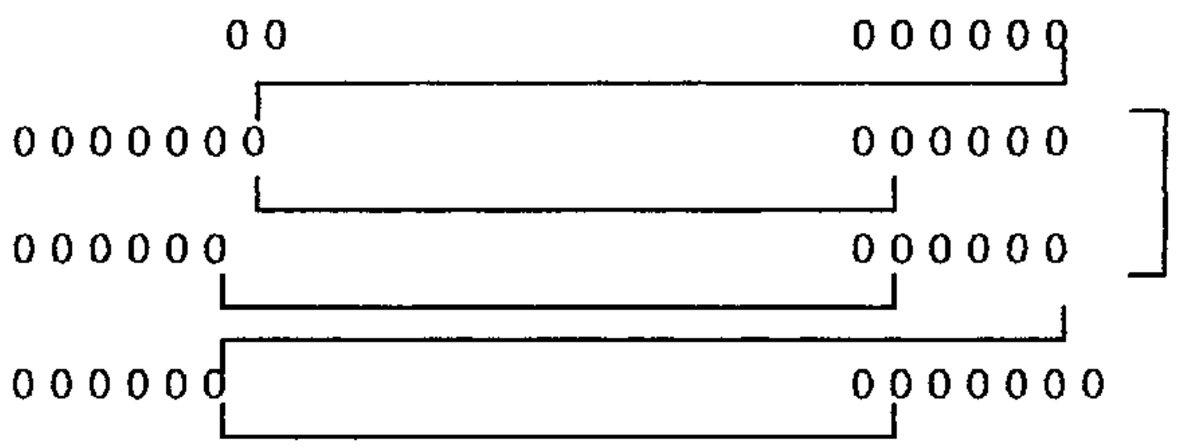

ลักษณะคำประพันธ์ของมีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 4 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 6 - 7คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง เป็นบทร้องของเจ็ดนาง ที่ดีใจเมื่อพระไชยเชษฐ์กลับมา
โครงสร้างของบทเพลงของร้องร่ายและทอด จะประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ

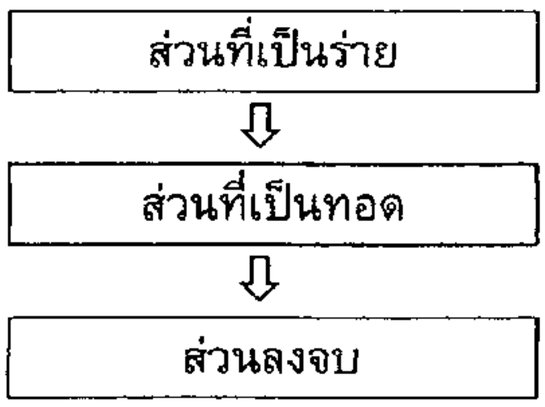

ส่วนที่เป็นร่าย การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับโดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง บทขึ้นต้น ที่มีการขึ้นด้วย บัดนั้น เมื่อนั้น และต่อด้วยคำว่าเอย จากร้องจะแทรกคำว่า เอย ระหว่างคำเป็น บัดเอย บัดนั้น เป็นต้น และมีการเอื้อนหลังคำว่า บัดนั้น เมื่อนั้น ในวรรคแรก และร้องวรรคหลังโดยแทรกคำว่าเอย หลังคำสุดท้ายของวรรค บท

ต่อๆไปร้องวรรคหน้าโดยไม่มีเอื้อน ร้องวรรคหลังโดยแทรกคำว่าเอย หลังคำสุดท้ายของวรรค

ลูกคู่ ร้องรับ บทขึ้นต้น ที่มีการขึ้นด้วย บัดนั้น เมื่อนั้น ด้วยการเอื้อนก่อน และจะแทรกคำว่า เอย ระหว่างคำเป็น บัดเอย บัดนั้น เป็น บัดเอย บัดนั้น เป็นต้น ส่วนวรรคหลังร้องโดยแทรกคำว่าเอย หลังคำสุดท้ายของวรรค บทต่อๆไป ร้องรับทำนองเหมือนกับต้นเสียง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง)	บัดนั้น (เอย) บัด (เอย)นั้น(เอย)	เจ็ดนางนารีผู้ศรี (เอย) ใส
(ลูกคู่)	(เออ...)บัด (เอย) บัดนั้น	เจ็ดนางนารีผู้ศรี (เอย) ใส

ส่วนที่เป็นทอด การร้องทอดเป็นการร้องที่ร้องต่อจากร้องร่าย การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับโดยปฏิบัติ ดังนี้

ต้นเสียง เอกลักษณ์ของการร้องทอดอยู่ที่ลักษณะการเอื้อนของต้นเสียง โดยต้นเสียงเอื้อนนำประมาณ 1 วรรค และร้องวรรคหน้าโดยแทรกเอื้อน (เอิง ฮึ เอย) หลังคำที่ 2 ของวรรคหน้า และแทรกคำว่าเอ๋ย หลังคำที่ 6 ของวรรคหน้า จากนั้นเอื้อนหลังคำสุดท้ายของวรรคหน้า แล้วจึงร้องทวนวรรคหน้าโดย แทรกคำว่าเอย หลังคำที่ 2 หรือคำที่ 4 ของวรรคหน้า และร้องวรรคหลังโดยแทรกคำว่าเอ๋ย หน้าคำสุดท้ายของวรรคหลัง

ลูกคู่ ร้องรับต้นเสียงโดย ร้องวรรคหน้า และร้องวรรคหลังแทรกคำว่าเอ๋ย หน้าคำสุดท้ายของวรรคหลัง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) (เอิง...เอย) ชวนกัน (เอิง ฮึ เอย) อาบน้ำ แล้วทา (เอ๋ย) แป้ง(เอื้อน...)
ชวนกัน (เอย) อาบน้ำแล้วทาแป้ง จัดแจงแต่งตัวงามเฉิด(เอ๋ย) ฉาย

(ลูกคู่) ชวนกัน อาบน้ำแล้วทาแป้ง จัดแจงแต่งตัวงามเฉิด(เอ๋ย) ฉาย

ส่วนลงจบ เป็นทำนองร้องที่เป็นสัญญาณ บอกถึงการจบการร้องบทนั้นๆ โดยต้นเสียงจะเป็นผู้ร้อง โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้อง 4 คำแรกของวรรคหลัง และเอื้อน หลังคำที่ 4 ของวรรคหลัง

ลูกคู่ ไม่ต้องร้องรับ

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ผันผาย ไปเฝ้า (เออ...เอย)

3. บันไดเสียง

ร้องร่ายและทอด มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก ทำนองส่วนใหญ่มักใช้ 3 เสียง คือ ร ม ฟ โน้ตตัวจร ที่ปรากฏคือ โด ทำนองที่แสดงถึงบันไดเสียง เร

โน้ตตัวจร ที่ปรากฏ คือเสียงโด ปรากฏอยู่ในทำนองร้องร่าย และมีอยู่มากในการร้องทอด

4. รูปแบบทำนอง

จากการศึกษาร้องร่ายและทอด พบทำนองมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีลักษณะ 3 รูปแบบคือ

1. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 12, 14, 16

ตัวอย่าง วรรคที่ 14

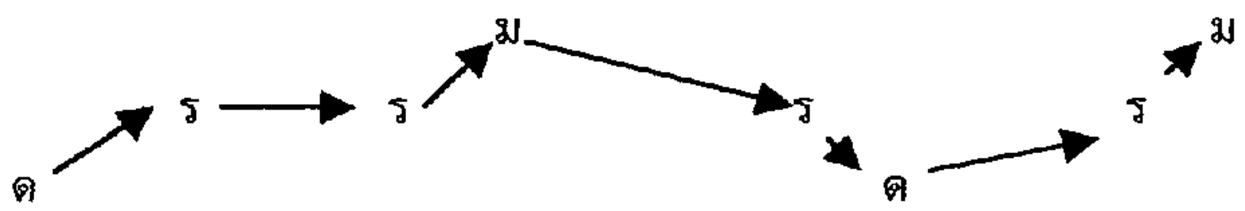

2. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 9

ตัวอย่าง วรรคที่ 9

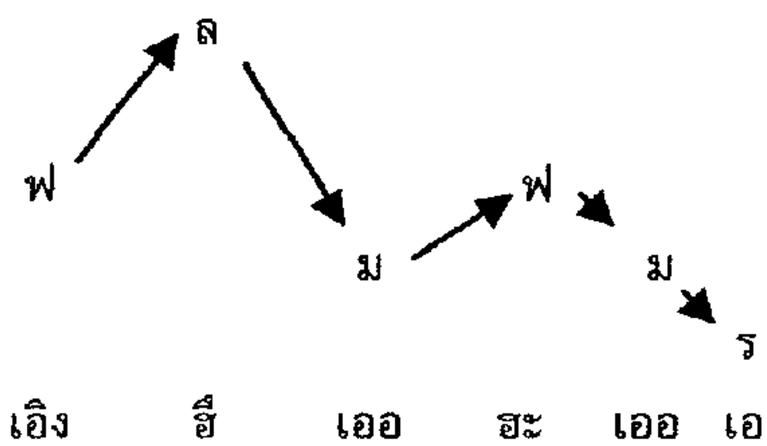

3. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 1-8, 10, 11, 13, 15, 17-23

ตัวอย่าง วรรคที่ 6

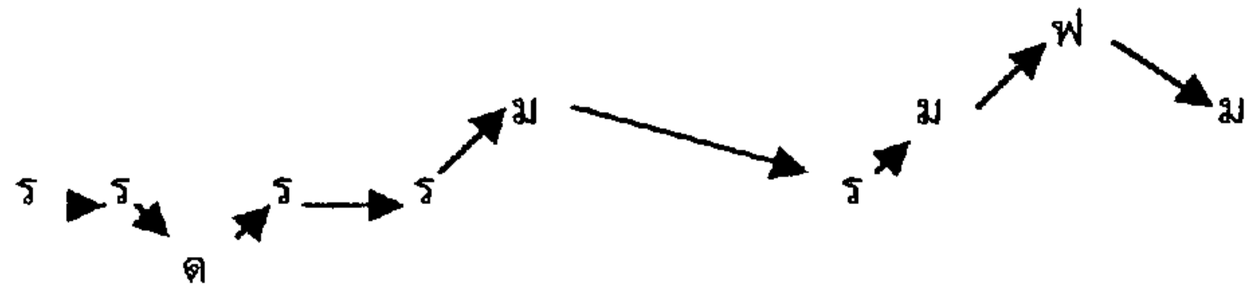

พบว่ารูปแบบทำนองของร้องร่ายและทอด มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือรูปแบบที่ 3 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองเพลงร่ายและทอด พบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 2 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 3 พบ 4 แห่ง

รูปแบบที่ 4 พบ 8 แห่ง

รูปแบบที่ 5 พบ 2 แห่ง

รูปแบบที่ 6 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 7 พบ 5 แห่ง

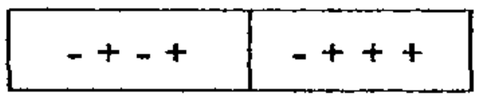

รูปแบบที่ 8 พบ 4 แห่ง

รูปแบบที่ 9 พบ 1 แห่ง

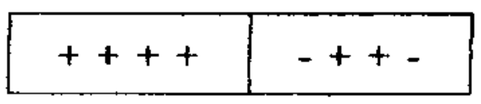

รูปแบบที่ 10 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 11 พบ 1 แห่ง

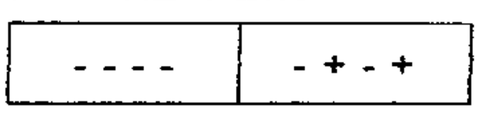

รูปแบบที่ 12 พบ 1 แห่ง

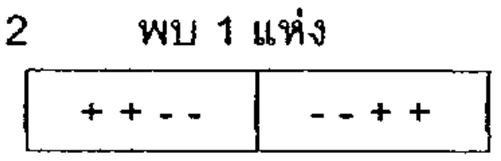

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

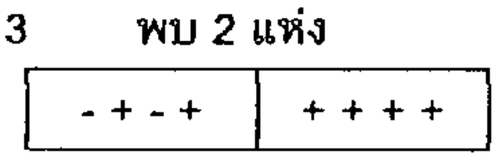

รูปแบบที่ 14 พบ 1 แห่ง

รูปแบบที่ 15 พบ 1 แห่ง

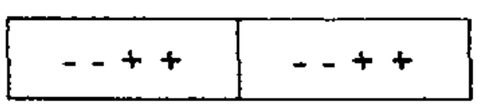

รูปแบบที่ 16 พบ 2 แห่ง

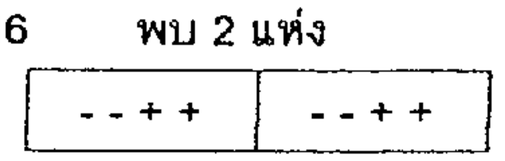

รูปแบบที่ 17 พบ 2 แห่ง

- + + +	+ + + -

รูปแบบที่ 18 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + + +

รูปแบบที่ 19 พบ 1 แห่ง

- + + +	- + + -

พบว่าร้องร่ายและทอด มีรูปแบบจังหวะ 19 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 4

- - + +	- + + +

4.3 ร้องโทน

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เมื่อนั้น พระไชยเชษฐ์ฟังดำที่ร่ำว่า
เห็นทั้งท่อนไม้ใส่พานมา ผ่านฟ้านิ่งอึ้งตะลึงตะไล
เสน่ห์นางเจ็ดคนเข้าดลจิต จะทันพิจารณาก็หาไม่
ชิงชังสุวิญชาร้องว่าไป จะเลี้ยงไว้ทำไมในธานี

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ของร้องโทน

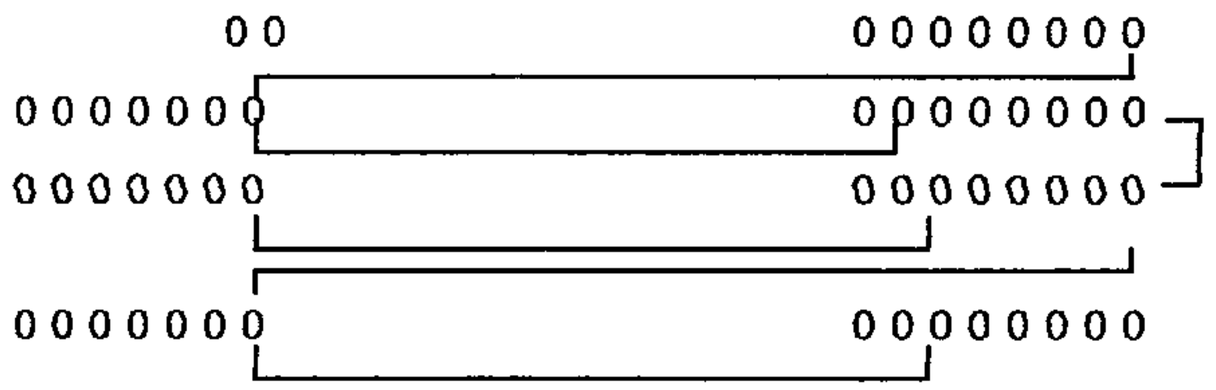

ลักษณะคำประพันธ์ของร้องโทน มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 4 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 7 – 8 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง พระไชยเชษฐ์เข้าใจผิดและโกรธนางสุวิญชา เพราะเจ็ดนางใส่ร้าย
โครงสร้างของบทเพลงของร้องโทน จะประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ

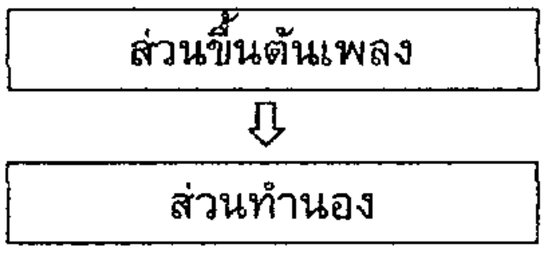

ส่วนขึ้นต้น การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับโดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง บทขึ้นต้น ที่มีการขึ้นด้วย บัดนั้น เมื่อนั้น ร้องวรรคหน้าโดยร้องคำแรกแล้วแทรกด้วย เอ้อน(เอ่อ เอย) และร้องซ้ำ 2 คำแรกโดยไม่มีเอื้อน ร้องวรรคหลัง 3 คำ แล้วแทรกเอื้อน(เอย) ร้องต่ออีก 2 คำแล้วเอื้อน(เอ่อ เอย) และร้องต่ออีก 3 คำ

ลูกคู่ ร้องรับ บทขึ้นต้น โดยร้องซ้ำวรรคหลังของต้นเสียง แล้วเอื้อนท้ายวรรคหลัง (เออ เอ่อ เอิง เอย)

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) เมื่อ (เอ่อ เอย) เมื่อนั้น พระไชยเชษฐ์ฟังคำ (เอ่อเอย) ที่ร่ำว่า

(ลูกคู่) พระไชยเชษฐ์ฟังคำ (เอ่อเอย) ที่ร่ำว่า (เออ เอ่อ เอิง เอย)

ส่วนที่เป็นทำนอง มีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับโดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้องวรรคหน้าทั้งวรรค และเอื้อน (เอ่อเอย) แล้วร้องซ้ำ 3 คำท้ายวรรคหน้า จากนั้นร้องวรรคหลัง 3 คำ แล้วแทรกคำว่า เอย ร้องต่ออีก 2 คำ แล้วเอื้อน (เอ่อ เอย) จากนั้นร้อง 3 คำท้าย

ลูกคู่ ร้องซ้ำ วรรคหลังของต้นเสียง แล้วเอื้อน (เออ เอ่อ เอิง เอย)

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ชิงชังสุวิญชาร้องว่าไป (เอ่อเอย) ร้องว่าไป
จะเลี้ยงมัน (เอย) ไว้ไย (เอ่อ เอย) ในธานี

(ลูกคู่) จะเลี้ยงมัน (เอย) ไว้ไย (เอ่อ เอย) ในธานี (เออ เอ่อ เอิง เอย)

3. บันไดเสียง

ร้องโทน มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก มีการใช้โน้ตในบันไดเสียง 4 เสียง และทำนองส่วนใหญ่มักใช้ 3 เสียง คือ ร ม ฟ

4. รูปแบบทำนอง

ร้องโทนมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีรูปแบบของทำนอง ดังนี้

1. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 1, 6, 8, 10, 12, 13,15, 17, 19, 24, 26

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

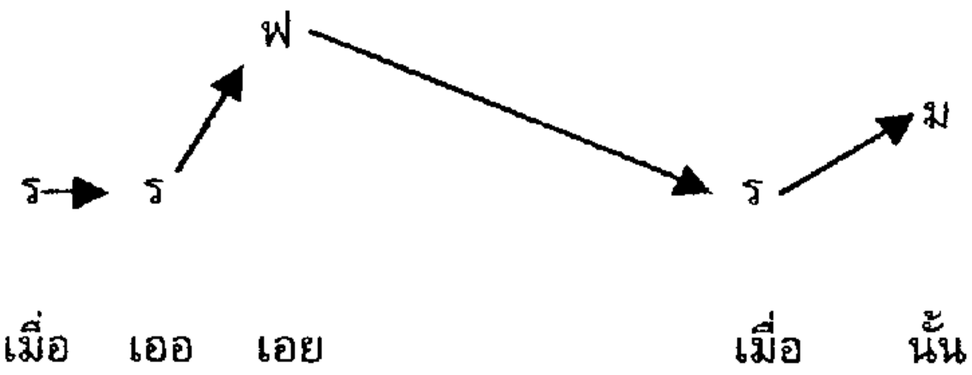

2. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 2, 4

ตัวอย่าง วรรคที่ 2

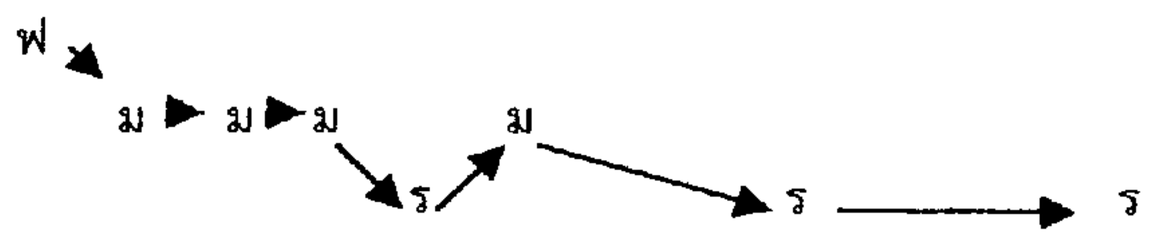

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 3, 5, 7, 9, 11, 14, 16, 18, 23, 25

ตัวอย่าง วรรคที่ 3

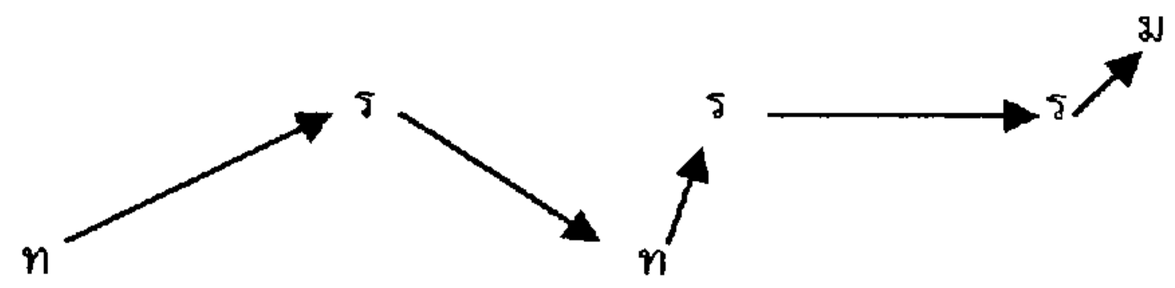

พบว่ารูปแบบทำนองของร้องโทนมี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 3 ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา

4. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองร้องโทน พบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 3 แห่ง

- - + +	- + - -

รูปแบบที่ 2 พบ 9 แห่ง

- - - +	- + - -

รูปแบบที่ 3 พบ 2 แห่ง

+ + + +	+ + - -

รูปแบบที่ 4 พบ 7 แห่ง

- + - -	- + - -

รูปแบบที่ 5 พบ 4 แห่ง

- - + +	- + + -

รูปแบบที่ 6 พบ 4 แห่ง

- - - +	- - - -

รูปแบบที่ 7 พบ 5 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 8 พบ 4 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 9 พบ 6 แห่ง

- + - +	- + - -

รูปแบบที่ 10 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 11 พบ 1 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 12 พบ 1 แห่ง

- + + +	- + + -

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + + -

รูปแบบที่ 14 พบ 2 แห่ง

- + - +	- - + +

รูปแบบที่ 15 พบ 3 แห่ง

- - + +	- + + +

พบว่าร้องโทน มีรูปแบบจังหวะ 15 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2

- - - +	- + - -

4.4 ร้องโอ้

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เมื่อนั้น

โศกศัลย์รันทดสลดใจ
ดังหนึ่งจะพินาศขาดจิต
นางเข้ากอดบาทาพระสามี
สุวิญชาได้ฟังนั่งร้องไห้
ทรายวัยไม่เป็นสมประดี
สุดสิ้นชีวิตลงกับที่
โศกีครวญคร่ำร่ำไร

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ของร้องโอ้

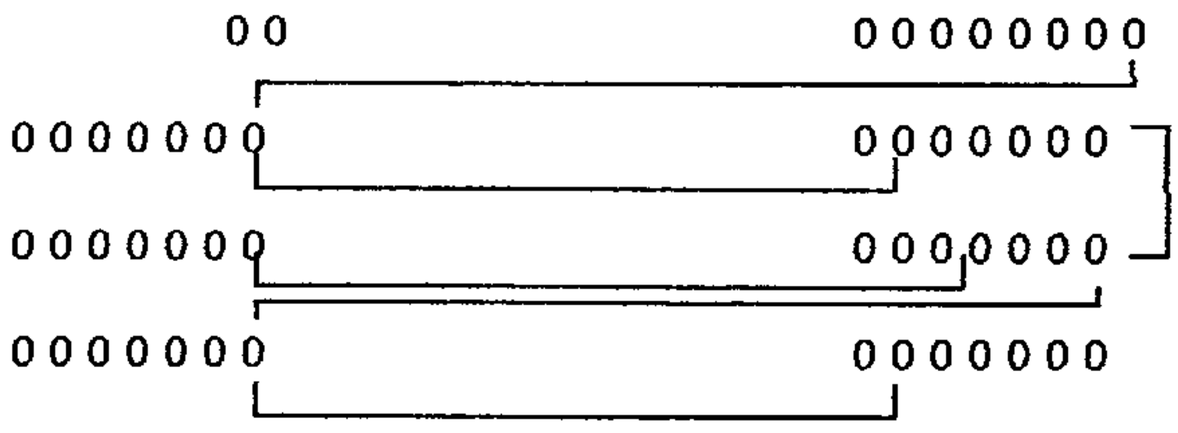

ลักษณะคำประพันธ์ของเพลงโอ้ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 4 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 7 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง เป็นการบรรยายความเศร้าโศกของนางสุวิญชา ต่อพระไชยเชษฐ์
โครงสร้างของบทเพลงของร้องโอ้ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ

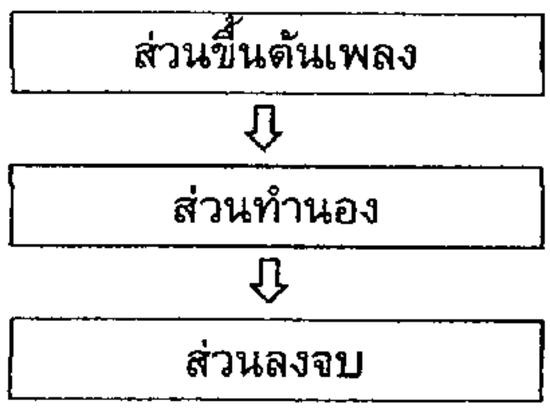

ส่วนขึ้นต้น การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับ
ต้นเสียงจะร้องขึ้นต้นด้วยคำว่า "โอ้ว่า" โดยปฏิบัติ ดังนี้
ต้นเสียง ร้องขึ้นต้นเพลงวรรคแรก ด้วยคำว่า "โอ้ว่า" และร้องคำว่า เมื่อนั้น โดย แทรกเอื้อน (เอ่อ เออ เอ่อ เอิง เอย) หลังคำว่า เมื่อ ร้องวรรคหลัง 5 คำ แทรกเอื้อน (ฮะเออเอย) แล้วร้อง 3 คำท้าย แล้วเอื้อน (เออ เอิง เออ...)
ลูกคู่ ร้องรับเหมือนกับที่ต้นเสียงร้อง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) โอ้ว่า เมื่อ (เอ่อ เออ เอ่อ เอิง เอย)เมื่อนั้น
สุวิญชาได้ฟัง (ฮะเออเอย) นั่งร้องไห้ (เออ เอิง เออ...)
(ลูกคู่) โอ้ว่า เมื่อ (เอ่อ เออ เอ่อ เอิง เอย)เมื่อนั้น
สุวิญชาได้ฟัง (ฮะเออเอย) นั่งร้องไห้ (เออ เอิง เออ...)

ส่วนที่เป็นทำนอง มีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับโดยปฏิบัติ ดังนี้

ต้นเสียง ร้องวรรคหน้า 5 คำแล้ว แทรกเอื้อน(เออ เอ่อ เอย) ร้องคำที่ 6 แล้วแทรกคำว่า เอย และร้องคำที่ 7 – 8 ร้องวรรคหลังโดย ร้อง 4 คำแรกของวรรคหลัง แล้วเอื้อน (ฮะเออเอย) แล้วร้อง 3 คำท้าย แล้วเอื้อน (เออ เอิง เออ...)

ลูกคู่ ร้องซ้ำ วรรคหลังของต้นเสียง แล้วเอื้อน (เออ เอิง เออ...)

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ดังหนึ่งจะพินาศ (เออ เอ่อ เอย) ลง (เอย) ขาดจิต
สุดสิ้นชีวิต (ฮะเออเอย) ลงกับที่ (เออ เอิง เออ...)
(ลูกคู่) ดังหนึ่งจะพินาศ (เออ เอ่อ เอย) ลง (เอย) ขาดจิต
สุดสิ้นชีวิต (ฮะเออเอย) ลงกับที่ (เออ เอิง เออ...)

ส่วนลงจบ เป็นทำนองที่เป็นสัญลักษณ์ เมื่อร้องจบเพลง โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้องวรรคหลัง โดยแทรกคำว่า เอ่ย หน้าคำสุดท้าย แล้วเอื้อน (เออ...เฮะเออเอ่อเอ่อ เอิง เอย)

ลูกคู่ ไม่ต้องร้องรับ

3. บันไดเสียง

ร้องโอ้ มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก มีการใช้โน้ตในบันไดเสียงครบ 5 เสียง

4. รูปแบบทำนอง

ร้องโอ้ มีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีรูปแบบของทำนอง ดังนี้

1. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น . ได้แก่วรรคที่ 1, 3, 6, 8, 11, 13, 16, 18, 31, 36, 43

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

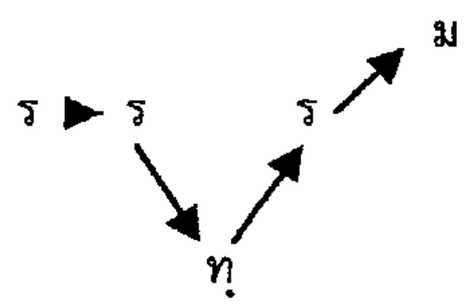

2. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 2, 5, 7, 12, 17, 21 23, 26, 28, 32, 33, 37, 38, 41, 42

ตัวอย่าง วรรคที่ 7 – 8

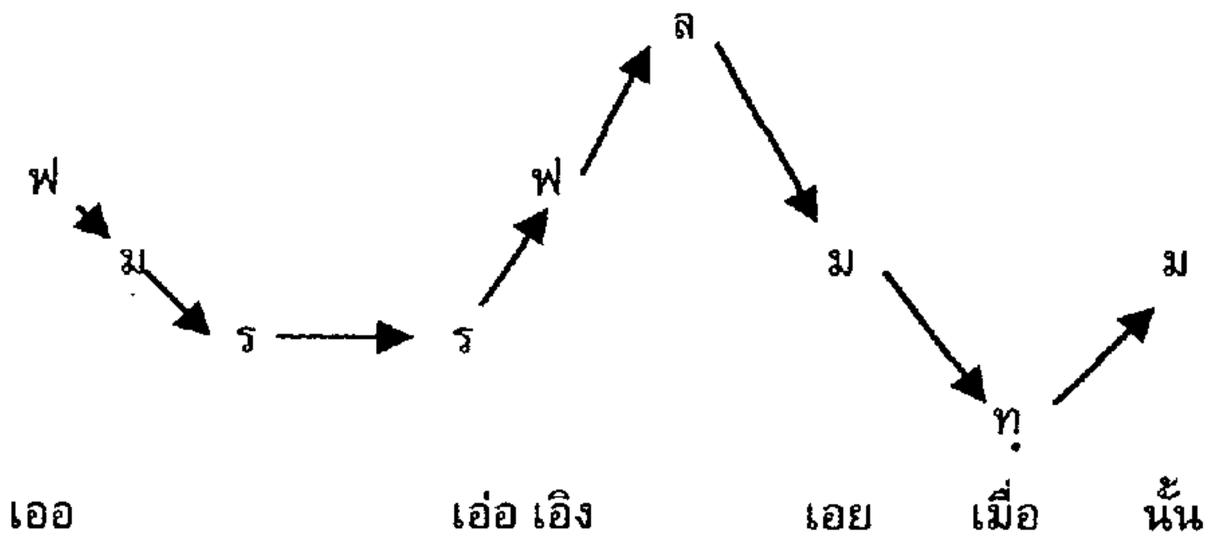

3. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 4, 9, 10, 14, 15, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 29, 30, 34, 35, 39, 40

ตัวอย่าง วรรคที่ 15

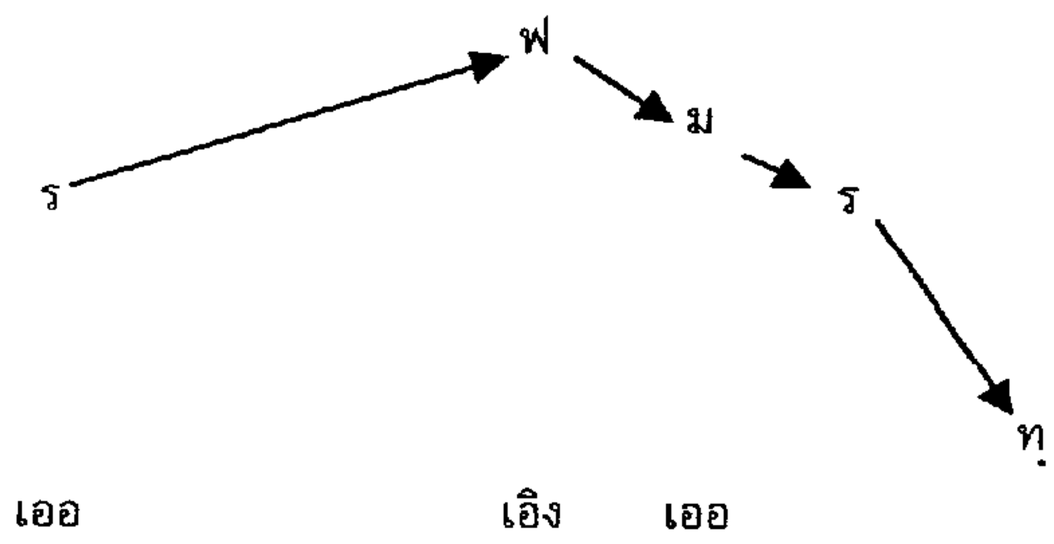

พบว่ารูปแบบทำนองของร้องโอ้ มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือรูปแบบที่ 3 ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลง

4. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองร้องโอ้ พบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 3 แห่ง

- - - -	- - + +

รูปแบบที่ 2 พบ 4 แห่ง

+ + - +	- + - -

รูปแบบที่ 3 พบ 7 แห่ง

- + + +	- - + +

รูปแบบที่ 4 พบ 9 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 5 พบ 2 แห่ง

+ + - -	- + + +

รูปแบบที่ 6 พบ 2 แห่ง

- + - +	+ + - -

รูปแบบที่ 7 พบ 10แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 8 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + - -

รูปแบบที่ 9 พบ 8 แห่ง

- + - -	- - - -

รูปแบบที่ 10 พบ 3 แห่ง

- + - +	+ + + +

รูปแบบที่ 11 พบ 4 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 12 พบ 4 แห่ง

- + - +	- + - -

รูปแบบที่ 13 พบ 4 แห่ง

- + - -	- + - +

รูปแบบที่ 14 พบ 3 แห่ง

- - - +	+ + - -

รูปแบบที่ 15 พบ 1 แห่ง

- + + +	- - - +

รูปแบบที่ 16 พบ 4 แห่ง

- - - -	- + + +

รูปแบบที่ 17 พบ 2 แห่ง

- - - +	- + + -

รูปแบบที่ 18 พบ 2 แห่ง

- - - +	+ + - +

รูปแบบที่ 19 พบ 2 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 20 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 21 พบ 1 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 22 พบ 1 แห่ง

- - + +	+ + - +

รูปแบบที่ 23 พบ 1 แห่ง

- + - +	- - - -

รูปแบบที่ 24 พบ 1 แห่ง

- + + +	+ + + +

รูปแบบที่ 25 พบ 1 แห่ง

- + + +	+ + - +

พบว่าร้องโอ้ มีรูปแบบจังหวะ 25 รูปแบบ รูปแบบจังหวะ ที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 7

- - + +	- + - +

4.5 ร้องฉุยฉาย

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

ฉุยฉายเอย	เยื้องย่างช่างกรีดกราย
กระเดียดกระทาย	จะไปท้ายวัด
จะไปขอข้าวตาหลวงซี	ตาหลวงแกตีด้วยตาลปัตร
กินหมากปากแดง	หยิบแป้งขึ้นมาผัด
น่ากอดน่ารัด	เจ้าฉุยฉายเอย

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ของร้องฉุยฉาย

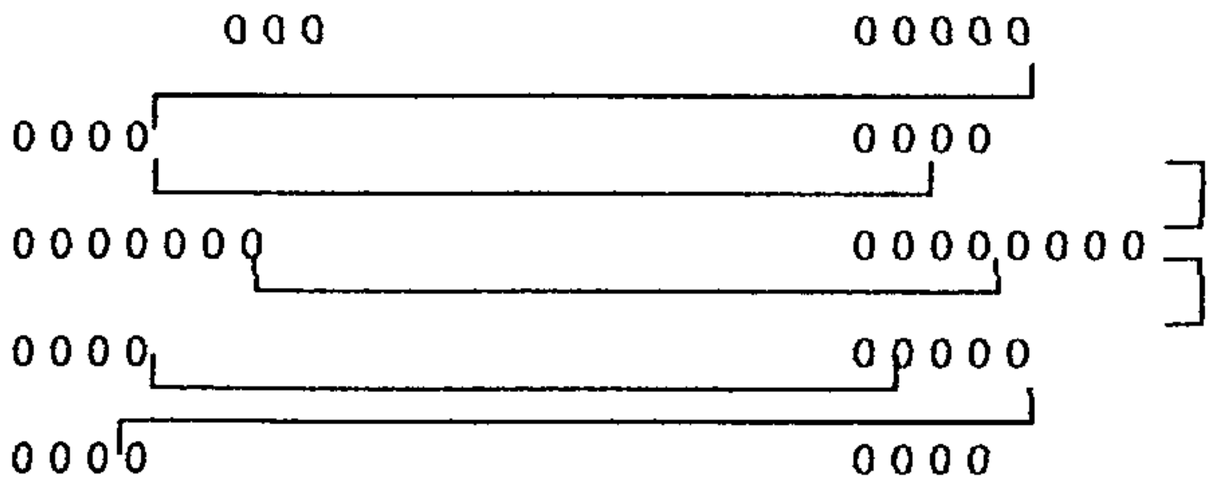

ลักษณะคำประพันธ์ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 5 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 7 – 8 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง เป็นการร้องแสดงการแต่งกายและความสวยงามของนางแมววิพา

โครงสร้างของบทเพลง มีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับโดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ขึ้นต้นเพลงด้วยเอื้อน (เอิงเอย) และร้องทั้งวรรคหน้าและวรรคหลัง

ลูกคู่ ร้องเหมือนต้นเสียง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) (เอิงเอย)ฉุยฉายเอย เยื้องย่างช่างกรีดกราย
กระเดียดกระทาย จะไปท้ายวัด
จะไปขอข้าวตาหลวงชี ตาหลวงแกตีด้วยตาลปัตร
กินหมากปากแดง หยิบแป้งขึ้นมาผัด
น่ากอดน่ารัด เจ้าฉุยฉายเอย

(ลูกคู่) (เอิงเอย) ฉุยฉายเอย เยื้องย่างช่างกรีดกราย
กระเดียดกระทาย จะไปท้ายวัด
จะไปขอข้าวตาหลวงชี ตาหลวงแกตีด้วยตาลปัตร
กินหมากปากแดง หยิบแป้งขึ้นมาผัด
น่ากอดน่ารัด เจ้าฉุยฉายเอย

3. บันไดเสียง

ร้องฉุยฉาย มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ใน บันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลักทำนองส่วนใหญ่ใช้ 4 เสียงคือ ท ร ม ฟ

4. รูปแบบทำนอง

ร้องฉุยฉายมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีรูปแบบทำนองดังนี้

1. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้วรรคที่ 2, 3, 9, 10

ตัวอย่างวรรคที่ 5

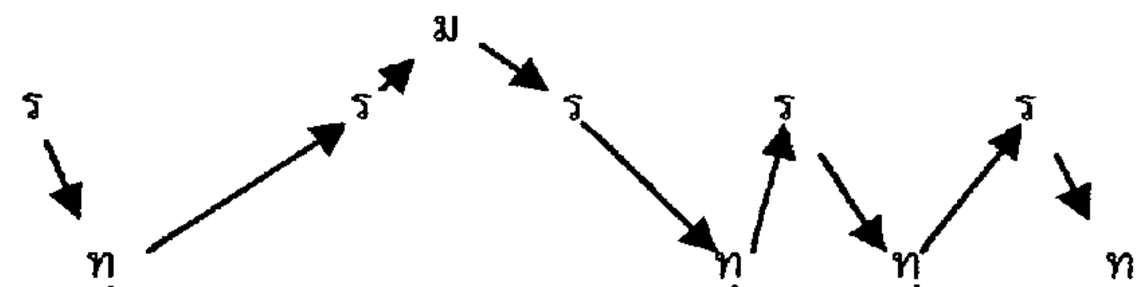

2. ทำนองที่เคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 1, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14

ตัวอย่างวรรคที่ 2

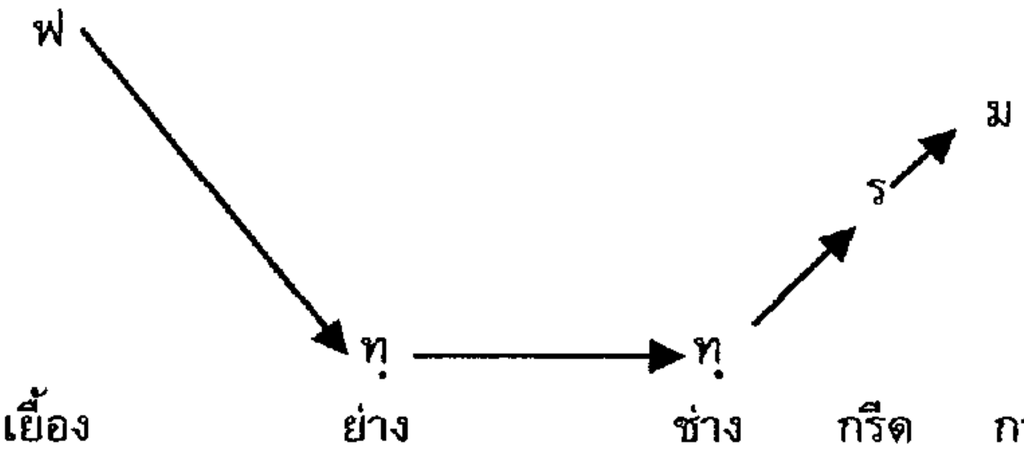

พบว่ารูปแบบทำนองของร้องฉุยฉาย มี 2 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2 ทำนองที่เคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะเป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนอง ตัวอย่างของร้องฉุยฉาย พบรูปแบบทำนอง เรียงตามลำดับดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 4 แห่ง

- - - +	- - - +

รูปแบบที่ 2 พบ 2 แห่ง

- - - +	+ + + +

รูปแบบที่ 3 พบ 4 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 4 พบ 5 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 5 พบ 5 แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 6 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + + +

รูปแบบที่ 7 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + + -

รูปแบบที่ 8 พบ 2 แห่ง

-+ - +	- + + +

พบว่าร้องฉุยฉาย มีรูปแบบจังหวะ 8 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 4

- - + +	- - + +

และ

รูปแบบที่ 5

- - + +	- + - +

4.6 ร้องกล่อม

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เจ้านอนจงเสียเถิดแม่จะกล่อม	เจ้างามละม่อมจะไกวให้
ขวัญอ่อนอย่าอ้อนอาลัย	หลับไปเถิดพ่ออย่าโศกา
แม่ลูกมีกรรมลำบาก	ต้องตกยากนอนหลับกับเปลผ้า
แม้นอยู่เวียงวังพระบิดา	จะไสยาอู่ทองรองค์

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ของร้องกล่อม

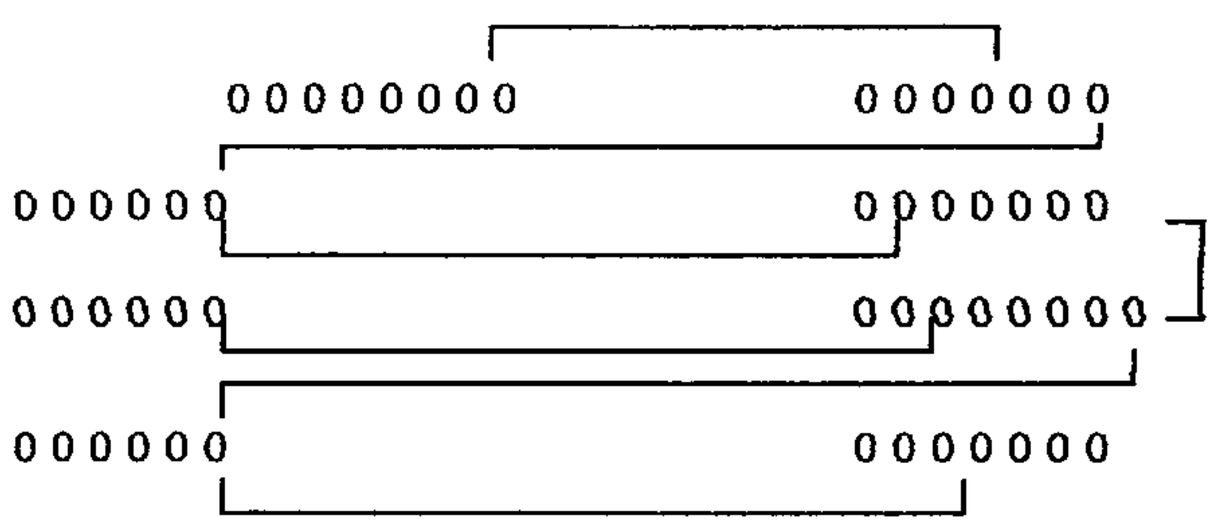

ลักษณะคำประพันธ์ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 4 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 6 – 8 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง เป็นการร้องกล่อมเด็กของนางสุวิญชากล่อมให้ลูกหลับ เนื้อร้องบรรยายถึงความลำบากของมารดา

การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับ โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง	ร้องวรรคหน้า 4 คำแล้วเอื้อน (เออ...) ร้องต่ออีก 2 คำ ร้องวรรคหลัง 2 คำแล้วเอื้อน(เออ...) ร้องคำที่ 3-4 แล้วเอื้อน(เออ...) และร้อง 3 คำสุดท้ายแล้วเอื้อน (เอ่อ เออ...)
ลูกคู่	ร้องเหมือนต้นเสียง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ขวัญอ่อนอย่าอ้อน(เออ...) อาลัย

หลับไป(เออ...) เถิดพ่อ(เออ)อย่าโศกา (เอ่อ เออ...)

(ลูกคู่) ขวัญอ่อนอย่าอ้อน(เออ...) อาลัย
หลับไป(เออ...) เถิดพ่อ(เออ)อย่าโศกา (เอ่อ เออ...)

3.บันไดเสียง

ร้องกล่อม มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก โดยเพลงกล่อมนี้ใช้โน้ตในบันไดเสียงครบทั้ง 5 เสียง

4. รูปแบบทำนอง

ร้องกล่อมมีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง รูปแบบของทำนองดังนี้

1. ทำนองเคลื่อนสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่วรรคที่ 1,3,6,8,13, 17

ตัวอย่างวรรคที่ 3-4

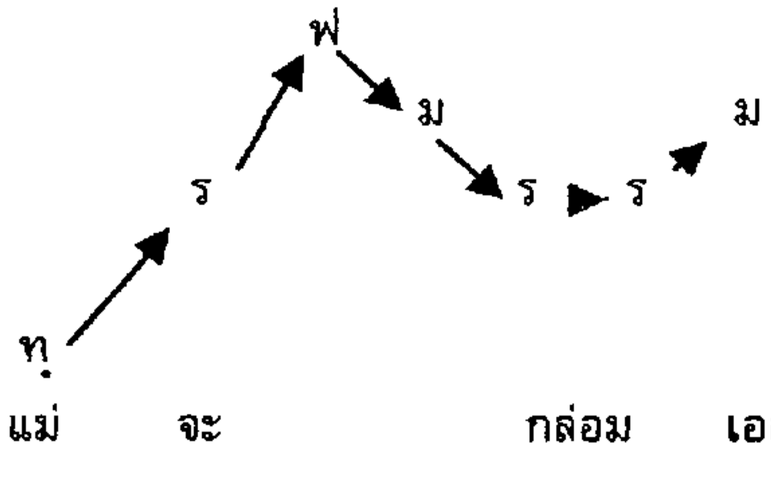

2. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่วรรคที่ 2, 5, 7, 9-10, 12, 14, 21 – 23, 26, 28 – 30, 33, 35 – 37, 40, 42, 43, 44, 47, 49, 50, 51, 54, 56

ตัวอย่างวรรคที่ 5

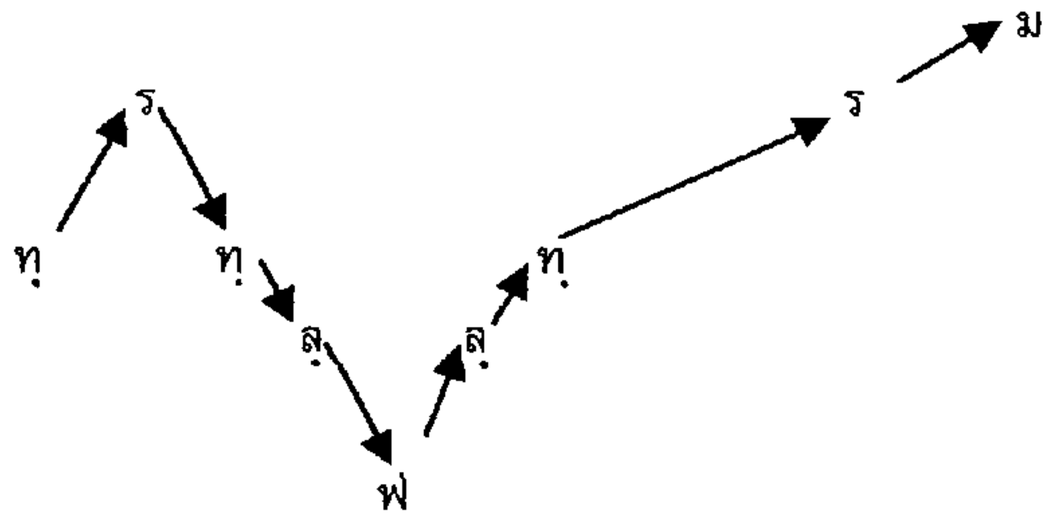

3. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง ได้แก่วรรคที่ 4, 10, 11, 18, 19, 25, 27, 31, 32, 34, 38, 39-40, 41, 45, 46, 48, 52, 53, 55

ตัวอย่างวรรคที่ 11 - 12

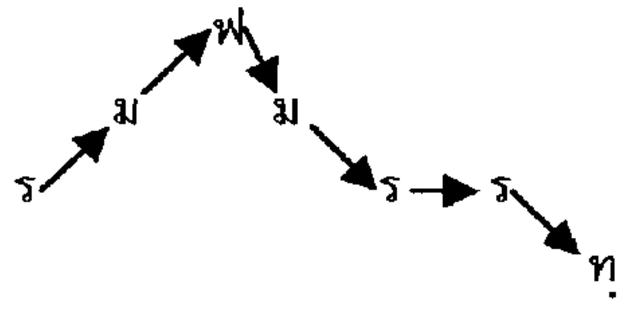

เจ้างาม ละม่อม

พบว่าร้องกล่อม มีรูปแบบทำนอง 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 3 ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะเป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองร้องกล่อม โดยพบรูปแบบจังหวะเรียงตามลำดับดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 4 แห่ง

- - - +	- - ++

รูปแบบที่ 2 พบ 14 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 3 พบ 2 แห่ง

- - - +	- - - -

รูปแบบที่ 4 พบ 8 แห่ง

- + + +	- -+ +

รูปแบบที่ 5 พบ 8 แห่ง

- - + +	- - - -

รูปแบบที่ 6 พบ 6 แห่ง

- + - +	+ + + +

รูปแบบที่ 7 พบ 2 แห่ง

- + - -	- - - -

รูปแบบที่ 8 พบ 6 แห่ง

- - + +	+ + + +

รูปแบบที่ 9 พบ 6 แห่ง

- + + +	+ + + +

รูปแบบที่ 10 พบ 4 แห่ง

- - - +	- + - -

รูปแบบที่ 11 พบ 4 แห่ง

- + + +	- - - -

รูปแบบที่ 12 พบ 4 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 13 พบ 10 แห่ง

- - + +	- + - -

รูปแบบที่ 14 พบ 8 แห่ง

- - - +	- - - +

รูปแบบที่ 15 พบ 3 แห่ง

- + - +	- - - -

รูปแบบที่ 16 พบ 2 แห่ง

- - - +	+ + - +

รูปแบบที่ 17 พบ 2 แห่ง

- - - -	- - +

รูปแบบที่ 18 พบ 2 แห่ง

- + + +	+ + - +

รูปแบบที่ 19 พบ 2 แห่ง

- - - -	- + + +

รูปแบบที่ 20 พบ 4 แห่ง

- - - +	- + + +

รูปแบบที่ 21 พบ 2 แห่ง

- + - -	- - - +

รูปแบบที่ 22 พบ 2 แห่ง

+ + + +	- - - +

รูปแบบที่ 23 พบ 2 แห่ง

- + - -	- + - +

พบว่าร้องกล่อม มีรูปแบบจังหวะ 23 รูปแบบ รูปแบบจังหวะที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2

- - - +	- + - +

4.7 ร้องทรงม้า

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

ครั้นถึงจึงประทับเอาม้าทรง เสด็จลงเกยแก้วมณีศรี
พอสิ้นแสงสุริยาราตรี จรลีเยื้องย่างเข้าวังใน

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ของร้องทรงม้า

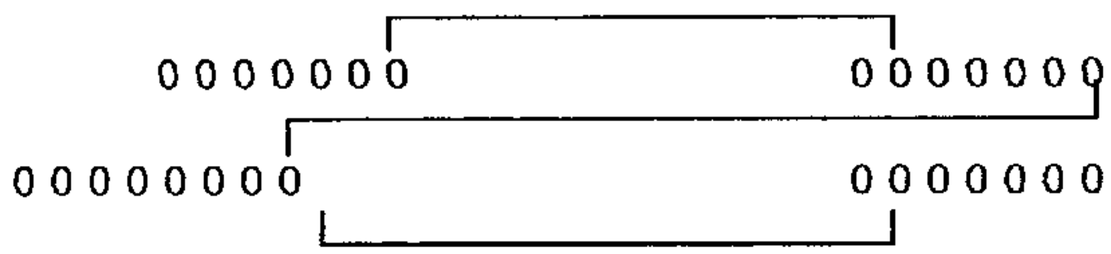

ลักษณะคำประพันธ์ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 2 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 7 – 8 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้อง เป็นการบรรยายถึงกิริยาการทรงม้า ของกษัตริย์
โครงสร้างของบทเพลง ร้องทรงม้า ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

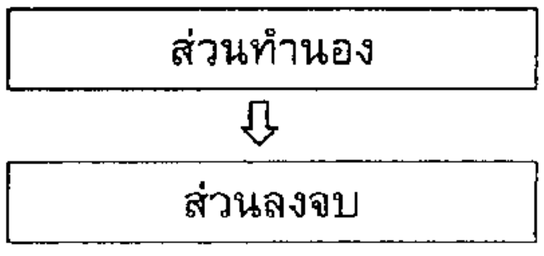

ส่วนทำนองเพลง การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับ โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้องวรรคแรกโดยร้อง 3 คำและแทรกเอื้อน(เอย) ร้องต่ออีก 3 คำ แล้วเอื้อน (เออเฮอเออ...) ร้อง 3 คำท้ายแล้วเอื้อน(เอย)
ร้องวรรคหลังโดย ร้อง 5 คำแล้วเอื้อน (เอ่อ เฮอ เออ เอย...)และร้อง 3 คำท้ายวรรค

ลูกคู่ ร้องซ้ำ วรรคหลังเหมือนต้นเสียง และเอื้อน (เออเอ่อเอยเจ้าเอย เอ๋ยนะ น้อง เอ่อ เอย)

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) ครั้นถึง(เอย) จึงประทับ (เออเฮอเออ...)
เอาทรงม้า(เอย)
เสด็จลงเกยแก้ว(เอ่อ เฮอ เออ เอย...) มณีศรี

(ลูกคู่) เสด็จลงเกยแก้ว(เอ่อ เฮอ เออ เอย...) มณีศรี
(เออเอ่อเอยเจ้าเอย เอ๋ยนะ น้อง เอ่อ เอย)

ส่วนลงจบ การร้องมีลักษณะคือ ต้นเสียงร้องนำ โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้อง 5 คำ แรกของวรรคหลังซึ่งเป็นบทสุดท้าย โดยร้อง 1 คำ (3 พยางค์) แล้วเอื้อน (เอย) และร้อง 2 คำ แล้วเอื้อน (เออ เอย ฮะ เออ เออ เอย)

ลูกคู่ ไม่ต้องร้องรับ

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) จรลี (เอย) เยื้องย่าง (เออ เอย ฮะ เออ เออ เอย)
(ลูกคู่) ไม่ต้องร้องรับ

3. บันไดเสียง

ร้องทรงม้า มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก มีการใช้โน้ตในบันไดเสียงครบ 5 เสียง

4. รูปแบบทำนอง

ร้องทรงม้า มีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีรูปแบบของทำนอง ดังนี้

1. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่ วรรคที่ 2- 3, 11-12, 20

ตัวอย่าง วรรคที่ 2 - 3

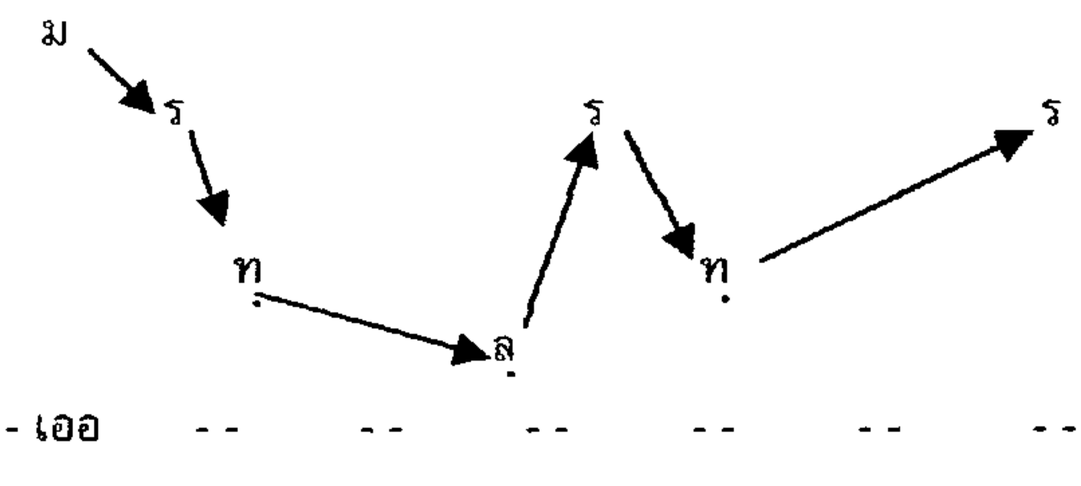

2. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้น และต่ำลง ได้แก่ วรรคที่ 3 ,6 ,9 ,10,12 ,13 ,15 ,18

ตัวอย่าง วรรคที่ 3

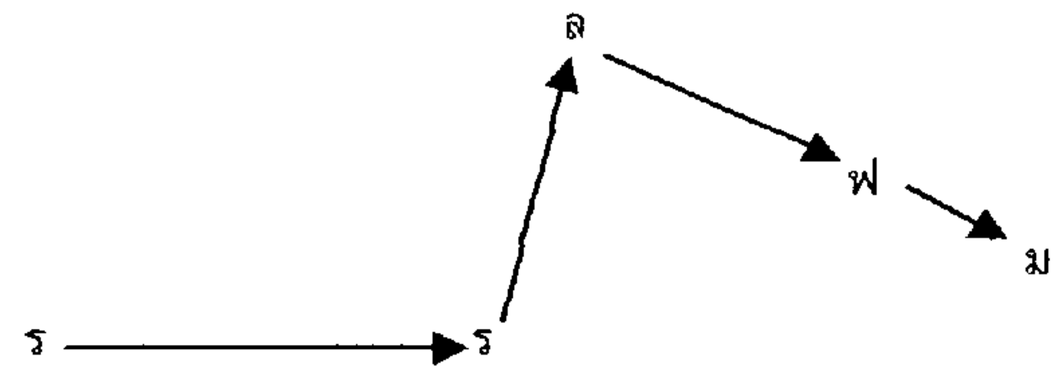

เออ เอา ม้า ทรง เอย

3. ทำนองสูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่ วรรคที่ 1,5,7, 8 ,14,16, 19

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

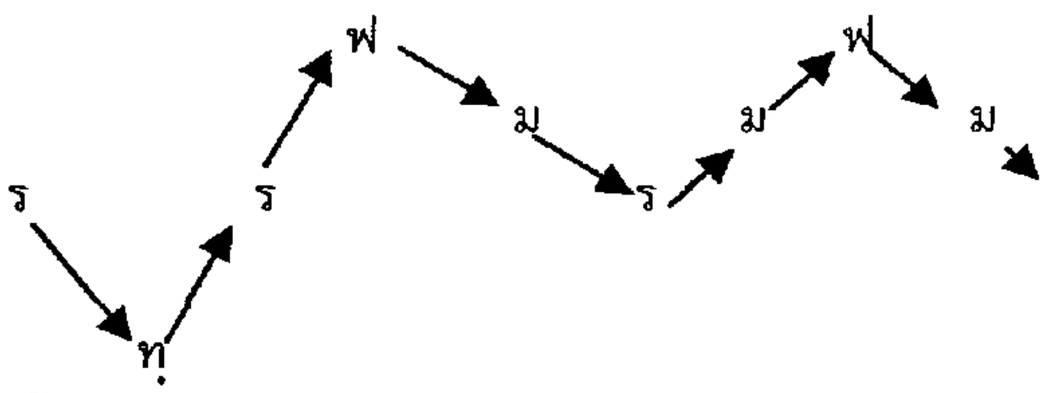

ครั้น มา ถึง เอย จึง ประทับ เออ เฮอ เออ

พบว่า รูปแบบทำนองของร้องทรงม้า มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือรูปแบบที่ 2 ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองร้องทรงม้า พบรูปแบบทำนองเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 3 แห่ง

- + + +	- + - -

รูปแบบที่ 2 พบ 2 แห่ง

- + + +	- + + +

รูปแบบที่ 3 พบ 8 แห่ง

- - - -	- + + +

รูปแบบที่ 4 พบ 2 แห่ง

- - + +	- + - -

รูปแบบที่ 5 พบ 2 แห่ง

- + - -	- - + +

รูปแบบที่ 6 พบ 2 แห่ง

- + - +	+ + + +

รูปแบบที่ 7 พบ 4 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 8 พบ 4 แห่ง

- - - +	- - + +

รูปแบบที่ 9 พบ 4 แห่ง

+ + - +	- + - +

รูปแบบที่ 10 พบ 3 แห่ง

+ + - -	- + + +

รูปแบบที่ 11 พบ 2 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 12 พบ 2 แห่ง

+ + - -	- - - -

รูปแบบที่ 13 พบ 1 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 14 พบ 1 แห่ง

- + - +	- - - +

พบรูปแบบมี 14 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือรูปแบบที่ 3

- - - -	- + + +

4.8 ร้องชะเอิงเอย

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เมื่อนั้น เจ็ดนางนั่งฟังอยู่ในม่าน
ได้ยินสี่พี่เลี้ยงทูลทัดทาน ว่าขานเป็นแบบก็แสบใจ
นิ่งอยู่ดูเห็นจะเป็นรอง ชวนกันเผยม่านทองฉลองไข

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ของร้องชะเอิงเอย

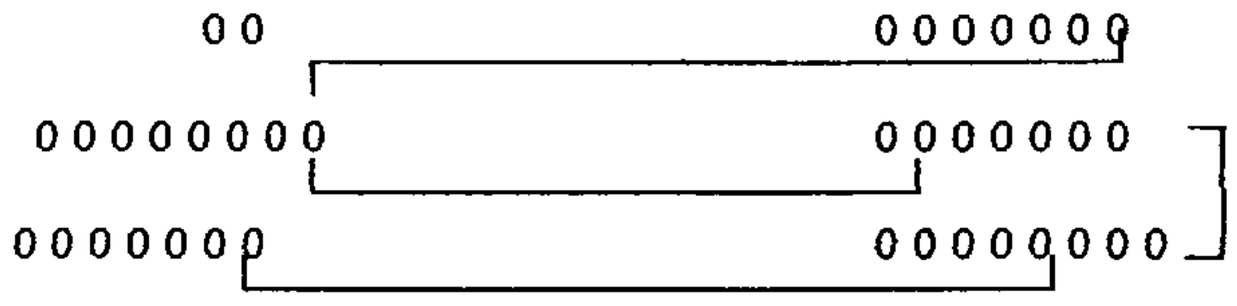

ลักษณะคำประพันธ์ของร้องชะเอิงเอย มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร 3 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 7 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

การร้องมีลักษณะ คือต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับ โดยปฏิบัติดังนี้

บทขึ้นต้น ที่มีการขึ้นด้วย เมื่อนั้น ร้องวรรคหน้าโดยขึ้นต้นด้วยคำว่าจึงว่าก็เมื่อเอ่ย จากนั้นลูกคู่ร้องรับ (ฉะเออเอิงเอย) ต้นเสียงร้องต่อด้วยคำว่า แล้วเมื่อนั้น และลูกคู่ร้องรับ(ฉะเออเอิงเอย) ต้นเสียงร้องวรรคหลังโดยร้อง 4 คำแรก ลูกคู่ร้องรับ (ฉะเออเอิงเอย) ต้นเสียงร้อง 4 คำท้าย ลูกคู่ร้องรับ (เอ่อเอิงฮึเอิงเอย) และลูกคู่ร้องซ้ำวรรคหลังอีกครั้ง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง)	จึงว่าก็เมื่อเอ่ย	(ลูกคู่)	(ฉะเออเอิงเอย)
	แล้วเมื่อนั้น		(ฉะเออเอิงเอย)
	เจ็ดนางนั่งฟัง		(ฉะเออเอิงเอย)
	อยู่ก็ในม่าน		(เอ่อเอิงฮึเอิงเอย)

3. บันไดเสียง

ร้องชะเอิงเอย มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก มีโน้ตตัวจร คือ โด

4. รูปแบบทำนอง

ร้องชะเอิงเอย มีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีรูปแบบของทำนอง ดังนี้

1. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้น และต่ำลง สลับเป็นฟันปลา ได้แก่ วรรคที่ 1,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18

ตัวอย่าง วรรคที่ 1

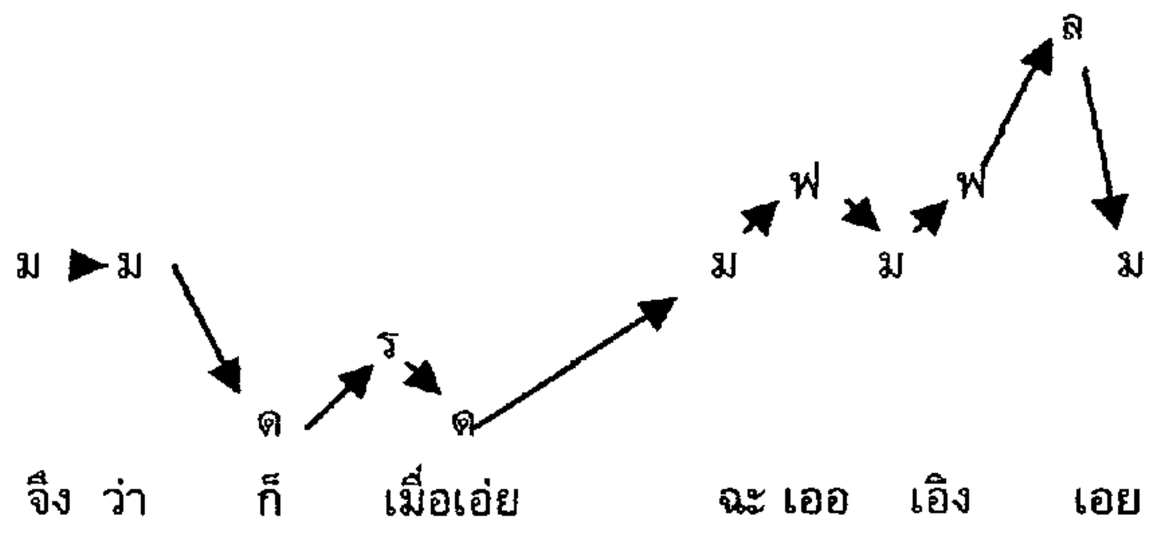

2. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้น และต่ำลง ได้แก่ วรรคที่ 2,8,14

ตัวอย่าง วรรคที่ 2

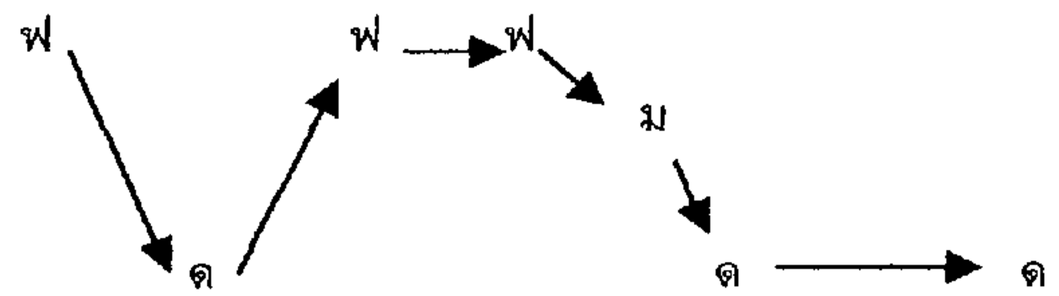

พบว่า รูปแบบทำนองของร้องซะเอิงเอย มี 2 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือรูปแบบที่ 2 ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในทำนองร้องซะเอิงเอย พบรูปแบบทำนองเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 1 แห่ง

- - + +	- + + +

รูปแบบที่ 2 พบ 4 แห่ง

- - + +	+ + + +

รูปแบบที่ 3 พบ 5 แห่ง

- - - +	- + - +

รูปแบบที่ 4 พบ 3 แห่ง

- + + +	- - - +

รูปแบบที่ 5 พบ 4 แห่ง

- + - +	- + - +

รูปแบบที่ 6 พบ 5 แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 7 พบ 3 แห่ง

- - - +	- + + +

รูปแบบที่ 8 พบ 3 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 9 พบ 4 แห่ง

- + + +	- + - +

รูปแบบที่ 10 พบ 1 แห่ง

- - - +	+ + - +

พบรูปแบบมี 10 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 3

- - - +	- + - +

และ

รูปแบบที่ 6

- - + +	- + - +

4.9 ร้องทำนองพิเศษ

ตัวอย่าง บทร้องที่นำมาวิเคราะห์

เมื่อนั้น	ไชยเชษฐ์ผันแปรเหลียวแลหา
เห็นโฉมงามเดินตามหลังวิพา	ให้คืนคิดเมตตาโศกาลัย
ความรักหักห้ามโมโหหาย	แสนเสียดายไม่กลั่นน้ำตาได้
นี่เนื้อว่าเวรว่ากรรมได้ทำไว้	จึงเกิดเข็ญเป็นไปถึงเพียงนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์

แผนผังคำประพันธ์ร้องทำนองพิเศษ

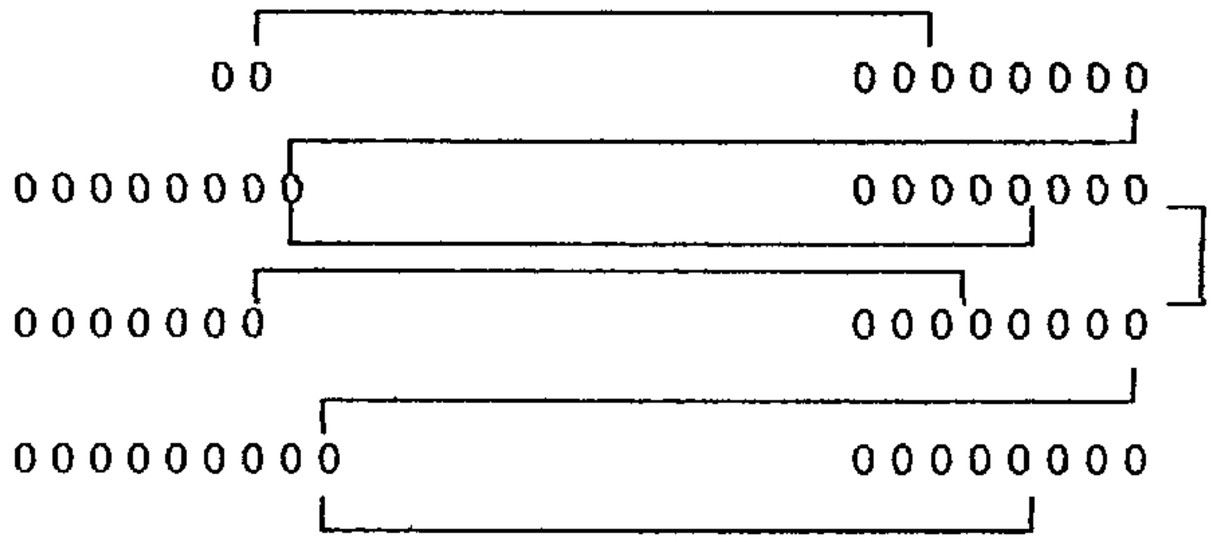

ลักษณะคำประพันธ์ของร้องทำนองพิเศษ มีดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร จำนวน 4 คำกลอน
2. วรรคเพลงส่วนใหญ่มี 8 คำ
3. การสัมผัส มีการสัมผัสในคำกลอนเดียวกัน และสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

การร้องมีลักษณะ คือต้นเสียงร้องนำ และลูกคู่ร้องรับ โดยปฏิบัติดังนี้

ต้นเสียง ร้องขึ้นต้นเพลง คำว่า เมื่อนั้น โดยร้องว่า เมื่อเอย เมื่อเอย และเมื่อเอย นั้น และเมื่อเอยนั้น จากนั้นเอื้อน (เออ...)
จากนั้นร้องวรรคหลัง ร้อง 3 คำแรกและเอื้อน (เอิงเอย) และซ้ำ 3 คำแรกอีกครั้ง จากนั้นร้อง 5 คำแรกของวรรคหลัง และแทรกคำว่า (ละน้องเออเอย) จากนั้นร้อง 3 คำท้าย

ลูกคู่ ร้องซ้ำวรรคหลังเหมือนต้นเสียง

ตัวอย่าง

(ต้นเสียง) เมื่อเอย เมื่อเอย และเมื่อเอยนั้น (เออ...)
ไชยเชษฐ์ (เอิงเอย) ไชยเชษฐ์
ไชยเชษฐ์ผันแปร (ละน้องเออเอย) เหลียวแลหา

(ลูกคู่) ไชยเชษฐ์ (เอิงเอย) ไชยเชษฐ์
ไชยเชษฐ์ผันแปร (ละน้องเออเอย) เหลียวแลหา

3. บันไดเสียง

ร้องทำนองพิเศษ มีการใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง(Pentatonic) มีเสียงอยู่ในบันไดเสียง เร โดยมีกลุ่มโน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นเสียงหลัก มีการใช้โน้ตในบันไดเสียงครบทั้ง 5 เสียง

4. รูปแบบทำนอง

ร้องทำนองพิเศษ มีทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีรูปแบบของทำนอง ดังนี้

1. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ได้แก่ วรรคที่ 1, 2, 10, 11, 19, 20, 28, 29

ตัวอย่าง วรรคที่ 1 – 2

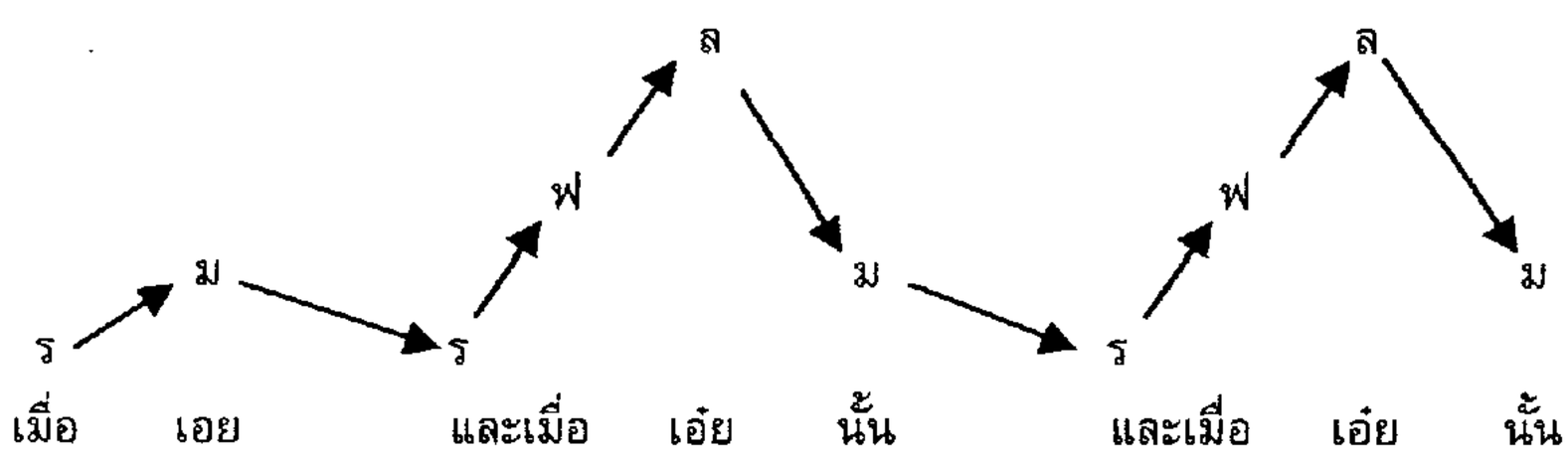

2. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้น และต่ำลง ได้แก่ วรรคที่ 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 18, 21, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 33, 34, 36

ตัวอย่าง วรรคที่ 3

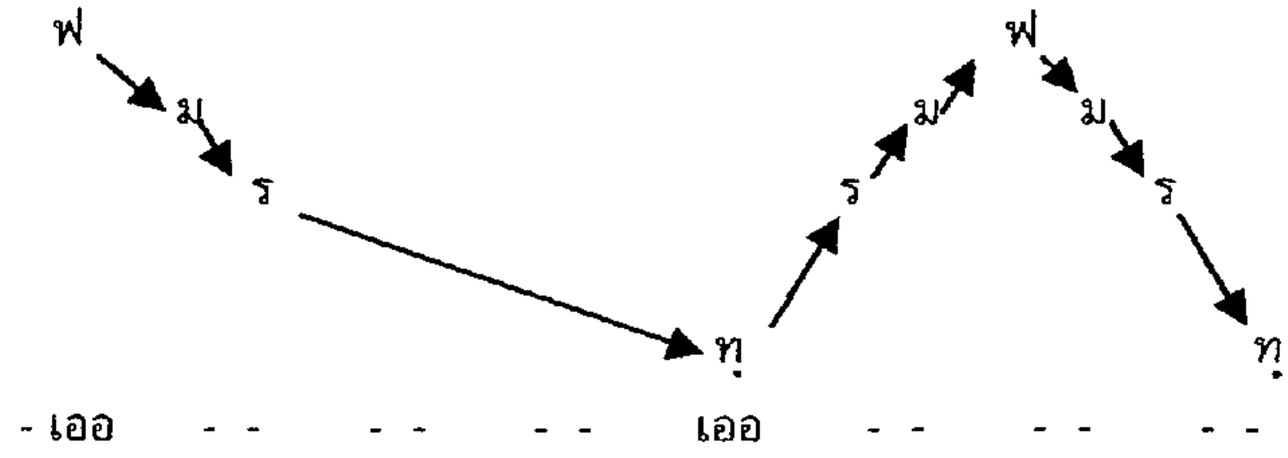

3. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น ได้แก่ วรรคที่ 5, 8, 14, 17, 23, 26, 32, 35

ตัวอย่าง วรรคที่ 5

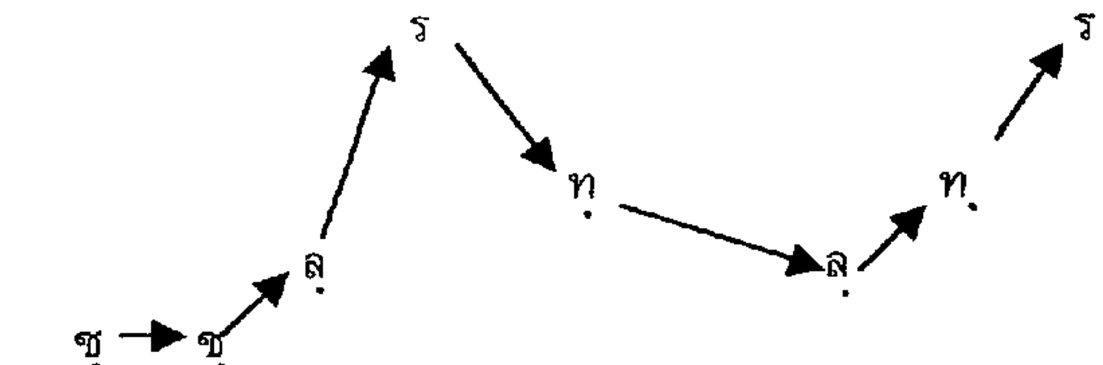

พบว่า รูปแบบทำนองของร้องทำนองพิเศษ มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือรูปแบบที่ 2 ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ เป็นการศึกษาสัดส่วนในการใช้โน้ตในร้องทำนองพิเศษ พบรูปแบบทำนองเรียงตามลำดับที่พบดังนี้

รูปแบบที่ 1 พบ 3 แห่ง

- - - -	- - + +

รูปแบบที่ 2 พบ 8 แห่ง

- - + +	- + - +

รูปแบบที่ 3 พบ 4 แห่ง

- + + +	- - - -

รูปแบบที่ 4 พบ 4 แห่ง

- + + +	+ + + +

รูปแบบที่ 5 พบ 12 แห่ง

- - - -	- + + +

รูปแบบที่ 6 พบ 6 แห่ง

- + - +	- + + +

รูปแบบที่ 7 พบ 8 แห่ง

- + - +	- - + +

รูปแบบที่ 8 พบ 8 แห่ง

- + - -	- + - +

รูปแบบที่ 9 พบ 4 แห่ง

- + - +	+ + - -

รูปแบบที่ 10 พบ 1 แห่ง

- - - +	- - + +

รูปแบบที่ 11 พบ 2 แห่ง

- - - -	- + - +

รูปแบบที่ 12 พบ 4 แห่ง

- + - +	- - - -

รูปแบบที่ 13 พบ 2 แห่ง

- - + +	- - + +

รูปแบบที่ 14 พบ 4 แห่ง

- - - -	+ + - +

รูปแบบที่ 15 พบ 2 แห่ง

- + - +	+ + - +

พบรูปแบบมี 15 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5

- - - -	- + + +

บทที่ 6
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยการศึกษาค้นคว้าและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินมาเป็นลำดับ สามารถสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย
2. เพื่อบันทึกโน้ตและวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีเท่งตุ๊ก อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมจากแหล่งข้อมูล เช่น ศูนย์วัฒนธรรม หอสมุด ห้องสมุด สถาบันวิทยบริการต่างๆ

1.2 รวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยเข้าร่วมสังเกต จดบันทึก บันทึกเสียงและบันทึกภาพการแสดง สัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่นนักแสดงอาวุโส หัวหน้าคณะ นักดนตรี เป็นต้น

2. ขั้นศึกษาข้อมูล

2.1 เรียบเรียงข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสังเกต การจดบันทึก ภาพถ่าย และข้อมูลจากแถบบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์

2.2 นำข้อมูลด้านบทเพลงของละครเท่งตุ๊ก บันทึกเป็นโน้ตอักษรไทย และโน้ตสากล

3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม มารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และตามทฤษฎีที่อ้างอิง ตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรี ของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ประวัติความเป็นมา ของละครเท่งตุ๊ก ในหัวข้อต่อไปนี้

- ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
- ประวัติความเป็นมาของคณะ ส.บัวน้อย

3.2 วิเคราะห์วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย ในหัวข้อต่อไปนี้

- ประวัติความเป็นมา
- เครื่องดนตรี
- การประสมวง
- การขับร้อง

- ลักษณะบทเพลง
- ทำนองเพลงที่สำคัญ
- ระเบียบวิธีการบรรเลง
- การแต่งกายของผู้แสดง
- บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม

3.3 วิเคราะห์บทเพลงในหัวข้อต่อไปนี้

3.3.1 วิเคราะห์เพลงโหมโรง และเพลงรำสิบสองท่า ในหัวข้อต่อไปนี้

- โครงสร้างของบทเพลง
- รูปแบบทำนอง
- รูปแบบจังหวะ

3.3.2 วิเคราะห์เพลงรำซัดซาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่อง ไซยเซษฐ์ ตอนที่1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ เฉพาะทำนองร้อง ในหัวข้อต่อไปนี้

- ลักษณะคำประพันธ์
- โครงสร้างของบทเพลง
- บันไดเสียง
- รูปแบบทำนอง
- รูปแบบจังหวะ

4. ขั้นสรุปและอภิปรายผล

4.1 เรียบเรียงจัดทำบทสรุปผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

4.3 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ละครเท่งตุ๊กเป็นละครที่มีพื้นฐานมาจากการแสดงละครชาตรี ซึ่งละครชาตรีเป็นการแสดงที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาเป็นราชธานี และเมื่อถึงกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ 4 ได้มีการอนุญาตให้หัดละครได้ทั่วไป เป็นเหตุให้เกิดคณะละครขึ้นมากมายหลายคณะ และได้เผยแพร่มาทางภาคตะวันออกด้วยทั้งผสมผสานกับวัฒนธรรมพื้นบ้านกลายเป็นการแสดงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่เรียกว่าละครเท่งตุ๊ก เนื่องมาจากเสียงของเครื่องดนตรี คำว่า “เท่ง” มาจากเสียงโทนที่ตีดัง "เท่งๆๆ" คำว่า "ตุ๊ก" มาจากการตีกลองตุ๊ก ที่ตีดัง "ตุ๊กๆๆ" ละครเท่งตุ๊กเป็นการแสดงพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันในภาคตะวันออก ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด แต่จังหวัดจันทบุรี ยังคงมีการอนุรักษ์และสืบทอดการแสดงชุดนี้ไว้ และเป็นตัวแทนในการแสดงของภาคตะวันออก ปัจจุบันในอำเภอแหลมสิงห์ มีคณะละครลดน้อยลงและที่เก่าแก่และสืบทอดการเล่นแบบโบราณคือคณะ ส.บัวน้อย

2. ประวัติความเป็นมาของคณะ ส.บัวน้อย

คณะส.บัวน้อย ที่ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ 14 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี ชื่อคณะ ส. ย่อมาจาก "สายบัว" ซึ่งเป็นนามสกุลของผู้สืบทอดละครรุ่นที่ 3 คือนายเท้ง นางเข็บ สายบัว คณะส.บัวน้อยในปัจจุบันมีนางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นหัวหน้าคณะ ผู้ก่อตั้งคณะคือนายทิม ภาคกิจ ซึ่งเป็นนักแสดงละครเก่า สันนิษฐานว่าเกิดอยู่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 เอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเก่าแก่และสืบทอดมานานคือยอดชฎาที่ทำด้วยเงิน ซึ่งคณะส. บัวน้อยได้ใช้สวมศีรษะเล่นละครสืบทอดกันมา นายทิม ภาคกิจ เป็นนักแสดงละครเก่าคนหนึ่งที่ออกมาตั้งคณะละคร โดยตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ ต.บ้านเพ อ.แกลง จ.ระยอง และมาตั้งคณะละครที่บ้านชำห้าน ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี และฝึกหัดละครเล่นละครจนมีชื่อเสียง และเผยแพร่การแสดงละครเท่งตุ๊กโดยทั่วไป

ปัจจุบันคณะส.บัวน้อย ได้สืบทอดการแสดงละครเท่งตุ๊กมาแล้ว 4 รุ่น ปัจจุบันมีนักดนตรีและนักแสดง 15 คน รับงานแสดงในงานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น งานแก้บน งานวัด เป็นต้น และงานของทางราชการ โดยคณะส.บัวน้อย ได้เป็นตัวแทนคณะละครเท่งตุ๊ก ของ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี เสมอมา

3. ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย ในหัวข้อต่อไปนี้

3.3 ประวัติความเป็นมา

คณะละครส.บัวน้อย สืบทอดศิลปะการร้อง การรำ และดนตรีมาจนถึงปัจจุบัน การฝึกหัดต้องมีการไหว้ครู เครื่องกำนลที่สำคัญได้แก่ดอกไม้ ธูป เทียน หมาก 3 คำ บุหรี่ เหล้า เงิน 12 บาท (แต่เดิม 6 สลึง) การถ่ายทอดเหมือนกับวัฒนธรรม พื้นบ้านทั่วไปคือถ่ายทอดกันปากต่อปากลักษณะเหมือนวรรณกรรมมุขปาฐะอื่นๆ การฝึกหัด คณะส.บัวน้อยฝึกหัดดนตรีและละครไว้หลายรุ่นโดยนำเด็กเข้าร่วมเพื่อ สืบทอด เมื่อเกิดความชำนาญจะทำพิธีครอบครูใหญ่ให้ในวันพฤหัส เดือน 6

3.4 เครื่องดนตรี

ละครเท่งตุ๊ก คณะส. บัวน้อย มีเครื่องดนตรีที่ใช้ประจำคือ โทน 1 ใบ กลองตุ๊ก 1 ใบ ฉิ่ง ฉาบ กรับ ลักษณะเครื่องดนตรี มีน้อยชิ้น เป็นประโยชน์ต่อการเดินทาง ขนย้าย สะดวกไปงานต่างๆ

3.5 การประสมวง

การประสมวงลักษณะคล้ายปี่พาทย์เครื่องห้าอย่างเบา แต่ไม่มีปี่อาจจะ เนื่องจากไม่มีคนเป่า และการรำส่วนใหญ่ยึดถือจังหวะ โทน กลองเป็นสำคัญ จึงมิได้นำปี่เข้ามาประสมวงด้วย ในครั้งหลังๆ มีการเล่นละครก็จะมีการนำระนาดเอกมาใช้ตีประสมวงด้วย แต่การรำสิบสองท่า รำซัดชาตรียังคงใช้ โทน 1 ใบ กลองตุ๊ก 1 ใบ ฉิ่ง ฉาบ กรับ เช่นเดิม

3.6 การแต่งกายของผู้แสดง

ผู้แสดงแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง โดยเครื่องแต่งกายจะนิยมจัดทำขึ้นเอง โดยเจ้าของคณะ เป็นผู้จัดทำ โดยมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาผสมผสาน โดยการรำสิบสองท่า ผู้แสดงต้องแต่งกายยืนเครื่องพระ-นางการแสดงรำซัดชาตรี ผู้แสดงจะต้องแต่งกายยืนเครื่องตัวพระเท่านั้น รำเป็นคู่และในการแสดงละคร นอกจาก

ชุดตัวพระตัวนางแล้ว ยังมีการแต่งกาย ตามลักษณะของตัวละครที่แตกต่างออกไป เช่น ตัวตลก นางแมว เป็นต้น นักดนตรีแต่งกายชุดสุภาพตามความเหมาะสม

3.7 การขับร้อง

การขับร้อง ผู้รำเป็นผู้ร้องเป็นต้นเสียง และลูกคู่ร้องรับ การร้องรับของลูกคู่จะรับ 1 วรรค หรือรับทั้งคำกลอน ขึ้นอยู่กับประเภทเพลงนั้น การร้องเพลงในการแสดงละครจะมีการบอกบทหรือไม่บอกบทได้แล้วแต่กรณี การขับร้องจะมีการร้องในการรำซัดชาตรีและร้องในการแสดงละครเป็นหลัก มีการร้องแก้บนหรือขับเสภาบ้างโดยจะมีหรือไม่แล้วแต่ความเหมาะสม

3.8 ลักษณะบทเพลง

เพลงที่ใช้ในการแสดงละครเท่งตุ๊ก ประกอบด้วยเพลงที่เป็นดนตรีล้วนๆ ได้แก่ เพลงโหมโรง เพลงรำสิบสองท่า และการลงโทน และเพลงที่มีการขับร้องได้แก่เพลงรำซัดชาตรี และเพลงในการแสดงละคร เช่นร้องโทน เป็นต้น

3.9 ทำนองเพลงที่สำคัญ

ทำนองเพลงที่สำคัญได้แก่เพลงโหมโรง เพลงรำสิบสองท่า เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละครได้แก่ทำนองร้องถอนบท ร้องร่ายและทอด ร้องโทน ร้องโอ้ ร้องกล่อม ร้องทรงม้า ร้องฉุยฉาย ร้องชะเอิงเอย ร้องทำนองพิเศษ

3.10 ระเบียบวิธีการบรรเลง

ระเบียบวิธีการบรรเลงของละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย แบ่งได้ 3 ช่วงคือ

1. ขั้นเตรียมการแสดง คณะละครจะต้องไหว้ครูโดยจัดเครื่องดนตรีและยอดชฎาพระ-นาง พร้อมเครื่องกำนลได้แก่ ดอกไม้ ธูป เทียน หมาก 3 คำ บุหรี่ เหล้าขาว เงิน 12 บาท (แต่เดิมใช้ 6 สลึง) และหัวหน้าคณะนำไหว้ครูบาอาจารย์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพ
2. ขั้นแสดง ในการแสดงละครเท่งตุ๊ก โดยมีการเล่นละครเป็นเรื่องแต่ละครั้งจะมีขั้นตอนการแสดงคือ นักดนตรีโหมโรง โดยมีระยะเวลาการโหมโรงตามความเหมาะสม รำสิบสองท่าเป็นการแก้บนให้กับเจ้าของงาน รำซัดชาตรีเพื่อไหว้ครูและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเล่นละครเรื่องต่างๆ ตามความสนใจของผู้ชมแต่ละท้องที่
3. ขั้นจบการแสดง ดนตรีบรรเลงลงโทน หัวหน้าคณะลาครูโดยยกมือไหว้ครูบาอาจารย์ และเก็บของกลับ

3.11 บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม

ชาวจันทบุรี และ ท้องถิ่นใกล้เคียงได้ผูกพันละครเท่งตุ๊ก ให้มีบทบาทในวัฒนธรรมดังนี้

1. งานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น งานแก้บน งานบวช งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่ งานทำบุญ ตักบาตรเทโว งานวัดหรืองานประจำปี
2. งานที่เกี่ยวข้องกับทางราชการ เช่น งานสาธิตการแสดง งานวันอนุรักษ์มรดกไทย งานงานตากสินรำลึก งานแสงสีเสียงประวัติเมืองจันทบุรี

เป็นต้น โดยเกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางราชการ เช่น โรงเรียน สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาบันราชภัฏ เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก

ทำนองเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเท่งตุ๊ก จากการศึกษาพบว่า มีทำนองเพลงโหมโรง รำสิบสองท่า รำซัดชาตรี และทำนองเพลงที่ใช้ในการแสดงละครซึ่งเมื่อเริ่มฝึกหัดแต่เดิมจะฝึกร้องรำ เรื่องไชยเชษฐ์ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์จึงนำทำนองร้องของละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ มาเป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ดังนี้

4.1 เพลงโหมโรง

1. โครงสร้างของบทเพลง

ประกอบด้วย หน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับที่ใช้ดำเนินทำนอง 5 หน้าทับ และหน้าทับลงโทน

2. รูปแบบทำนอง

มีรูปแบบทำนองของหน้าทับโทนมี 11 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 7 ׀ – ท - จ ׀ – ท - ท ׀

3. รูปแบบจังหวะ

มีรูปแบบจังหวะของหน้าทับโทน 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 3 ׀ - + - + ׀ - + - + ׀

4.2 เพลงรำสิบสองท่า

1. โครงสร้างของบทเพลง

ประกอบด้วย หน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับที่ใช้รำ 12 เที่ยว และหน้าทับลงโทน

2. รูปแบบทำนอง

รูปแบบทำนองของหน้าทับโทน มี10 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่2 ׀ – จ – จ ׀ – ท – ท ׀

3. รูปแบบจังหวะ

มีรูปแบบจังหวะของหน้าทับโทน มี 3 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 2 ׀ - + - + ׀ - + - + ׀

4.3 เพลงรำซัดชาตรี

เป็นการร้องและรำเพื่อระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยประกอบด้วยบทร้อง 6 บทได้แก่ บทคุณครู บทยอไหว้ บทตุมกอก ครูสอนสอนรำ และบทตัวเรียม โดยวิเคราะห์ดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์

เพลงรำซัดชาตรีบทร้องเป็นกลอนดอกสร้อย 6 – 13 คำกลอน จำนวนคำในแต่ละวรรคมี 3 – 9 คำ โดยวรรคขึ้นต้นบทเพลงระใช้คำ 4 คำ คือเอา 2 คำมา

เป็นตัวตั้ง แล้วเขียนคำหน้าซ้ำ 2 ครั้ง เอาคำว่า "เอ๋ย" มาแทรกระหว่างกลาง บทกลอนมีการสัมผัสในและสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องส่วนใหญ่เป็นการระลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์ การสอนร่ายรำท่าต่างๆ และเหตุการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ การขับร้องผู้ร้องจะแบ่งเป็นต้นเสียงและลูกคู่มีลักษณะการร้องดังนี้

1. ต้นเสียงร้องนำ 2 วรรค และลูกคู่ร้องรับเฉพาะวรรคหลัง
   เช่น บทคุณครู, บทสอนรำ, ตัวเรียม
2. ต้นเสียงร้องนำ 2 วรรค และลูกคู่ร้องรับทั้ง 2 วรรค
   เช่น บทยอไหว้, ตุ่มกอก, ครูสอน

3. บันไดเสียง

ทำนองร้องเพลงรำซัดชาตรี มีการใช้กลุ่มโน้ตอยู่ในบันไดเสียง ดังนี้

บทคุณครู	อยู่ในบันไดเสียง	ซอล
บทยอไหว้	อยู่ในบันไดเสียง	โด
บทตุมกอก	อยู่ในบันไดเสียง	โด
บทครูสอน	อยู่ในบันไดเสียง	โด
บทสอนรำ	อยู่ในบันไดเสียง	ฟา
บทตัวเรียม	อยู่ในบันไดเสียง	ฟา

โดยทำนองเพลงแต่ละบท มีการใช้โน้ตในบันไดเสียง 3 เสียง 4 เสียง และครบทั้ง 5 เสียง มีทั้งโน้ตตัวจร และไม่มีโน้ตตัวจร เมื่อเวลาแสดงต้นเสียงอาจมีการร้อง ต่ำหรือสูงกว่าบันไดเสียงที่นำมาวิเคราะห์ แต่จะใช้กลุ่มโน้ต รูปแบบจังหวะและรูปแบบทำนองในลักษณะเดียวกัน

4. รูปแบบทำนอง

รูปแบบทำนองของเพลงรำซัดชาตรี เป็นการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง พบว่ามี 3 รูปแบบทำนอง คือ

1. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง พบมากที่สุดในบท สอนรำ
2. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น พบมากที่สุดในบท ตัวเรียม
3. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลาพบมากที่สุดในบท คุณครู บทยอไหว้ บทตุมกอก และ บทครูสอน

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะเป็นการศึกษาสัดส่วนการใช้โน้ตในทำนองเพลง โดยเพลงรำซัดชาตรีมีรูปแบบทำนองดังนี้

บทคุณครู	มี 33 รูปแบบ	รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ I - + - - I - + - + I
บทยอไหว้	มี 12 รูปแบบ	รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ I - + - + I - + - + I
บทตุมกอก	มี 18 รูปแบบ	รูปแบบที่พบมากที่สุด

คือ l - - + + l - + - - l

บทครูสอน มี 15 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด

คือ l - - - - l - + - + l และ l - + - + l - + - + l

บทสอนรำ มี 10 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด

คือ l - - - - l - + - + l

บทตัวเรียม มี 10 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด

คือ l - - - - l - + - + l

4.4 เพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

ทำนองร้องที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ มีทำนองร้อง 9 ทำนองได้แก่ ร้องถอนบท ร้องร่ายและทอด ร้องโทน ร้องโอ้ ร้องฉุยฉาย ร้องกล่อม ร้องทรงม้า ร้องชะเอิงเอย และร้องทำนองพิเศษ โดยวิเคราะห์ดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์

บทร้องเป็นกลอนบทละคร ลักษณะเหมือนกลอนสุภาพ จำนวนคำในแต่ละวรรคมี 6 – 9 คำวรรคแรกของกลอนบทละคร นิยมขึ้นต้นด้วยเมื่อนั้น บัดนั้น บทร้องเป็นบทละครพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 2 และสอดแทรกทำนองร้องพื้นบ้านเข้าไป ตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ มี 3 – 4 คำกลอน บทกลอนมีการสัมผัสในและสัมผัสระหว่างคำกลอน

2. โครงสร้างของบทเพลง

บทร้องเป็นบทละครผู้แสดงร้องเองเป็นต้นเสียงและมีลูกคู่รับ ลักษณะการร้องจะมีหลายลักษณะดังนี้

1. ต้นเสียงร้อง 2 วรรค ลูกคู่ร้องรับเฉพาะวรรคหลังเหมือนต้นเสียง เช่น ร้องถอนบท, ร้องชะเอิงเอย
2. ต้นเสียงร้อง 2 วรรค ลูกคู่ร้องรับเฉพาะวรรคหลังและมีเอื้อนท้ายวรรค เช่น ร้องโทน, ร้องทรงม้า
3. ต้นเสียงร้อง 2 วรรค ลูกคู่ร้องรับเหมือนทั้ง 2 วรรค เช่น ร้องร่ายและทอด, ร้องทำนองพิเศษ
4. ต้นเสียงร้องทั้งบท ลูกคู่ร้องรับทั้งบท เช่น ร้องโอ้, ร้องฉุยฉาย, ร้องกล่อม

3. บันไดเสียง

ทำนองร้องเพลงรำซัดชาตรี มีการใช้กลุ่มโน้ตอยู่ในบันไดเสียง ดังนี้

ร้องถอนบท	อยู่ในบันไดเสียง	เร
ร้องร่ายและทอด	อยู่ในบันไดเสียง	เร
ร้องโทน	อยู่ในบันไดเสียง	เร
ร้องโอ้	อยู่ในบันไดเสียง	เร
ร้องฉุยฉาย	อยู่ในบันไดเสียง	เร
ร้องกล่อม	อยู่ในบันไดเสียง	เร

ร้องทรงม้า อยู่ในบันไดเสียง เร
ร้องชะเอิงเอย อยู่ในบันไดเสียง เร
ร้องทำนองพิเศษ อยู่ในบันไดเสีย เร

โดยทำนองเพลงแต่ละบทมีการใช้โน้ตในบันไดเสียง 4 เสียงและครบทั้ง 5 เสียง มีทั้งโน้ตตัวจร และไม่มีโน้ตตัวจร เมื่อเวลาแสดงต้นเสียงอาจมีการร้องต่ำหรือสูงกว่าบันไดเสียงที่นำมาวิเคราะห์ แต่จะใช้กลุ่มโน้ต รูปแบบจังหวะ และรูปแบบทำนองในลักษณะเดียวกัน

4. รูปแบบทำนอง

รูปแบบทำนองของเพลงรำซัดชาตรี เป็นการศึกษาทิศทางการเคลื่อนของทำนองเพลง พบว่ามี 3 รูปแบบทำนอง คือ

1. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง พบมากที่สุด ในทำนอง ร้องโอ้, ร้องทรงม้า, ร้องทำนองพิเศษ
2. ทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น พบมากที่สุด ในทำนอง ร้องฉุยฉาย, ร้องกล่อม
3. ทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา พบมากที่สุดในทำนองร้องถอนบท, ร้องร่าย, ร้องโทน ,ร้องชะเอิงเอย

5. รูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะเป็นการศึกษาสัดส่วนการใช้โน้ตในทำนองเพลง โดยเพลงรำซัดชาตรีมีรูปแบบทำนองดังนี้

ร้องถอนบท มี 16 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - - + | - + - - |
ร้องร่ายและทอด มี 19 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - + + | - + + + |
ร้องโทน มี 15 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - - + | - + - - |
ร้องโอ้ มี 25 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - + + | - + - + |
ร้องฉุยฉาย มี 8 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - + + | - - + +| และ | - - + + | - + - + |
ร้องกล่อม มี 23 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - - + | - + - + |
ร้องทรงม้า มี 14 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - - - | - + + + |
ร้องชะเอิงเอย มี 10 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - - + | - + - + |
ร้องทำนองพิเศษ มี 15 รูปแบบ รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ | - - - - | - + + + |

อภิปรายผล

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย อำเภอแหลมสิงห์จังหวัดจันทบุรี เป็นการศึกษาประวัติความเป็นมา และวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย ตลอดจนบันทึกโน้ตและ วิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยในการค้นคว้า เพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วน ตามหลักวิชา มานุษยดุริยางควิทยา โดยใช้วิธีวิจัยภาคสนามเป็นหลักและศึกษาค้นคว้าจากเอกสารเป็นข้อมูลประกอบในการจัดระเบียบวิเคราะห์ และศึกษาเปรียบเทียบให้ได้มาซึ่งข้อมูล ผลสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาดนตรีไทย ซึ่งเป็นไปตามหลักการวิจัยดนตรี จากผลการวิจัยผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊ก และวัฒนธรรมดนตรีที่เกี่ยวข้อง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาข้อมูลชั้นต้นที่เป็นเอกสารหลักฐาน และตัวบุคคลในปัจจุบันพบว่าข้อมูลที่ได้รับโดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่เล่าสืบทอดกันมา ขาดหลักฐานที่เป็นตัวบ่งชี้ประวัติได้ชัดเจนแน่นอน มีเพียง ข้อมูลที่นำมาเทียบเคียงและสันนิษฐานไปตามสภาพการณ์ ละครเท่งตุ๊กนั้นมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับละครชาตรี ละครนอกและโนรา ในด้านประวัติความเป็นมา ละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย จ.จันทบุรี จากคำบอกเล่าและเอกสารอ้างอิงว่า ผู้ริเริ่มก่อตั้งคือนายทิม ภาคกิจ ซึ่งเป็นนักแสดงละครเก่า ที่โยกย้ายถิ่นฐานมาจาก จ.ระยอง มาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านชำห้าน ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี โดยหัดละครในนามของคณะปู่ทิม จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และสืบทอดกันมาจนปัจจุบันเป็นคณะส.บัวน้อยมีนางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นเจ้าของคณะ เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง ประกอบด้วย โทนชาตรี 1 ใบ กลองตุ๊ก 1 ใบ ฉิ่ง ฉาบ และกรับ เครื่องดนตรีที่ใช้ก็เป็นลักษณะของปี่พาทย์ชาตรี บางโอกาสมีการนำระนาดเอกเข้ามาประสมวงด้วย ตามความเหมาะสม การประสมวงมีลักษณะคล้ายวงปี่พาทย์ชาตรีที่ใช้ ก็มีลักษณะ เดียวกับที่ใช้เล่น โนรา ของภาคใต้ แต่ละครเท่งตุ๊ก ไม่มีการใช้ปี่ในการดำเนินทำนองเพลง ถ้าเพิ่มมักจะเพิ่มระนาดเอก อาจเป็นเพราะหาผู้บรรเลงได้ง่ายกว่า และเหมาะในการบรรเลงประกอบการแสดงละคร การประสมวงเมื่อเพิ่มเครื่องดนตรีอื่นๆมากขึ้น ก็จะมีลักษณะคล้ายวงปี่พาทย์ที่ใช้เล่นในละครชาตรี ละครนอก การขับร้องผู้แสดงเป็นต้นเสียงร้องนำ และมีลูกคู่ร้องรับอยู่ข้างเวทีหรือหลังม่าน ลักษณะบทเพลงของละครเท่งตุ๊กมีทั้งเพลงที่เป็นดนตรีบรรเลงล้วน และเพลงที่มีการขับร้อง ทำนองเพลงที่สำคัญได้แก่เพลงโหมโรง เพลงรำสิบสองท่า เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในการแสดงละคร ซึ่งตัวอย่างคือละครเรื่องไชยเชษฐ์ มีทำนองร้องที่ใช้ได้แก่ ร้องถอนบท ร้องร่ายและทอด ร้องโทน ร้องโอ้ ร้องฉุยฉาย ร้องกล่อม ร้องทรงม้า ร้องชะเอิงเอย และร้องทำนองพิเศษซึ่งแม่บุญเรือน ขับร้องได้แต่ไม่ทราบชื่อเพลง และคงยังมีเพลงที่สูญหายลืมเลือนไปบางส่วน ระเบียบวิธีการบรรเลงมีลักษณะเหมือนการแสดงโดยทั่วไป คือมีดอกไม้ ธูป เทียน เหล้าขาว หมากพลู 3 คำ เงิน 12 บาท ก่อนแสดงต้องมีการไหว้ครู โหมโรง และเริ่มแสดงเมื่อแสดงเสร็จต้องมีการบรรเลงลงโทนและลาครูและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การแต่งกายมีลักษณะคล้ายละครชาตรี หรือละครนอก เครื่องแต่งกายคล้ายลักษณะเครื่องละคร พระ-นาง ซึ่งเป็นตัวเอก โดยเจ้าของคณะนิยมจัดทำขึ้นเองการรำสิบสองท่าผู้รำจะแต่งตัวยืนเครื่องพระ-นาง ในการรำซัดชาตรีผู้แสดงต้องยืนเครื่องเฉพาะตัวพระรำเป็นคู่เท่านั้น ในการแสดงละครผู้แสดงแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง และแต่งกายตามตัวละครเช่นตัวตลก นางแมว เป็นต้น นักดนตรีแต่งกายในชุดสุภาพตามความเหมาะสม บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรมนั้น ละครเท่งตุ๊กเข้าไป มีบทบาทในวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่นการแก้บน และบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น มีบทบาทในวัฒนธรรมโดยผ่านหน่วยงานทางราชการ เช่น สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมจังหวัด เป็นต้น

การบันทึกโน้ตและวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก จากศึกษาพบบทเพลงที่มีความสำคัญได้แก่เพลงโหมโรง เพลงรำสิบสองท่า เพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในละคร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้นำบทละครเรื่องไชยเชษฐ์มาศึกษา การบันทึกโน้ตจัดทำขึ้นโดยการบันทึกเสียงจากการแสดงจริงจากสถานที่ต่างๆ โดยเพลงโหมโรง และรำสิบสองท่า บันทึกเสียงการแสดงในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ณ วัดเขาชำห้าน อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี และเพลงรำซัดชาตรี และเพลงที่ใช้ในละคร ได้จากการบันทึกเสียงเมื่อวันที่ 20 – 23 มกราคม พ.ศ. 2546ณ บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ 12 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี การบันทึกโน้ตจัดทำเป็นโน้ตตัวอักษรไทย และโน้ตสากล โดยนำโน้ตอักษรไทยมาใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ทำนองเพลงของละครเท่งตุ๊ก เพลงโหมโรงและรำสิบสองท่า ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของบทเพลง พบว่าเพลงโหมโรงประกอบด้วยหน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับที่ใช้ดำเนินทำนองเพลง 5 หน้าทับ และหน้าทับลงโทน รูปแบบทำนองและรูปแบบจังหวะโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะที่เรียบง่ายประกอบด้วยจังหวะยกและตกสลับกันไป เพลงรำสิบสองท่าประกอบด้วยหน้าทับขึ้นต้นเพลง หน้าทับที่ใช้ดำเนินทำนอง 4 หน้าทับบรรเลง 12 เที่ยว และหน้าทับลงโทน รูปแบบทำนองและรูปแบบจังหวะโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะเรียบง่าย มีสัดส่วนในการใช้โน้ตในจังหวะยกและจังหวะตกสลับกันไป เช่นเดียวกับเพลงโหมโรง การวิเคราะห์เพลงรำซัดชาตรีและเพลงที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก พบว่าเพลงรำซัดชาตรี ประกอบด้วยบทร้อง 6 บท คือบทคุณครู บทยอไหว้ บทตุ่มกอก บทครูสอน บทสอนรำและตัวเรียม บทร้องความหมาย ในการระลึกถึงคุณครู บาอาจารย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทสั่งสอนการร้องรำ ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนดอกสร้อย โครงสร้างของบทเพลงมีลักษณะเป็นการร้องนำโดยต้นเสียงและลูกคู่ร้องรับ บันไดเสียงที่ใช้เป็นบันไดเสียงแบบ 5 เสียง โดยเพลงรำซัดชาตรีใช้บันไดเสียงซอล โด โด โด ฟา และฟา ตามลำดับ รูปแบบทำนองส่วนใหญ่เป็นลักษณะทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา รูปแบบจังหวะมีสัดส่วนในการใช้โน้ตในจังหวะยกและจังหวะตก การวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในละครเรื่องไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่ ซึ่งเป็นละครที่ใช้เป็นบทเรียนของผู้ที่เริ่มต้นหัดแสดงละเท่งตุ๊กตั้งแต่เดิม พบทำนองร้อง 9 ทำนองได้แก่ร้องถอนบท ร้องร่าย และทอด ร้องโทน ร้องโอ้ ร้องฉุยฉาย ร้องกล่อม ร้องทรงม้า ร้องชะเอิงเอย และร้องทำนองพิเศษ ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนบทละคร แต่ละวรรคมีจำนวน 6 – 9 คำ โครงสร้างของบทเพลงมีลักษณะเป็นการร้องนำโดยต้นเสียงและลูกคู่ร้องรับ บันไดเสียง ใช้เป็นบันไดเสียงแบบ 5 เสียงโดยทั้ง 9 ทำนองอยู่ในบันไดเสียง เร ซึ่งเมื่อแสดงจริงการทำนองร้องอาจจะใช้บันไดเสียงที่สูงกว่า หรือต่ำกว่า แต่จะใช้รูปแบบทำนองและรูปแบบจังหวะเหมือนกัน รูปแบบทำนองมี 3 ลักษณะคือทำนองที่เคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลง ทำนองที่เคลื่อนที่ต่ำลงและสูงขึ้น และทำนองที่เคลื่อนที่สูงขึ้นและต่ำลงสลับเป็นฟันปลา ซึ่งพบมากที่สุด รูปแบบจังหวะของเพลงที่ใช้ในละครมีความหลากหลาย แต่ที่พบโดยส่วนใหญ่มีการใช้สัดส่วนในการใช้โน้ตในจังหวะยกและจังหวะตกและบางส่วนใช้โน้ตเรียงติดกันเป็นทำนอง

จากการวิจัยในครั้งนี้องค์ความรู้ที่ได้อาจไม่สมบูรณ์ครบถ้วนทั้งหมด แต่ด้วยกระบวนการวิจัย และทฤษฎีในการวิเคราะห์ต่างๆ และการนำเสนอมาทั้งหมดข้างต้น ทำให้สามารถอธิบายประวัติความเป็นมา และวัฒนธรรมดนตรี ตลอดจนลักษณะของบทเพลงในละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย ได้พอเข้าใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาดนตรีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยของเรามีวัฒนธรรมดนตรีที่หลากหลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งมีคุณค่ายิ่งในการอนุรักษ์ และสืบทอดต่อไป ในปัจจุบันองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีคุณค่าเหล่านี้กำลังสูญหายไปทุกขณะ การใช้กระบวนการวิจัยทางมานุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่นทฤษฎีดนตรีไทยวิเคราะห์ ของ รศ.มานพ วิสุทธิแพทย์ , ทฤษฎีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมของนายแพทย์ประเวศ วะสี และทฤษฎีรากแก้วของวัฒนธรรม ของ รศ.กาญจนา อินทรสุนานนท์ มาศึกษารวบรวมวัฒนธรรมดนตรีเหล่านี้ไว้ จะเป็นประโยชน์ต่อวัฒนธรรมดนตรีและประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะเป็นหน้าที่ของชาวไทยทุกคนที่จะ พิทักษ์ ปกป้องและสืบสานศิลปะวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยในสิ่งควรศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะอื่นๆ ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อศึกษาภาพรวมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ศึกษาละครเท่งตุ๊กในจังหวัดใกล้เคียงเช่น จ.ระยองและ จ.ตราด
3. ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านในรูปแบบอื่นๆ เช่นเพลงยันแย่ เพลงพื้นเมืองชาวชอง เพลงรำวงพื้นบ้าน ในจังหวัดจันทบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2520). *วรรณกรรมประกอบการละเล่นละครชาตรี*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2538). *พื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม*.เอกสารประกอบคำสอน วิชา มส 592 (HS 529) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แก้วกร เมืองแก้ว. (2544). *มังคละ : กรณีศึกษาวงดนตรีพื้นบ้านของนายพรต ดชนิล*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม.(มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์. (2542). *อำเภอแหลมสิงห์*. ม.ป.พ., อัดสำเนา.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2542). *ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : ความเป็นมาของอำเภอสำคัญในประวัติศาสตร์ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : องค์การทหารผ่านศึก.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2542) . *จันทบุรี*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

จรินทร์ เทพสงเคราะห์. (2540). *การศึกษาบทเพลงดนตรีกาหลอในจังหวัดสงขลา*. ปริญญานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2538). "วิธีการศึกษาดนตรีพื้นบ้าน," *ดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 26*. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้ง.

ณรงค์ เขียนทองกุล. (2539). *บ้านบางลำพู : ชุมชนดนตรีไทยชาวบ้านที่ยิ่งใหญ่และเก่าแก่ของกรุงเทพฯ*. กรุงเทพฯ : มติชน.

ณรงค์ สมิทธิธรรม. (2541). *วงตกเส่ง : ดนตรีแห่ในวิถีชีวิตของชาวลำปาง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.

ดวงเดือน สดแสงจันทร์. (2544). *การศึกษาเพลงพื้นบ้านของคณะขวัญจิตร ศรีประจันต์*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ดวงรัตน์ ทรัพประเสริฐ. (2544). *พิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ : กรณีศึกษาดนตรีและพิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). *เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

นิภา เจียมโฆษิต. *ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี*. ม.ป.พ. อัดสำเนา.

บุญเรือน สร้อยศรี. (2545). เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ , สมชาย วาสุกรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ 14 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ. แหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี วันที่ 3, 8 เมษายน 2545.

ประดิษฐ์ อินทนิล และคณะ. (2523). *การศึกษารวบรวมการละเล่นพื้นบ้าน ดนตรี และฟ้อนรำ ภาคตะวันออกจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.* ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.

ประภาศรี ศรีประดิษฐ์ . (2545). เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ , สมชาย วาสุกรี เป็นผู้สัมภาษณ์,วัดชากไท ต.ชากไทย กิ่งอำเภอเขาคิชกูฏ จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2545.

ประเมษฐ์ บุญยะชัย. (2537). "การละครยุครัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 – 5,"*ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 25.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย.

ประสาน ธัญญะชาติ. (2545). เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมชาย วาสุกรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ร้านครูประสาน อ.เมือง จ.จันทบุรี. วันที่ 8 เมษายน พ.ศ .2545.

ปัญญา รุ่งเรือง. (2525). *ประวัติการดนตรีไทย.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____ . (2541). "แนวการเตรียมตัวเพื่อเป็นนักมานุษยดุริยางควิทยา," *ประชุมวิชาการดนตรีครั้งที่ 3.* วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

พรรณราย คำโสภา. (2542). *การวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกันตรึมของหมู่บ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์.* ปริญญานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

พุทธเลิศหล้านภาลัย,พระบาทสมเด็จพระ. (2530). *บทละครนอก : พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 2 (พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย).* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.

พูนพิศ อมาตยกุล. *ดนตรีวิจักษ์.* (2529). กรุงเทพฯ : สยามสมัย.

มงคล หวังสุขใจ. (2538). *สังคมวิทยาเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

มนตรี ตราโมท. (2529). *ดนตรีไทย.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

_____ . (2540). *ดุริยางคศาสตร์ไทย ภาควิชาการ.* กรุงเทพฯ : พิฆเณศ พริ้นติ้ง.

มารุต อัมรานนท์. (2543,กรกฎาคม – ธันวาคม). "ความเปลี่ยนแปลงและการสลายตัวของศิลปะพื้นบ้าน," *วารสารสถาบันวิจัยวัฒนธรรม* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2(1) : 21

ราชบัณฑิตยสถาน. (2540). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์.* กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วราภรณ์ บำรุงกุล. (2542). *ร้อยกรอง.* กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ 1999.

ศรันย์ นักรบ. (2541). *ดนตรีชาวเขาเผ่าเย้า กรณีศึกษาหมู่บ้านผาเดื่อ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย.* ปริญญานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สงัด ภูเขาทอง. (2532). *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย.* กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.

สายสุนีย์ ขาวปลื้ม. (2544). *เพลงรำผีมอญของชาวมอญจังหวัดปทุมธานี.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สารคดี,สำนักพิมพ์. (2538). *จันทบุรี.* กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

สุกรี เจริญสุข. (2538). *ดนตรีวิจารณ์.* กรุงเทพฯ : Dr.Sax.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2543). *แผนที่แสดงเขตอำเภอ ตำบล เทศบาล และข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด.* กรุงเทพฯ : กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

อารีรัตน์ เรืองกำเนิด. (2543). *โหม่งครึ่ม : ดนตรีสำหรับงานศพในจังหวัดชุมพร.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

เอนก นาวิกมูล. (2545). *นาฏกรรมชาวสยาม.* กรุงเทพฯ : สายธาร .

อุทิศ ภาคกิจ. (2545). เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ , สมชาย วาสุกรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 31 หมู่ 12 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ. แหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี วันที่ 9 พฤษภาคม 2545.

Myers, Helen. (1983). " Ethnomusicology," *The New Oxford Companion to Music.* Oxford : University Printing House.

ภาคผนวก ก.
โน้ตอักษรไทย

เพลงโหมโรง

วรรคที่	1				2			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	3				4			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	5				6			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	7				8			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต – ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	9				10			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต – ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต – ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	11				12			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	13				14			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต – ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	15				16			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต – ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต – ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	17				18			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	19				20			
โทน	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท
กลองตุ๊ก	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	21				22			
โทน	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท
กลองตุ๊ก	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	ต ต - -	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	23				24			
โทน	- - - จ	- - - ท	- - - จ	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	25				26			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- ฉ̣ – ฉ̣	- ฉ̣ – ฉ̣	- ฉ̣ – ฉ̣	- - - ฉ̣	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	27				28			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ – ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	29				30			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ – ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	31				32			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	33				34			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	35				36			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	37				38			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	39				40			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	41				42			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	43				44			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	45				46			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	47				48			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	49				50			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	51				52			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	53				54			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	55				56			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	57				58			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	59				60			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	61				62			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	63				64			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	65				66			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	67				68			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	69				70			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	71				72			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ – ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	73				74			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ – ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	75				76			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ – ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	77				78			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ – ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	79				80			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- - - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ – ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ	- ฉ่ิ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	81				82			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- จ - จ	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	83				84			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	85				86			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	87				88			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	89				90			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	91				92			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	93				94			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	95				96			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	97				98			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	99				100			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	101				102			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	103				104			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	105				106			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	107				108			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	109				110			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	111				112			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	113				114			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	115				116			
โทน	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	117				118			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	119				120			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	121				122			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	123				124			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	125				126			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	127				128			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	129				130			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	131				132			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	133				134			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	135				136			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	137				138			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	139				140			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	141				142			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ – ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	143				144			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ – ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	145				146			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ – ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	147				148			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ – ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	149				150			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ – ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	151				152			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	153				154			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	155				156			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	157				158			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	159				160			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท ท -
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	161				162			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	163				164			
โทน	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	165				166			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	167				168			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	169				170			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	171				172			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	173				174			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	175				176			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	177				178			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	179				180			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	181				182			
โทน	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	183				184			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	185				186			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	187				188			
โทน	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	189				190			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ – ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	191				192			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ – ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	193				194			
โทน	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท	- จ - ท	- จ - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ – ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	195				196			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ – ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	197				198			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- จ - จ	- จ - จ	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ – ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	199				200			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ – ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	201				202			
โทน	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ตตตตต	ตตตตต	ตตตตต	ตตตตต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋
ฉาบ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
กรับ	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก

วรรคที่	203				204			
โทน	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋
ฉาบ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
กรับ	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก

วรรคที่	205				206			
โทน	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋
ฉาบ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
กรับ	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก

วรรคที่	207				208			
โทน	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- จ - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- ฉ๋ - ฉ๋	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

เพลงรำสิบสองท่า

วรรคที่	1				2			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่	3				4			
โทน	- - - จ	- ท - ท	- - - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	5				6			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	7				8			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	9				10			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	11				12			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	13				14			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	15				16			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	17				18			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	19				20			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ด ด ด ด	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	21				22			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	23				24			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	25				26			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	27				28			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	29				30			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	31				32			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	33				34			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	35				36			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	37				38			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	39				40			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ	- - - -	- ฉ๋ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	41				42			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	43				44			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	45				46			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ	- - - -	- ฉิ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	47				48			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	49				50			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ	- ฉิ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	51				52			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	53				54			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	55				56			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	57				58			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	59				60			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	61				62			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	63				64			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	65				66			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	67				68			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	69				70			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	71				72			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	73				74			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	75				76			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	77				78			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	79				80			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	81				82			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	83				84			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	85				86			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	87				88			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	89				90			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	91				92			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	93				94			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	95				96			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	97				98			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	99				100			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	101				102			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	103				104			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	105				106			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	107				108			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	109				110			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	111				112			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	113				114			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	115				116			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	117				118			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	119				120			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	121				122			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	123				124			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	125				126			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	127				128			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	129				130			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	131				132			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	133				134			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	135				136			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	137				138			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	139				140			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	141				142			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	143				144			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ	- - - -	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	145				146			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	147				148			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	149				150			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ	- ฉ่ำ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	151				156			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	153				154			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	155				156			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	157				158			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ	- - - -	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	159				160			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ	- ฉ̣ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	161				162			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	163				164			
โทน	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท	- จ - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต	- ต ต -	ต – ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	165				166			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	167				168			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	169				170			
โทน	- - - จ	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	171				172			
โทน	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ	- ท - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต	ต ต ต ต	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ	- - - -	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	173				174			
โทน	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - จ	- ท - ท
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ	- ฉ่ - ฉ
ฉาบ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก	- - - ก

วรรคที่	175				176			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ
กลองตุ๊ก	- - - -	- - - -	- ต ต -	ต - ต ต	- - - -	- - - -	- ต ต -	ต - ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉ่	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ่	- - - -	- - - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	177				178			
โทน	- - - ท	- ท - ท	- ท - -	- ท - จ	- จ - ท	- ท - ท	- จ - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉ่	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ่	- - - -	- - - ฉ
ฉาบ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - -	- - - ฉ
กรับ	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก	- - - -	- - - ก

วรรคที่	179				180			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กลองตุ๊ก	- - ต ต	- ต - ต	- ต - ต	- ต - ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	- - - -	- ฉ่ - ฉ่	- ฉ่ - ฉ่	- ฉ่ - ฉ่	ฉ่ ฉ่ ฉ่ ฉ่	ฉ่ ฉ่ ฉ่ ฉ่	ฉ่ ฉ่ ฉ่ ฉ่	ฉ่ ฉ่ ฉ่ ฉ่
ฉาบ	- - - -	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ
กรับ	- - - -	- ก - ก	- ก - ก	- ก - ก	ก ก ก ก	ก ก ก ก	ก ก ก ก	ก ก ก ก

วรรคที่	181				182			
โทน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - จ	- ท - ท	- จ - ท	- ท - จ
กลองตุ๊ก	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	ต ต ต ต	- - - -	- - - -	ต ต ต ต	ต ต ต ต
ฉิ่ง	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	- - - -	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ	- ฉ - ฉ
ฉาบ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	ฉ ฉ ฉ ฉ	- - - -	- - - ฉ	- - - ฉ	- - - ฉ
กรับ	ก ก ก ก	ก ก ก ก	ก ก ก ก	ก ก ก ก	- - - -	- - - ก	- - - ก	- - - ก

เพลงรำซัดชาตรีคณะส.บัวน้อย

เพลงรำซัดชาตรีเป็นการแสดง ที่แสดงก่อนมีจะการแสดงละครในเรื่องราวต่างๆ ความหมายของการแสดงเพื่อเป็นการบูชาครูบาอาจารย์ที่ ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาต่างๆ ให้ความรู้จนสามารถแสดงได้

ลักษณะคำประพันธ์ เป็นกลอนดอกสร้อย กลอนดอกสร้อยเป็นบทกลอนที่นิยมแต่ง 4 คำกลอน ถึง 8 คำกลอน วรรคขึ้นต้นบทจะใช้คำ 4 คำ ถือเอาคำ 2 คำมาเป็นตัวตั้ง แล้วเขียนคำหน้าซ้ำกัน 2 หน เอาคำว่า "เอ่ย" มาแทรกในระหว่างกลางเช่น ยอเอ่ยยอไหว้ สอนเอ่ยสอนรำ เพลงรำซัดชาตรีประกอบด้วยทำนองเพลงขึ้นต้น การร้องไหว้ครู และการรำซัดชาตรี ลักษณะบทร้องมีความคล้ายคลึงกับบทร้องไหว้ครูของละครชาตรีและโนรา ซึ่งต่างกันที่รายละเอียดเช่นทำนองร้องและเนื้อร้องบางส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือ ตัดทอนลง

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบคือโทนชาตรี กลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ โดยบรรเลงในอัตราจังหวะชั้นเดียว

บทร้องรำซัดชาตรีของคณะส.บัวน้อย แบ่งออกเป็น 6 บทคือ

1. บทคุณครู
2. บทยอไหว้
3. บทตุ๊มกอก
4. บทครูสอน
5. บทสอนรำ
6. บทตัวเรียม

เพลงรำชัดชาตรี คณะส.บัวน้อย

1.บทคุณครู

ดุณเอ๋ยครู
รินรินจะแห้งยังไหลมา
สิบนิ้วลูกจะยกขึ้นดำเนิน
จำศีลเสียแล้วบริสุทธิ์
จะไหว้พระพุทธพระธรรมพระเจ้า
เล่นไหนให้ดีมีคนรัก
ยกไว้เหนือเกล้าไว้เหนือผม
ไหว้เท้าอาทิตย์เรืองฤทธี
มีคุณแก่ข้าเป็นหนักหนา
ฝูงชนก้าวเดินนับหมื่นแสน
เหมือนฝั่งแม่น้ำพระคงคา
ยังไม่รู้สิ้นไม่รู้สุด
ลูกจะสรรเสริญคุณพระพุทธ
ไหว้พระเสียแล้วจะสวดมนต์
ยกไว้เหนือเกล้าไว้เหนือผม
พักไหนให้ดีมีคนชม
ลูกถวายบังคมทุกราตรี
ไหว้นางธรณีอันพึงแผน
กายาเข้ามาร้องอยู่บนแท่น
ไม่เคลื่อนไม่แคลนไม่หวาดไหว

2. บทยอไหว้

ยอเอ๋ยยอไหว้
ไหว้เท้าจันทร์แจ้งอันแสงใส
จะไหว้พระอินทร์พระพรหมพระยมพระกาฬ
ไหว้เท้าอินโทในโสพล
พระภูมิพระพายยอไหว้ไป
ไหว้จบภพไตรในวันนี้
อยู่ไม่ได้นานลงมาหมด
จำได้ไหว้หมดในวันนี้

3. บทตุมกอก

ตุมเอ๋ยตุมกอก
ปากน้ำเจ้าพระยา
รักกันเมื่อสาวสาว
รักกันเมื่อหนุ่มหนุ่ม
ตัดความโลกีย์
ตัดความรำคาญ
เอโกเจ้าพี่เอ๋ย
กาดาบเอาเหยื่อมา
คนกินให้เป็นบ้า
จับอยู่ที่ปลายแม่เสาธง
กาดำมาสมสู่
พี่จะขอถามน้อง
พี่ไม่รู้จักเจ้า
เหตุไฉนมางอกในตุมกา
ยังมีแต่ไม้ไม่ตาตุม
เปรียบเหมือนดอกน้ำเต้าแตกใบตูม
เปรียบเหมือนดอกกระทุ่มแตกใบบาน
แก้วพี่มาตัดความสงสาร
เพื่อนฝูงของเราอยู่ทั่วหน้า
ใยป่านฉะนี้จะมาเอกา
วางไว้ที่ปลายแม่เสาธง
กาเอ๋ยมากินให้งวยงง
เรียกว่ากาหงส์มาพลัดคู่
มันมาจับอยู่กับกาขาว
โน่นแน่ะกาทองของใครเล่า
เย็นเย็นเช้าเช้าเจ้าก็บินมา

4. บทครูสอน

ครูเอ๋ยครูสอน
ครูสอนให้ผูกผ้า
สอนครอบชฎาน้อย
ให้กระเดื่องเสียก่อนจึงได้ต่องา
สอนให้ฉันทรงซึ่งกำไล
ยังรำสอดสร้อยพวงมาลัย

สอนทรงซึ่งกำไล
กระเดื่องด้วยแขนขวา
ตีนถีบพนักเอ๋ย
หาไหนไม่เหมือนน้อง

ยังร่ายแขนซ้ายย้ายแขนขวา
ตีราคาได้ห้าตำลึงทอง
สองมือลูกก็ชักเอาสายทอง
งามพร้อมเหมือนเทวดา

5. บทสอนรำ

สอนเอ๋ยสอนรำ
ปลดปลงลงมา
ปลดปลงลงมา
วาดไว้ชายอก
ชัดสูงขึ้นเพียงหน้า
ปลดปลงลงมาได้
ตนกโคมเวียน
อันนี้พญาครุฑ
ลูกท้าวเทวา
ฉันนี้แสนตรม

ครูให้ฉันรำสิบสองท่า
ครูให้ฉันรำเสมอบ่า
ครูให้ฉันรำเสมอพก
กนกเป็นแผ่นผาลา
เรียกช่อระย้าพวงดอกไม้
ครูให้ฉันรำเป็นโคมเวียน
ยังเรากะเชียนเปลี่ยนผาลา
ฉวยฉุดเอานาคนาคา
ลีลาจะเข้าพระอาศรม
คือองค์นารายณ์น้าวศรไป

6. บทตัวเรียม

ตัวเรียม
ตัวเทียมเป็นมโนราห์
ชักใบหลังขึ้นตั้งท่า
นาวาข้าเอ๋ยไม่เคยลม
ลมพระพายพัดฉ่ำมารำเพย
ไม่ประสบพบน้องมาประวิง
ตัวของพี่ชายเหมือนนาวา
พี่ชายบากหน้ามาหาแล้ว

ความยากใครจะเทียมเรียมเลยหนา
เหมือนดังเรือนาวาไม่ชอบลม
จะลอยลำนาวาแล่นสู่สม
จะล่มจะจมไม่รู้เลย
นาวาข้าเอ๋ยแล่นเกยตลิ่ง
ชายชั่วกลัวหญิงเสียจริงแล้ว
ตัวของน้องยาเหมือนเกาะแก้ว
นึกว่าเกาะแก้วเคยอาศัย

เพลงรำซัดชาตรี

1.บทคุณครู

ต้นเสียง	1						2
- - ล ล	ท ล ซ ล	- ท ล ซ	ล ซ - ล	- - ล ซ	- ล ล -	- - ซ ซ	- ล - -
- - คุณเอ่ย	- - - ครู	- เอย - -	เหมือนฝั่ง-เอย	–เหมือนฝั่ง	- แม่น้ำ -	- - พระ คง	- ดา - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3						4
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ริน - ริน
ลูกคู่							
- ท - ล	- ซ - ซ	- ม ล ซ	- ล ล -	- - ซ ล	- ท - ล	- ซ - -	- - - -
- เอิง - เอย	- คง - ดา	- -เหมือนฝั่ง	- แม่ น้ำ -	- - พระ คง	- เอย - ดา	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	5						6
ท ล ซ -	- - ล ล	- ซ - -	- ล - ซ	ท ล ซ ล	- ล ท -	- - ล ล	– ซ ล ล
- - - -	- - จะ แห้ง	- - - -	- ยัง - ไหล	- - - มา	- เอย - -	- - ยัง ไม่	- - รู้ สิ้น
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	7						8
– ซ ซ ซ	- ล - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ไม่ รู้	- สุด - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- ท - ล	- ซ - ซ	– ม ล ซ	- ล ล -	- - ซ ล	- ท - ล
- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	- รู้ - สุด	- - ยัง ไม่	- - รู้ สิ้น	- - ไม่ รู้	- เอย - สุด

ต้นเสียง	9						10
- - - -	- ซ - ท	ล ท ล ซ	- ซ ล ท	ซ - - -	- - ซ ล	- - - ล	- ล ท -
- - - -	- สิบ - นิ้ว	- - - -	- ลูก จะ ยก	- - - -	- - ขึ้น คำ	- - - เนิน	- เอย - -
ลูกคู่							
ซ - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	11						12
- ซ ล ล	- - ซ ล	- - ซ ซ	- ล - -				
- ลูก จะ สรร	- - (ระ)เสริญ	- - คุณ พระ	- พุทธ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ท - ล	- ซ - ซ	ม ล ล ซ	- ล ล -
	- - - -	- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	- พระ -พุทธ	-ลูก จะ สรร	- (ระ)เสริญ -

ต้นเสียง 13 14

- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ช	ท ล ท ช	- ช - ท	- ช - -	- ล - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- จำ - ศีล	- เออ - -	- เสีย - แล้ว	- - - -	- บ - ริ
ลูกคู่							
- - ช ล	- ท - ล	- ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - คุณ พระ	- เอย - พุทธ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 15 16

ล ช - ช	- ท ร -	- - ท ล	- - ช ล	- ช ช ช	- ล - -	- - - -	- - - -
- - - สุทธิ์	- เอย - -	- - ไหว้ พระ	- - เสีย แล้ว	- ลูก จะสวด	- มนต์ - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ท - ล	- ช – ช
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	- สวด -มนต์

ต้นเสียง 17 18

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ล	- ช - -	- ท - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- จะ- ไหว้	- - - -	- พระ -พุทธ
ลูกคู่							
ม – ช ล	- - ช ล	- ช ช ช	- ช - ล	- ช - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ไหว้ พระ	- - เสีย แล้ว	- ลูกจะสวด	- เอย - มนต์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 19 20

- ช - -	- - ท ล	- ท ล ช	- ท ร -	- ท - ท	ล ช - ล	- - ช ช	- ล - -
- - - -	- - พระธรรม	- - พระ เจ้า	- เอย - -	- ยก - ไว้	-เหนือ-เกล้า	- - ไว้เหนือ	- ผม - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 21 22

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล ช ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- เล่น - ไหน
ลูกคู่							
- ท - ล	- ช - ม	- - ท ท	ล ช - ล	- - ช ล	- ท - ล	- ช - -	- - - -
- เอิง - เอย	- เหนือ - ผม	- - ยกไว้	-เหนือ-เกล้า	- - ไว้เหนือ	- เอย - ผม	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 23 24

ล ท ล ช	- ล ช ล	- ช - -	- ล - ล	- ช - ล	- ท ร -	- - ท ล	- - ช ล
- - - -	- ให้ - ดี	- - - -	- มี - คน	- - - รัก	- เอย - -	- - พัก ไหน	- - ให้ ดี
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	25						26
- - ช ช	- ล - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - มี คน	- ชม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
ม -	- - - -	- ท - ล	- ช - ช	- ม ท ล	- - ช ล	- - ช ล	- ท - ล
- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	- คน - ชม	- - พัก ไหน	- - ให้ ดี	- - มี คน	- เอย - ชม

ต้นเสียง	27						28
- - - -	- ล - ล	ล ท ล ช	- ช ท ล	- ช - -	- ล - ล	ท ช - ช	- ร - -
- - - -	- ยก - ไว้	- - - -	-เหนือ-เกล้า	- - - -	- ไว้ - เหนือ	- - - ผม	- เอย - -
ลูกคู่							
ช - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	29						30
ร ล ช ล	- - ช ล	ช – ล ช	- ล - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ลูก ถวาย	- - บัง คม	- - ทุก รา	- ตรี - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ท - ล	- ช - ช	ม ล ช ล	- - ช ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	- รา - ตรี	- ลูก ถวาย	- - บัง คม

ต้นเสียง	31						32
- - - -	- - - -	- - - -	- ล ช ท	- ช - -	- ล - ท	- ช - -	- ล - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- ไหว้ - เท้า	- - - -	- อา - ทิตย์	- - - -	- เรือง -ฤทธิ์
ลูกคู่							
- - ช ล	- ท - ล	- ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ทุก รา	- เอย - ตรี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	33						34
- ช - ล	- ท ร่ -	- - ช ล	- ช ช ล	- - ช ช	- ล - -	- - - -	- - - -
- - - (ธี)	- เอย - -	- - ไหว้ นาง	- - ธรณี	- - อัน พึง	- แผน - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ท - ล	- ช - ช
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	- พึง - แผน

ต้นเสียง	35						36
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ล	- ล ท ช	- ช - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- มี - คุณ	- - - -	- แก่ - ช้า
ลูกคู่							
- ม ช ล	ช ช ล	- - ช ล	- ท - ล	- ช - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ไหว้ นาง	- - ธรณี	- - อัน พึง	- เอย - แผน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 37 38

- ซ - -	- - ล ท	- ช - ช	- ท ร -	- - ล ล	- ช ช ล	- - ช ช	- ล - -
- - - -	- - เป็นหนัก	- - หนา	- เอย - -	- - กา ยา	- เข้ามาร้อง	- - อยู่ บน	- แท่น - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 39 40

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ช ท ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฝูง - ชน
ลูกคู่							
- ท - ล	- ช - ช	ม – ล ล	- ช ช ล	- - ช ล	- ท - ล	- ช - -	- - - -
- เอิง - เอย	- บน - แท่น	- - กา ยา	- เข้ามาร้อง	- - อยู่ บน	- เอย - แท่น	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 41 42

- ท ล ช	- ล ช ล	- - - -	- - ท ช	ล ช - ล	- ท ร -	- - ช ล	- - ช ล
- - - -	- ก้าว - เดิน	- - - -	- - นับ หมื่น	- - - แสน	- เอย - -	- - ไม่เคลื่อน	- -ไม่แคลน
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 43 44

- - ช ช	- ล - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ไม่ หวาด	- ไหว - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- ท - ล	- ช - ม	- - ช ล	- - ช ล	- - ช ล	- ท - ช
- - - -	- - - -	- เอิง - เอย	-หวาด -ไหว	- - ไม่เคลื่อน	- -ไม่แคลน	- - ไม่ หวาด	- เอย -ไหว

2.บทยอไหว้

ต้นเสียง 1 2

- - - -	- ล - ดำ	- - - ล	ช ม - -	- - ดำ ล	- ดำ ล -	- ล ช ม	- ช - ช
- - - -	- ยอ - เอ่ย	- - - ยอ	- ไหว้ - -	- - พระ ภูมิ	- พระ พาย -	- ยอ - ไหว้	- - - ไป
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 3 4

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ดำ	- - - ล	ช บ - -	- - ดำ ล	- ดำ ล -	- ล ช ม	- ช - ช
- - - -	- ยอ - เอ่ย	- - - ยอ	- ไหว้ - -	- - พระ ภูมิ	- พระ พาย -	- ยอ - ไหว้	- - - ไป

ต้นเสียง 5 6

- - ล ดำ	- - ช ล	- ช ล ดำ	- ดำ - -	- ช ม ม	- ดำ ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - ไหว้ พระ	- - แจ่ม แจ้ง	- - อัน แสง	- ใส - -	- ไหว้ - จบ	- ภพ ไตร-	- ใน - วัน	- - - นี้
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 7 8

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ล ดำ	- - ช ล	- ช ล ดำ	- ดำ - -	- ช ม ม	- ดำ ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - ไหว้ พระ	- - แจ่ม แจ้ง	- - อัน แสง	- ใส - -	- ไหว้ - จบ	- ภพ ไตร-	- ใน - วัน	- - - นี้

ต้นเสียง 9 10

- - ล ล	- ช ดำ ล	- - ดำ ล	- - ดำ ล	ดำ ล - -	- ช - ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - จะ ไหว้	- -พระอินทร์	- - พระพรม	- - พระยม	พระกาพ- -	- อยู่ - ไม่	- ได้นาน-	- ลง - มา	- - - หมด
ลูกคู่								
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 11 12

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ล ล	- ช ดำ ล	- - ดำ ล	- - ดำ ล	ดำ ล - -	- ช - ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - จะ ไหว้	- -พระอินทร์	- - พระพรม	- - พระยม	- -พระกาพ	- อยู่ - ไม่	-ได้นาน-	- ลง - มา	- - - หมด

ต้นเสียง 13 14

- - ช ดำ	- - ล ล	- - ช ดำ	- ดำ - -	- ล - ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - ไหว้ เท้า	- - อิน โท	- - ในโส	- หส - -	- จำ - ได้	-ไหว้ หมด -	- ใน - วัน	- - - นี้
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 15 16

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ช ดำ	- - ล ล	- - ช ดำ	- ดำ - -	- ล - ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - ไหว้ เท้า	- - อิน โท	- - ในโส	- หส - -	- จำ - ได้	- ไหว้หมด -	- ใน - วัน	- - - นี้

3.บทตุมกอก

ต้นเสียง	1						2
- - - -	- ล - ดำ	- - - ล	- ม - -	- ช ล ดำ	- ช ช ม	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ตุม - เอ่ย	- - - ตุม	- กอก - -	- เหตุ ไฉน	- มา งอก -	- ใน - ตุม	- - - กา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3						4
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ดำ	- - - ล	- ม - -	- ช ล ดำ	- ช ช ม	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ตุม - เอ่ย	- - - ตุม	- กอก - -	- เหตุ ไฉน	- มา งอก -	- ใน - ตุม	- - - กา

ต้นเสียง	5						6
- - - -	- ช - ดำ	- ล - ช	ดำ ล - -	- ล - ล	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ปาก - น้ำ	- - - เจ้า	พระ ยา - -	- ยัง - มี	- แต่ ไม้ -	- ไม้ - ตา	- - - ตุม
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	7						8
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ช - ดำ	- ล - ช	ดำ ล - -	- ล - ล	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ปาก - น้ำ	- - - เจ้า	พระ ยา - -	- ยัง - มี	- แต่ ไม้ -	- ไม้ - ตา	- - - ตุม

ต้นเสียง	9						10
- - - -	- ดำ - ล	- - ช ดำ	- ดำ - -	- ช ล ช	- ดำ ล ม	- ม - ล	- ช - ช
- - - -	- รัก - กัน	- - เมื่อ สาว	- สาว - -	เปรียบเหมือนดอก	- น้ำ เต้า -	- แตก - ใบ	- - - ตุม
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	11						12
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ดำ - ล	- - ช ดำ	- ดำ - -	- ช ล ช	- ดำ ล ม	- ม - ล	- ช - ช
- - - -	- รัก - กัน	- - เมื่อ สาว	- สาว - -	เปรียบเหมือนดอก	- น้ำ เต้า -	- แตก - ใบ	- - - ตุม

ต้นเสียง 13 14

- - - -	- ดำ - ล	- - ล ช	- ช - -	- ช ล ช	- ล ช ม	- ม - ล	- ช - ช
- - - -	- รัก - กัน	- - เมื่อ หนุ่ม	- หนุ่ม - -	เปรียบเหมือนดอก	- กระ ทุ่ม -	- แตก - ใบ	- - - บาน
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 15 16

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ดำ - ล	- - ล ช	- ช - -	- ช ล ช	- ล ช ม	- ม - ล	- ช - ช
- - - -	- รัก - กัน	- - เมื่อ หนุ่ม	- หนุ่ม - -	เปรียบเหมือนดอก	- กระ ทุ่ม -	- แตก - ใบ	- - - บาน

ต้นเสียง 17 18

- - - -	- ช - ล	- - ดำ ล	- ล - -	- ช ม ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ตัด -ความ	- - (นะ) โล	- กีย์ - -	- แก้ว - พี่	- มา ตัด -	- ความ - สง	- - - สาร
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 19 20

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ช - ล	- - ดำ ล	- ล - -	- ช ม ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ตัด -ความ	- - (นะ) โล	- กีย์ - -	- แก้ว - พี่	- มา ตัด -	- ความ - สง	- - - สาร

ต้นเสียง 21 22

- - - -	- ช - ล	- - ดำ ล	- ล - -	- ช ม ล	- ช ล -	- ล ช ม	- ช - ม
- - - -	- ตัด -ความ	- - (นะ) รำ	- คาญ - -	- เพื่อน - ฝูง	- ของ เรา -	- มี อยู่ ทั่ว	- - - หน้า
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 23 24

- ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ช - ล	- - ดำ ล	- ล - -	- ช ม ล	- ช ล -	- ล ช ม	- ช - ม
- - - -	- ตัด -ความ	- - (นะ) รำ	- คาญ - -	- เพื่อน - ฝูง	- ของ เรา -	- มี อยู่ ทั่ว	- - - หน้า

ต้นเสียง 25 26

- - - -	- ล - ล	- - ซ ล	- ดำ - -	- ล – ซ	- ล ดำ -	- ม ซ ม	- ซ - ซ
- - - -	- เอ - โก	- - เจ้า พี่	- เอ๋ย - -	- ใย - ป่าน	- ฉะ นี้ -	- จะ มา เอ	- - - กา
ลูกคู่							
- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 27 28

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ล	- - ซ ล	- ดำ - -	- ล – ซ	- ล ดำ -	- ม ซ ม	- ซ - ซ
- - - -	- เอ - โก	- - เจ้า พี่	- เอ๋ย - -	- ใย - ป่าน	- ฉะ นี้ -	- จะ มา เอ	- - - กา

ต้นเสียง 29 30

- - - -	- ล - ดำ	- - ล ซ	- ล - -	- ล - ดำ	- ม ล -	- ซ ม ล	- ซ - ซ
- - - -	- กา - คาบ	- - เอาเหยื่อ	- มา - -	- วาง - ไว้	- ที่ ปลาย -	- (ปลาย)แม่เสา	- - - ธง
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 31 32

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ดำ	- - ล ซ	- ล - -	- ล - ดำ	- ม ล -	- ซ ม ล	- ซ - ซ
- - - -	- กา - คาบ	- - เอาเหยื่อ	- มา - -	- วาง - ไว้	- ที่ ปลาย -	- (ปลาย)แม่เสา	- - - ธง

ต้นเสียง 33 34

- - - -	- ล - ล	- - ดำ ล	- ซ ม -	- ล - ดำ	- ล ล -	- ม ซ ล	- ซ - ซ
- - - -	- คน - กิน	- - ให้ เป็น	- บ้า - -	- กา - เอ๋ย	- มากิน -	-ให้(มัน)งวย	- - - งง
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 35 36

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ล	- - ดำ ล	- ซ ม -	- ล - ดำ	- ล ล -	- ม ซ ล	- ซ - ซ
- - - -	- คน - กิน	- - ให้ เป็น	- บ้า - -	- กา - เอ๋ย	- มากิน -	-ให้(มัน)งวย	- - - งง

ต้นเสียง 37 38

- - ล ช	- - ล ล	- - ช ด	- ล - -	- ช ม ม	- ช ล -	- ช – ด	- ช ม ช
- - จับ อยู่	- - ที่ปลาย	- - แม่เสา	- ธง - -	- เรียก - ว่า	- กา หงส์ -	- มา - พลัด	- คู่ - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 39 40

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ล ช	- - ล ล	- - ช ด	- ล - -	- ช ม ม	- ช ล -	- ช – ด	- ช ม ช
- - จับ อยู่	- - ที่ปลาย	- - แม่เสา	- ธง - -	- เรียก - ว่า	- กา หงส์ -	- มา - พลัด	- คู่ - -

ต้นเสียง 41 42

- - - -	- ล - ล	- - ช ด	- ช - -	- ล - ล	- ม ม -	- ช - ล	- - - ช
- - - -	- กา - ดำ	- - มา สม	- สู่ - -	- มัน - มา	- จับ อยู่ -	- กับ - กา	- - - ขาว
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 43 44

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ล	- - ช ด	- ช - -	- ล - ล	- ม ม -	- ช - ล	- - - ช
- - - -	- กา - ดำ	- - มา สม	- สู่ - -	- มัน - มา	- จับ อยู่ -	- กับ - กา	- - - ขาว

ต้นเสียง 45 46

- - - -	- ม ช ด	- - - ล	- ด - -	- ช - ม	- ช ล -	- ช - ล	- - - ช
- - - -	- พี่ จะ ขอ	- - - ถาม	- น้อง - -	-โน่น- แหนะ	- กา ทอง -	- ของ - ใคร	- - - เล่า
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 47 48

ม ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ม ช ด	- - - ล	- ด - -	- ช - ม	- ช ล -	- ช - ล	- - - ช
- - - -	- พี่ จะ ขอ	- - - ถาม	- น้อง - -	-โน่น- แหนะ	- กา ทอง -	- ของ - ใคร	- - - เล่า

ต้นเสียง 49 50

- - - -	- ม ช ด๋	- - - ช	- ล ช ม	- ช ช -	- ด๋ ด๋ -	- ม ช ล	- ช - ช
- - - -	- พี่ ไม่ รู้	- - - จัก	- เจ้า - -	- เย็นเย็น -	- เช้า เช้า -	- เจ้า ก็ บิน	- - - มา
ลูกคู่							
ม ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 51 52

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ม ช ด๋	- - - ช	- ล ช ม	- ช ช -	- ด๋ ด๋ -	- ม ช ล	- ช - ช
- - - -	- พี่ ไม่ รู้	- - - จัก	- เจ้า - -	- เย็น - เย็น	- เช้า เช้า -	- เจ้า ก็ บิน	- - - มา

4.บทครูสอน

ต้นเสียง 1 2

- - - -	- ล - ด๋	- - - ล	- ด๋ - -	- ล ช ม	- ล ม -	- ล ช ม	- ช - ช
- - - -	- ครู - เอ๋ย	- - - ครู	- สอน - -	-ให้กระเดื่อง	- เสีย ก่อน -	-แล้วค่อยต่อ	- - - งา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 3 4

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ด๋	- - - ล	- ด๋ - -	- ล ช ม	- ล ม -	- ล ช ม	- ช - ช
- - - -	- ครู - เอ๋ย	- - - ครู	- สอน - -	-ให้กระเดื่อง	- เสีย ก่อน -	-แล้วค่อยต่อ	- - - งา

ต้นเสียง 5 6

- - - -	- ล - ด๋	- ล ล ช	- ช ม -	- ช ล ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ครู - สอน	- - ให้ ผูก	- ผ้า - -	- สอน - ให้	- ฉัน ทรง -	- ซึ่ง - ทำ	- - - ไล
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 4 8

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ด๋	- ล ล ช	- ช ม -	- ช ล ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- ครู - สอน	- - ให้ ผูก	- ผ้า - -	- สอน - ให้	- ฉัน ทรง -	- ซึ่ง - ทำ	- - - ไล

ต้นเสียง 9 10

- - - -	- ล ด์ ล	- ช ล ล	- ด์ - -	- ล - ล	- ม ช ม	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- สอน-ครอบ	- - ช ฎา	- น้อย - -	- ยัง - รำ	- สอดสร้อย-	- พวง - มา	- - - ลัย
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 11 12

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล ด์ ล	- ช ล ล	- ด์ - -	- ล - ล	- ม ช ม	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- สอน-ครอบ	- - - ช ฎา	- น้อย - -	- ยัง - รำ	- สอดสร้อย-	- พวง - มา	- - - ลัย

ต้นเสียง 13 14

- - - -	- ด์ - ล	- - ช ล	- ล - -	- ช - ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- สอน - ทรง	- - ซึ่ง กำ	- ไล - -	- ยัง - ร่าย	- แขนซ้าย -	- ย้าย -แขน	- - - ขวา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 15 16

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ด์ - ล	- - ช ล	- ล - -	- ช ง ม	- ช ล -	- ช - ล	- ช - ช
- - - -	- สอน - ทรง	- - ซึ่ง กำ	- ไล - -	- ยัง - ร่าย	- แขนซ้าย -	- ย้าย -แขน	- - - ขวา

ต้นเสียง 17 18

- - - -	- - ล ช	- - ล ด์	- ด์ - -	- ล ล ล	- ช ช ม	- ช - ล	- - - ช
- - - -	- - กระเดื่อง	- - ด้วยแขน	- ขวา - -	- ตี รา คา	- ได้ ห้า -	- ดำ - ลึง	- - - ทอง
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 19 20

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - ล ช	- - ล ด์	- ด์ - -	- ล ล ล	- ช ช ม	- ช - ล	- - - ช
- - - -	- - กระเดื่อง	- - ด้วยแขน	- ขวา - -	- ตี รา คา	- ได้ ห้า -	- ดำ - ลึง	- - - ทอง

ต้นเสียง	21	22
- - - -	- ล - ซ	- - ล ด์	- ด์ - -	- ซ ล ซ	- ม ซ ล	- ซ - ล	- ซ - ซ
- - - -	- ตีน - ถีบ	- - พ นัก	- เอ่ย - -	- สอง – มือ	- ลูก ก็ ชัก	- เอา - สาย	- - - ทอง
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	23	24
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล - ซ	- - ล ด์	- ด์ - -	- ซ ล ซ	- ม ซ ล	- ซ - ล	- ซ - ซ
- - - -	- ตีน - ถีบ	- - พ นัก	- เอ่ย - -	- สอง – มือ	- ลูก ก็ ชัก	- เอา - สาย	- - - ทอง

ต้นเสียง	25	26
- - - -	- ล ด์ ล	- ด์ ซ ล	- ด์ - -	- - ซ ล	- ซ ล -	- - - ม	- ซ - ซ
- - - -	- หา - ไหน	- -ไม่เหมือน	- น้อง - -	- -งามพร้อม	-เหมือนเท -	- - - ว(ะ)	- - - ดา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	27	28
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ล ด์ ล	- ด์ ซ ล	- ด์ - -	- - ซ ล	- ซ ล -	- - - ม	- ซ - ซ
- - - -	- หา - ไหน	- -ไม่เหมือน	- น้อง - -	- -งามพร้อม	-เหมือนเท -	- - - ว(ะ)	- - - ดา

5.บทสอนรำ

ต้นเสียง	1	2
- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ฟ	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- สอน - เอ่ย	- - - สอน	- - - รำ	- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3	4
- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ฟ	- ซ ฟ ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- สิบ - สอง	- - - ท่า	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ฟ ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ครู ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ

ต้นเสียง 5 6

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ปลด -ปลง	- - - ลง	- - - มา
ลูกคู่							
- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ฟ	- ซ ฟ ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- สิบ - สอง	- - - ท่า	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 7 8

- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ฟ	- ซ ฟ ฟ
- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ	- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- - เสมอ	- - - บ่า
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 9 10

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ฟ	- ซ ฟ ฟ
- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ	- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- - - เสมอ	- - - บ่า

ต้นเสียง 11 12

- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ฟ	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- ปลด -ปลง	- - - ลง	- - - มา	- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 13 14

- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ฟ	- ซ ฟ ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- - เสมอ	- - - พก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ

ต้นเสียง 15 16

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- วาด - ไว้	- - - ชาย	- - - อก
ลูกคู่							
- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ฟ	- ซ ฟ ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- - - เสมอ	- - - พก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	17						18
- - - -	- - ช ช	- - ช ล	- - ล ช	- - ช ช	- - ล ช	- ฟ - ช	- ล ช ช
- - - -	- - ต นก	- - เจ้า เอย	- - เป็นแผ่น	- - ต นก	- - เป็นแผ่น	- แผ่น - ผา	- - - ลา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	19						20
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - ช ช	- - ช ล	- - ล ช	- - ช ช	- - ล ช	- ฟ - ช	- ล ช ช
- - - -	- - ต นก	- - เจ้า เอย	- - เป็นแผ่น	- - ต นก	- - เป็นแผ่น	- แผ่น - ผา	- - - ลา

ต้นเสียง	21						22
- - - -	- ฟ - ฟ	- ฟ - ช	- ฟ - ฟ	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ช	- - ช ฟ
- - - -	- ซัด - สูง	- สูง - เอย	- เทียม-หน้า	- - - -	- เรียก - ช่อ	- - เจ้า เอย	- - ระย้า
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	23						24
- - ช ฟ	- - ช ฟ	- ม - ฟ	- ช ฟ ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - เรียกช่อ	- - ระย้า	- พวง -ดอก	- - - ไม้	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ช	- - ช ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- เรียก - ช่อ	- - เจ้า เอย	- - ระย้า

ต้นเสียง	25						26
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- ฟ - ช	- ฟ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ปลด -ปลง	- ลง - มา	- - - ได้
ลูกคู่							
- - ช ฟ	- - ช ฟ	- ม - ฟ	- ช ฟ ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - เรียกช่อ	- - ระย้า	- พวง -ดอก	- - - ไม้	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	27						28
- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ช	- - ช ฟ	- - ช ฟ	- ช ฟ -	- ม - ช	- ล ช ช
- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ	- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- เป็น - โคม	- - - เวียน
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 29 30

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ
- - - -	- ครู - ให้	- - เจ้า เอย	- - ฉัน รำ	- - ครู ให้	- ฉัน รำ -	- เป็น - โดม	- - - เวียน

ต้นเสียง 31 32

- - - -	- - ฟ ฟ	- - - ฟ	- ซ - ฟ	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- - ต นก	- - - โดม	- - - เวียน	- - - -	- ยัง - เรา	- - เจ้า เอ๋ย	- - กะเชียน
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 33 34

- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ยัง เรา	- - กะ เชียน	-เปลี่ยน -ผา	- - - ลา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ยัง - เรา	- - เจ้า เอ๋ย	- - กะเชียน

ต้นเสียง 35 36

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ฟ	- ซ ฟ ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- อัน - นี้	- - พญา	- - - ครุฑ
ลูกคู่							
- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ยัง เรา	- กะ เชียง -	-เปลี่ยน -ผา	- - - ลา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 37 38

- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ
- - - -	- ฉวย - ฉุด	- - เจ้า เอย	- - เอา นาค	- - ฉวย ฉุด	- - เอา นาค	- นาค - นา	- - - คา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 39 40

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ
- - - -	- ฉวย - ฉุด	- - เจ้า เอย	- - เอา นาค	- - ฉวย ฉุด	- เอา นาค -	- นาค - นา	- - - คา

ต้นเสียง 41 42

- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ฟ	- ซ ฟ ฟ	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- ลูก - เท้า	- - - เท	- - - วา	- - - -	- ลี - ลา	- - เจ้า เอย	- - จะเข้า
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 43 44

- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ลี ลา	- จะเข้า -	- พระ - อา	- - - ศรม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ลี - ลา	- - เจ้า เอย	- - จะเข้า

ต้นเสียง 45 46

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ฟ	- ซ ฟ ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ฉัน - นี้	- - - แสน	- - - ตรม
ลูกคู่							
- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ลี ลา	- จะเข้า -	- พระ - อา	- - - ศรม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 47 48

- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ
- - - -	- คือ - องค์	- - เจ้า เอย	- - นารายณ์	- - คือ องค์	- นารายณ์ -	- น้าว - ศร	- - - ไป
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 49 50

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ฟ - ฟ	- - ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - ซ ฟ	- ซ ฟ -	- ม - ซ	- ล ซ ซ
- - - -	- คือ - องค์	- - เจ้า เอย	- - นารายณ์	- คือ - องค์	- นารายณ์ -	- น้าว - ศร	- - - ไป

6.บทตัวเรียม

ต้นเสียง			1				2
- - - ช	- ฟ - ช	- - ช ล	- ฟ - -	- ช - ช	ฟ ช ฟ ช	ช ล ฟ ช	- - - ช
- - - ตัว	- - - เรียม	- - เออ -	- - - -	- ความ-ยาก	-ใครจะ เทียม	เออ - - เอิง	- - - เอย
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		3				4	
- - - -	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	ช ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- เรียม- เลย	- - - หนา	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ช	- - - ช	- ฟ - ช	- ฟ ช -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- เรียม - เลย	- หนา - -

ต้นเสียง		5				6	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ช	- ช ฟ -	- ช ฟ ช	- ช - -	- - - -	- ฟ - ช	- ฟ - ฟ	- ช - -
- - - ความ	- ยาก - -	-ใครจะ เทียม	- เอย - -	- - - -	- เรียม - เลย	- - - หนา	- เอย - -

ต้นเสียง		7				8	
- - ฟ ฟ	- - ฟ ช	- - ฟ ช	- ช - -	- - - ฟ	ช ฟ - -	- ฟ - ฟ	- ช - -
- -เรียมเรียม	- - มา เป็น	- - - มโน	- ราห์ - -	- - - เหมือน	- ดัง - -	- นา - วา	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		9				10	
- - - -	- ช - ช	- ฟ - ช	- ช - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- ไม่ - ชอบ	- - - ลม	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ช	- - - ช	- ช - ช	ฟ ช - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- ไม่ - ชอบ	- ลม - -

ต้นเสียง		11				12	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	ช ฟ - -	- ฟ - ฟ	- ช - -	- - - -	- ช - ช	- ฟ - ช	- ช - -
- - - เหมือน	- ดัง - -	- นา - วา	- เอย - -	- - - -	- ไม่ - ชอบ	- - - ลม	- เอย - -

ต้นเสียง 13 14

- ม ฟ ซ	- ซ - ซ	ฟ ซ - ซ	ล ซ ฟ ซ	- - - -	- - ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ซ - -
- ลูก จะ ชัก	- เอย - ใบ	- หลัง - เออ	- - - -	- - - -	- - เอ่อ เอย	- ขึ้น - ตั้ง	- ท่า - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 15 16

- - ฟ ฟ	ม ฟ - -	- ฟ - ฟ	- ซ - -	- - - -	- ซ ฟ ฟ	- - - ฟ	ซ ซ - -
- - จะ ลอย	- ลำ - -	- นา - วา	- เอย - -	- - - -	- แล่น - สู่	- - - สม	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 17 18

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ซ	- - - ซ	- ซ ฟ ฟ	- ฟ ซ -	- - ฟ ฟ	ม ฟ - -	- ฟ - ฟ	- ซ - -
- - - เอย	- - - -	- แล่น - สู่	- สม - -	- - จะ ลอย	- ลำ - -	- นา - วา	- เอย - -

ต้นเสียง 19

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- - - -	- ซ ฟ ฟ	- - - ฟ	- ซ - -
- - - -	- แล่น - สู่	- - - สม	- เอย - -

ต้นเสียง 20 21

- - ฟ ฟ	- ฟ ซ ล	- - ล ซ	- ซ - -	- - - ม	- ฟ - -	- ม – ฟ	- ซ - -
- - นา วา	- ข้า เอ๋ย -	- - ไม่ เคย	- ลม - -	- - - จะ	- ล่ม - -	- จะ - จม	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 22 23

- - - -	- - ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - ไม่ รู้	- - - เลย	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- ฟ - ซ	- ซ - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- ไม่ - รู้	- เลย - -

ต้นเสียง	24						25
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ม	- ฟ - -	- ม – ฟ	- ซ - -	- - - -	- - ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ซ - -
- - - จะ	- ล่ม - -	- จะ - จม	- เอย - -	- - - -	- - ไม่ รู้	- - - เลย	- เอย - -

ต้นเสียง	26						27
- ฟ ฟ ฟ	- ฟ ซ -	- ซ - ซ	ฟ ซ - -	- - - ฟ	- ฟ - -	- ม - ฟ	- ซ - -
-ลมพระพาย	- พัด ฉ่ำ -	- มา - รำ	- เพย - -	- - - นา	- วา - -	- ข้า - เอ๋ย	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	28						29
- - - -	- ซ ฟ ซ	- - ซ ฟ	- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- แล่น - เกย	- - -ตลิ่ง	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- ซ ฟ ซ	- ซ ฟ -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- แล่น - เกย	- ตลิ่ง - -

ต้นเสียง	30						31
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	- ฟ - -	- ม - ฟ	- ซ - -	- - - -	- ซ ฟ ซ	- - ซ ฟ	- ซ - -
- - - นา	- วา - -	- ข้า - เอ๋ย	- เอย - -	- - - -	- - แล่น เกย	- - -ตลิ่ง	- เอย - -

ต้นเสียง	31						33
- ซ ฟ ฟ	- ฟ ซ -	- ซ - ฟ	- ซ - -	- - - ฟ	- ฟ - ม	- ฟ ม ฟ	- ซ - -
- ไม่ประสบ	- พบน้อง -	- มอง- ประ	- วิง - -	- - - ชาย	- ชั่ว - -	- กลัว -หญิง	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	34						35
- - - -	- - ฟ ซ	- - - ล	ซ ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - เสีย จริง	- - - แล้ว	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- - ฟ ซ	- ล ซ -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- - เสีย จริง	- แล้ว - -

ต้นเสียง	36						37
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	- ฟ - ม	- ฟ ม ฟ	- ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ	- - - ล	ซ ซ - -
- - - ชาย	- ชั่ว - -	- กลัว -หญิง	- เอย - -	- - - -	- เสีย - จริง	- - - แล้ว	- เอย - -

ต้นเสียง	38					39	
- - ฟ ฟ	- ฟ ซ -	- ฟ ซ ซ	- ซ - -	- - - ฟ	- ฟ - ม	- ซ - ฟ	- ซ - -
- - ตัว ของ	- พี่ ชาย -	-เหมือน-นา	- วา - -	- - - ตัว	- ของ - -	- น้อง - ยา	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	40					41	
- - - -	- ล - ฟ	- - - ซ	ฟ ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- เหมือน-เกาะ	- - - แก้ว	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- ล - ฟ	- ซ - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	-เหมือน-เกาะ	- แก้ว - -

ต้นเสียง	42					43	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	- ฟ - ม	- ซ - ฟ	- ซ - -	- - - -	- ล - ฟ	- - - ซ	ฟ ซ - -
- - - ตัว	- ของ - -	- น้อง - ยา	- เอย - -	- - - -	-เหมือน- เกาะ	- - - แก้ว	- เอย - -

ต้นเสียง	44					45	
- - ม ฟ	- ฟ ซ -	- ซ - ฟ	- ซ - -	- - - ซ	ฟ ม - -	- ม - ฟ	- ซ - -
- - พี่ ชาย	- บากหน้า -	- มา - หา	- แล้ว - -	- - - นึก	- ว่า - -	- เกาะ -แก้ว	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	46					47	
- - - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ฟ	- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- เคย - อา	- - - คัย	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- ฟ - ซ	- ฟ - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- เคย - อา	- คัย - -

ต้นเสียง	48						49
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ช	ฟ ม - -	- ม - ฟ	- ช - -	- - - -	- ฟ - ช	- ฟ - ฟ	- ช - -
- - - นึก	- ว่า - -	- เกาะ- แก้ว	- เอย - -	- - - -	- เดย - อา	- - - ศัย	- เอย - -

ต้นเสียง	50		
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- ช - ฟ	- ล - ฟ	- ช ฟ ช	ล ช ฟ ช
- นึก - ว่า	- เอ่ย - เกาะ	- แก้ว - เออ	- - - เอย

เพลงที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก เรื่อง ไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

1. ร้องถอนบท

ต้นเสียง	1			2			
- - - ม	- ร – ม	ม ฟ ม ร	- - - -	- ม - ฟ	- ม ม ม	ร ม ฟ ม	- - - ร
- - - เมื่อ	- - - นั้น	เออ - - -	- - - -	- องค์ - พระ	- - ไชยเชษฐ์	- เออ - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3			4			
- - - -	- - ร ม	- - - ร	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - ผู้ เรือง	- - - ศรี	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - ร ม	- ร - ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- - ผู้ เรือง	- ศรี - -

ต้นเสียง	5			6			
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ร	- ม - -	- ร ร ร	- ม- -	- - - -	- - ร ม	- - - ร	- ม - -
- - - องค์	- พระ - -	- ไชยเชษฐ์	- เอย - -	- - - -	- - ผู้ เรือง	- - - ศรี	- เอย - -

ต้นเสียง	7			8			
- - - ร	- ร ม -	- - ฟ ม	- ม - -	- - - ร	- ท - -	- ร - ร	- ม - -
- - - แรม	- อยู่ ป่า -	- - - พนา	- ลี - -	- - - ไต้	- เจ็ด - -	- รา - ตรี	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	9			10			
- - - -	- ฟ – ม	- ร - ม	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- ที - วา	- - - วัน	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- ฟ - ม	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- ที - วา	- วัน - -

ต้นเสียง	11					12	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ร	- ทุ - -	- ร - ร	- ม - -	- - - -	- ฟ – ม	- ร - ม	- ม - -
- - - ได้	- เจ็ด - -	- รา - ตรี	- เอย - -	- - - -	- ทิ - วา	- - - วัน	- เอย - -

ต้นเสียง	13				14		
- ร ร ร	- ร ม -	- - ร ม	- ม - -	- - - ม	- - ร ร	- ร - ร	- ม - -
- ให้ หมอเฒ่า	- เอาช้าง -	- -ไปเที่ยว	- ค้น - -	- - - ทุก	- - ตำบล	- โป่ง - ปา	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	15				16		
- - - -	- - ร ม	- - - ร	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - พนา	- - - สันต์	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - ร ม	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- - พนา	- สันต์ - -

ต้นเสียง	17				18		
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ม	- - ร ร	- ร - ร	- ม - -	- - - -	- - ร ม	- - - ร	- ม - -
- - - ทุก	- - ตำบล	- โป่ง - ปา	- เอย - -	- - - -	- - พนา	- - - สันต์	- เอย - -

ต้นเสียง	19				20		
- ม ม ร	- ม ม -	- ม - ร	- ม - -	- - - ท	- ร - -	- ท - ร	- ม - -
- ไม่ประสบ	- พบ ช้าง -	- ตัว - สำ	- คัญ - -	- - - สิ้น	- แดน - -	- เห - มันต์	- เอย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	21				22		
- - - -	- - ม ม	- - - ม	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - พระ พา	- - - รา	- เอย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - ม ม	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอย	- - - -	- - พระ พา	- รา - -

ต้นเสียง	23						24
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ท	- ร - -	- ท - ร	- ม - -	- - - -	- - ม ม	- - - ม	- ม - -
- - - สิ้น	- แดน - -	- เห - มันต์	- เอย - -	- - - -	- - พระ พา	- - - รา	- เอย - -

25			
- ม ร ม	- ม - ร	- ม - ม	ฟ ม ร ม
- - สิ้นแดน	- เอย - เห	- มันต์ - เออ	- - - เอย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

2. ร้องร่ายและทอด

ต้นเสียง	1						2
- ร ฟ ม	- - - ร	ม ฟ ม ร	- ม ฟ ม	- ด - ร	- ร ม -	- - ร ม	- ร - ร
- บัดนั้นเอย	- - - บัด	เอย เออ - -	- - นั้น เอย	- เจ็ด - นาง	- นา รี -	- - ผู้ ศรี	- เอย - ใส
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3						4
- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ม ร ด	- ร - ม	- - - ร	- ม - -	- ด - ร	- ร ม -	- - ร ม	- ร - ร
- เออ - -	- บัด - เอย	- - - บัด	- นั้น - -	- เจ็ด - นาง	- นา รี -	- - ผู้ ศรี	- เอย - ใส

ต้นเสียง	5						6
- ร - ด	- ม รด	- - ฟ ม	- ฟ - -	ร ร ด ร	- ร ม -	- - ร ม	- ฟ - ม
- แจ้ง - เหตุ	- พระเสด็จ	- - มา แต่	- ไพร - -	นางดี -ใจ	- เปรมปริ่ม -	- - แล้ว ยิ้ม	-เอ๋ย-พราย
ลูกคู่							
- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	7						8
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ร - ด	- ม รด	- - ฟ ม	- ฟ - -	ร ร ด ร	- ร ม -	- - ร ม	- ฟ - ม
- แจ้ง - เหตุ	- พระเสด็จ	- - มา แต่	- ไพร - -	นางดี - ใจ	- เปรมปริ่ม -	- - แล้ว ยิ้ม	-เอ๋ย-พราย

ร้องทอด

ต้นเสียง	9						10
- - - -	- - - ฟ	-,ล - ม	- ฟ ม ร	- - - -	- ม - ม	- ฟ ล ม	- ทฺ - ม
- - - -	- - - เอิง	- ฮึ - เออ	- อะเออ เอย	- - - -	- ชวน - กัน	- เอิง ฮึ เอย	- อาบ -น้ำ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	11			12	
ร ทฺ –	- - ม ฟ	- ล - ม	ร ทฺ ร ม	- - - ม	ร ทฺ ร ม
- - - -	- - แล้ว ทา	- เอ่ย - แป้ง	- - เอ่อ เออ	- - - -	- - - -
ลูกคู่					
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	13					14	
- ร - ร	- ม ร ม	- - ร ม	- ม - -	- ด - ร	- ร ม -	- - ร ด	- - ร ม
- ชวน - กัน	-เอยอาบ น้ำ	- - แล้ว ทา	- แป้ง - -	- จัด - แจง	- แต่ง ตัว -	- - งาม เฉิด	- - เอ่ยฉาย
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	15					16	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ร - ร	- ม ร ม	- - ร ม	- ม - -	- ด - ร	- ร ม -	- - ร ด	- - ร ม
- ชวน - กัน	- - อาบ น้ำ	- - แล้ว ทา	- แป้ง - -	- จัด - แจง	- แต่ง ตัว -	- - งาม เฉิด	- - เอ่ยฉาย

ต้นเสียง	17					18	
- - ค ม	- ด - ด	- ม ม ร	- ม - -	- ค ม ด	ม ร ม -	- - ม ร	- ร - ม
- - นุ่ง ยก	- ห่ม ตาด -	เอยเดินนาค	- กราย - -	- ผัน - ผาย	- ไป เฝ้า -	- - พระ ภู	- เอ่ย - มี
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	21					22	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ด ม	- ด - ด	- ม ม ร	- ม - -	- ค ม ด	ม ร ม -	- - ม ร	- ร - ม
- - นุ่ง ยก	- ห่ม ตาด -	เอยเดินนาค	- กราย - -	- ผัน - ผาย	- ไป เฝ้า -	- - พระ ภู	- เอ่ย - มี

ต้นเสียง 23

- - ร ร	- ม ม ม	- ร ฟ ม	- ร ม -
- - ผัน ผาย	- - ไป เฝ้า	- เออ - -	- เอย - -
ลูกคู่			
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

3. ร้องโทน

ต้นเสียง 1 2

- - ร ร	- ฟ - -	- - - ร	- ม - -	ฟ ม ม ม	ร ม - -	- - - ร	- ร - -
- - เมื่อ เออ	- เอย - -	- - - เมื่อ	- นั้น - -	พระไชยเชษฐ์	- เอย - -	- - - ฟัง	- คำ - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 3 4

- ทฺ - -	- ร - -	- - ทฺ ร	- ร ม -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ที่ ร่ำ	- ว่า - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ฟ ม ม ม	ร ม - -	- - - ร	- ร - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	พระไชยเชษฐ์	- เอย - -	- - - ฟัง	- คำ - -

ต้นเสียง 5 6

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ทฺ - -	- ร - -	- - ทฺ ร	- ร ม -	- - - ม	- - - -	- ร - ม	- - - ม
- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ที่ ร่ำ	- ว่า - -	- - - เออ	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- - - เอย

ต้นเสียง 7 8

- - - ทฺ	- ร - ม	- ทฺ - ร	- ม - -	- - ม ร	- ม - ม	- - - ร	- ร - -
- - - เห็น	- ท่อน ไม้ -	- ใส่ - พาน	- มา - -	- - พระ ผ่าน	- ฟ้า - เอย	- - - แช่ง	- ขืน - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	9						10
- ทุ - -	- ร - -	- - ร ร	- - ร ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ตะลึง	- - ตะไล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ร	- ม - ม	- - - ร	- ร - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - พระผ่าน	- ฟ้า - เอย	- - - แข็ง	- ขืน - -

ต้นเสียง	11						12
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ทุ - -	- ร - -	- - ร ร	- - ร ม	- - - ม	- - - -	- ร - ม	- - - ม
- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ตะลึง	- - ตะไล	- - - เออ	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- - - เอย

ต้นเสียง	13						14
- ร ทุ ร	- ทุ ร -	- ทุ - ร	- ม - -	- - - ทุ	- ร - -	- ทุ - ร	- ม - -
- เสน่ห์นาง	- เจ็ด คน -	- เช้า - ดล	- จิต - -	- - - เอ่อ	- เอย - -	- เช้า - ดล	- จิต - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	15						16
- - - ทุ	- ร ม -	- ม - ร	- - ร ร	- ทุ - -	- ร - -	- - ทุ ร	- ร ม ม
- - - จะ	- ไม่ พิ -	- เอย - จา	- - รณา	- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ก็ หา	- ไม่ - เออ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	17						18
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ทุ	- ร ม -	- ม - ร	- - ร ร	- ทุ - -	- ร - -	- - ทุ ร	- ร ม -
- - - จะ	- ไม่ พิ -	- เอย - จา	- - รณา	- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ก็ หา	- ไม่ - -

ต้นเสียง	19						20
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ร ร	- ทุ ร ร	- ฟ – ร	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ชิง ชัง	- สุวิญชา	- ร้อง - ว่า	- ไป - -
ลูกคู่							
- - - ม	- - - -	- ร - ม	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เออ	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- - - เอย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	21						22
- - - ทฺ	- ร - -	- ฟ – ร	- ม - -	- - ร ม	- ร ม -	- - - ม	- ร - -
- - - เอ่อ	- เอย - -	- ร้อง - ว่า	- ไป - -	- - จะ เลี้ยง	- มัน เอย -	- - - ไว้	- ใย - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	23					24
- ทฺ - -	- ร - -	- - ร ร	- ม - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ใน ธา	- นี - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ร ม	- ร ม -	- - - ม	- ร - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - จะ เลี้ยง	- มัน เอย -	- - - ไว้	- ใย - -

ต้นเสียง	25						26
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ทฺ - -	- ร - -	- - ร ร	- ม - -	- - - ม	- - - -	- ร - ม	- - - ม
- เอ่อ - -	- เอย - -	- - ใน ธา	- นี - -	- - - เออ	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- - - เอย

4. ร้องโอ้

ต้นเสียง	1						2
- - - -	- - ร ร	ทฺ ร - ร	- ม - -	- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- ล - ม	- ทฺ - ม
- - - -	- - โอ้ว่า	- เมื่อ - เอ่อ	- เออ - -	- - - -	- - เอ่อ เอิง	- - - เอย	- เมื่อ - นั้น
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3						4
ร ทฺ - -	- ทฺ ร ร	- ทฺ - ม	ร ม - -	- - ล ฟ	- ม - ร	- - - ฟ	- ร - -
- - - -	- สุวิญชา	- - - ได้	- ฟัง - -	- - ฮะ เออ	- เอย - นั่ง	- - - ร้อง	- ไห้ - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	5						6
- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	ร ทฺ ร ทฺ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ร ร	ทฺ ร - ร	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - โอ้ว่า	- เมื่อ - เอ่อ	- เออ - -

ต้นเสียง	7						8
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- ล - ม	- ท - ม	ร ท - -	- ท ร ร	- ท - ม	ร ม - -
- - - -	- - เอ่อ เอิง	- - - เอย	- เมื่อ - นั้น	- - - -	- สุวิญชา	- - - ได้	- ฟัง - -

ต้นเสียง	9						10
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	- ม - ร	- - - ฟ	- ร - -	- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	ร ท ร ท
- - - เอย	- - - นั่ง	- - - ร้อง	- ให้ - -	- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -

ต้นเสียง	11						12
- - - -	- ท - ร	- ร - ม	- ม - -	- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- ล - ม	- ท - ร
- - - -	- โศก - ศัลย์	- รัน - ทด	- เออ - -	- - - -	- - เอ่อ เอย	- ส(ะ) - เอย	-(ห)ลด- ใจ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	13						14
- ท - -	- ร - ร	- ท – ร	- ม - -	- - ล ฟ	- ม - ร	- - - ร	ม ร - -
- - - -	- ทราม - วัย	- - - ไม่	- เป็น - -	- - ฮะ เออ	- เอย - สม	- - - ประ	- ดี - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	15						16
- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	- ร - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ท - ร	- ร - ม	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- โศก - ศัลย์	- รัน - ทด	- เออ - -

ต้นเสียง	17						18
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- ล - ม	- ท - ร	- ท - -	- ร - ร	- ท – ร	- ม - -
- - - -	- - เอ่อ เอย	- ส(ะ) - เอย	-(ห)ลด- ใจ	- - - -	- ทราม - วัย	- - - ไม่	- เป็น - -

ต้นเสียง	19						20
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ล ฟ	- ม - ร	- - - ร	ม ร - -	- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	ร ท ร ท
- - ฮะ เออ	- เอย - สม	- - - ประ	- ดี - -	- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -

ต้นเสียง	21					22	
- - - -	- ร - ท	- ร ฟ ร	- ม - -	- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- - ม	- ร ท ท
- - - -	- ดัง - หนึ่ง	- จะพินาศ	- เออ - -	- - - -	- - เอ่อ เอย	- ลง - เอย	- ขาด - จิต
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	23					24	
- - - -	- ท ร ท	- - - ร	- ฟ ม -	- - ล ฟ	- ม - ร	- - - ร	ฟ ท - ร
- - - -	- สุด - สิ้น	- - - ชี	- วิต - -	- - ฮะ เออ	- เอย - ลง	- - - กับ	- ที่ - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	25					26	
- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	- ร - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - ท	- ร ฟ ร	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ดัง - หนึ่ง	- จะพินาศ	- เออ - -

ต้นเสียง	27						28	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่								
- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- ฟ - ม	- ร ท ท	- - - -	- ท ร ท	- - - ร	- ฟ ม -	
- - - -	- - เอ่อ เอย	- ลง - เอย	- ขาด - จิต	- - - -	- สุด - สิ้น	- - - ชี	- วิต - -	

ต้นเสียง	29						30	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่								
- - ล ฟ	- ม - ร	- - - ร	ฟ ท - ร	- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	- ร – ท	
- - ฮะ เออ	- เอย - ลง	- - - กับ	- ที่ - -	- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -	

ต้นเสียง 31 32

- - - -	- ร - ร	ท ร - ร	- ม - -	- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- - ล ม	- ทฺ - ร
- - - -	- นาง - เช้า	- กอด -บาท	- เออ - -	- - - -	- - เอ่อ เอย	- - พระ เอย	- สา - มี
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 33 34

- - - -	- ทฺ ม ร	- - - ม	- ม - ร	- - ล ฟ	- ม - ร	- - - ม	ฟ ร - -
- - - -	- โศ - กี	- - - ครวญ	- คร่ำ - -	- - ฮะ เออ	- เอย - แล้ว	- - - ร่ำ	- ไร - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 35 36

- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	- ร - ทฺ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - ร	ทฺ ร - ร	- ม - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- นาง - เช้า	- กอด - บาท	- เออ - -

ต้นเสียง 37 38

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ฟ ม ร	- - ร ฟ	- - ล ม	- ท - ร	- - - -	- ทฺ ม ร	- - - ม	- ม - ร
- - - -	- - เอ่อ เอย	- - พระ เอย	- สา - มี	- - - -	- โศ - กี	- - - ครวญ	- คร่ำ - -

ต้นเสียง 39 40

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ม ล ฟ	- ม - ร	- - - ม	ฟ ร - -	- ร - -	- - - -	- ฟ - ม	- ร - ทฺ
- - ฮะ เออ	- เอย - แล้ว	- - - ร่ำ	- ไร - -	- เออ - -	- - - -	- เอิง - เออ	- - - -

ต้นเสียง 41 42

- - ร ม	- - ร ท	- - ร ม	ทฺ ฟ - ม	- ร - ม	- - - -	- - - -	- ม ม ร
- - โศ กี	- -ครวญคร่ำ	- - แล้วร่ำ	- เอ่ย - ไร	- เออ - -	- - - -	- - - -	- เอยเยอเออ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง					43
ม ร ท ร	- - - -	- ม ร ท	ร ม - -	- - - -	- - ร ม
- - - -	- - - -	- ยะเออเอ่อ	เอ่อเอิง - -	- - - -	- - - เอย
ลูกคู่					
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

5. ร้องฉุยฉาย

ต้นเสียง		1					2
- - - ท	- - - ท	- - - ร	ฟ ร ฟ ม	- - - ฟ	- - - ท	- - - ท	- ร - ม
- - - เอิง	- - - เอย	- - - ฉุย	- ฉาย - เอย	- - - เยื้อง	- - - ย่าง	- - - ช่าง	-กรีด-กราย
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		3					4
- - ร ท	- - ร ม	- - ร ม	- ฟ - ฟ	- - ม ม	- ร - ท	- - - ม	- ร - ม
- -กระเดียด	- - กระทาย	- - จะ ไป	- ท้าย - วัด	- - จะ ไป	- ขอ – ข้าว	- - - ตา	- หลวง - ชี
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		5					6
- - ร ท	- - ร ม	- ร ท ร	- ท ร ท	- - ม ร	- ร ม -	- ร - ม	- ท ร ท
- - ตา หลวง	- - แก ตี	- ตี ด้วย ตา	- (ก็) ลปัตร	- - กินหมาก	- ปาก แดง -	- หยิบ - แป้ง	- ขึ้นมาผัด
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		7					8
- - ร ท	- - ร ม	- - ร ฟ	- ฟ - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - น่า กอด	- - น่า รัด	- - เจ้า ฉุย	- ฉาย - เอย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - ท	- - - ร	ฟ ร ฟ ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เอิง	- - - เอย	- - - ฉุย	- ฉาย -เอย

ต้นเสียง		9					10
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	- - - ท	- - - ท	- ร - ม	- - ร ท	- - ร ม	- - ร ม	- ฟ - ฟ
- - - เยื้อง	- - - ย่าง	- - - ช่าง	- กรีด-กราย	- -กระเดียด	- - กระทาย	- - จะ ไป	- ท้าย -วัด

ต้นเสียง	11						12
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ม ม	- ร - ทฺ	- - - ม	- ร - ม	- - ร ทฺ	- - ร ม	- ร ทฺ ร	- ทฺ ร ทฺ
- - จะ ไป	- ขอ – ข้าว	- - - ตา	- หลวง - ชี	- - ตา หลวง	- - แก ตี	- ตี ด้วย ตา	- (ก็) ลปัตร

ต้นเสียง	13						14
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - ม ร	- ร ม -	- ร - ม	- ทฺ ร ทฺ	- - ร ทฺ	- - ร ม	- - ร ฟ	- ฟ - ร
- - กินหมาก	- ปาก แดง -	- หยิบ -แป้ง	- ชิ้น มา ผัด	- - น่า กอด	- - น่า รัด	- - เจ้า ฉุย	- ฉาย -เอย

6. ร้องกล่อม

ต้นเสียง	1						2
- - - ทฺ	- - ลุ ร	- - - ฟ	- ล - ม	- - - ฟ	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ
- - - เจ้า	- - จง นอน	- - - เสีย	- - - เถิด	- - - เออ	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3						4
- - ม ล	- - - -	- ทฺ - ร	ฟ ม ร ร	- ม - -	- - - -	- - ร ม	ฟ ม ร ร
- - - -	- - - -	- แม่ - จะ	- - - กล่อม	- เออ -	- - - -	- - เจ้างาม	- - ละม่อม
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	5						6
- ทฺ ร ทฺ	ลุ ฟ ลุ ทฺ	- - - ร	- ม - -	- ฟ ม ร	- - - -	- ร - ฟ	- ฟ ร ม
- - เออ -	- - - -	- - - จะ	- ไกว - -	- เออ - -	- - - -	- จะ - ไกว	- ให้ - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	7						8
- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ทฺ ร	- ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทฺ	- - ลุ ร	- - - ฟ	- ล - ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - เจ้า	- - จง นอน	- - - เสีย	- - - เถิด

ต้นเสียง 9 10

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ฟ	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ	- - ม ล	- - - -	- ท - ร	ฟ ม ร ร
- - - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- แม่ - จะ	- - - กล่อม

ต้นเสียง 11 12

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ม - -	- - - -	- - ร ม	ฟ ม ร ร	- ท ร ท	ล ฟ ล ท	- - - ร	- ม - -
- เออ -	- - - -	- - เจ้างาม	- - ละม่อม	- - เออ -	- - - -	- - - จะ	- ไกว - -

ต้นเสียง 13 14

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ฟ ม ร	- - - -	- ร - ฟ	- ฟ ร ม	- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ท ร	- ร - -
- เออ - -	- - - -	- จะ - ไกว	- ให้ - -	- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 15 16

- - - ท	- - ล ร	- - - ฟ	- - - ฟ	- ร - ฟ	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ
- - - ขวัญ	- - อ่อน	- - - อย่า	- - - อ้อน	- - - เออ	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 17 18

- - ม ล	- - - -	- - - ม	ฟ ม - ม	- - - -	- - - ร	- ม ฟ ม	ร ร - ท
- - - -	- - - -	- - - อา	- - - ลัย	- - - -	- - - หลับ	- เออ - -	- ไป - เออ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 19 20

- - ร ท	ล ฟ ล ท	- - - ร	- ม - ม	- - - -	- ฟ ม ร	- - - ร	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	- - - เถิด	- พ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - อย่า	- โ ค - กา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	21						22
- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ท ร	- ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - ล ร	- - - ฟ	- - - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ขวัญ	- - อ่อน	- - - อย่า	- - - อ้อน

ต้นเสียง	23						24
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ร - ฟ	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ	- - ม ล	- - - -	- - - ม	ฟ ม - ม
- - - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - อา	- - - ลัย

ต้นเสียง	25						26
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - ร	- ม ฟ ม	ร ร - ท	- - ร ท	ล ฟ ล ท	- - - ร	- ม - ม
- - - -	- - - หลับ	- เออ - -	- ไป - เออ	- - - -	- - - -	- - - เถิด	- พ่อ - เออ

ต้นเสียง	27						28
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ฟ ม ร	- - - ร	- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ท ร	- ร - -
- - - -	- - - -	- - - อย่า	- โส - กา	- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	29						30	
- - - ท	- ล - ร	- - - ม	- ร ม ฟ	- - - -	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ	
- - - แม่	- - - ลูก	- - - มี	- - - กรรม	- - - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	
ลูกคู่								
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	

ต้นเสียง	31						32
- - ม ล	- - - -	- ท - ร	ฟ ม ร ร	- ม - -	- - - ร	ม ฟ ม ร	- - - ร
- - - -	- - - -	- แสน - ลำ	- - - บาก	- - - -	- - - ตก	เออ - - -	- - - ยาก
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 33 34

- ทฺ ร ทฺ	ล ฟ ลฺ ทฺ	- - - ร	- ร - ม	- ฟ ม ร	- - - -	- ร - -	- ฟ - ม
- - เออ -	- - - -	- - - นอน	- หลับ - เออ	- - - -	- - - -	- กับ - -	- เปล - ผ้า
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 35 36

- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ท ร	- ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- ลฺ - ร	- - - ม	- ร ม ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - แม่	- - - ลูก	- - - มี	- - - กรรม

ต้นเสียง 37 38

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ	- - ม ล	- - - -	- ทฺ - ร	ฟ ม ร ร
- - - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- แสน - ลำ	- - - บาก

ต้นเสียง 39 40

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ม - -	- - - ร	ม ฟ ม ร	- - - ร	- ทฺ ร ทฺ	ล ฟ ลฺ ทฺ	- - - ร	- ร - ม
- - - -	- - - ตก	เออ - - -	- - - ยาก	- - เออ -	- - - -	- - - นอน	- หลับ- เออ

ต้นเสียง 41 42

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- ฟ ม ร	- - - -	- ร - -	- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ทฺ ร	- ร - -
- - - -	- - - -	- กับ - -	- เปล - ผ้า	- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 43 44

- - - ทฺ	- ลฺ - ร	- - - ม	- ร ม ฟ	- - -	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ
- - - แม่	- - - อยู่	- - - เวียง	- - - วัง	- - - -	- - - -	- เออ - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 45 46

- - ม ล	- - - -	- ท - ร	ฟ ม ร ร	- - - -	- - - -	- - ร ร	ม ฟ ม ร
- - - -	- - - -	- กับ - บิ	- - - ดา	- - - -	- - - -	- - จะ ไส	- - - ยา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 47 48

- ท ร ท	ล ฟ ล ท	- - - ร	- ม - -	- - - -	- ฟ ม ร	- - - ร	- ฟ - ม
- - เออ -	- - - -	- - - อู่	- ทอง - -	- - - -	- เออ - -	- - - รอง	- - - องค์
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 49 50

- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ท ร	- ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- ล - ร	- - - ม	- ร ม ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - แม่	- - - อยู่	- - - เวียง	- - - วัง

ต้นเสียง 51 52

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - -	- - - -	- ฟ ม ร	- - ม ฟ	- - ม ล	- - - -	- ท - ร	ฟ ม ร ร
- - - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- กับ - บิ	- - - ดา

ต้นเสียง 53 54

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ร ร	ม ฟ ม ร	- ท ร ท	ล ฟ ล ท	- - - ร	- ม - -
- - - -	- - - -	- - จะ ไส	- - - ยา	- - เออ -	- - - -	- - - อู่	- ทอง - -

ต้นเสียง 55 56

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ฟ ม ร	- - - ร	- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ ม ร	- - ท ร	- ร - -
- - - -	- เออ - -	- - - รอง	- - - องค์	- เอ่อ - เออ	- - - -	- - - -	- - - -

7. ร้องทรงม้า

ต้นเสียง		1					2
- ร ทฺ ร	- ฟ - -	- ม ร ม	- ฟ ม ร	- - - -	- ม ร ทฺ	- - ลฺ ร	- ทฺ - -
- ครั้นมาถึง	- เอย - -	- จึงประ ทับ	-เออเฮอเออ	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		3					4
- ร - -	- - ร ล	- - - ฟ	- ม - -	- - - -	- ร ร ฟ	- - - -	- ฟ - ทฺ
- - - -	- - เอา ม้า	- - - ทรง	- เอย - -	- - - -	- เสด็จ ลง	- - - -	- เกย -แก้ว
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง		5					6
- - - ร	- - ม ฟ	ม ร - ร	- ฟ - ม	ฟ ม - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เอ่อ	- - เฮอ เออ	- เอย - ม	- ณี - ศรี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ร ฟ	- - - -	- ฟ - ทฺ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - เสด็จ ลง	- - - -	- เกย -แก้ว

ต้นเสียง		7					8
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ร	- - ม ฟ	ม ร - ร	- ฟ - ม	ฟ ม - -	- ฟ ม ล	- - - -	- ร ทฺ ม
- - - เอ่อ	- - เฮอ เออ	- เอย - ม	- ณี - ศรี	- - - -	- เออเอ่อเอย	- - - -	- เจ้า - เอย

ต้นเสียง		9	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- ล - ฟ	- ม - ม	ร ทฺ - -	- - - -
- เอ่ย - นะ	- น้อง - เออ	- เอ่ย - -	- - - -

ต้นเสียง		10					11
- ม ร ฟ	- ฟ - -	- ร ม ม	- ฟ ม ร	- - - -	- ม ร ทฺ	- - ลฺ ร	- ทฺ - -
- พอสิ้นแสง	- เอย - -	- สุ ริ ยา	-เออเฮอเอ่อ	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	12						13
- ร - -	- - ร ฟ	- - - ฟ	- ม - -	- - - -	- ร ฟ ฟ	- - - -	- ม - ทฺ
- - - -	- - อัน รา	- - - ตรี	- เอย - -	- - - -	- จรลี	- - - -	- เยี้อง-ย่าง
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	14					15	
- - - ร	- - ม ฟ	ม ร - ร	- ฟ - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เอ่อ	- - เฮอ เออ	- เอย - เข้า	- วัง - ใน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ฟ ฟ	- - - -	- ม - ทฺ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - จรลี	- - - -	- เยี้อง-ย่าง

ต้นเสียง	16					17	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - ร	- - ม ฟ	ม ร - ร	- ฟ - ม	- - - -	- ฟ ม ล	- - - -	- ร ทฺ ม
- - - เอ่อ	- - เฮอ เออ	- เอย - เข้า	- วัง - ใน	- - - -	- เออเอ่อเอย	- - - -	- เจ้า - เอย

ต้นเสียง	18						19	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ม ฟ	- ฟ - -	- ร - ม	- ฟ ม ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- จรลี	- เอย - -	- เยี้อง - ย่าง	- เออ - เอย
ลูกคู่								
- ล - ฟ	- ม - ม	ร ทฺ - -		- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- เอ๋ย - นะ	- น้อง - เออ	- เอ่ย - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	20		
- - - -	- ม ร ทฺ	- ลฺ - ร	- - - ร
- - - -	- ฮะเออ เออ	- - - เอย	- - - -
ลูกคู่			
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

8. ร้องชะเอิงเอย

ต้นเสียง		1					2
- - ม ม	- ด ร ด	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ด - ฟ	- - - -	- - - -
- - จึง ว่า	- ก็ เมื่อ เอ่ย	- - - -	- - - -	- - - แล้ว	- เมื่อ - นั้น	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ม ฟ	ม ฟ ล ม	- - - -	- - - -	- ฟ ม ด	- - - ด
- - - -	- - - -	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - -	- - - -	- ฉะ เออ เอิง	- - - เอย

ต้นเสียง		3					4
- ลุ - ด	- ม - ทุ	- - - -	- - - -	- - - ฟุ	- ทุ ลุ ฟุ	- - - -	- - - -
- เจ็ด - นาง	- นั่ง - ฟัง	- - - -	- - - -	- - - อยู่	- ก็ ใน ม่าน	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ลุ ด	- ม - ทุ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ ม ม
- - - -	- - - -	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - -	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- ฮีเอิง เอย

ต้นเสียง		5			6
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่					
- ลุ - ด	- ม - ทุ	- - ลุ ด	- ม - ทุ	- - - ฟุ	- ล - ฟ
- เจ็ด - นาง	- นั่ง - ฟัง	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - อยู่	- ใน - ม่าน

ต้นเสียง		7					8
- ด ม ด	- ม - ฟ	- ม - -	- - - -	- - - ม	- ฟ - ม	- - - -	- - - -
- ได้ ยิน สี่	- พี่ - เลี้ยง	- - - -	- - - -	- - - ทูล	- ทัด - ทาน	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ม ฟ	ม ฟ ล ม	- - - -	- - - -	- ฟ ม ด	- - - ด
- - - -	- - - -	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - -	- - - -	- ฉะ เออ เอิง	- - - เอย

ต้นเสียง		9					10
- ด - ม	- ด - ลุ	- ทุ - -	- - - -	- - - ฟุ	- ทุ ฟุ ลุ	- - - -	- - - -
- ว่า - ชาน	- เป็น -แบบ	- - - -	- - - -	- - - ก็	- นะ แสบ ใจ	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ลุ ด	- ม - ทุ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ ม ม
- - - -	- - - -	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - -	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- ฮีเอิงเอย

ต้นเสียง		11			12
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่					
- ด - ม	- ด - ลุ	- ทุ ลุ ด	- ม - ทุ	- - - ฟุ	- ทุ ฟุ ลุ
- ว่า - ชาน	- เป็น -แบบ	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - ก็	- นะ แสบ ใจ

ต้นเสียง	13						14
- ม ม ด	- ม - ฟ	- ม - -	- - - -	- - - ด	ฟ ม - ม	- - - -	- - - -
- จะ นิ่ง อยู่	- ดู - เห็น	- - - -	- - - -	- - - จะ	(นะ)เป็นรอง	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ม ฟ	ม ฟ ล ม	- - - -	- - - -	- ฟ ม ด	- - - ด
- - - -	- - - -	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - -	- - - -	- ฉะ เออ เอิง	- - - เอย

ต้นเสียง	15						16
- ด ล ด	- ม - ทุ	- - - -	- - - -	- - - ทุ	- ฟุ - ลุ	- - - -	- - - -
-ชวนกันเผย	- ม่าน -ทอง	- - - -	- - - -	- - - ฉ	- ลอง - ไข	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - ลุ ด	- ม - ทุ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ ม ม
- - - -	- - - -	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - -	- - - -	- เอ่อ - เอิง	- ฮีเอิงเอย

ต้นเสียง	17					18
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
ลูกคู่						
- ด ลุ ด	- ม - ทุ	- - ลุ ด	- ม - ทุ	- - - ทุ	- ฟุ - ลุ	
-ชวนกันเผย	- ม่าน -ทอง	- - ฉะ เออ	- เอิง - เอย	- - - ฉ	- ลอง - ไข	

9. ร้องทำนองพิเศษ

ต้นเสียง	1						2
- - - -	- - ร ม	- - - -	- ร - ม	- - ร ฟ	- ล - ม	- - ร ฟ	- ล - ม
- - - -	- - เมื่อ เอย	- - - -	- เมื่อ - เอย	- - และ เมื่อ	- เอ่ย - นั่น	- - และเมื่อ	- เอ่ย -นั่น
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง	3						4
- ฟ ม ร	- - - -	- ทุ ร ม	ฟ ม ร ท	- - - -	- ร ร ร	- ฟ - ม	- ร ร ท
- เออ - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -	- ไชยเชษฐ์	- เอิง - เอย	- ไชยเชษฐ์
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 5 6

- - - -	- ชุ ชุ ลุ	- ร - ทุ	- - ลุ ทุ	- ร - -	- ชุ - ทุ	- ลุ - ทุ	ลุ ชุ - -
- - - -	- ไชยเชษฐ์	- ผัน - แปร	- - (ละน้อง)	- เออ - -	-เอย-เหลียว	- แล - หา	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 7 8

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ร ร ร	- ฟ - ม	- ร ร ทุ	- - - -	- ช ช ล	- ร - ทุ	- - ลุ ทุ
- - - -	- ไชยเชษฐ์	- เอิง - เอย	- ไชยเชษฐ์	- - - -	- ไชยเชษฐ์	- ผัน - แปร	- - (ละน้อง)

ต้นเสียง 9

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- ร - -	- ชุ - ทุ	- ลุ - ทุ	ลุ ชุ - -
- เอย - -	-เอย-เหลียว	- แล - หา	- - - -

ต้นเสียง 10 11

- - - ม	- - ร ม	- - - -	- ร - ม	- - ร ฟ	- ล - ม	- - ร ฟ	- ล - ม
- - - เห็น	- - โฉม งาม	- - - -	- เดิน - ตาม	- - หลัง วิ	- เอ่ย - พา	- - หลัง วิ	- เอ่ย - พา
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 12 13

- ฟ ม ร	- - - -	- ทุ ร ม	ฟ ม ร ทุ	- - - -	- ร ร ร	- ฟ - ม	- ทุ ทุ ทุ
- เออ - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -	- ให้ คืน คิด	- เอิง - เอย	- ให้คืนคิด
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 14 15

- - - -	- ชุ ชุ ลุ	- ร - ทุ	- - ลุ ทุ	- ร - -	- ชุ - ทุ	- ลุ - ชุ	- - - -
- - - -	- ให้ คืน คิด	- เมต - ตา	- - (ละน้อง)	- เออ - -	- เอย -โศ	- กา - ลัย	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 16 17

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ร ร ร	- ฟ - ม	- ท ท ท	- - - -	- ซ ซ ล	- ร - ท	- - ล ท
- - - -	- ให้ คืน คิด	- เอิง - เอย	- ให้ คืน คิด	- - - -	- ให้ คืน คิด	- เมต - ตา	- - (ละน้อง)

ต้นเสียง 18

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- ร - -	- ซ - ท	- ล - ซ	- - - -
- เออ - -	- เอย -โต	- กา - ลัย	- - - -

ต้นเสียง 19 20

- - ร ม	- - ร ม	- - - -	- - ร ม	- - ร ฟ	- ล - ม	- - ร ฟ	- ล - ม
- - ความ รัก	- - หักห้าม	- - - -	- - หัก ห้าม	- - โม โห	- เอ่ย - หาย	- - โม โห	- เอ่ย -หาย
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 21 22

- ฟ ม ร	- - - -	- ท ร ม	ฟ ม ร ท	- - - -	- ร ร ร	- ฟ - ม	- ร ร ท
- เออ - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -	-แสนเสียดาย	- เอิง - เอย	-แสนเสียดาย
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 23 24

- - - -	- ซ ซ ล	- ร - ท	- - ล ท	- ร - -	- ซ - ท	- ล - ท	ล ช - -
- - - -	-แสนเสียดาย	- ไม่ - กลั่น	- - (ละน้อง)	- เออ - -	- เอย -น้ำ	- ตา -ได้	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 25 26

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- ร ร ร	- ฟ - ม	- ร ร ท	- - - -	- ซ ซ ล	- ร - ท	- - ล ท
- - - -	-แสนเสียดาย	- เอิง - เอย	-แสนเสียดาย	- - - -	-แสนเสียดาย	- ไม่ - กลั่น	- - (ละน้อง)

ต้นเสียง 27

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- ร - -	- ช - ท	- ล - ท	ล ช - -
- เออ - -	- เอย -น้ำ	- ตา -ได้	- - - -

ต้นเสียง 28 29

- - ร ม	- - ร ม	- - - -	- ร – ม	- - ร ฟ	- ล - ม	- - ร ฟ	- ล - ม
- - นี่ เนื้อ	- - ว่า เวร	- - - -	- ว่า - กรรม	- - ได้ ทำ	- เอ่ย - ไว้	- - ได้ ทำ	- เอ่ย - ไว้
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 30 31

- ฟ ม ร	- - - -	- ท ร ม	ฟ ม ร ท	- - - -	ร ร- ร	- ฟ - ม	ร ท - ท
- เออ - -	- - - -	- เออ - -	- - - -	- - - -	จึงเกิด -เข็ญ	- เอิง - เอย	จึงเกิด - เข็ญ
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 32 33

- - - -	ช ช - ล	- ร - ท	- - ล ท	- ร - -	- ช - ท	- ล - ช	- - - -
- - - -	จึงเกิด -เข็ญ	- เป็น - ไป	- - (ละน้อง)	- เออ - -	- เอย -ถึง	- เพียง - นี้	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ต้นเสียง 34 35

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่							
- - - -	ร ร- ร	- ฟ - ม	ร ท - ท	- - - -	ช ช - ล	- ร - ท	- - ล ท
- - - -	จึงเกิด -เข็ญ	- เอิง - เอย	จึงเกิด -เข็ญ	- - - -	จึงเกิด -เข็ญ	- เป็น - ไป	- - (ละน้อง)

ต้นเสียง 36

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่			
- ร - -	- ช - ท	- ล - ช	- - - -
- เออ - -	- เอย - ถึง	- เพียง - นี้	- - - -

ภาคผนวก ข

บทละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย เรื่อง ไชยเชษฐ์ ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

บทละครเท่งตุ๊ก คณะส.บัวน้อย เรื่อง ไชยเชษฐ์

ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกซับไล่

ปรับปรุงจาก

บทละครนอก พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 2

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

ถอนบท

⊙ เมื่อนั้น องค์พระไชยเชษฐ์เรืองศรี
แต่มาอยู่ป่าพนาลี ได้เจ็ดราตรีทิวาวัน
ให้หมอเฒ่าเอาช้าไปเที่ยวดัน ทุกตำบลโป่งป่าพนาสันต์
ไม่ประสบพบช้างตัวสำคัญ จนสิ้นแดนเหมันต์พารา
เมื่อพระมเหสีจะมีเหตุ เขม่นนัยน์เนตรทั้งซ้ายขวา
พระทอดถอนหฤทัยไปมา หวนรำลึกตรึกตราถึงเวียงวัง
สงสารสุวิญชาโฉมศรี เทวีมีครรภ์อยู่ข้างหลัง
จะประสูติลูกแก้วแล้วหรือยัง ไม่มีที่หวังที่ไว้ใจ
นางก็ไร้สุริย์วงศ์พงศ์เผ่า ใครจะเอาใจดูหูใส่
จำจะเลิกพหลพลไกร กลับคืนเข้าไปยังพารา

ฯ 10 คำ ฯ เจรจา

ร่าย

⊙ คิดพลางท่างสั่งเสนี จงตระเตรียมโยธีทั้งซ้ายขวา
เร่งรัดผูกช้างผูกม้า จะคืนเข้าพาราเวลานี้

ฯ ๒ คำ ฯ เจรจา

ร่าย

⊙ บัดนั้น เสนารับสั่งใส่เกศี
ออกมาจัดกันทันที พร้อมเสด็จดังมีพระบัญชา

ฯ ๒ คำ ฯ เจรจา

ร่าย

⊙ เมื่อนั้น องค์พระไชยเชษฐ์ก็หรรษา
จึงสระสรงทรงเครื่องสุคนธา ทรงมหาภูษิตพรายพรรณ
ครั้นเสร็จเสด็จขบทจร ขึ้นทรงอัสดรผายผัน
ให้ยกพวกพลช้างดั้งกัน คืนเข้าเหมันต์ธานี

ฯ ๔ คำ ฯ เชิด

ทรงม้า

⊙ ครั้นถึงจึงประทับม้าทรง เสด็จลงเกยแก้วมณีศรี
พอสิ้นแสงสนธยาราตรี จรลีเข้ายังวังใน

ฯ ๒ คำ ฯ เสมอ

ร่าย

⊙ เมื่อนั้น เจ็ดนางนารีศรีใส
แจ้งเหตุว่าเสด็จมาแต่ไพร ดีใจเปรมปรีมยิ้มพราย

ฯ ๒ คำ ฯ

ทอด

ชวนกันอาบน้ำทาแป้ง จัดแจงแต่งตัวเฉิดฉาย

เจรจา

นุ่งยกห่มตาดนาดกราย ผันผายไปเฝ้าพระภูมี
ครั้นถึงจึงคลานเข้าไปเฝ้า บังคมไทธิราชอนาถา
คอยสดับรับสั่งพระบัญชา นางก็เป่ามนตราของนารี

ฯ ๔ คำ ฯ

ร่าย

⊙ เมื่อนั้น องค์พระไชยเชษฐ์เรืองศรี
เห็นนางสาวสรรค์มาอัญชลี จึงปราศรัยนารีทั้งเจ็ดคน
พี่จากน้องไปคลองคชสาร ทรมานนอนป่าพนาสณฑ์
เช้าค่ำรำลึกถึงนฤมล เจ้าอยู่ดีทุกคนหรือฉันใด
อันนางสุวิญชานงเยาว์ พี่ฝากฝังให้เจ้าเอาใจใส่
ครรภ์นางก็แก่แต่วันไป เป็นไฉนคลอดลูกแล้วหรือยัง

ฯ ๖ คำ ฯ

โทน

⊙ เมื่อนั้น เจ็ดนางทูลไปดังใจหวัง
ข้าทุกข์แทนนฤมลพันกำลัง เป็นธุระระวังนั่งรำพึง
พอวันหนึ่งนางคลอดโอรสา ก่อนหน้าพระเสด็จเข้ามาถึง
รูปร่างพริ้งพร้อมดังกล่อมกลึง งามแม้นเหมือนหนึ่งเทวดา

ฯ ๔ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น พระไชยเชษฐ์ฟังคำที่ร่ำว่า
เห็นทั้งท่อนไม้ใส่พานมา ผ่านฟ้านิ่งอึ้งตะลึงตะไล
เสน่ห์นางเจ็ดคนเข้าดลจิต จะทันพิจารณาก็หาไม่
ให้ซิงซังสวิญชาแล้วว่าไป จะเลี้ยงไว้ทำไมในธานี
ว่าพลางทางขยับจับพระขรรค์ หมายจะไปห้ำหั่นบั่นเกศี
ลงจากแท่นแดนไจจรลี เจ็ดนารีก็ตามไป

ฯ ๖ คำ ฯ เชิด

ร่าย

⊙ ครั้นถึงจึงเห็นนางสุวิญชา ยิ่งโกรธาหุนหันหมั่นไส้
กระทืบบาทกึกก้องทั้งห้องใน ชี้หน้าว่าไปกับนงลักษณ์
เสียแรงเราซุบเลี้ยงถึงเพียงนี้ ควรหรือมีลูกอ่อนเป็นท่อนสัก

ให้อับอายขายหน้านักหนานัก
แม้นเลี้ยงไว้ในเมืองจะเลื่องลือ
ชอบแต่สังหารผลาญชีวี

สิ้นรักใคร่กันแล้ววันนี้
ขึ้นชื่อว่าเป็นเมียเสียศักดิ์ศรี
ภูมีฮึดฮัดขัดแค้นใจ

ฯ ๖ คำ ฯ เชิดฉิ่ง โอด

โอ้

⊙ เมื่อนั้น

กันแสงพลางทางทูลภูวไนย
เมื่อแรกเจ็บท้องร้องครวญคราง
แล้วขับไล่ข้าไทมิให้ดู
นางว่าข้าไม่เคยจะคลอดลูก
เมื่อแรกประสูติพระโอรส
บัดนี้ลูกอ่อนเป็นท่อนไม้
พระองค์จงคิดดูเล่ห์กล
เมื่อฟังคำข้างเดียวมาเกรี้ยวโกรธ
เมียจะผินพักตราไปหาใคร

สุวิญชาตัวสั่นให้หวั่นไหว
เขาจะคิดอย่างไรเมียไม่รู้
เจ็ดนางเข้ามานั่งหนุนหลังอยู่
เมียไม่รู้ทันเท่าเขาคิดคด
เอาผ้าผูกพันตาเสียมืดหมด
เสียงร้องปรากฏเหมือนเสียงคน
เพราะเขาปิดตาไว้ไม่เห็นหน
ลูกคนใครห่อนเป็นท่อนไม้
จะลงโทษน้องรักให้ตักษัย
ร่ำพลางสะอื้นไห้อยู่ไปมา

ฯ ๑๐ คำ ฯ โอด

โทน

⊙ เมื่อนั้น

เหม่เหม่ดูดู่สุวิญชา
ยักเยื้องพูดจาสารพัด
เมื่อลูกเป็นท่อนไม้ไอ้กะโต
เจ็ดนางรักเจ้าเรารู้แจ้ง
อย่าพักทำกำสรดระทดระทวย
ว่าพลางทางเรียกเสนา
จงเอาตัวสุวิญชากาลี

พระไชยเชษฐ์ฟังคำจึงซ้ำว่า
ยังขืนกลับมาว่าเขาพาโล
เจ้าสำบัดสำนวนกวนโมโห
ข้ามิใช่ชายโง่จะงงงวย
ว่าเขาแกล้งใส่ไคล้ไม่เห็นด้วย
จะมอดม้วยไม่ทันรุ่งพรุ่งนี้
ใครอยู่บ้างข้างหน้าเข้ามานี่
ไปประหารชีวิตให้วายปราณ

ฯ ๘ คำ ฯ

โทน

⊙ บัดนั้น

เข้าผูกรัดมัดมือเยาวมาลย์

เสนาคำนับรับบรรหาร
รนรานรีบมาหาช้าไม่

ฯ ๒ คำ ฯ

โอ้

⊙ เมื่อนั้น

เหลียวดูภัสดาแล้วจาบัลย์

สุวิญชาตระหนกอกสั่น
ครวญคร่ำรำพันวิงวอน

ฯ ๒ คำ ฯ

โอ้

⊙ โอ้ว่าพระองค์ทรงเดช
พระจะให้ห้ำหั่นบั่นรอน
ช่างเชื่อแต่เจ็ดนางไปข้างเดียว

โปรดเกศหยุดยั้งมั่งก่อน
โทษกรณ์น้องนี้ไม่มีเลย
ไม่แลเหลียวดูมั่งนั่งนิ่งเฉย

แต่ก่อนร่อนชะไรก็ไม่เคย
นางวิ่งเข้ากอดบาทภัสดา
เสนาเข้าคร่าเอาตัวไป

อกเอ๋ยน้องคิดเห็นผิดใจ
ขอโทษกรณ์วอนแล้วกราบไหว้
อรไทครวญคร่ำร่ำโศกา

ฯ ๖ คำ ฯ โอด เชิด

ร่าย

⊙ ครั้นออกมานอกทวารวัง
นางร้องเรียกไปมิได้ช้า

พอเห็นพี่เลี้ยงนั่งอยู่พร้อมหน้า
เชษฐาโปรดด้วยช่วยน้องไว้

ฯ ๒ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ บัดนั้น
เห็นเขาจูงสุวิญชาพาไป
พวกเสนาว่าหลีกไปให้พ้น
พระพี่เลี้ยงซิงไว้ไม่ละวาง

สี่พี่เลี้ยงย่างเหย่าเข้ามาใกล้
ตกใจตัวสั่นเข้ากั้นกาง
ต่างคนฮึดอัดขัดขวาง
แล้วถามว่าโทษนางเป็นอย่างไร

ฯ ๔ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ ครั้นรู้แน่ตระหนักประจักษ์ความ
ถ้าแม้นขืนฆ่าฟันให้บรรลัย
ท่านจงหยุดยั้งรั้งรอ
มิให้ม้วยมอดวอดวาย

จึงห้ามเสนาว่าไม่ได้
นานไปเราร่อยจะพลอยตาย
ข้าจะไปทูลขอนางโฉมฉาย
ว่าแล้วสี่นายจรลี

ฯ ๔ คำ ฯ เชิด

ร่าย

⊙ ครั้นถึงจึงคลานเข้าไปเฝ้า
กราบทูลไปพลันทันที
ธรรมดาลูกอ่อนเป็นท่อนไม้
แต่เพียงนี้มิรู้ดูเอา
ธรรมดาเมียหลวงกับเมียน้อย
ช่างไม่ตรองตรึกให้ลึกซึ้ง
ล้วนเหล่าริษยาเป็นอารมณ์
ทั้งเล่ห์กลกระทำยำเยีย
ถึงว่านางจะเป็นเช่นนั้นไซร้
รู้ถึงสิงหลมิเป็นการ
มนุษย์หรือจะสู้กับหมู่ยักษ์
พระองค์จะโปรดยกโทษทัณฑ์

กัมเกล้าประณตบทศรี
พระภูมีเป็นไฉนจึงใจเบา
มีมั่งหรือไม่แต่ก่อนเก่า
ยิ่งกว่ามัวเมามืนตึง
ย่อมพลอยหยิบผิดคิดหวงหึง
เหมือนไม่รู้ถึงทันเมีย
มีแต่จะเรียกลมให้เรือเสีย
จะให้เขาผัวเมียได้รำคาญ
ก็ยังไม่ควรสั่งให้สังหาร
จะมาผลาญเสียสิ้นทั้งเหมันต์
จะเดี้ยวเล่นเป็นผักไม่พักหั่น
อย่าให้ชีวันนางมอดม้วย

ฯ ๑๒ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น
จริงอยู่พี่ว่าข้างงงวย
มีแต่จะเติมเสริมซ้ำ

พระไชยเชษฐ์ได้ฟังก็เห็นด้วย
เพราะใครใครไม่ช่วยห้ามปราม
จึงพลอยพล้ำเผลอไปไม่ได้ถาม

น้องนี้โฉดเฉาเบาความ
ถ้าสิงหลรู้ไปที่ไหนนั่น
ใครจะออกต่อต้านทานฤทธิ์
ตายแล้วหรือยังอยู่สุวิญชา
อย่าให้ห้ำหั่นบั่นรอน

นี่หากว่าพี่ห้ามจึงได้คิด
จะพากันย่อยยับดับจิต
น่าที่ชีวิตจะม้วยมรณ์
กลับไปให้หาเข้ามาก่อน
ทำโทษโรธกรณ์เยาวมาลย์

ฯ ๘ คำ ฯ เจรจา

ชะเอิงเอย

⊙ เมื่อนั้น
ได้ยินสี่พี่เลี้ยงทูลทัดทาน
นิ่งอยู่ดูเห็นจะเป็นรอง
โกรธาชี้หน้าแล้วว่าไป
ชิชะท่านสารพัดรู้
ลิ้นลมคมสันขยันจริง
หรือทั้งสี่แจ้งใจว่าใครทำ
ช่างซื้อหน้ามาเฝ้าทูลตะบอล

เจ็ดนางนั่งฟังอยู่ในม่าน
ว่าขานเป็นแยบก็แปลบใจ
ชวนกันเผยม่านทองสองไข
นี่อะไรมากลุ้มรุมชังชิง
มาข่มขู่ตะคอกหลอกผู้หญิง
พูดแยบแอบอิงสอพลอพลอย
จึงพิดทูลปรักปรำให้ยับย่อย
ข้าสิน่ากลัวน้อยไปเมื่อไร

ฯ ๘ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ บัดนั้น
จึงว่าข้าทูลขออรไท
ชาติวัวระวังสันหลังขาด
เรารู้อยู่เต็มใจในไส้พุง
หากว่าภูวไนยไม่ให้ถาม
แม้นทรงฤทธิ์ให้เราพิจารณา

พระพี่เลี้ยงเดืองขัดอัชฌาสัย
กลการอะไรมาโกรธฟุ้ง
เห็นแต่กาบินผาดก็สะดุ้ง
อย่าหยาบยุ่งกรุ่งกริ่งเจรจา
นางรูปงามจึงออกมาลอยหน้า
ที่ไหนเจ้าจะมาท้าทายอึง

ฯ ๖ คำ ฯ

ชะเอิงเอย

⊙ เมื่อนั้น
จึงร้องว่าอย่าพักรำพึง
จะถามไถ่อย่างไรก็ถามกัน
มาช่วยกันแก้หน้าว่าไม่อาย
ทั้งสี่นี้ดูเหมือนงูงอด
เมื่อลูกเป็นท่อนสักประจักษ์ตา

เจ็ดนางพิโรธโกรธขึ้ง
ข้าไม่อยากพรั่นพรึงทั้งสี่นาย
ที่จะเป็นเช่นนั้นอย่านึกหมาย
เที่ยวเอาความร้ายมาบ้ายทา
จะคอยมองย่องดอดกระมังหนา
ยังจะแค่นมีหน้าว่ากันกาง

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น
ผลกรรมจำให้เริดร้าง
ฟังสี่พี่เลี้ยงก็เห็นชอบ
เห็นชอบเป็นผิดคิดนิยม
พระตรัสห้ามความเสียทั้งสองข้าง

พระไชยเชษฐ์นิ่งฟังทั้งสองข้าง
พระเดืองข้องหมองหมางในอารมณ์
ฟังเจ็ดนางตอบก็เห็นสม
ด้วยว่าอาคมเข้าดลใจ
จะถากถางเถียงกันหาควรไม่

อันนางสุวิญชานั้นไซร้ พี่ขอชีวิตไว้ก็ตามที
แต่ตัวมันนั้นอัปมงคล เร่งขับไปให้พ้นจากกรุงศรี
อย่าให้มานั่งเฝ้าเช้าชี้ แม้นช้าชีวีจะบรรลัย

ฯ ๘ คำ ฯ เจรจา

โอ้

⊙ เมื่อนั้น สุวิญชาได้ฟังนั่งร้องไห้
โศกศัลย์รันทดสลดใจ ทรามวัยไม่เป็นสมประดี
ดังหนึ่งจะพินาศขาดจิต สดสิ้นชีวิตลงกับที่
นางเข้ากอดบาทาพระสามี โศกีครวญคร่ำร่ำไร

ฯ ๔ คำ ฯ โอด

โอ้

⊙ โอ้ว่าพระทูลกระหม่อมแก้ว จะขับเมียเสียแล้วหรือไฉน
พระเคืองข้องน้องผิดด้วยสิ่งไร ภูวไนยไม่ทรงพระเมตตา
ถึงกระไรไต่ถามความสักนิด ถ้าแม้นผิดแล้วก็ตามแต่โทษา
นี่ทรงฤทธิ์ไม่พิจารณา ชะรอยกรรมเวราของน้องนี้
เมื่อเมียได้กุมภามาเลี้ยงไว้ ก็จากเวียงชัยไปในไพรศรี
มาเป็นบาทบริจาพระสามี พอประจนครบปีจะจำไกล
เที่ยงนางกลางคืนถึงเพียงนี้ จะเดินดงพงพีกระไรได้
ตัวเป็นผู้หญิงจะวิ่งไป หนทางกลางไพรพนาดร
โปรดให้เมียพักแต่สักคืน พออยู่ไฟอยู่ฟืนเสียหน่อยก่อน
ร่ำพลางนางคิดอาวรณ์ สองกรข้อนทรวงเข้าโศกา

ฯ ๑๐ คำ ฯ โอด

โทน

⊙ เมื่อนั้น พระไชยเชษฐ์ฟังคำที่ร่ำว่า
ยิ่งมีโมโหโกรธา จึงร้องด่าสำทับขับไป
เหม่อีอัปรีย์ทรลักษณ์ มึงอย่าพักมานั่งร้องไห้
ยังขืนขัดผัดวันขออยู่ไฟ หัวจะขาดปลิวไปไม่ทันรู้
อย่าว่าแต่คืนหนึ่งถึงครู่เดียว พระอินทร์มาเขียวเขียวไม่ให้อยู่
เร่งไปให้พ้นบ้านเมืองกู ต่ำมืดไม่รู้ไม่เข้าใจ

ฯ ๖ คำ ฯ โอด

ร่าย

⊙ บัดนั้น วิพาร์ฟังว่าน่าหมั่นไส้
เจ็บจิตสุดที่จะคิดไป น้อยใจเป็นพันคณนา
ถึงโศกีก็ไม่มีใครเอ็นดู ยังจะอยู่เอาอะไรให้เร่งว่า
จึงวิ่งเข้าแย่งยุดฉุดมือมา ไปพาราเราเถิดนะทรามวัย
เมื่อพลัดพรากจากเมืองมาตราวแล้ว แต่หม่อมแม่กับอีแมวยังมาได้
ดึกดื่นคืนค่ำค่อยคลำไป ร้องไห้ไยให้เสียน้ำตา

ฯ ๖ คำ ฯ

ร่าย

⊙ เมื่อนั้น สุวิญชาตอบคำวิพาร์ว่า
ข้าก็รู้อยู่สิ้นแล้ววิพาร์ ท่านไม่เมตตาจึงขับไป
เมื่อความผิดนิดหนึ่งก็ไม่มี คิดแค้นเท่านี้จึงร้องไห้
วิพาร์อย่าเพ่อคลาไคล ทรามวัยวิ่งกลับคืนมา

ฯ ๔ คำ ฯ โอด

โอ้

⊙ ยอกรกัมกราบกับดินผัว พ่อทูนหัวจงโปรดเกศา
ซึ่งว่าโทษตัวน้องชั่วช้า พระจงพิจารณาให้แจ้งใจ
นี่ไม่ถามความเลยมาเฉยเสีย พระจะดูหน้าเมียก็หาไม่
ว่าพลางนางทรงโศกาลัย อรไทพ่างเพียงจะมรณา

ฯ ๔ คำ ฯ โอด

ร่าย

⊙ บัดนั้น วิพาร์น้อยใจเป็นนักหนา
คิดแค้นแล่นไปด้วยโกรธา ฉุดมือนางมาแล้วว่าไป
คิดบ้างเป็นไรในสวนขวัญ หนียักษ์ตัวสั่นดังลูกไก่
จักแหล่นชีวันจะบรรลัย ยังแต่ลมหายใจอยู่รวยรวย
ไม่พบเราบ่าวนายก็ตายแล้ว พูดอ้อนวอนแมวให้ช่วยด้วย
ที่นี้แทนคุณให้ที่ไม่ม้วย ทั้งเจ้าข้ารื่นรวยบริบูรณ์
เสียแรงรักภักดีสุจริต แทบจะเอาชีวิตมาสาบสูญ
อนิจจาอาภัพลับเหมือนปูน หม่อมเมียท่านทูลท่านเชื่อกัน
ว่าพลางพานางลีลาศ ลงจากปราสาทเฉิดฉัน
วิพาร์นำหน้าจรจรัล นางโศกศัลย์ดำเนินเดินมา

ฯ ๑๐ คำ ฯ เพลง , ทยอย

ร้องทำนองพิเศษ

⊙ เมื่อนั้น ไชยเชษฐ์ผันแปรแลหา
เห็นโฉมงามเดินตามหลังวิพาร์ ให้คืนคิดเมตตาอาลัย
ความรักหักห้ามโมโหหาย แสนเสียดายไม่กลั้นน้ำตาได้
นี่เนื้อว่าเวรกรรมได้ทำไว้ จึงเกิดเข็ญเป็นไปถึงเพียงนี้
เสียทีเพียรพากลำบากกาย ปิ้มจะตายเพราะมิ่งมารศรี
ได้สมสองครองกันพอครบปี จะมาจากอกพี่ไปทั้งรัก
นิจจาเอ๋ยเดินพลางร้องไห้พลาง สงสารนางนักหนาน่าอกหัก
จะเรียกกลับอับอายเสนานัก พระทรงศักดิ์อักอ่วนป่วนใจ
ไม่มีสุขผุดลุกผุดนั่ง ร้อนรุมคลุ้มคลั่งดังเพลิงไหม้
แต่รัญจวนครวญคร่ำร่ำไร ภูวไนยโศกาจาบัลย์

ฯ ๑๐ คำ ฯ โอด

โอ้

⊙ เมื่อนั้น

กันแสงพลางทางลงอัฒจันทร์ สุวิญชามิใคร่จะผายผัน
จึงยืนยั้งฟังศัพท์สำเนียง แว่วเสียงโศกศัลย์สะดุ้งใจ
นางตือกฟกช้ำร่ำไร ได้ยินเสียงผัวรักร้องไห้
ทรามวัยวิ่งกลับคืนมา

ฯ ๔ คำ ฯ โอด

โอ้

⊙ ยอกรกราบลงกับเบื้องบาท ใจจะขาดด้วยความเสน่หา
เป็นกรรมตามสนองทั้งสองรา พระจะทรงโศกาไปว่าไร
ธรรมดาจารีตเป็นกษัตริย์ โองการตรัสขาดแล้วไม่คืนได้
น้องนี้จะขอลาคลาไคล สัญจรไปตามกรรมได้ทำมา
นางยกบาทผัวขึ้นทูนเกศ ชลเนตรไหลหลั่งทั้งซ้ายขวา
ตือกชกเกล้าเข้าโศกา ชบกับบาทาพระสามี

ฯ ๖ คำ ฯ โอด

โทน

⊙ เมื่อนั้น

เห็นนางสุวิญชามาโศกี เจ็ดนางร้อนใจดังไฟจี้
คิดวิตกอกไหม้ไส้ขม กลัวว่าเขาจะดีกันผัวเมีย
จึงชี้หน้าว่านางช่างทำเยีย ในอารมณ์นั้นจะใคร่ให้ขับเสีย
อีหน้าด้านมารยาพิราวน มาอะลิ้มอะเหลี่ยภูวไนย
จะพะนึงพะเน้าเอาอะไร ทำกระบวนชวนผัวให้ร้องไห้
คนกระลีกระลำส่ำเสีย ไปไปแล้ววกหกกลับมา
ไสหัวไปให้พ้นพารา ให้เพื่อนเมียพลอยอายขายหน้า
บ้างว่าน่าเกลียดเคียดด้อน มึงอย่ามายียวนกวนพระทัย
บ้างยั่วเย้าเฝ้าทูลตะบอยไป ขอดค่อนงอนว่าไม่ปราศรัย
แต่เลือดร้ายในกายยังกอกเสีย ปรานีมันไยอีใจคด
ชั่วชาติอุบาทว์ไม่เป็นรส มานั่งนับกับเมียที่อัปยศ
เชิญเสด็จทรงยศเข้าห้องใน

ฯ ๑๒ คำ ฯ เจรจา

ร่าย

⊙ บัดนั้น

ความโกรธกระโดดโลดเข้าไป วิพาร์ฟังว่าไม่อดได้
ทำลอยหน้าลอยตาพาที แล้วจงมีออรไทออกมา
ทั้งโหดไร้ไม่มีปัญญา ตัวเป็นทาสีแล้วมิสา
รูปร่างของตัวก็ชั่วช้า ขืนจะขึ้นแข่งหน้าว่าไม่ฟัง
สารพัดวิบัติให้ผัวชัง แล้วหยูกยาอาคมก็ไม่ขลัง
ช่างอาภัพอับจนหม่นหมอง ถึงจะโปรดปรานมั่งก็เจ็บใจ
จึงต้องจ้างช่างทำท่อนไม้ จะผินพึ่งพี่น้องก็ไม่ได้
เอออะไรที่ไหนมานั่งวอน ไปซ่อนใส่สมหวังแล้วครั้งนี้
ให้เขาค่อนแคะว่าน่าบัดสี

มิใช่แม่แก่เฒ่าเมื่อไรมี
มันไม่ต้องอารมณ์สมประกอบ
เที่ยงนางกลางคืนแม่มาไป
จะเที่ยวหาหมอยามนต์ดล
ให้มันขลังทั้งรักทั้งกลัว
แต่เป็นม่ายเพียงนี้ไม่น้อยใจ
ผิดชอบชั่วดีมีผัวใหม่
กลัวอะไรมืดค่ำกรรมของตัว
ทำเสน่ห์กลชนหาผัว
ขึ้นนั่งชังตั้งตัวเป็นผู้ดี

ฯ ๑๔ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น
จึงชี้หน้าว่าอีวิพารี
กูจะตอบสำนวนไม่ควรคู่
ไสหัวมึงไปเสียจากเมือง
อีแมวอุบาทว์ชาติขี้ข้า
แม้นเจ้าข้ามิไปให้พ้นวัง
สริยาเดืองเดียดมันเสียดสี
มึงพาทีเถียงแทนช่วยแค้นเคือง
เหมือนเอาทองไปถูรู่กระเบื้อง
จะยักเยื้องอย่างไรเขาไม่ฟัง
มึงไม่รู้ว่าฟ้าจะเดืองหลัง
กูจะสั่งให้เขาไสคอไป

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

ร่าย

⊙ บัดนั้น
จะออมอดลดละมันทำไม
จึงร้องว่าแน่คะหม่อมเมียเอก
บัญชาแทนรับสั่งนั่งชี้มือ
เจ้าสิคนสบเสียนางเมียตัน
มานั่งขับเหนื่อยปากลำบากใจ
อีพวกเหล่าเจ้าเสน่ห์เล่ห์กล
มันตาร้อนตาไฟมิใช่เย็น
แม้นเจ้าข้าพากันวายชนม์
เหมันต์ก็จะหมดทั้งธานี
ว่าพลางพานางจรลี
ออกนอกพระทวารวังใน
วิพาร์ฟังว่าน่าหมั่นไส้
ตายไหนตายไปดงให้ลือ
อภิเษกขึ้นใหม่เมื่อไรหรือ
มาออกหน้าค่าซื่อไม่อายใจ
จะฆ่าผู้ฟันคนก็ทำได้
เอาจับใส่หีบฝังเสียทั้งเป็น
แต่ละคนใจคอไม่พอเล่น
เอาคนฝังทั้งเป็นอีอัปรีย์
ถ้ารู้ถึงสิงหลยักษี
อสุรีเคี้ยวเล่นเป็นผักไป
ลงจากปราสาทศรีที่อาศัย
เดินไปตามถนนธานี

ฯ ๑๒ คำ ฯ เพลง,เชิด

ร่าย

⊙ ครั้นออกมานอกประตูเมือง
วิพาร์ทลดวามตามคดี
ข้าระวังนั่งเฝ้าแฝงประตู
อีทั้งเจ็ดทุจริตคิดคด
ข้าวิ่งแอบอ้อมค้อมตามไป
มันยั้งหยุดขุดหลุมที่ฉายา
ข้าไปดูที่ฝังสังเกตไว้
ทูลพลางทางรีบจรลี
พอเรื่อเรืองรุ่งแจ้งแสงสี
เมื่อเทวีประสติพระโอรส
แอบดูเห็นแน่แก่ตาหมด
ลักองค์โอรสใส่หีบมา
พอถึงต้นไทรสาขา
แล้วฝังหีบรีบมาเสียทันที
จำได้สันทัดสนัดสนี่
นำนางเทวีไปทันใด

ฯ ๘ คำ ฯ เชิด

โทน

⊙ ครั้นถึงพระไทรสาขา วิพาร์จึงแจ้งแถลงไข
มันฝังองค์พระโอรสไว้ อยู่ใต้ร่มไทรต้นนี้

ฯ ๒ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น นางสุวิญชาโฉมศรี
ดีใจเป็นพ้นพันทวี ก็ขุดลงตรงที่ฝังไว้
ขดไปไม่พบพระโอรส นางกำสรดดิ้นโดยโหยไห้
สะอื้นพลางทางถามวิพาร์ไป เหตุไฉนไม่พบพระลูกยา

ฯ 4 คำ ฯ

โทน

⊙ บัดนั้น วิพาร์หลากใจเป็นนักหนา
หรือผีสางบังหูบังตา มาหลอนหลอกหยอกข้าดอกกระมัง
คิดแล้วนางแมวยกมือไหว้ ขอให้ได้พระกุมารเหมือนใจหวัง
เทพไทองค์ใดที่กำบัง จะแต่งตั้งสังเวยที่ร่มไทร
ข้าจะรำฉุยฉายถวายมือ ให้เลื่องลือว่าแมวนี้รำได้
บนพลางทางแลดูไป ก็เห็นหีบที่ในหลุมนั้น

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

ฉุยฉาย

⊙ ฉุยฉายเอย เยื้องย่างช่างกรีดกราย
กระเดียดกระทาย จะไปท้ายวัด
จะไปขอข้าวตาหลวงชี ตาหลวงแกดีด้วยตาลปัตร
กินหมากปากแดง หยิบแป้งขึ้นมาผัด
น่ากอดน่ารัด เจ้าฉุยฉายเอย
ฉุยฉายเอย เยื้องย่างช่างกรีดกราย
กระเดียดกระทาย กะทัดรัด
หนุ่มหนุ่มน้อยน้อย เจ้าก็คอยมาสกัด
น่ากอดน่ารัด เจ้าฉุยฉายเอย
ตะลิดติดต่อย เอาตัวไปห้อยที่โสนข้างครก
จะกินยาร้อนให้ลูกอ่อนมันตก ยิ่งกินยิ่งดกอกจะแตกตายเอย
ตะลิดติดตี่ เอาน้ำหยอดปี่เป่าเล่นกะต่อยหยอด
กระต่อยหยอดกระต่อยหยอด กระต่อยหยอดกระต่อยหยอด
ปี่พาทย์ก็ดี เสียงปี่ก็พลอด
น่ารักน่ากอด เจ้าฉุยฉายเอย

เพลงรำ

โทน

⊙ เมื่อนั้น
เอาหีบมาเปิดฝาดูพลัน
ยกพระลูกน้อยขึ้นใส่ตัก
ทรงศรพระขรรค์สำหรับกาย
นางแสนพิศวาสพระลูกรัก
พ่อคุณทูนหัวของมารดา
แม่คิดว่าอาสัญบรรลัย
ร่ำพลางทางทรงโศกี
สุวิญชาปรีดิ์เปรมเกษมสันต์
จึงเห็นโอรสนั้นเป็นชาย
พิศพักตร์ลักขณาเฉิดฉาย
ทั้งม้ารถพรรณรายก็มีมา
จูบพักตร์แล้วทูนเหนือเกศา
จะหาไหนได้เหมือนเช่นนี้
ตายจากแม่ไปไม่เห็นผี
มารศรีพ่างเพียงจะขาดใจ

ฯ ๘ คำ ฯ เจรจา

ร่าย

⊙ ครั้นสร่างโศกาปรึกษาแมว
หรือจะกลับหลังยังเวียงชัย
เมียท่านทำการถึงเพียงนี้
เจ้าจะเห็นอย่างไรนางวิพาร์
เราพบลูกแล้วจะไปไหน
ทูลให้ทราบเบื้องบาทา
จะดูพระสามีพิพากษา
จงว่ามาให้แม่แจ้งใจ

ฯ ๔ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ บัดนั้น
จึงตอบวาจาไปทันใด
เขาขับหนีตีด่าว่าตัวชั่ว
ไม่เจ็บใจน้ำคำอีสุริยา
ข้างผัวก็หลงงงงวย
จะขืนไปบอกเล่าเขาทำไม
เมื่อรักผัวไม่คิดถึงตัวแล้ว
จะอุตส่าห์สัญจรซอนซน
วิพาร์เคืองขัดอัชฌาสัย
ช่างไม่อายแก่ใจหรือไรนา
ยังแค่นคิดถึงผัวจะไปหา
มันด่าว่านั้นน้อยไปเมื่อไร
เมียว่าไรว่าด้วยไม่ถามไถ่
เขาจะเชื่อที่ไหนว่าลูกตน
อีแมวก็จะไปในไพรสณฑ์
กว่าจะถึงสิงหลเวียงชัย

ฯ ๘ คำ ฯ

ร่าย

⊙ เมื่อนั้น
แต่วิพาร์ยังว่าน่าอายใจ
จำจะผายผันสัญจร
แต่ขัดสนจนเสียด้วยมรดา
นางจึงยอกรขึ้นเพียงผม
เชิญช่วยนำข้าคลาไคล
สุวิญชาฟังแจ้งแถลงไข
คิดมานะพระทัยขึ้นมา
ไปนครสิงหลยักษา
ไม่รู้ว่าตำแหน่งแห่งใด
บังคมเทวาในป่าใหญ่
ไปถึงเวียงชัยฉับพลัน

ฯ ๖ คำ ฯ รัว

โทน

⊙ มาจะกล่าวบทไป
อาสน์อ่อนร้อนเร่าดังไฟกัลป์
จึงเล็งทิพเนตรลงมา
ถึงท้าวสหัสนัยน์รังสรรค์
เร่งคิดอัศจรรย์เป็นพันนัก
เห็นนางสุวิญชามีศักดิ์

มาประสบพงองค์โอรสรัก
จำกูจะให้นำไป
อย่าให้นางทนทุกข์ทรมา

จะไปสู่สำนักพระบิดา
ถึงกรุงไกรสิงหลยักษา
เวทนาแก่องค์พระกุมาร

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ จึงตรัสสั่งพระวิษณุกรรม์
พานางสุวิญชานางคราญ

จงจรจรัลลงไปในไพรสาณฑ์
ไปส่งถึงสถานธานี

ฯ ๒ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ บัดนั้น
รับสั่งท้าวสุชัมบดี

พระวิษณุกรรม์เรืองศรี
บังคมลาจรลีลงมาพลัน

ฯ ๒ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ ครั้นถึงจึงมีวาจา
เราจะมาพานางจรจรัล

เจ้าอย่าวิโยคโศกศัลย์
ไปส่งยังเขตขัณฑ์เวียงชัย

ฯ ๒ คำ ฯ

โทน

⊙ เมื่อนั้น
ชื่นชมเปรมปรีดิ์ดีใจ
แล้วอุ้มองค์โอรสยศยง
พระวิษณุกรรมขับมา

สุวิญชานารีศรีใส
ยอกรบังคมไหว้เทวา
วางลงยังราชรถา
วิพาร์นำหน้าคลาไคล

ฯ ๔ คำ ฯ เชิด

โทน

⊙ ครั้นถึงหิมวันต์บรรพต
เห็นน้ำพุจากผาชลาลัย
จึงยกเอาลูกน้อยกลอยใจ
พาไปสระสรงคงคา

ให้หยุดรถอยู่ริมภูเขาใหญ่
อรไทยินดีปรีดา
ลงจากพิชัยรถา
วิพาร์ก็พาเสด็จไป

ฯ ๔ คำ ฯ เพลงรำ

โทน

⊙ ครั้นชำระสระสรงพระลูกแล้ว
นางเปลื้องภูษาผ้าสไบ
กอดจูบลูกแก้วแล้วเชยชม
นอนเสียเถิดพ่ออย่าโศกา

คลาดแคล้วจากเชิงเขาใหญ่
ผูกเป็นเปลให้เจ้าไสยา
ค่อยวางลงบรรทมในเปลผ้า
ปลอบพลางกัลยาก็กล่อมไป

ฯ ๔ คำ ฯ

กล่อม

⊙ เจ้าจงนอนเสียเถิดแม่จะกล่อม
ขวัญอ่อนอย่าอ้อนอาลัย
แม่ลูกมีกรรมลำบาก

เจ้างามละม่อมจะไกวให้
หลับไปเถิดพ่ออย่าโศกา
ต้องตกยากนอนหลับกับเปลผ้า

แม้นอยู่เวียงวังพระบิดา
จะไสยาอู่ทองรอองค์
ตื่นบรรทมนางนมจะแซ่ซ้อง
ค่อยประคององค์วางในอ่างสรง
ครั้นเห็นลูกหลับไปดังใจจง
บังอรเอนองค์ลงไสยา

ฯ ๖ คำ ฯ รัว นอน

โทน

⊙ ครั้นพระสุริยันตะวันชาย
แสงสายบ่ายบังพฤกษา
พระกุมารก็ฟื้นตื่นนิทรา
กัลยาโอบอุ้มเอามาพลัน
โลมลูบจูบกอดให้กินนม
เชยชมรับมิ่งสิ่งขวัญ
แล้ววางองค์ลงเหนือรถสุวรรณ
วิษณุกรรม์นำหน้าพาจรลี

ฯ ๔ คำ ฯ เชิด

โทน

⊙ สุริยาสายัณห์ลงรอนรอน
ก็ถึงพระนครท้าวยักษี
เทวาลากลับไปทันที
เทวีอุ้มลูกคลาไคล

ฯ ๒ คำ ฯ เชิด

โทน

⊙ เดินพลางทางทรงโศกา
ชลนาแถวถั่งหลั่งไหล
ชวนนางวิพาร์ผู้ร่วมใจ
รีบไปเฝ้าองค์พระบิดา
ครั้นถึงท้องพระโรงรูจี
เทวีคิดเกรงท้าวยักษา
ยั้งหยุดยืนแฝงทวารา
ตรึกตรองกิจจาจะเพ็ดทูล

ฯ ๔ คำ ฯ

โทน

⊙ เมื่อนั้น
ท้าวสิงหลราชนเรนทร์สูร
สถิตเหนือแท่นรัตน์เรืองจำรูญ
พร้อมมูลข้าเฝ้าท้าวพระยา
ว่าขานกิจการนคเรศ
ให้เขม่นนัยน์เนตรทั้งซ้ายขวา
พระยายักษ์นิ่งนึกตรึกตรา
จะได้ลาภหรือว่าจะได้ทุกข์
แต่ก่อนร่อนชะไรไม่เคยเป็น
จะพูดเล่นเจรจาไม่ผาสุก
จึงตรัสเรียกกระดานหมากรุก
มาทรงเล่นกับมุขมนตรี

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

โอ้

⊙ เมื่อนั้น
นวลนางสุวิญชาโฉมศรี
แอบประตดองค์อสรี
เห็นท่วงทีเริงรื่นชื่นบาน
อุ้มองค์ลูกน้อยกลอยใจ
ร้องไห้เข้าไปตรงหน้าฉาน
กัมเกล้าประณตบทมาลย์
นงคราญชวนชบสลบลง

ฯ ๔ คำ ฯ โอด

โทน

⊙ เมื่อนั้น
ท้าวสิงหลเร่งคิดพิศวง
แปลกนางสุวิญชาโฉมยง
ด้วยพระองค์ชราหูตามัว
พิศดูเอ๊ะนี่มีธิดา
เป็นไรมาสลบชบหัว

ท้าวค่อยประคองต้องตัว
ตรัสเรียกเท่าไรก็ไม่ขาน
พลางทรงนวดฟั้นให้ทันที
ลูบทั่วสรรพางค์นางเทวี
พระยามารเรียกหมออึงมี่
เสนีนิ่งได้ไม่ช่วยกู

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

โอ้

⊙ ครั้นนางค่อยฟื้นสมประดี
ประคองปลอบเล้าโลมนางโฉมตรู
เทวียังทรงกันแสงอยู่
จะใคร่รู้เนื้อความจึงถามไป

ฯ ๒ คำ ฯ โอด

โทน

⊙ จอมเอยจอมขวัญ
หรือผัวเจ้าเขาทำให้ช้ำใจ
มีธุระอะไรนะบังอร
เหตุไรไม่มีรี้พล
นี่ลูกเต้าของใครได้ไหนมา
ยังเล็กนักได้สักกี่เดือนแล้ว
เหมันต์เกิดเข็ญเป็นไฉน
ได้ลำบากยากไร้อับจน
จึงมายังนครสิงหล
มาแต่สองคนกับอีแมว
ดูหน้าตายิ้มย่องผ่องแผ้ว
ลูกแก้วจงแถลงแจ้งกิจจา

ฯ ๖ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น
นางคิดพิดทูลแต่อัชฌา
เดิมยกลูกให้พระไชยเชษฐ์
เธอร่วมเรียงเลี้ยงลูกไว้ดีบดี
เมื่อจะเกิดเหตุนั้นลูกครรภ์แก่
เขาบอกข่าวช้างเผือกที่ในไพร
ข้าคลอดลูกชายภายหลัง
สมคะเนเล่ห์กลอีเจ็ดนาง
เอาลูกน้อยนี้ใส่ในหีบผ้า
พอผัวกลับมาถึงเวียงชัย
พระไชยเชษฐ์นั้นไม่ทันคิด
อันที่ฝังลูกยาวิพาร์รู้
เดชะสมภารพระหลานขวัญ
แล้วช่วยพามาส่งถึงกรุงไกร
สุวิญชาบังคมก้มหน้า
ด้วยกลัวจะโกรธาพระสามี
ไปจากนครเรศยักษี
มิได้มีอาธรรม์อันใด
เป็นกรรมแต่หนหลังมาซัดให้
พระสามีตีใจไปคล้องช้าง
เพื่อนเมียมานั่งอยู่รอบข้าง
จะแกล้งล้างผลาญข้าให้บรรลัย
ให้ทาสาไปฝังนอกกรุงใหญ่
มันเอาท่อนไม้ไปให้ดู
จำจิตขับข้าด้วยอดสู
มาขุดดูได้ลูกที่ดันไทร
เทวัญเอารถลงมาให้
จงทราบได้บาทบงสุ์พระทรงฤทธิ์

ฯ ๑๔ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น
จึงว่าชะไชยเชษฐ์ช่างไม่คิด
น้อยหรือขับไล่ไม่ไว้หน้า
มันเชื่อฤทธิ์จะลองฝีมือดู
ท้าวสิงหลฟังเรื่องให้เดืองจิต
ถึงชอบผิดก็ควรจะบอกกู
ให้พ่อตาอัปยศอดสู
เห็นว่ากูแก่เฒ่าจะเข้าโลง

เมื่อเมียมันพาลผิดริษยา
อ้ายคนหลับตาบ้าลำโพง
งมเงาแล้วมิหนำซ้ำจองหอง
จำจะหามาถามตามกิจจา

เห็นตัวอยู่อิจฉาโต้งโต้ง
โป้งโย้งพูดฮึกไม่ดริ๊กดรา
ถ้าอยู่ใกล้จะถองให้หนักหนา
มันจะว่าอย่างไรจะใคร่ฟัง

ฯ ๘ คำ ฯ

โทน

⊙ บัดนั้น
เห็นนางทูลปิดงำอำปลัง
วิพาร์ขัดใจเข้าไปทูล
พอผัวเขากลับมาถึงเมือง
หม่อมเมียว่าไรก็เป็นนั่น
ไม่ไต่ถามความพิจารณา
หากสี่พี่เลี้ยงมาขอไว้
เธอว่ายับขับเสียไม่เลี้ยงดู
เธอยิ่งกราดเกรี้ยวเคี่ยวเข็ญ
ข้าจึงพานางมาในราตรี
ทั้งผัวเมียเขารุมกันด่าว่า
ขันดีกฮึกฮักเป็นพันไป

วิพาร์แค้นคิดถึงความหลัง
นี่เนื้อยังรักผัวกลัวจะเคือง
ว่านางเล่าเค้ามูลไม่สิ้นเรื่อง
มันยักเยื้องยุยงให้โกรธา
สารพันแคะได้พิไรว่า
สั่งให้เข่นฆ่านางโฉมตรู
ทั้งเจ้าข้าจึงได้รอดอยู่
นางผัดพอเช้าตรู่จะจรลี
ถ้าขืนอยู่ก็เห็นจะเป็นผี
ปิ้มชีวีจะม้วยด้วยเจ็บใจ
หาเกรงใต้บาทาผ่านฟ้าไม่
ว่าจะสู้ภูวไนยไม่พรั่นพรึง

ฯ ๑๒ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น
ลุกขึ้นกระทืบบาทตวาดอึง
ช่างรักผัวกระไรกระนี้หนอ
ความโตความใหญ่พ่อไม่รู้
อัปยศครั้งนี้เป็นที่สุด
มันดูหมิ่นถิ่นแคลนกูมากมาย
ชะอ้ายไชยเชษฐ์ลูกเขย
ขัดเขมรเป็นเกลียวเคี้ยวฟัน
เขี้ยวงอกออกข้างละสามวา
สำแดงแผลงฤทธิ์อสุรี

ท้าวสิงหลพิโรธโกรธขึ้ง
สุวิญชาดูดู่มึงไม่บอกกู
ให้หม่อมพ่อไชยเชษฐ์มาลบหลู่
หากวิพาร์ลูกกูมันเจ็บอาย
ถึงชีวิตม้วยมุดก็ไม่หาย
จะปล่อยแก่แก้อายไม่เกรงมัน
คงได้เล่นกันเหวยอย่าดึกขัน
โจนจากแท่นสุวรรณทันที
นัยนาดังแสงพระสุริย์ศรี
เพียงพื้นปัถพีจะโทรมทรุด

ฯ ๑๐ คำ ฯ โฮ่ กราว

โทน

⊙ จับศรสะพายแล่งแกว่งตระบอง
แล้วให้เตรียมทัพสำหรับยุทธ์
พระยามารมายังเกยลา
ร้องเรียกโยธีนี่นัน

ขึ้นฆาตกลองสำคัญชั้นสุด
กูจะไปรบมนุษย์เมืองเหมันต์
ยืนท่าพหลหลขันธ์
หุนหันฮึดฮัดขัดใจ

ฯ ๔ คำ ฯ เชิด

⊙ ครั้นพร้อมเสด็จเสด็จขึ้นรถทรง ยกอสุรจัตุรงค์ทัพใหญ่
กระทืบบาทเร่งราชรถชัย ออกไปจากวังไม่รั้งรอ

ฯ ๒ คำ ฯ กราว

โอ้

⊙ เมื่อนั้น สุวิญชาขวัญหนีดีฝ่อ
วิ่งตะกายน้ำลายไม่ติดคอ กลัวพ่อจะไปฆ่าพระสามี
ตามยุดท้ายรถกำสรดพลาง นวลนางร้องทูลท้าวยักษี
จึงผันผกตรามาพาที เทวีรวญครารำวงวอน

ฯ ๔ คำ ฯ โอด

โอ้

⊙ โอ้ว่าพระองค์ผู้ทรงเดช โปรดเกศลูกมั่งจงยั้งก่อน
พระจะยกพลมารไปราญรอน ทำโทษโรธกรณ์กับเขาไย
คิดเห็นเป็นกรรมลูกเที่ยงแท้ จึงได้แต่ทุกข์ทนหม่นไหม้
พลัดพรากพ่อแม่มาเดินไพร นี่หากได้พึ่งบาทพระบิดา
ชีวิตจึงรอดไม่วอดวาย ทั้งกุมารหลายชายเป็นสุขา
ครั้งนี้มิทรงพระเมตตา ก็จะเป็นเวราแก่ข้านี้
ประทานโทษเถิดทูลกระหม่อมเอ๋ย อย่าไปเลยจงดินเข้ากรุงศรี
ให้เห็นแก่นัดดาของภูมี เทวีทูลพลางทางโศกา

ฯ ๘ คำ ฯ โอด

โทน

⊙ เมื่อนั้น ท้าวสิงหลให้คิดเสนหา
เหลียวมาปลอบพระธิดา อย่าโศกาอาวรณ์ร้อนรน
จึงมีสิงหนาทประกาศก้อง ให้เลิกกองทัพกลับเข้าสิงหล
ง่าหัตถ์รับนางนฤมล ขึ้นนั่งบนรถาแล้วพาที
พ่อขัดใจไชยเชษฐ์มันดูแคลน เจ็บแค้นดังหัวอกเป็นฝี
หากสงสารหลานน้อยคนนี้ ดับโมโหเสียทีเอาบุญไว้
ตรัสพลางทางเหลือบเห็นวิพาร์ รื้อคิดโกรธาขึ้นมาใหม่
ชังลูกชังหลานงุ่นง่านใจ แกว่งตระบองร้องให้กลับรถ
เสนาเร่งขับพลขันธ์ จะไปเหยียบเหมันต์ให้แหลกหมด
กูจะได้แก้แค้นแทนทด กระทืบบาทเร่งรถรีบไป

ฯ ๑๐ คำ ฯ เจรจา

โทน

⊙ เมื่อนั้น สุวิญชาอกสั่นหวั่นไหว
วอนว่าพาทีพิรี้พิไร พระบิตุรงค์จงได้เมตตา
หลานน้อยนี้จะเป็นกำพร้าพ่อ ลูกขอประทานโทษา
ทูลพลางนางซบพักตรา กอดบาทพระบิดาโศกาลัย

ฯ ๔ คำ ฯ

โทน

⊙ เมื่อนั้น

จึงโลมเล้าชิดายาใจ
พ่อคิดแค้นขึ้นมาก็งุ่นง่าน
อันโทษตัวผัวเจ้ามันฮึกฮัก
แล้วดำรัสตรัสร้องเปรยไป
ให้กลับพหลพลนิกร
ท้าวสิงหลกลับคิดพิสมัย
อย่าร้องไห้ไปเลยนะลูกรัก
จะใคร่ยกพลมารไปหาญหัก
จะยกให้หลายรักอย่าทุกข์ร้อน
ลูกหลานมันร้องไห้ไม่หยุดหย่อน
คืนเข้าพระนครมิทันช้า

ฯ ๖ คำ ฯ เชิด

โทน

⊙ ครั้นถึงจึงขึ้นบนปราสาท
เสด็จนั่งเหนืออาสน์อันเลขา
เชยชมพระราชนัดดา
เป็นที่เสน่หาพระยายักษ์
ขนานนามประทานหลานชาย
ชื่อนารายณ์ธิเบศร์สมศักดิ์
ให้พี่เลี้ยงนางนมพร้อมพรัก
บำรุงรักษ์พระกุมารสำราญใจ

ฯ ๔ คำ ฯ

จบตอน

ภาคผนวก ค.

โน้ตสากล

เพลงโหมโรง

1 2

โทน

กลองตุ๊ก

ฉิ่ง

ฉาบ

กรับ

3 4

5 6

7 8

9 10

11 12

13

14

15

16

17

18

19 20

21 22

23 24

25 26

27 28

29 30

31 32

33 34

35 36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55
56
57
58
59
60

61
62
63
64
65
66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85 86

87 88

89 90

91
92

93
94

95
96

97
98
99
100
101
102

103

104

105

106

107

108

109 110

111 112

113 114

115

116

117

118

119

120

121
122
123
124
125
126

127 128

129 130

131 132

133
134
135
136
137
138

139
140
141
142
143
144

145 146

147 148

149 150

151
152

153
154

155
156

157 158

159 160

161 162

163
164
165
166
167
168

169
170
171
172
173
174

175 176

177 178

179 180

181
182
183
184
185
186

187
188
189
190
191
192

193 194

195 196

197 198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

เพลงรำสิบสองท่า

7
8
9
10
11
12

13
14
15
16
17
18

19
20
21
22
23
24

25 26

27 28

29 30

31
32
33
34
35
36

37
38
39
40
41
42

43
44
45
46
47
48

49
50
51
52
53
54

55
56
57
58
59
60

61

62

63

64

65

66

67
68
69
70
71
72

73 74

75 76

77 78

79
80
81
82
83
84

85
86
87
88
89
90

91
92
93
94
95
96

97 98

99 100

101 102

103

104

105

106

107

108

109
110
111
112
113
114

115

116

117

118

119

120

121
122
123
124
125
126

127
128
129
130
131
132

133
134
135
136
137
138

139
140
141
142
143
144

145
146
147
148
149
150

151
152
153
154
155
156

157 158

159 160

161 162

163
164
165
166
167
168

169
170
171
172
173
174

175
176
177
178
179
180

181
182

เพลงรำชัดชาตรี

1. บทคุณครู

13 14

จำ ศีล เอย เสีย แล้ว บ-

คุณ พระ เอย พุทธ

15 16

ริ สุทธิ์ เอย ไหว้ พระ เสีย แล้ว ลูก จะ สวด มนต์

เอิง เอย สวด

17 18

จะ ไหว้ พระ

มนต์ ไหว้พระ เสีย แล้ว ลูก จะ สวด เอย มนต์

19 20

พุทธ พระ ธรรม พระจ้า เอย ยก ไหว้ เหนือ เกล้า ไว้เหนือ ผม

21 22

เล่น

เอิง เอย เหนือ ผม ยก ไหว้ เหนือ เกล้า ไว้เหนือ เอย ผม

23 24

ไหน ให้ ดี มี คน รัก เอย พัก ไหน ให้

25 26

ดี มี คน ชม

เอิง เอย คน ชม พักไหน ให้ ดี มี คน เอย

27 28

ยก ไว้ เหนือ เกล้า ไว้ เหนือ ผม เอย

ชม

29 30

ลูก ถ วาย บัง คม ทุก ฆา ตรี

เอิง เอย รา ตร ลูก ถ วาย บัง

31 32

ไหว้ เท้า อา ทิตย์ เรือง

คม ทุก รา เอย ตรี

33 34

ฤทธิ์ (ธี) เอย ไหว้ นาง ธร ณี อัน พึง แผน

เอิง เอย พึง

35 36

มี คุณ แก่

แผน ไหว้ นาง ธ ร ณี อัน พึง เอย แผน

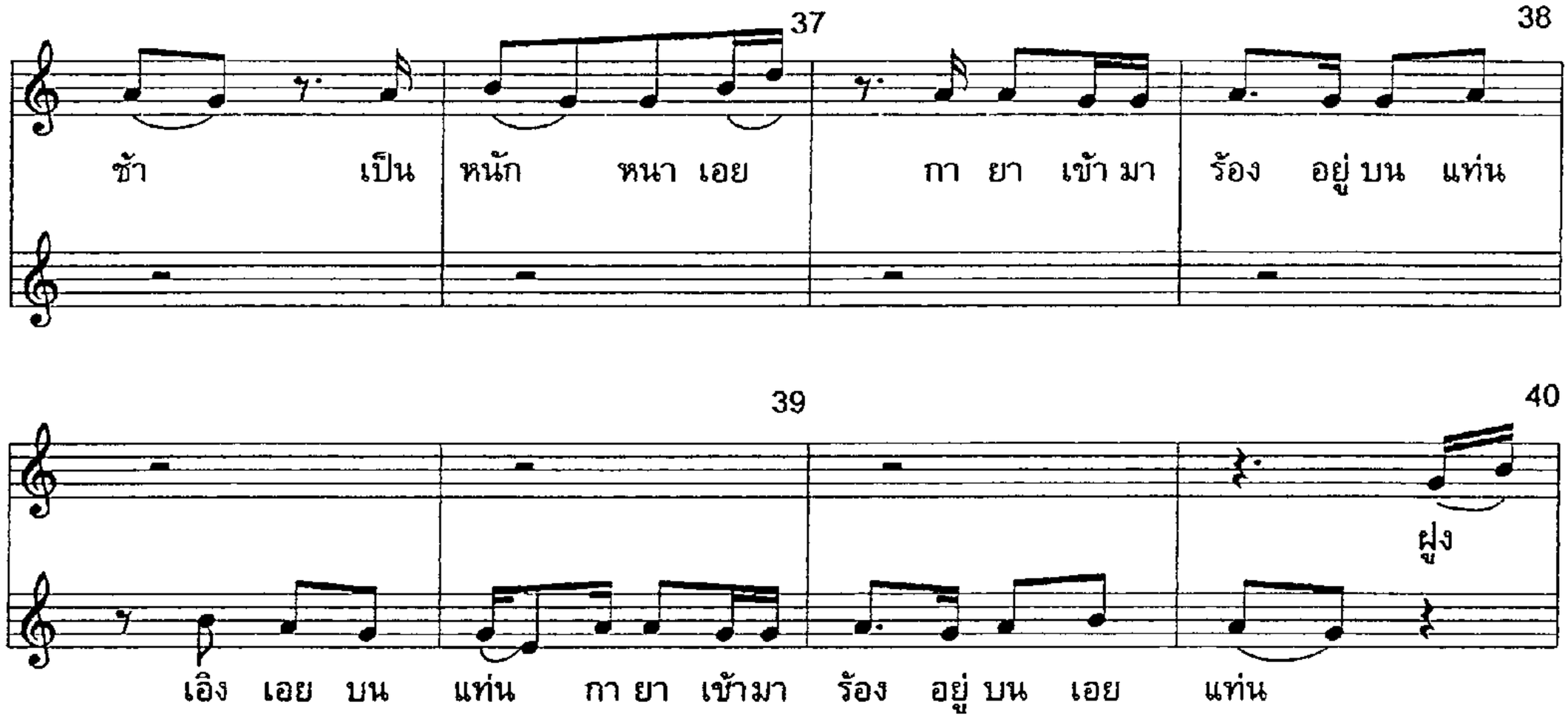
37
38
ช้า เป็น หนัก หนา เอย กา ยา เข้า มา ร้อง อยู่ บน แท่น
39
40
ฝูง
เอิง เอย บน แท่น กา ยา เข้ามา ร้อง อยู่ บน เอย แท่น
41
42
ชน ก้าว เดิน นับ หมื่น แสน เอย ไม่ เคลื่อน ไม่
41
42
แคลน ไม่หวาดไหว
เอิง เอยหวาด ไหว ไม่เคลื่อน ไม่ แคลนไม่หวาด เอย ไหว

2. ยอไหว้บท

1
2
ต้นเสียง
ลูกคู่
ยอ เอย ยอ ไหว้ พระภูมิพระพาย ยอ ไหว้
3
4
ไป
ยอ เอย ยอ ไหว้ พระภูมิ พระ พาย ยอ ไหว้
5
6
ไหว้พระ แจ่ม แจ้ง อัน แสง ใส ไหว้ จบ ภพไตร ใน วัน
ไป
7
8
นี้
ไหวัพระ แจ่ม แจ้ง อัน แสง ใส ไหว้ จบ ภพ ไตร ใน วัน
9
10
จะไหว้ พระ อินทร์พระพรม พระ ยมพระภาพ อยู่ ไม่ ได้นาน ลง มา หมด
นี้
11
12
นี้ จะไหว้ พระ อินทร์พระพรม พระ ยมพระภาพ อยู่ ไม่ ได้นาน ลง มา หมด

13
14
ไหว้เท้า อิน โท ไน โส พส จำ ได้ไหวัหมด ใน วัน นี้

15
16
ไหว้เท้า อิน โท ไน โส พส จำ ได้ไหวัหมด ใน วัน นี้

3. บทตุมกอก

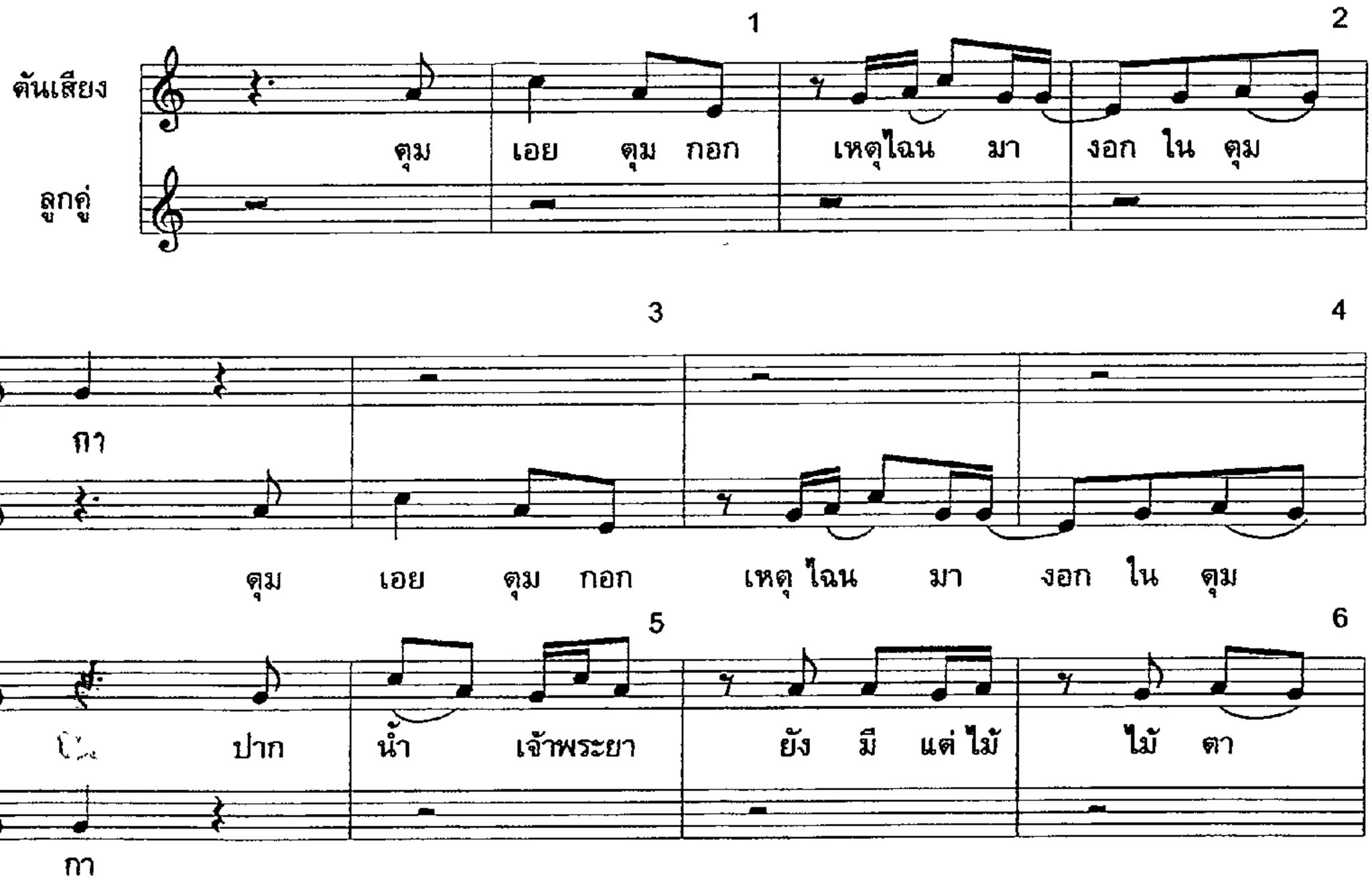
ตันเสียง
ลูกคู่
1
2
ตุม เอย ตุม กอก เหตุไฉน มา งอก ไน ตุม
3
4
กา
ตุม เอย ตุม กอก เหตุ ไฉน มา งอก ไน ตุม
5
6
ปาก น้ำ เจ้าพระยา ยัง มี แต่ ไม้ ไม้ ตา
กา

7
8
ดูม
ปาก น้ำ เจ้า พระ ยา ยัง มี แต่ ไม้ ไม้ ตา
9
10
รัก กัน เมื่อ สาว สาว เปรียบเหมือน ดอกน้ำเต้า แตก ใบ
ดูม
11
12
ดูม
รัก กัน เมื่อ สาว สาว เปรียบเหมือน ดอก น้ำเต้า แตก ใบ
13
14
รัก กัน เมื่อหนุ่ม หนุ่ม เปรียบเหมือน ดอกกระทุ่ม แตก ใบ
ดูม
15
16
บาน
รัก กัน เมื่อหนุ่ม หนุ่ม เปรียบ เหมือน ดอกกระ ทุ่ม แตก ใบ
17
18
ตัด ความ (น) โล กีย์ แก้ว พี่ มา ตัด ความ สง
บาน

19 20

สาร

ตัด ความ (น) โล กีย์ แก้ว พี่ มา ตัด ความ สง

21 22

ตัด ความ (นะ) รำ คาญ เพื่อน ฝูง ของ เรา มี อยู่ ทั่ว

สาร

23 24

หน้า

ตัด ความ (นะ) รำ คาญ เพื่อน ฝูง ของ เรา มี อยู่ ทั่ว

25 26

เอ โก เจ้า พี่ เอ๋ย ไย ป่าน ฉะ นี้ จะ มา เอ

หน้า

27 28

กา

เอ โก เจ้า พี่ เอ๋ย ไย ป่าน ฉะ นี้ จะ มา เอ

29 30

กา คาบ เอาเหยื่อ มา วาง ไว้ ที่ปลาย (ปลาย) แม่ เสา

กา

31 32

ธง

กา คาบ เอาเหยื่อ มา วาง ไว้ ที่ปลาย (ปลาย) แม่ เสา

33 34

คน กิน ให้เป็น บ้า กา เอ๋ย มา กิน ให้ (มัน) งวย

ธง

35 36

งง

คน กิน ให้เป็น บ้า กา เอ๋ย มา กิน ให้ (มัน) งวย

37 38

จับ อยู่ ที่ ปลาย แม่ เสา ธง เรียก ว่า กาหงส์ มา พลัด คู่

งง

39 40

จับ อยู่ ที่ ปลาย แม่ เสา ธง เรียก ว่า กาหงส์ มา พลัด คู่

41 42

กา ดำ มา สม สู่ มัน มา จับ อยู่ กับ กา

43 44

ขาว

กา ดำ มา สม สู่ มัน มา จับ อยู่ กับ กา

45 46

พี่ จะ ขอ ถาม น้อง โน่น แหน่ะ กาทอง ของ ใคร

ขาว

47 48

เล่า

พี่ จะ ขอ ถาม น้อง โน่น แหน่ะ กาทอง ของ ใคร

49 50

พี่ ไม่ รู้ จัก เจ้า เย็น เย็น เช้าเช้า เจ้า ก็ บิน

เล่า

51 52

มา

พี่ ไม่ รู้ จัก เจ้า เย็น เย็น เช้าช้า เจ้า ก็บิน มา

4. บทครูสอน

ตันเสียง
ลูกตรู่
1
2
ครู เอ๋ย ครู สอน ให้กระเดื่อง เสียก่อน แล้ว ค่อย ต่อ
3
4
งา
ครู เอ๋ย ครู สอน ให้ กระเดื่อง เสียก่อน แล้ว ค่อย ต่อ
5
6
ครู สอน ให้ ผูก ผ้า สอน ให้ ฉัน ทรง ซึ่ง กำ
งา
7
8
ไล
ครู สอน ให้ ผูก ผ้า สอน ให้ ฉัน ทรง ซึ่ง กำ
9
10
สอน ครอบ ช ฎา น้อย ยัง รำ สอดสร้อย พวง มา
ไล
11
12
ลัย
สอน ครอบ ช ฎา น้อย ยัง รำ สอดสร้อย พวง มา

13
14
สอน ทรง ซึ่ง กำ ไล ยัง ร่าย แขน ซ้าย ย้าย แขน
ลัย
15
16
ขวา
สอน ทรง ซึ่ง กำ ไล ยัง ร่าย แขน ซ้าย ย้าย แขน
17
18
กระ เดื่อง ด้วย แขน ขวา ตี รา คา ได้ ห้า ตำ ลึง
ขวา
19
20
ทอง
กระ เดื่อง ด้วย แขน ขวา ตี รา คา ได้ ห้า ตำ ลึง
21
22
ตีน ถีบ พ นัก เอ๋ย สอง มือ ลูก ก็ ชัก เอา สาย
ทอง
23
24
ทอง
ตีน ถีบ พ นัก เอ๋ย สอง มือ ลูก ก็ ชัก เอา สาย

25
26
หา
ไหน ไม่ เหมือนน้อง
งาม พร้อม เหมือนแท
ว(ะ)

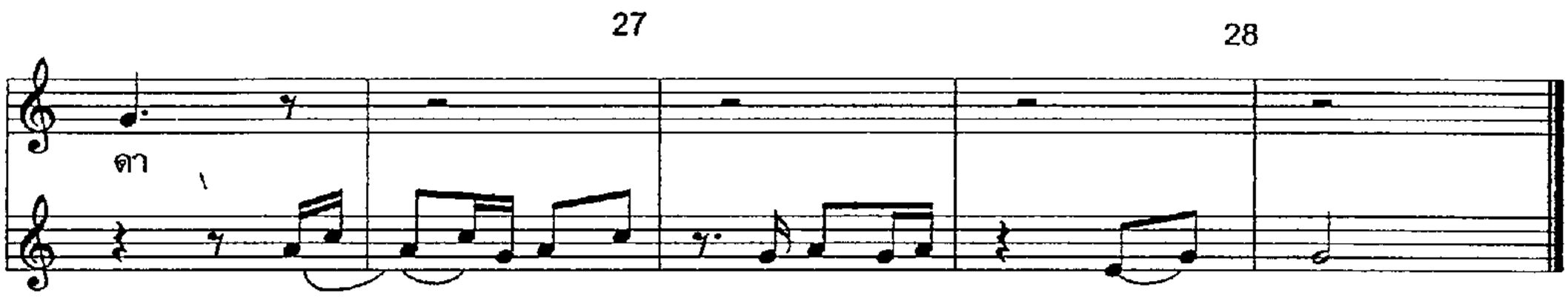
27
28
ดา
หา ไหน ไม่ เหมือนน้อง งามพร้อมเหมือน เท ว(ะ) ดา

5. บทสอนรำ

1
2
ต้นเสียง
ลูกคู่
สอน เอย สอน รำ ครู ให้ เจ้าเอย ฉัน

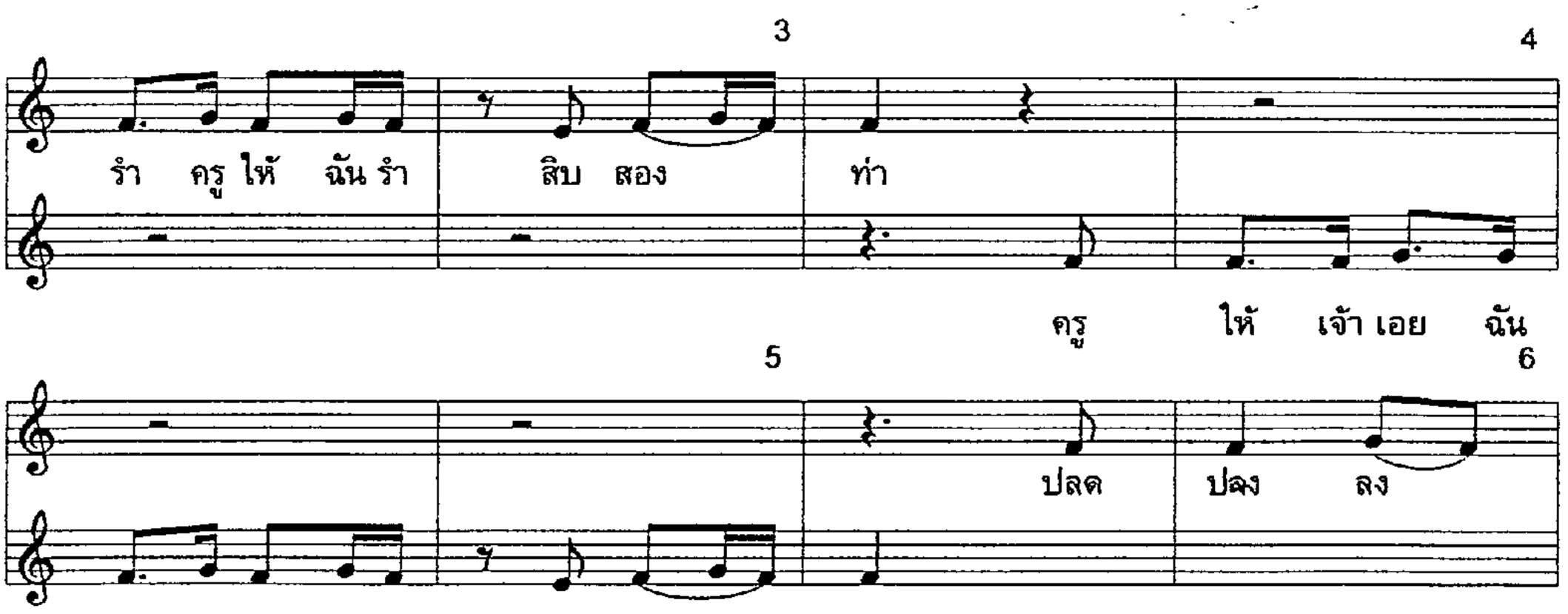
3
4
รำ ครู ให้ ฉัน รำ สิบ สอง ท่า
ครู ให้ เจ้า เอย ฉัน
5
6
ปลด ปลง ลง
รำ ครู ให้ ฉันรำ สิบ สอง ท่า

7
มา ครู
8
ให้ เจ้า เอย ฉัน
รำ ครู ให้ ฉัน รำ
เสมอ
9
บ่า
10
ครู ให้ เจ้า เอย ฉัน
รำ ครู ให้ ฉัน รำ
เสมอ
11
ปลด ปลง ลง
12
มา ครู
ให้ เจ้า เอย ฉัน
13
รำ ครู ให้ ฉัน รำ
เสมอ
พก
14
ครู ให้ เจ้า เอย ฉัน
15
รำ ครู ให้ ฉัน รำ
เสมอ
พก
วาด
16
ไว้ ชาย
17
อก ต
นก เจ้า เอยเป็น แผ่น
ต นก เป็น แผ่น
18
แผ่น ผา

19 20

ลา

ต นก เจ้าเอยเป็น แผ่น ต นก เป็น แผ่น แผ่น ผา

21 22

ชัด สูง สูง เอย เทียม หน้า เรียก ช่อ เจ้า เอย ระ

23 24

ย้า เรียกช่อ ระ ย้า พวง ดอก ไม้

เรียก ช่อ เจ้า เอย ระ

25 26

ปลด ปลง ลง มา

ย้า เรียกช่อ ระ ย้า พวง ดอก ไม้

27 28

ได้ ครู ให้ เจ้า เอย ฉัน รำ ครู ให้ ฉัน รำ เป็น โคม

29 30

เวียน

ครู ให้ เจ้า เอย ฉัน รำ ครู ให้ ฉัน รำ เป็น โคม

31
32
ต
นก
โคม
เวียน
ยัง
เรา
เจ้า เอ๋ย
กระ
เวียน
33
34
เชียน ยัง เรา กระเชียน
เปลี่ยน ผา
ลา
ยัง
เรา
เจ้า เอ๋ย
กระ
35
36
อัน
นี้
พญา
เชียน ยัง เรา กระเชียน
เปลี่ยน ผา
ลา
37
38
ครุฑ
ฉวย
ฉุด
เจ้า เอย
เอา
นาค ฉวยฉุด
เอานาค
นา
ค
นา
39
40
คา
ฉวย
ฉุด
เจ้า เอย
เอา
นาค ฉวยฉุด
เอานาค
นา
ค
นา
41
42
ลูก
เท้า
เท
วา
ลี
ลา
เจ้า เอย
จะ
คา

43
44
เข้า ลี ลา จะ เข้า
พระ อา
ศรม
ส ลา เจ้า เอย จะ
45
46
ฉัน
นี้ แสน
เข้า ลี ลา จะ เข้า
พระ อา
ศรม
47
48
ตรม คือ
องค์ เจ้า เอย นา
รายณ์ คือ องค์ นา รายณ์
น้าว ศร
49
50
ไป
คือ องค์ เจ้าเอย นา รายณ์ คือองค์นารายณ์ น้าว ศร ไป

6. บทตัวเรียม

ต้นเสียง
ลูกคู่
1
2
ตัว
เรียม เอย
ความยาก ใครจะเทียมเอย
เอิง
3
4
เอย
เรียม
เอย
หนา เอย
เอย
เรียม เอย หนา
5
6
ความ ยาก
ใครจะเทียม เอย
เรียม
เอย
หนา เอย
7
8
เรียมเรียม มา
เป็น ม โน ราห์
เหมือน ดั่ง
นา วา เอย
9
10
ไม่
ชอบ ลม เอย
เอย
ไม่ ชอบ ลม
11
12
เหมือน ดั่ง
นา วา เอย
ไม่ ชอบ ลม เอย

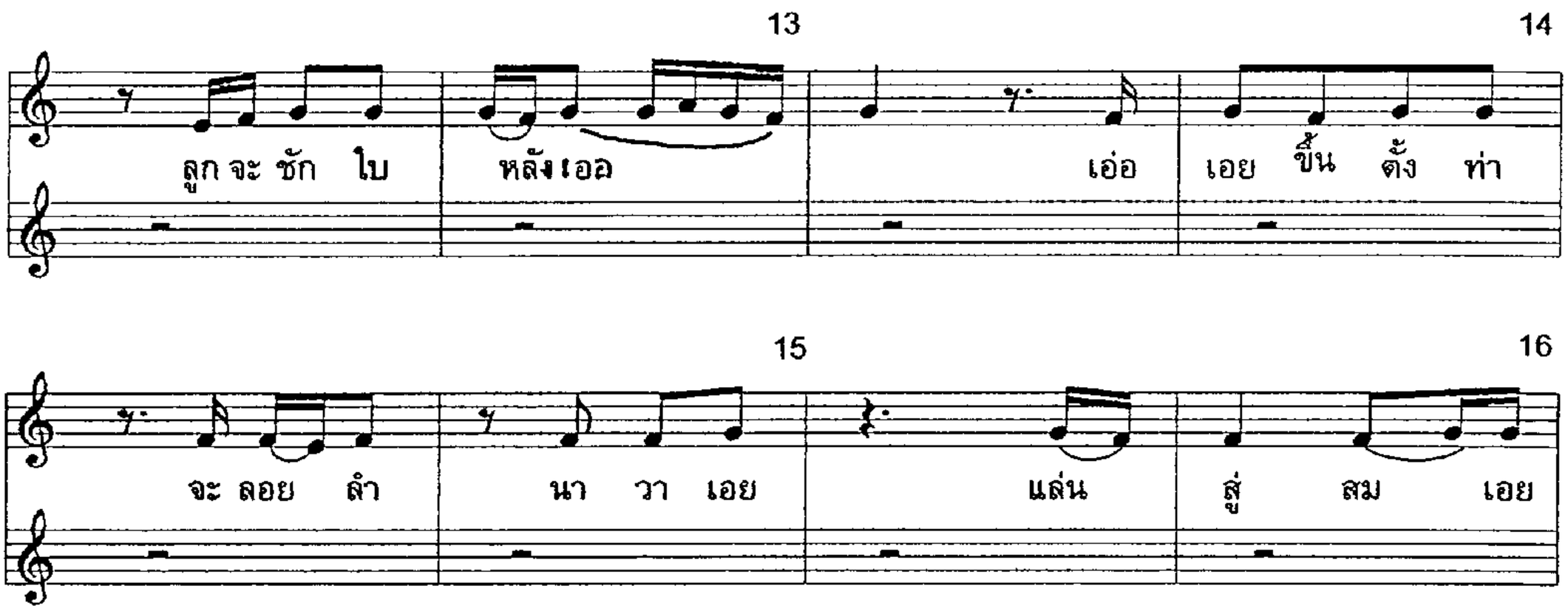
13
14
ลูก จะ ชัก ใบ
หลังเออ
เอ่อ
เอย ขึ้น ตั้ง ท่า
15
16
จะ ลอย ลำ
นา วา เอย
แล่น
สู่ สม เอย
17
18
เอย แล่น สู่ สม
จะ ลอย ลำ
นา วา เอย
19
แล่น สู่ สม เอย
20
21
นา วา ข้า
เอ่ย ไม่ เคย ลม
จะ ล่ม
จะ จม เอย
22
23
ไม่ รู้ เลย เอย
เอย
ไม่ รู้ เลย

24
25
จะ ล่ม จะ จม เอย ไม่ รู้ เลย เอย
26
27
ลมพระพาย พัดฉ่ำ มา รำ เพย นา วา ข้า เอ๋ย เอย
28
29
แล่น เกย ตลิ่ง เอย เอย แล่น เกย ตลิ่ง
30
31
นา วา ข้า เอ๋ย เอย แล่น เกย ตลิ่ง เอย
32
33
ไม่ประสบ พบน้อง มอง ประ วิง ชาย ชั่ว กลัว หญิง เอย
34
35
เสีย จริง แล้ว เอย เอย เสียจริง แล้ว

36
37
ชาย ชั่ว กลัว หญิง เอย เสีย จริง แล้ว เอย
38
39
ตัว ของ พี่ชาย เหมือน นา วา ตัว ของ น้อง ยา เอย
40
41
เหมือน เกาะ แก้ว เอย เอย เหมือนเกาะ แก้ว
42
43
ตัว ของ น้อง ยา เอย เหมือน เกาะ แก้ว เอย
44
45
พี ชาย บาฆหน้า มา หา แล้ว นึก ว่า เกาะ แก้ว เอย
46
47
เคย อา ศัย เอย เอย เคย อา ศัย

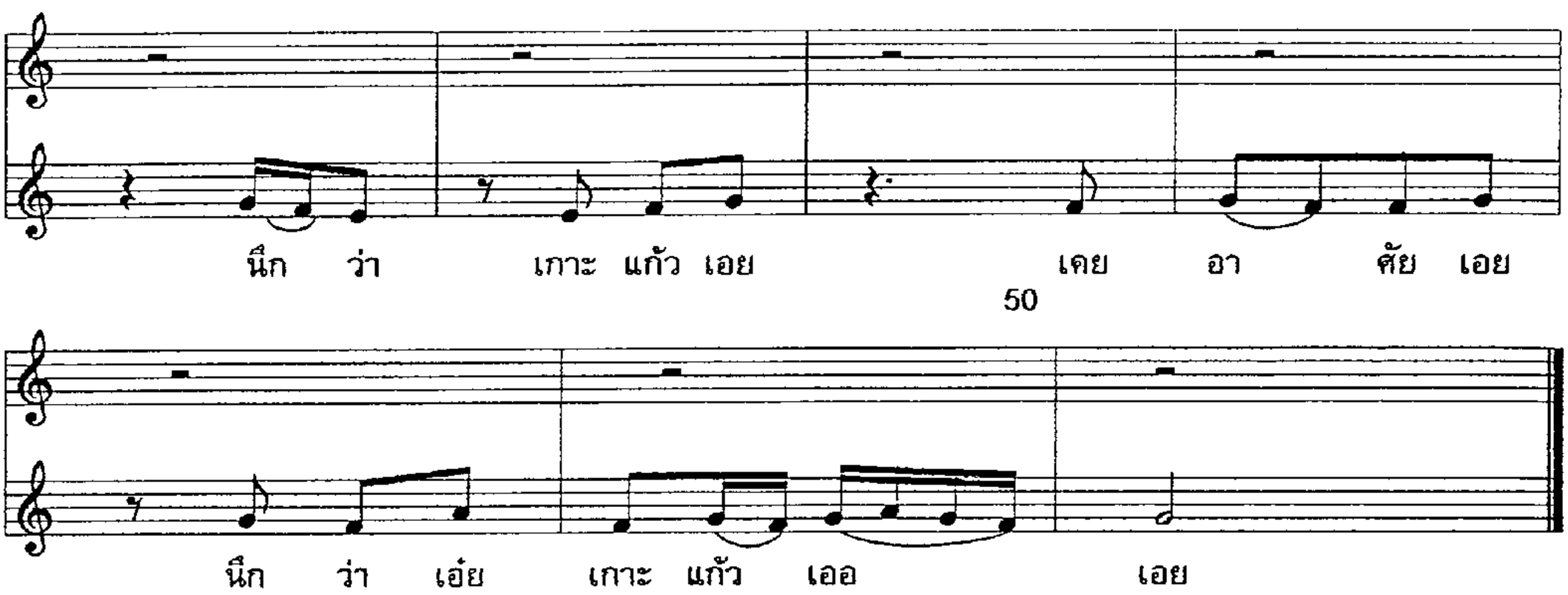
48
49
นึก ว่า เกาะ แก้ว เอย เคย อา ศัย เอย
50
นึก ว่า เอ๋ย เกาะ แก้ว เออ เอย

ตัวอย่างโน้ตที่ใช้ในละครเท่งตุ๊ก เรื่อง ไชยเชษฐ์
ตอนที่ 1 นางสุวิญชาถูกขับไล่

1.ร้องถอนบท

11
12
ได้ เจ็ด รา ตรี เอย ทิ วา วัน เอย
13
14
ให้ หมอ เฒ่า เอา ช้าง ไป เที่ยว ค้น ทุก ตำ บล โป่ง ป่า เอย
15
16
พ นา สันต์ เอย
เอย พ นา สันต์
17
18
ทุก ตำ บล โป่ง ป่า เอย พ นา สันต์ เอย
19
20
ไม่ประสบ พบช้าง ตัว สำ คัญ สิ้น แดน เห มันต์ เอย
21
22
พระ พา รา เอย
เอย พระ พา รา

2. ร้องร่ายและทอด

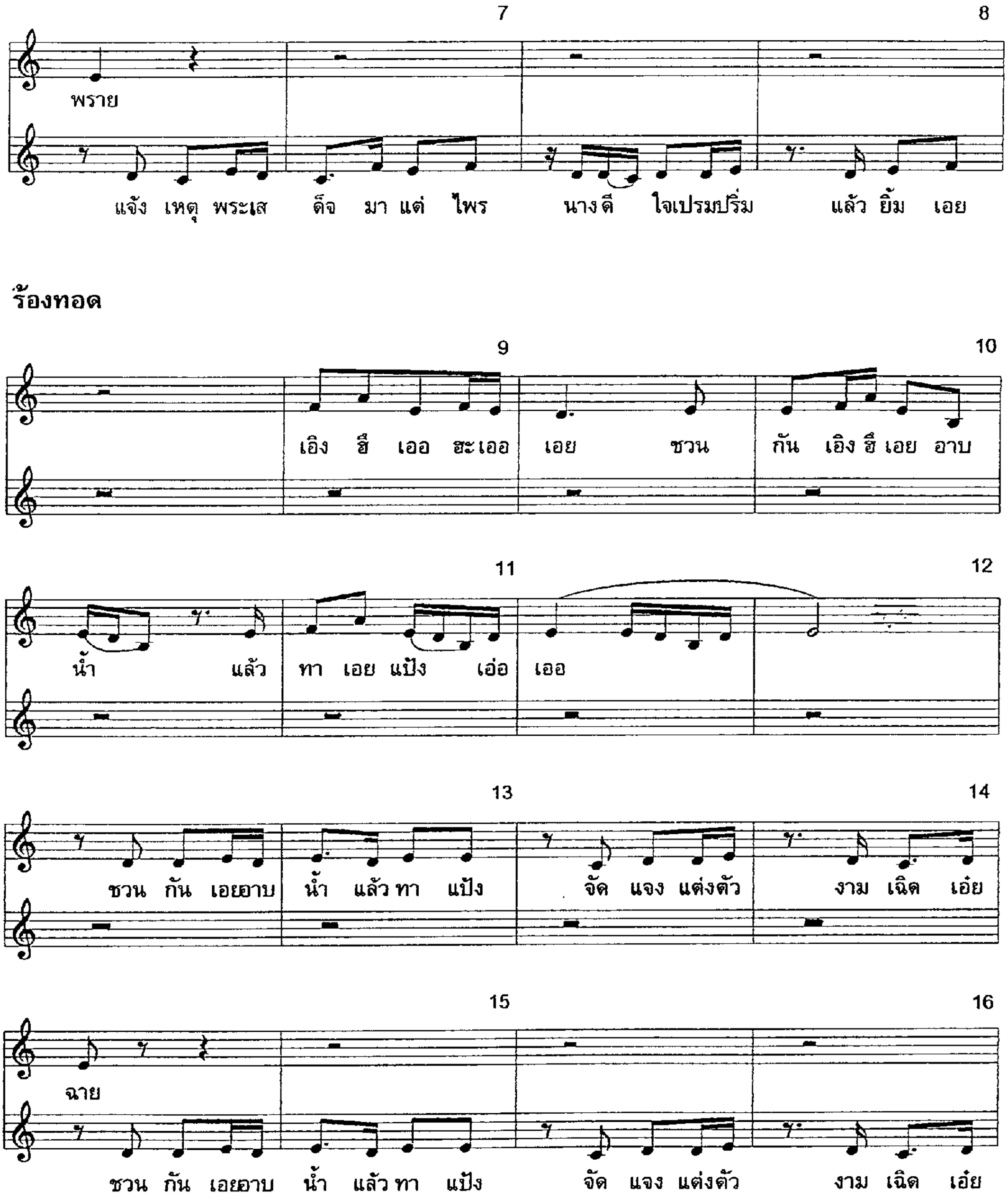
7
8
พราย
แจ้ง เหตุ พระเส ด็จ มา แต่ ไพร นางดี ใจเปรมปรีม แล้ว ยิ้ม เอย
ร้องทอด
9
10
เอิง ฮึ เออ ฮะเออ เอย ชวน กัน เอิง ฮึ เอย อาบ
11
12
น้ำ แล้ว ทา เอย แป้ง เอ่อ เออ
13
14
ชวน กัน เอยอาบ น้ำ แล้ว ทา แป้ง จัด แจง แต่งตัว งาม เฉิด เอ๋ย
15
16
ฉาย
ชวน กัน เอยอาบ น้ำ แล้ว ทา แป้ง จัด แจง แต่งตัว งาม เฉิด เอ๋ย

17
18
นุ่ง ยก ห่ม
ตาด เอยเดินนาด กราย
ผัน ผาย ไปเฝ้า
พระ ภู เอ๋ย
ฉาย
19
20
มี
นุ่ง ยก ห่ม
ตาด เอยเดินนาด กราย
21
ผัน ผาย ไปเฝ้า
พระ ภู เอ๋ย
ผัน ผาย ไป
เฝ้า เออ เอย
มี

3. ร้องโทน

1
2
เมื่อ เออ เอย
เมื่อ นั้น
พระไชยเชษฐ์ เอย
ฟัง คำ
3
4
เออ เอย
ที่ รำ ว่า
พระไชยเชษฐ์ เอย
ฟัง คำ

5 6

เอ่อ เอย ที่ รำ ว่า เออ เอ่อ เอิง

7 8

เห็น ท่อน ไม้ โส่ พาน มา พระ ผ่าน ฟ้า เอย แข็ง ขืน

เอย

9 10

เอ่อ เอย ตะ ลึง ตะ ไล

พระ ผ่าน ฟ้า เอย แข็ง ขืน

11 12

เอ่อ เอย ตะ ลึง ตะ ไล เออ เอ่อ เอิง

13 14

เสน่ห์ นาง เจ็ดคน เข้า ดล จิต เออ เอย เข้า ดล จิต

15 16

จะ ไม่ พิ เอย จา ร ณา เอ่อ เอย ก็ หา ไม่

17 18

จะ ไม่ พิ เอย จา ร ณา เอ่อ เอย ก็ หา ไม่

19 20

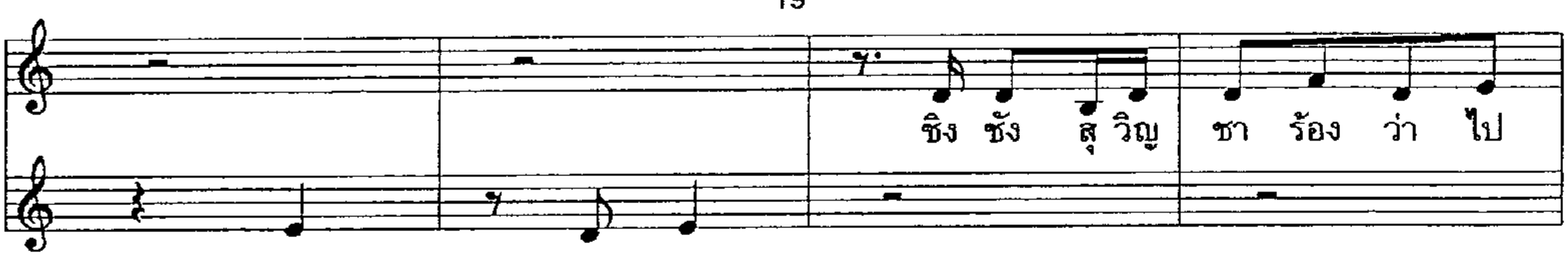

21 22

23 24

25 26

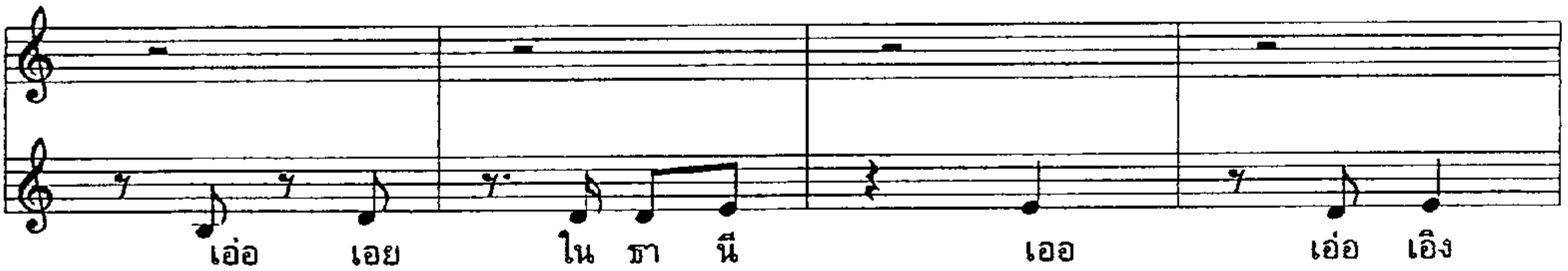

4. ร้องโอ้

1
โอ้
ว่าเมื่อ เอ่อ เออ
เอ่อ
2
เอิง เอย เมื่อ
3
นั้น สุ วิญ
ชา ได้ ฟัง
ฮะ เออ เอย
4
นั่ง ร้อง ไห้
5
เออ
เอิง เออ
6
โอ้ ว่าเมื่อ เอ่อ เออ
7
เอ่อ เอิง เอย เมื่อ
8
นั้น สุ วิญ ชา ได้ ฟัง
9
ฮะ เออ เอย
นั่ง ร้อง ไห้
เออ
10
เอิง เออ
11
โศก
ศัลย์ รัน ทด เออ
เอ่อ
12
เอย ส(ะ) เอย (ห)ลด

13 14

ใจ ทราม วัย ไม่ เป็น ฮะ เออ เอย สม ประ ดี

15 16

เออ เอิง เออ โศก ศัลย์ รัน ทด เออ

17 18

เอ่อ เอย ส(ะ) เอย (ห)ลด ใจ ทราม วัย ไม่ เป็น

19 20

ฮะ เออ เอย สม ประ ดี เออ เอิง เออ

21 22

ดัง หนึ่ง จะ พิ นาศ เออ เอ่อ เอย ลง เอย ขาด

23 24

จิต สุด สิ้น ชี วิต ฮะ เออ เอย ลง กับ ที่

25
เออ
เอิง เอย
26
ดง หนึง จะ พนาศ เออ
27
28
เอ่อ เอย ลง เอย นาด จิต สุด สิ้น ชี วิด
29
30
ฮะ เออ เอย ลง กับ ที่ เออ เอิง เอย
31
32
นาง เข้า กอด บาท เออ เอ่อ เอย พระเอย สา
33
34
มี โศ กี ครวญ คร่ำ ฮะ เออ เอย แล้ว ร่ำ ไร
35
เออ
เอิง เออ
36
นาง เข้า กอด บาท เออ

37
38
เอ่อ เอย พระเอย สา มี โศ กี ครวญ ครำ
39
40
ฮะ เออ เอย แล้ว รำ ไร เออ เอิง เออ
โศ กี ครวญ ครำ แล้ว รำ เอ่ย ไร เออ เอยเยอ
เออ
ฮะเออเอ่อเอ่อเอิง
เอย

5. ร้องฉุยฉาย

1
เอิง
2
เอย ฉุย ฉาย
เอย เยื้อง
ย่าง ช่าง กรีด
3
กราย กระเดียด กระ
4
ทาย จะ ไป ท้าย
วัด จะ ไป ขอ
ข้าว ตา หลวง
5
ชี ตา หลวง แก
6
ตี ตีด้วยตา (ก็) ละ
ปัตร กินหมาก ปากแดง
หยิบ แป้ง ขึ้น มา
7
ผัด น่า กอด น่า
8
รัด เจ้า ฉุย ฉาย
เอย
เอิง
เอย ฉุย ฉาย
9
10
เอย เยื้อง
ย่าง ช่าง กรีด
กราย กระเดียด กระ
ทาย จะ ไป ท้าย
11
12
วัด จะ ไป ขอ
ข้าว ตา หลวง
ชี ตาหลวง แก
ตี ตีด้วยตา (ก็) ละ

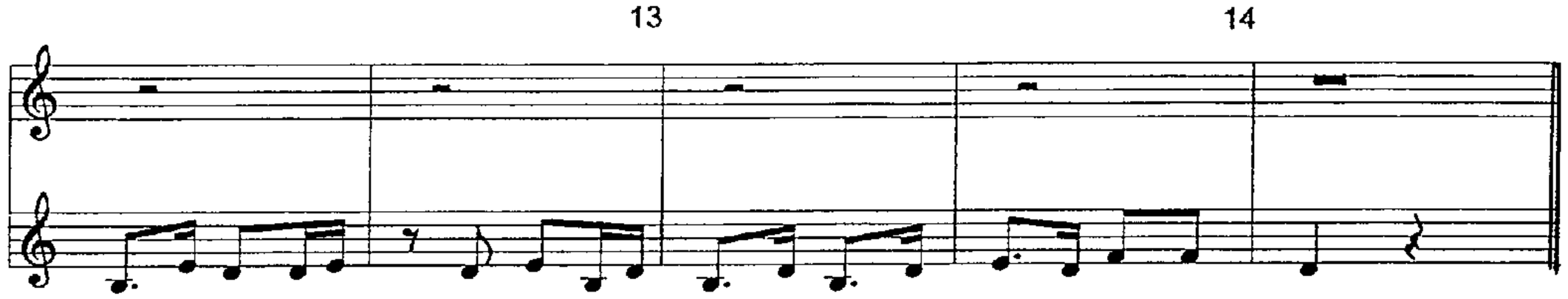

ปัตรกินหมากปากแดง หยิบแป้งขึ้นมา ผัด น่ากอด น่า รัด เจ้าฉุย ฉาย เอย

6. ร้องกล่อม

11
12
กล่อม เออ
เจ้า งาม ละ ม่อม เออ
จะ ไกว
13
14
เออ
จะ ไกว ให้
เอ่อ เออ
15
16
ขวัญ
อ่อน อย่า
อ้อน เออ
17
18
อา
ลัย
หลับ เออ ไป
19
20
เออ
เถิด พ่อ
เออ
อย่า โศ
21
22
กา เอ่อ เออ
ขวัญ
อ่อน อย่า

23 24

อ้อน เออ อา

25 26

ลัย หลับ เออ ไป เออ เถิด พ่อ

27 28

เออ อย่า โศ กา เอ่อ เออ

29 30

แม่ ลูก มี กรรม เออ

31 32

แสน ลำ บาก ตก เออ

33 34

ยาก เออ นอน หลับ เออ กับ เปล

35 36

ผ้า เอ่อ เออ

29

แม่ ลูก มี

37 38

กรรม เออ แสน ลำ

39 40

บาก ตกเออ ยากเออ นอน หลับ

41 42

เออ กับ เปล ผ้า เอ่อ เออ

43 44

แม่ อยู่ เวียง วัง เออ

45 46

กับ บิ ดา จะ ไส

47
48
เออ
อู่ ทอง
เออ
รอง
49
50
องค์ เอ่อ เออ
แม่
อยู่ เวียง
51
52
วัง
เออ
กับ บิ
53
54
ดา
จะ ไส
เออ
อู่ ทอง
55
56
เออ
รอง
องค์ เอ่อ เออ

7. ร้องทรงม้า

1
2
ครั้นมา ถึง เอย
จึงประทับ เออ เฮอ
เออ
เออ
3
4
เอา
ม้า
ทรง เอย
เสด็จ
ลง
เกย
5
6
แก้ว
เอ่อ เฮอ
เออ เอย ม ณี
ศรี
เสด็จ
ลง
เกย
7
8
แก้ว
เอ่อ เฮอ เออ เอย ม ณี
ศรี
เออเอ่อ เอย
เจ้า
9
เอย เอ่ย นะ น้อง
เออ เอ่ย
10
11
พอสิ้นแสง เอย
สุ ริ ยา เออ เฮอ
เอ่อ
เออ

12
13
อัน รา ตรี เอย จ ร ลี เยื้อง

14
15
ย่าง เอ่อ เฮอ เออ เอย เข้า วัง ใน
จ ร ลี เยื้อง

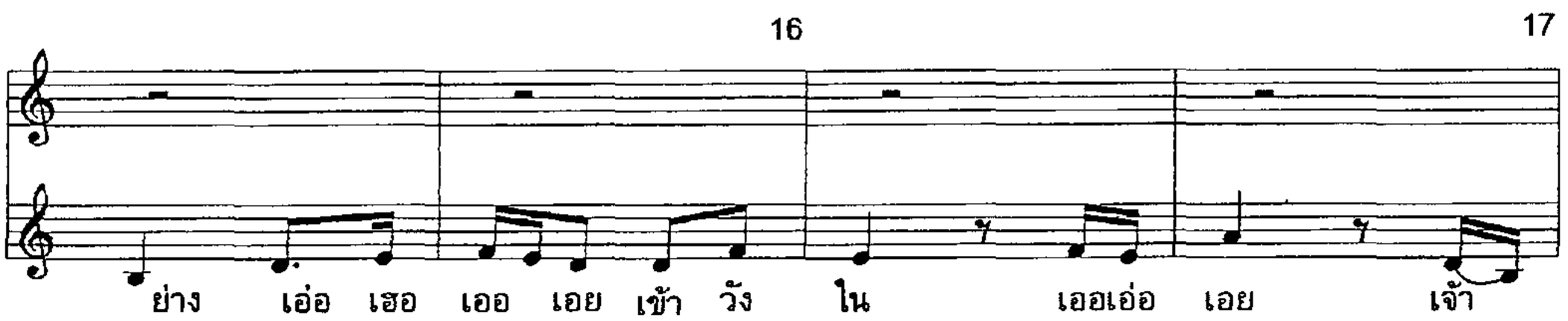
16
17
ย่าง เอ่อ เฮอ เออ เอย เข้า วัง ใน เออเอ่อ เอย เจ้า

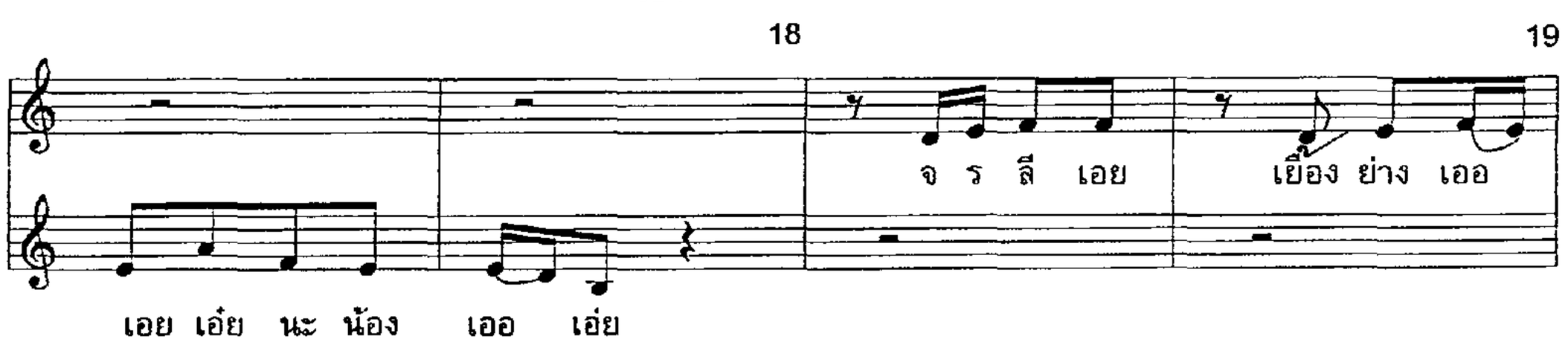
18
19
จ ร ลี เอย เยื้อง ย่าง เออ
เอย เอ่ย นะ น้อง เออ เอ่ย

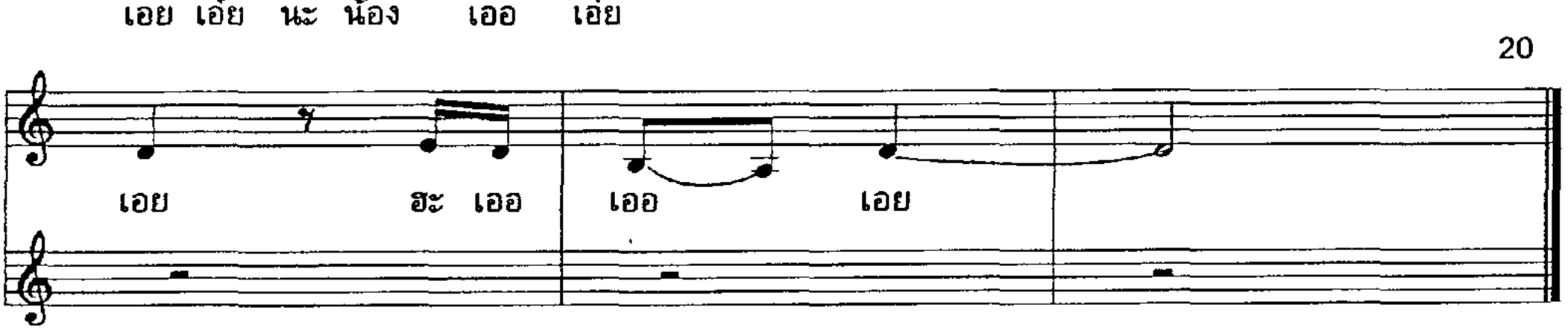
20
เอย ฮะ เออ เออ เอย

8. ร้องชะเอิงเอย

13 14

จะ นิ่ง อยู่ ดู เห็น จะ (นะ)เป็น รอง

ฉะ เออ เอง เอย ฉะ เออ เอง

15 16

ชวน กัน เผย ม่าน ทอง ฉะ ลอง ไข

เอย ฉะ เออ เอิง เอย เอ่อ เอิง ฮึ เอิง

17 18

เอย ชวน กัน เผย ม่าน ทอง ฉะ เออ เอิง เอย ฉะ ลอง ไข

9. ร้องทำนองพิเศษ

1 2

เมื่อ เอย เมื่อ เอย และเมื่อ เอ๋ย นั้น และเมื่อ เอ๋ย

3 4

นั้น เออ เออ ไช ย เชษฐ์ เอิง เอย ไช ย

5
6
เชษฐ์ ไช ย เชษฐ์ ผัน แปร (ละ น้อง) เออ เอ่ย เหลียว แล หา

7
8
ไช ย เชษฐ์ เอิง เอย ไช ย เชษฐ์ ไช ย เชษฐ์ ผัน แปร (ละ

9
น้อง) เออ เอ่ย เหลียว แล หา

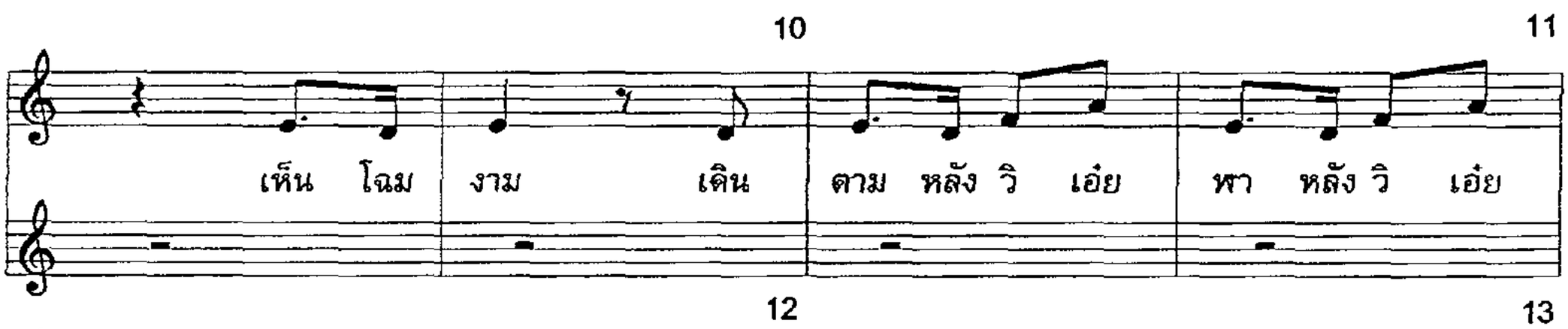
10
11
เห็น โฉม งาม เดิน ตาม หลัง วิ เอ่ย หา หลัง วิ เอ่ย

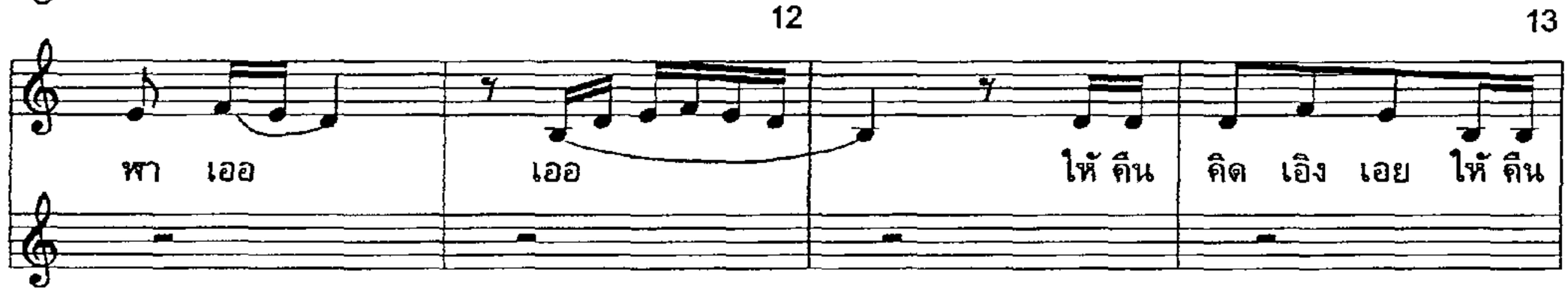
12
13
หา เออ เออ ให้ คืน คิด เอิง เอย ให้ คืน

14
15
คิด ให้ คืน คิด เมต ตา (ละ น้อง) เออ เอ่ย โศ กา ลัย

16 17

ให้ ดืน ดิด เอิง เอย ให้ ดืน ดิด ให้ ดืน ดิด เมต ตา (ละ

18

น้อง) เออ เอย โศ กา ลัย

19 20

ความ รัก หัก ห้าม หัก ห้าม โม โห เอ๋ย หาย โม โห เอ๋ย

21 22

หาย เออ เออ แสนเสีย ตาย เอิง เอย แสนเสีย

23 24

ตาย แสนเสีย ตาย ไม่ กลั่น (ละ น้อง) เออ เอย น้ำ ตา ไต๋

25 26

แสนเสีย ตาย เอิง เอย แสนเสีย ตาย แสนเสีย ตาย ไม่ กลั่น (ละ

27

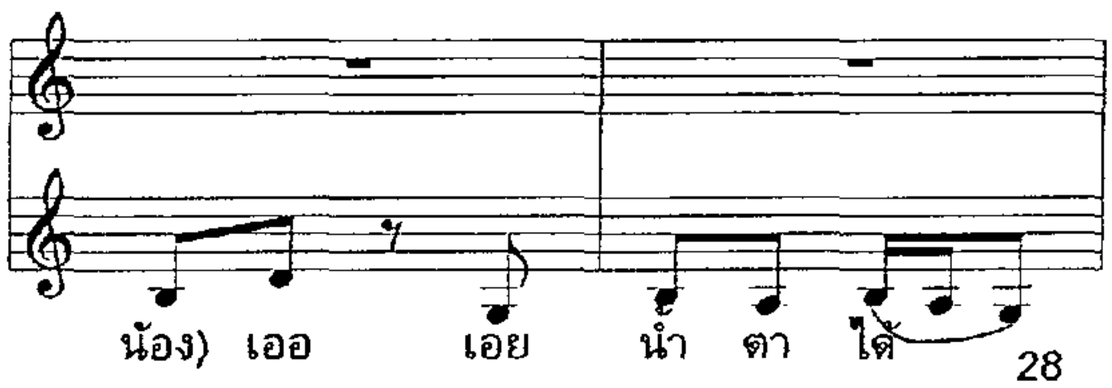

28

29

30

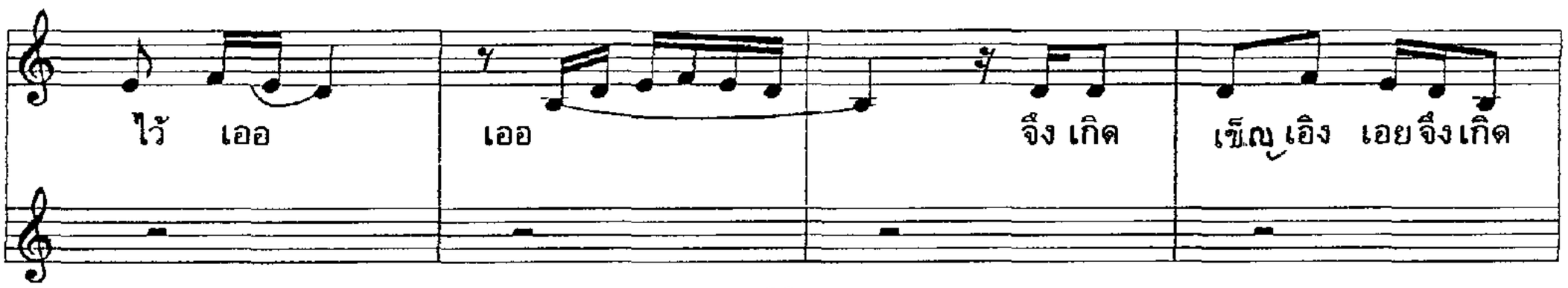

31

32

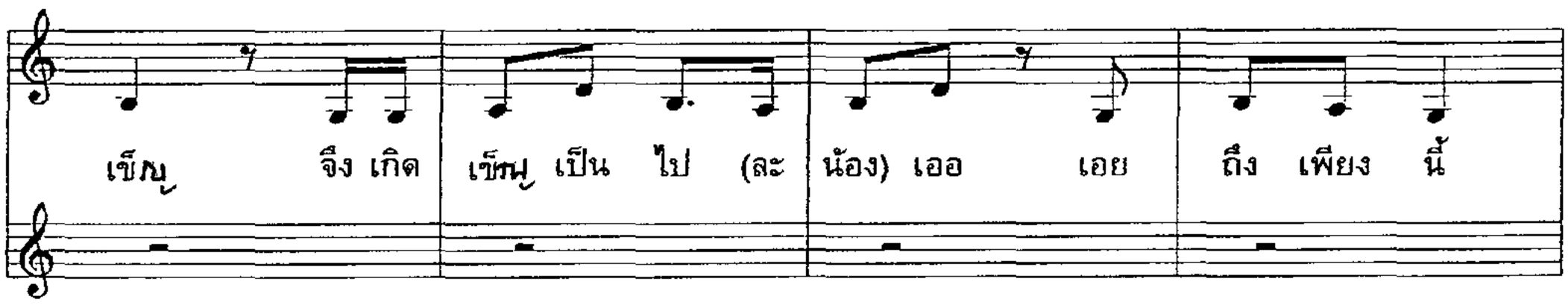

33

34

35

36

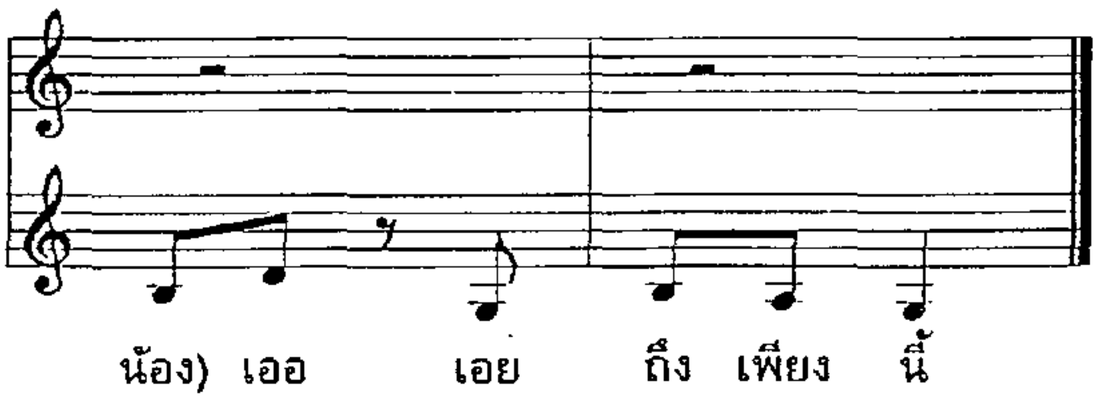

ภาคผนวก ง.

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในหัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว
   1.1 ชื่อ..... นามสกุล.....
   1.2 อายุ..... ปี
   1.3 หน้าที่ในการแสดง.....
   1.4 อาชีพปัจจุบัน.....

2. ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กคณะส.บัวน้อย
   2.1 ประวัติความเป็นมา ของละครเท่งตุ๊ก ในหัวข้อต่อไปนี้
      2.1.1 ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊กในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
      2.1.2 ประวัติความเป็นมาของคณะ ส.บัวน้อย

   2.2 วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก คณะ ส.บัวน้อย ในหัวข้อต่อไปนี้
      2.2.1 ประวัติความเป็นมา
      2.2.2 เครื่องดนตรี
      2.2.3 การประสมวง
      2.2.4 การแต่งกายของผู้แสดง
      2.2.5 การขับร้อง
      2.2.6 ลักษณะบทเพลง
      2.2.7 ทำนองเพลงที่สำคัญ
      2.2.8 ระเบียบวิธีการบรรเลง
      2.2.9 บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม

ภาคผนวก จ.

ตารางการสัมภาษณ์

ตารางการสัมภาษณ์

ครั้งที่	วันเดือนปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
1	2 เม.ย. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี นางวารุณี อิ่มสมบูรณ์	ประวัติความเป็นมาของละครเท่งตุ๊ก	ศาลากลางจุงหวัดจันทบุรี
2	3 เม.ย. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี	ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กละครเท่งตุ๊ก	บ้านคณะส.บัวน้อย
3	9 พ.ค. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี นายพระสังข์ สายบัว นายบุญส่ง สายบัว	เครื่องดนตรี การประสมวง ระเบียบวิธีการบรรเลงทำนองเพลงที่สำคัญ	วัดเขาชำห้าน อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี
4	9 พ.ค. 2545	นางสาวอุทิศ ภาคกิจ นางบุญเรือน สร้อยศรี นายประสานธัญญะชาติ	ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊กละครเท่งตุ๊ก	บ้านเลขที่ 31 หมู่ 12 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี
5	11 พ.ค. 2546	นางสาวประภาศรี ศรีประดิษฐ์	ประวัติความเป็นมาและระเบียบวิธีการบรรเลง	วัดชากใหญ่ จ.จันทบุรี
7	17 มิ.ย. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี	วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีในละครเท่งตุ๊ก	บ้านคณะส.บัวน้อย
8	6 ก.ค. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี	เพลงที่ใช้ขับร้องในละครเท่งตุ๊ก	บ้านคณะส.บัวน้อย
9	18 ก.ค. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี นางวารุณี อิ่มสมบูรณ์ นายพระสังข์ สายบัว นายบุญส่ง สายบัว	ระเบียบวิธีการบรรเลงเพลงในการแสดงละคร	บ้านเลขที่ 32/2 หมู่ 9 ต.ฉมัน อ.มะขาม จ.จันทบุรี
10	7 พ.ย. 2545	นางบุญเรือน สร้อยศรี นายประทีป ทองเปรม	วัฒนธรรมดนตรีของละครเท่งตุ๊ก	โรงแรมมณีจันท์ รีสอร์ท จ.จันทบุรี
11	20–23 ม.ค. 2546	นางบุญเรือน สร้อยศรี นางรัตนา งามสุข	ทำนองการขับร้องเพลงรำชัดชาตรีและเพลงที่ใช้ในละครเท่งตุ๊กเรื่องไชยเชษฐ์	บ้านคณะส.บัวน้อย
12	31 ม.ค. 2546	นางบุญเรือน สร้อยศรี นายประทีป ทองเปรม นายพระสังข์ สายบัว นายบุญส่ง สายบัว	การแสดงละครเท่งตุ๊กในงานแสงสีเสียง	เวทีการแสดง ณ ทุ่งนาเชย จ.จันทบุรี

ภาคผนวก ฉ.

ประวัติและผลงานของนางบุญเรือน สร้อยศรี

ประวัติและผลงานของ นางบุญเรือน สร้อยศรี

ชื่อ นางบุญเรือน **นามสกุล** สร้อยศรี

นามสกุลเดิม สายบัว

อายุ 64 ปี

วันเดือนปีเกิด วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2482

บิดาชื่อ นายเข็บ สายบัว

มารดาชื่อ นางเท้ง สายบัว

ศาสนา พุทธ

การศึกษา
- จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าเขา ธรรมะสุวรรณวิทยาคาร
- ศึกษาดนตรีและการแสดงละครเท่งตุ๊ก จากมารดา

สถานภาพ สมรสกับนายเสนอ สร้อยศรี มีบุตรธิดา 3 คน ชาย 2 คน หญิง 1 คน

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ 14 ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี

เบอร์โทรศัพท์ 039 -363325

อาชีพปัจจุบัน
- ค้าขาย
- แสดงละคร
- ครูพิเศษ สอนละครเท่งตุ๊ก โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม

ประสบการณ์การแสดง

1. แสดงละครงานในท้องถิ่นเช่นงานแก้บน งานบวช งานขึ้นบ้านใหม่ งานวัด เป็นต้น
2. แสดงละครงานของทางราชการเช่นงานวันอนุรักษ์มรดกไทย งานแสงสีเสียงเมืองจันทบุรี และสาธิตการแสดงแก่นักเรียนนักศึกษา
3. เป็นตัวแทนอำเภอแหลมสิงห์และจังหวัดจันทบุรีแสดงศิลปพื้นบ้านในงานต่างๆ เช่น

- งานรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ 2 เม.ย. 2537
- งานมหกรรมวัฒนธรรมไทย ครั้งที่ 12 เมืองพัทยา จ.ชลบุรี 9-10 พ.ย. 2540
- งานอเมซิ่งไทยแลนด์ ณ ท้องสนามหลวง กรุงเทพฯ 30 ธ.ค. 2540
- การแสดงเนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย ปี 2540 "มหกรรมละครพื้นบ้าน และหนังใหญ่ วันที่ 2 –5 เม.ย. 2540 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
- งานมหกรรมดนตรีไทยและการแสดงพื้นบ้านอำเภอแหลมสิงห์ ครั้งที่ 1 วันที่15-17 เม.ย. 2542
- งานสมโภชเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 บริเวณสนามกีฬากลาง จังหวัดจันทบุรี
- งานบูรพา ทราเวล แฟร์,99 (BTF'99) เทศกาลท่องเที่ยวภาคตะวันออกครั้งที่ 1 ณ มหาวิทยาลัยบูรพา อ.บางแสน จ.ชลบุรี วันที่ 31 ธ.ค. 2542
- งาน "50 ปี วังสวนบ้านแก้ว" ณ บริเวณพระตำหนักเทา สถาบันราชภัฏ รำไพพรรณี วันที่ 20-23 ธ.ค. 2544
- งานร้อยรัก-ถักใจ-สานใยวัฒนธรรม มหกรรมอาหาร-การแสดงพื้นบ้านไทย 5 ภาค ครั้งที่ 4 วันที่ 3 มี.ค. 2545 สภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์

- งานแสดงแสงสีเสียง "เส้นทางสายเอกราช พระเจ้าตากสินรวมญาติ กู้ชาติที่จันทบุรี" วันที่ 30 ม.ค. 2546 ถึง วันที่ 3 ก.พ. 2546

รางวัลเกียรติคุณที่ได้รับยกย่อง

1. โล่เชิดชูเกียรติคุณ เป็นศิลปินดีเด่นของจังหวัดจันทบุรี สาขาศิลปการแสดง(การละคร) ประจำปี พ.ศ. 2544 จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกาศ ณ วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2544 โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
2. ประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติ เป็นผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ สาขาศิลปการแสดงละคร ประจำปี พ.ศ. 2544 ประกาศ ณ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2544 โดย นายทวีศักดิ์ ประสิทธิโสภิน นายอำเภอแหลมสิงห์

ภาพประกอบ 30 การแสดงละครเท่งตุ๊ก ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2540

ภาพประกอบ 31 รำซัดชาตรี ในการแสดงแสงสีเสียง "เส้นทางสายเอกราช พระเจ้าตากสินรวมญาติกู้ชาติที่จันทบุรี" วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2546 ถึง วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

ภาพประกอบ 32 การสอนรำสิบสองท่าการแสดงละครเท่งตุ๊ก โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม

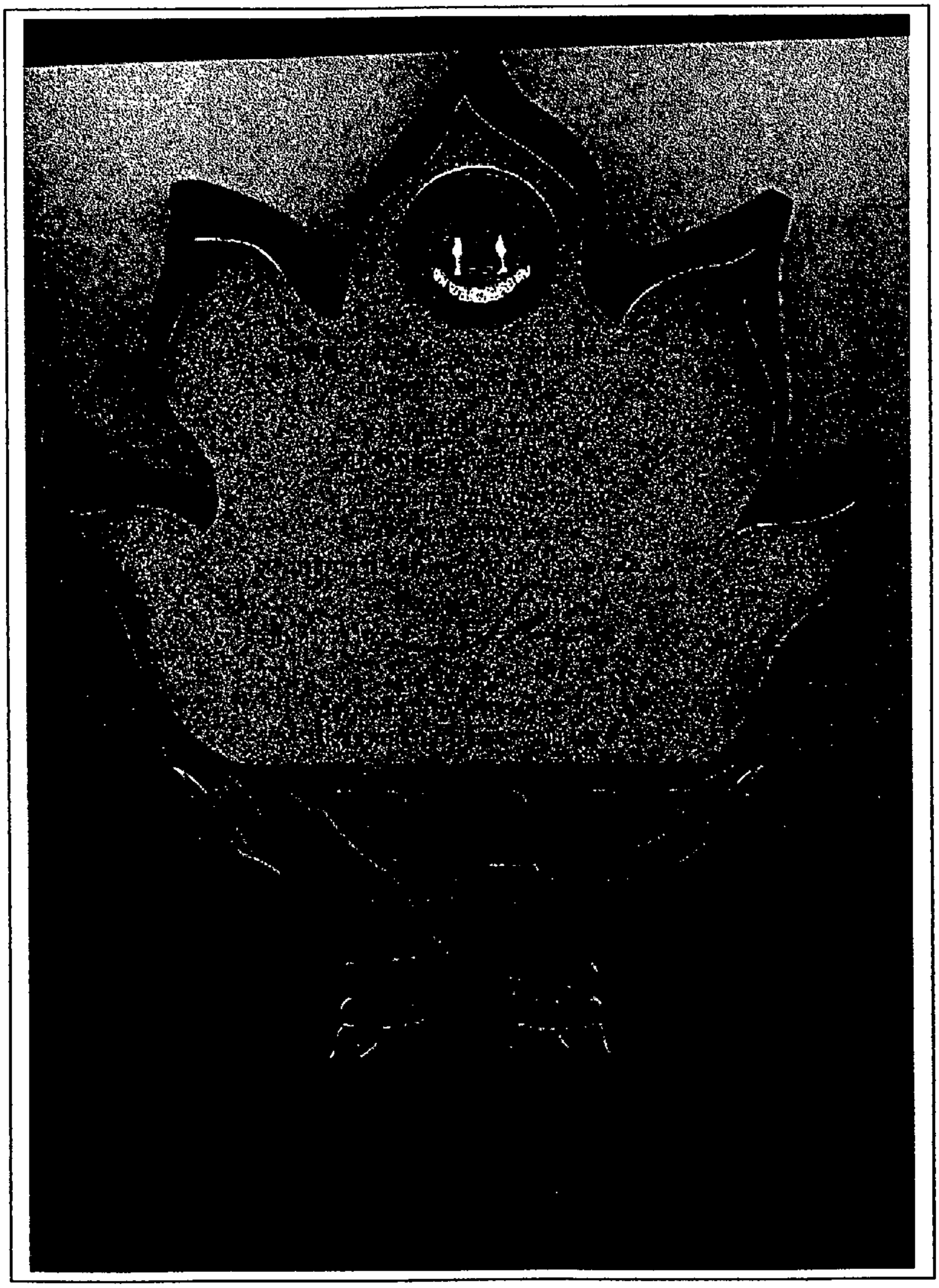

ภาพประกอบ 33 โล่เชิดชูเกียรติคุณ นางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นศิลปินดีเด่นของจังหวัดจันทบุรี สาขาศิลปะการแสดง (การละคร) ประจำปี พ.ศ. 2544

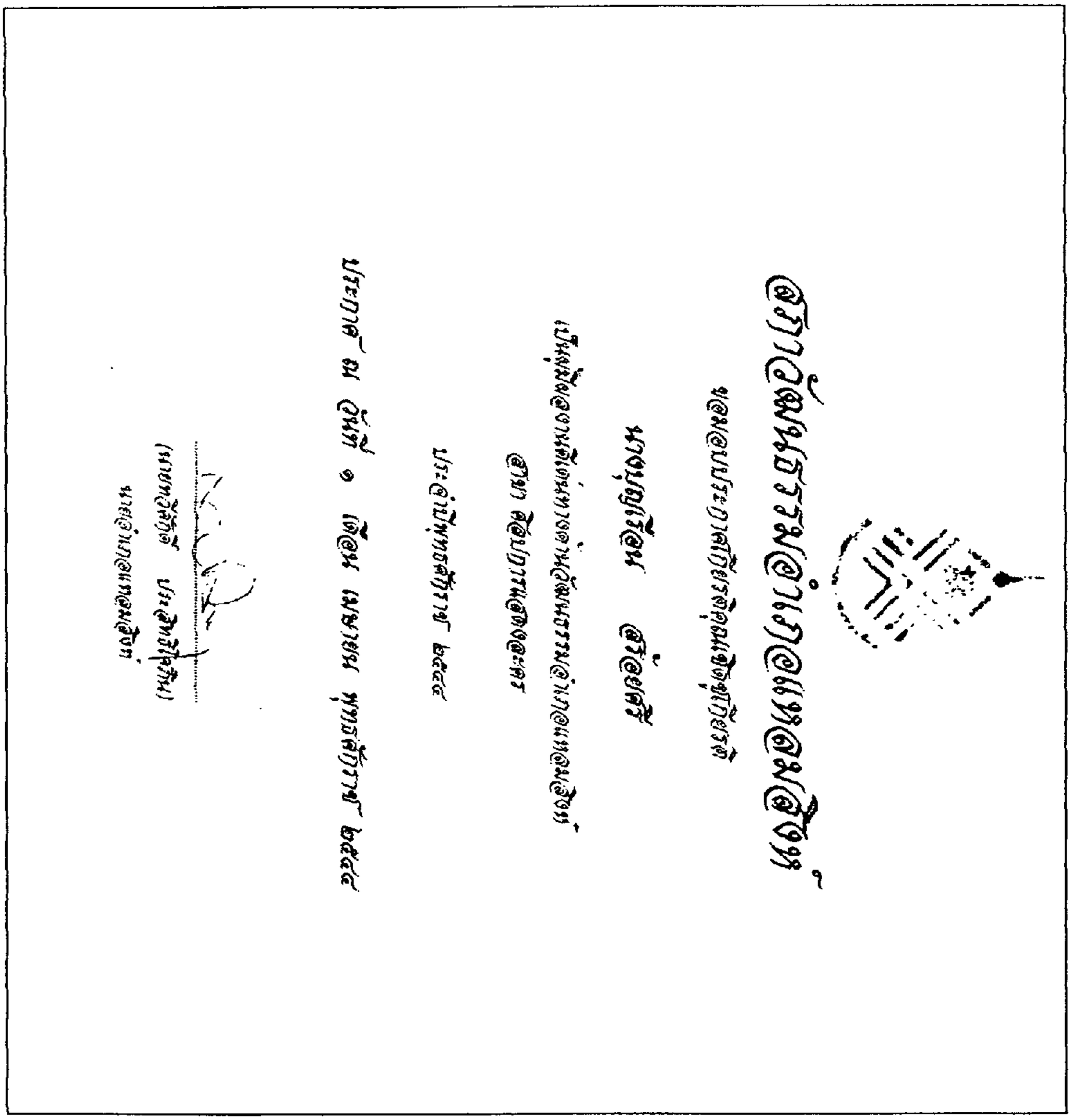

ภาพประกอบ 34 ประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติ นางบุญเรือน สร้อยศรี เป็นผู้มีผลงานดีเด่น ด้านวัฒนธรรม อำเภอแหลมสิงห์สาขาศิลปะการแสดงละคร ประจำปี พ.ศ. 2544

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายสมชาย วาสุกรี
เกิดเดือนปีเกิด	วันที่ 27 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 33 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร รหัสไปรษณีย์ 74120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านเนินจำปา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี 22160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหลักสี่พิพัฒน์ราษฎร์ อุปถัมภ์ จังหวัดสมุทรสาคร
พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (ดุริยางค์ไทย) จากวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ. 2541	กศ.บ. ดุริยางคศาสตร์ (ดนตรีไทย) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร